Τό ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΒΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

"Η Ν Ο Τ Α Τ Ο Υ Α Λ Κ Ι Β Ι Α Δ Η"

άπό τόν Σεπτέμβριο τοῦ 2003, άποτελεῖτό πρῶτο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ στήν Ἑλλάδα.

Τό Ἔργο τοῦ Ἐργαστηρίου μας, ἀναπτύσσεται σέ πέντε Βασικούς Τομεῖς:

α. Τομέας Μελετῶν
β. " Ἔρευνας
γ. " Σχεδιασμοῦ Ἐφαρμογῶν
δ. " Κατασκευῶν
ε. " Ψυχαγωγικῶν Ὑπηρεσιῶν

α. Τ Ο Μ Ε Α Σ Μ Ε Λ Ε Τ Ω Ν

Ἀφορᾶ Ὑπηρεσίες Εἰδικῶν-Προκαταρκτικῶν Ἀρχιτεκτονικῶν Μελετῶν ἤτοι:

I. Μελέτες Σκοποῦ Ἔργου, Χρήσης Χώρου, Περιβαλλοντικῶν Ζητημάτων, Ἐπιλογῆς Τόπου Ἐγκατάστασης Εἰδικῶν Λειτουργειῶν, Ἔργων Ὑποδομῆς κλπ.

II. Μελέτες Διαμόρφωσης Ἐσωτερικῶν-Ἐξωτερικῶν Χώρων

III. Μελέτες Ἀποκατάστασης-Διατήρησης Παραδοσιακῶν Κτιρίων

IV. Μελέτες Μονάδων Βιολογικῶν Καλλιεργειῶν-Ἀγροτουρισμοῦ-Ἐκμετάλευσης Δασικῶν Προϊόντων κλπ., γιά τήν ἔνταξη τους στά σχετικά Χρηματοδοτικά Προγράμματα τῶν Κοινοτικῶν Πλαισίων Στήριξης.

V. Ὑπηρεσίες Ἐμπειρογνωμοσύνης Ἀρχιτέκτονα - Κριτική Τέχνης.

β. Τ Ο Μ Ε Α Σ Ε Ρ Ε Υ Ν Ω Ν

Γιά τίς ἀνάγκες τῆς πραγματοποίησης τῶν Βιολογικῶν ἐρευνῶν, τό Ἐργαστῆρι μας, ἐπενοικίασε ἕνα κτῆμα 300 τ.μ. περίπου, στίς ὄχθες τῆς κοίτης τοῦ Ποδονίφτη, στήν περιοχή "Πλακάκια" ἐπί τῆς ὁδοῦ Ἐπικλέους 7, στόν Οἰκισμό Ροδοπονᾶ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, ὅπου φιλοξενοῦμε σύντομα, ἐκτός ἀπό τό Ἐργαστῆρι τῆς Σκηνογραφίας τοῦ Περιβάλλοντος, νά στεγάζεται καί τό Φιλοσοφικό Ἐργαστῆρι τῶν Φίλων τῆς Νότας τοῦ Ἀλκιβιάδη.

Κος.
Καρράς

Στά πλαίσια αὐτῶν τῶν δραστηριοτήτων τοῦ Ἐργαστηρίου μας, ἡ "Νότα τοῦ Ἀλκιβιάδη" εὐελπιστεῖ σύντομα νά παρουσιάσῃ, ἕναν Πρότυπο Πολυπολιτισμικό Χῶρο πού θά φιλοξενῇ θεατρικά καί Μουσικά Δρώμενα, Χορογραφίες, Ἐκθέσεις Εἰκαστικῶν Τεχνῶν, Διαλέξεις "ἐν κλειστῷ κύκλῳ" πού θά ἀποτελέσῃ τήν Ἀκεραιογωνιαῖα Λίθο γιά τήν Δημιουργία Ἑταιρείας Μή Κερδοσκοπικοῦ Χαρακτῆρα, μέ σκοπό τήν Διαφύλαξη καί τήν Διάδοση τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πνεύματος.

Τό "κτῆμα" τῆς Νότας τοῦ Ἀλκιβιάδη ἀποτελεῖ τόν Χῶρο, ὅπου, γιά πρώτη φορά στήν Ἑλλάδα, παρουσιάζεται μιά προσπάθεια πού ἀφορᾶ τήν "Βιο-Ἀρχιτεκτονική", κλάδο τῆς Εἰκαστικῆς πού γεννήθηκε ἀπό τήν Ἐπίγνωση τῆς Οἰκολογικῆς Καταστροφῆς τοῦ Πλανήτη.

Σέ μιά ἐποχή πού στήν Πατρίδα μας ἡ Ἔρευνα μόνον θεωρητικά ὑφίσταται καί ἡ Τέχνη διώκεται, ἡ Νότα τοῦ Ἀλκιβιάδη, παρ'ὅλα τά θεμιτά καί ἀθέμιτα ἐμπόδια, ἐξακολουθεῖ νά ... "ἡχεῖ" πάντα ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗ καί ἀργά ἀλλά σταθερά, ὑλοποιεῖ στόχους καί ὑποσχέσεις.

γ. Τ Ο Μ Ε Α Σ Σ Χ Ε Δ Ι Α Σ Μ Ο Υ Κ Α Ι Ε Φ Α Ρ Μ Ο Γ Ω Ν

Στά πλαίσια τῶν δραστηριοτήτων αὐτοῦ τοῦ Τομέα ἐντάσσονται:

I. ὁ Σχεδιασμός καί ἡ Ὑλοποίηση Εἰκαστικῶν Παρεμβάσεων σέ Δημόσιους Χώρους

II. ἡ Ἀνάπλαση καί ἡ Διοργάνωση Λειτουργίας Ψυχαγωγικῶν Χώρων καί Πάρκων Ἀναψυχῆς.

III. Ἡ Ἐφαρμογή τῶν Συστημάτων τῆς Ξηρᾶς Δόμησης σέ Ἐργονομικά διαμορφωμένους Ἐργασιακούς Χώρους

IV. ὁ σχεδιασμός καί ἡ ἐφαρμογή Εἰδικῶν Μονώσεων (Ραδιενεργά Βεβαρυμένων Χώρων, Πυρασφάλειας Κτιρίων, Ἠχοληψίας, θερμομονώσεων κλπ.).

V. Ἡ ὑλοποίση θεατρικῶν Παραγωγῶν καί Πολιτιστικῶν Δρώμενων.

δ. Τ Ο Μ Ε Α Σ Κ Α Τ Α Σ Κ Ε Υ Ω Ν

'Από τό 1985 πού γιά πρώτη φορά παρουσιάστηκε ή Σκηνογραφία τοῦ Περιβάλλοντος, ἀπό τίς σελίδες τοῦ περιοδικοῦ "ΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ" τοῦ Μάνου Χατζιδάκι, μέχρι σήμερα, τό 'Εργαστῆρι ἔχει πραγματοποιήσει σέ συνεργασία μέ 'Εργοληπτικές 'Εταιρείες, Κ/ξίες, Μελετητικά Γραφεῖα κλπ, πληθώρα 'Ιδιωτικῶν καί Δημοσίων "Εργων.

'Ενδεικτικά ἀναφέρω:

I. Τό 1987, σέ συνεργασία μέ τήν ἀντίστοιχη Τεχνική 'Υπηρεσία τῆς 'Εταιρείας Πετρελαιοειδῶν ΒΡ, πραγματοποιήθηκε ἡ ἐγκατάσταση Δεξαμενῆς 'Υγραερίου, χωρητικότητας 800 λ., καί ἀντικατάσταση τοῦ κυκλώματος θερμοσυσσωρευτῶν μέ κύκλωμα Ψύξης Θέρμανσης σέ κατοικία τῆς Φιλοθέης.

II. Τήν ἴδια περίοδο ἀπό τήν θέση τοῦ Τεχνικοῦ Συμβούλου τῆς 'Εταιρείας "ΣΙΑΜΑΤΡΑΣ Α.Ε." συνέδραμα στήν ἔνταξη τοῦ Προϊόντος, στίς προδιαγραφές τῶν Προμηθειῶν καί τῶν Κατασκευῶν τοῦ 'Ελληνικοῦ Δημοσίου.

III. Πραγματοποιήθηκαν πολλές διαμορφώσεις 'Εσωτερικῶν Χώρων σέ 'Ιδιωτικούς καί Δημόσιους Χώρους ὅπως:

α. 'Ανακαίνιση τῶν Γραφείων τῆς "ΗΛΙΟΣ ΑΒΕΕ"

β. Διαμόρφωση τοῦ Χώρου 'Υποδοχῆς τῶν 'Εξωτερικῶν 'Ιατρείων τοῦ Νοσοκομείου Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.

γ. Διαμόρφωση καί Μόνωση τοῦ Χώρου τοῦ 'Ακτινολογικοῦ 'Εργαστηρίου τοῦ Ν.Ι. "ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΣ"

δ. Διαμόρφωση τῶν Γραφείων τῆς 'Εταιρείας "Χρυσᾶ Αὐγά".

ε. Υποκατάστημα τῆς "Φ. ΝΑΚΑΣ" 'Αλεξανδρουπόλεως.

στ. Διαμόρφωση 'Εσωτερικῶν Χώρων τῶν Γραφείων τοῦ 'Επιμελητηρίου Εἰκαστικῶν Τεχνῶν τῆς ὁδοῦ Κωλέττη.

ζ. 'Εργασίες ἀποκατάστασης Μονολιθικότητας τοῦ Φέροντος 'Οπλισμοῦ τοῦ καταφυγίου τῆς ὁδοῦ Εὐγενίου Καραβία.

η. 'Αποκατάσταση 'Οξειδωμένου 'Οπλισμοῦ κατοικίας στήν Βαρυμπόπη καί 'Ανάπλαση 'Εσ. Χώρων.

θ. Κατασκευή τῶν Γραφείων τῆς μονάδας 'Αποκέρωσης τῆς ἑταιρείας MAZDA στό Καλλυφτάκι 'Αττικῆς.

ι. 'Ανακατασκευή ἐξοχικῆς κατοικίας στήν 'Αγ. Μαρῖνα 'Αττικῆς.

ια΄. 'Ανάπλαση Διαμερίσματος στό Μικρολίμανο

ιβ΄. Διαμόρφωση 'Εσ. Χώρων καί "Οψεως τοῦ Ρεμπετάδικου "ὁ παπούς" τῆς Λεωφόρου Κηφισίας.

ε. Τ Ο Μ Ε Α Σ Ψ Υ Χ Α Γ Ω Γ Ι Κ Ω Ν Υ Π Η Ρ Ε Σ Ι Ω Ν

Κατ'ἐπιταγὴν τοῦ Νόμου 1854/1989 καὶ τῆς Σχετικῆς 'Εγκυκλίου τοῦ ΥΠ.ΠΟ. 1817/06-12-1999, γιὰ νὰ ἀναγνωριστῇ ἡ Σκηνογραφία τοῦ Περιβάλλοντος ἀπό τό Κρᾶτος, ὤφειλα νὰ ἀσκήσω τήν Τέχνη μουγιὰ μιὰ πενταετία, δίχως αὐτή νὰ εἶναι 'Επιτήδευμα' "Ετσι ἀπό τόν Νοέμβριο τοῦ 1996, χρηματοδότησα καὶ παρουσίασα στήν Σῦρο, ἕνα Πενταετές Δρώμενο μέ τόν τίτλο "ἡ Νότα τοῦ 'Αλκιβιάδη" μέ ἀπώτερο σκοπό τήν 'Αναγνώριση τῆς Σκηνογραφίας τοῦ Περιβάλλοντος ὡς κλάδο τῆς Εἰκαστικῆς 'Αρχιτεκτονικῆς καὶ τήν ἔνταξη της στό 'Επιμελητήριο Εἰκαστικῶν Τεχνῶν 'Ελλάδος.

Στά πλαίσια αὐτοῦ τοῦ Δρώμενου παρουσίασα στήν Σῦρο ποικίλα HAPPENINGS, Δράσεις, Χορογραφίες κλπ. δραστηριότητες πού ἀναφέρονται σέ σχετικό Κεφάλαιο τῆς Διατριβῆς μέ τήν ὁποία προτίθεμαι νὰ διεκδικήσω τήν "Εδρα τῆς Σκηνογραφίας τοῦ Περιβάλλοντος καὶ τήν διδασκαλία της στήν 'Αρχιτεκτονική Σχολή ἤ σέ ἄλλες σχετικές (Σχολή Περιβαντολόγων, Καλῶν Τεχνῶν κλπ.), ἤ τήν δημιουργία Κέντρου ἤ 'Ακαδημίας (ἐφόσον ἐπιτραπεῖ ἡ Λειτουργία 'Ιδιωτικῶν Πανεπιστημίων στήν 'Ελλάδα).

"Ετσι τό 'Εργαστῆρι μας φιλοδοξεῖ σύντομα νὰ παρουσιάση "Εργο καὶ στόν χῶρο τῶν 'Οπτικοακουστικῶν παραγωγῶν, σέ συνεργασία μέ τήν MUSIC ART DANCE LTD καὶ τόν ἐκπρόσωπό της Κύριο Κάρολο Βουτσινά, μουσικοσυνθέτη, ἑτοιμάζουμε τήν παραγωγή κύκλου Τηλεοπτικῶν ἐκπαιδευτικῶν 'Εκπομπῶν μέ στόχο τήν Διατήρηση καὶ Διάδοση τοῦ 'Αρχαίου 'Ελληνικοῦ Πνεύματος.

'Εν εἴδει "ἄτυπης ἀλληλογραφίας μέ τούς Φίλους της" ἡ Νότα τοῦ 'Αλκιβιάδη ἐδίδει, σέ ταχτά χρονικά διαστήματα τήν "Φυλλάδα" ὅπου βίγονται θέματα καὶ καταστάσεις τῆς 'Ελληνικῆς Πραγματικότητας, μέ σκοπό τήν ἐξεύρεση λύσεων καὶ τήν διατύπωση τῆς ἐλεύθερης ἄποψης.

Δέν μένει παρά κλείνοντας, νὰ εὐχαριστήσω ὅλους ὅσους "παντί τρόπῳ"βοήθησαν στήν 'Αναγνώριση τῆς Σκηνογραφίας τοῦ Περιβάλλοντος, μέ τήν ἐλπίδα ἡ"ἀνά χείρας σας ἐπιστολή" νὰ σηματοδοτήσῃ τήν ἀπαρχή ἑνός Δημιουργικοῦ Διαλόγου καὶ μιᾶς 'Εποικοδομητικῆς Συνεργασίας.

Φιλικά

Αλκιβιάδης Ι. Πίκουλας
Αρχιτέκτων Σκηνογράφος
του Περιβάλλοντος
ΕΠΙΝΙΚΟΥ 9 - ΑΘΗΝΑ ΤΚ 111 42
ΤΗΛ./FAX 210 2522386

Προς την Ελληνική Εταιρεία

ΒΑΣΙΛΙΚΗ Π. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ

Τα τοπωνύμια της Πόλης είναι ... ιστορικό της Πόλης.

ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ

ΥΠΑΤΗΣ 15
ΑΘΗΝΑ 115 26

ΤΗΛ. / FAX: 210 77 76 425

Νησιώτικες φορεσιές τῶν χρόνων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως
Ἐνδυμασία τοῦ Δημ. Γουδῆ ἀπό τίς Σπέτσες
Γιορτινή φορεσιά ἀπό τά Ψαρά
Ἀθήνα, Ἐθνικό Ἱστορικό Μουσεῖο

Traditional costumes from the islands of Spetses and Psara, 19th c.
Costume of D. Goudis, first to raise the flag of independence at Spetses
Gown of a woman from Psara, before the war of independence
Athens, National Historical Museum

ΒΑΛΣΑΜΑΚΗ: Επίσης, ένα τελείως διαφορετικό θέμα, κύριε Πρόεδρε, είναι το εξής.

Η περιοχή που είναι σε όλους γνωστή ως περιοχή Γουδί οφείλει το όνομά της στην παλαιά μεσαιωνική πιθανόν της οικογένειας Γουδή, με "η" δηλαδή στο τέλος. Με την πάροδο των ετών παρεφθάρη η γραφή της Γουδή σε Γουδί. Το Γουδί του Γουδιού παραπέμπει στο αρχαίο ιγδύον, δηλαδή το μαγειρικό σκεύος. Επειδή, λοιπόν, αυτό αποτελεί λάθος, νομίζω ότι θα πρέπει η Διεύθυνση Οδοποιίας και ειδικότερα η σχετική επιτροπή να κάνει τη σχετική διόρθωση και να ενημερωθούν όλοι μεταξύ αυτών και τα λεωφορεία του ΟΑΣΑ.

Θα ήθελα να σας πω, ότι υπάρχει ολόκληρη μελέτη πάνω σε αυτό, που είναι μία γλωσσολογική έρευνα, την οποία έχει κάνει η δημότις κ. Βασιλική Καραγιάννη. Θα την καταθέσω για να περιληφθεί στα πρακτικά και θα ήθελα να συγχαρώ την κ. Καραγιάννη γι αυτή την εξαιρετική εργασία που είναι σε αποκατάσταση ενός πολύ παλιού τοπωνυμίου και σε ό,τι αφορά το Δήμο Αθηναίων, η αρμόδια Διεύθυνση να φροντίσει ούτως ώστε να αποκατασταθεί η ορθή γραφή. Το καταθέτω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Κατ' αρχήν σε ό,τι αφορά τα καταστήματα, εγκρίνεται η εισήγηση της κ. Βαλσαμάκη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Το λόγο έχει ο κ. Κουβέλης για το θέμα του Γουδή και ο κ. Σκιαδάς.

~~ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Προσήλθε ο κ. Καλομοίρης.~~

ΚΟΥΒΕΛΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, εγώ είμαι πεπεισμένος από τριετίας και πλέον, ότι η ορθή έκφραση είναι Γουδή και είμαι πεπεισμένος και με τη βοήθεια της δημότου κ. Καραγιάννη, αλλά και περαιτέρω, αν θέλετε, έρευνα με οδήγησε στην απόλυτη παραδοχή, ότι έτσι έχει το πράγμα και νομίζω, εγώ να συγχαρώ την κ. Βαλσαμάκη για την πρωτοβουλία αυτή, πρέπει να αποκαταστήσουμε τα πράγματα γλωσσολογικά, πολύ δε περισσότερο όταν το γλωσσολογικό είναι πολιτισμός, είναι μνήμη, είναι ιστορία, είναι καθημερινό βίωμα.

Ευχαριστώ.

ΣΚΙΑΔΑΣ: Μία πένα ιστορική για το Γουδή.

Είναι Γουδή με "η" βέβαια και περισπωμένη. Πρόκειται για μία σπουδαιότατη οικογένεια που δεν άφησε απογόνους. Επτά αδέλφια ήταν στην ελληνική επανάσταση και οι τέσσερεις σκοτώθηκαν, ο ένας αυτοκτόνησε, οι δύο έζησαν μέχρι τα γεράματα. Επρόκειτο για τη μεγαλύτερη ναυτιλιακή εταιρεία στην Αθήνα και στον Πειραιά και θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι επειδή το αρχείο αυτό του Γουδή υπάρχει σε χέρια ιδιώτου, καταθέτω πρόταση, γενομένης της συζητήσεως, να αγοραστεί από το Δήμο, νομίζω ότι θα είναι ευτελές το ποσό, προκειμένου να εμπλουτίσει τα αρχεία του Πολιτισμικού Οργανισμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ορίστε, κυρία Βαλσαμάκη.

ΒΑΛΣΑΜΑΚΗ: Συμφωνώ απολύτως με την πρόταση του κ. Σκιαδά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ορίστε. Η κυρία...

(παρέμβαση εκτός μικροφώνου) Αίσθηση του αμφοτέρω - Χειροκροτήματα - Διαμαρτυρίες

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Εμείς σας ευχαριστούμε πάρα πολύ για την ευκαιρία που μας δώσατε να διορθώσουμε ένα μεγάλο λάθος.

Επίσης, με υπόδειξη που μου κάνει ο κ. Αποστολάκος, ο Γενικός Γραμματέας του Δήμου, θα κάνουμε μια προσπάθεια όλο αυτό το θέμα να πάρει μία δημοσιότητα για να γίνει γνωστό ευρύτατα και να εμπεδωθεί στην κοινή γνώμη αυτό που νομίζουμε ότι είναι το απολύτως σωστό και πάλι σας ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Η κ. Μυτιληναίου από αύριο το πρωί βέβαια.

Παραπολιτικά ο κ. Αθανασίου.

(λείπουν τεχνικές σελίδες)

Κουβέλη, αν είναι από την ίδια οικογένεια, σε μία καθηγήτριά μου, στην κ. Μαρίνα Γουδή. Δίδασκε Πολιτική Οικονομία και συνέβη το εξής. Δεν είχε σύγγραμμα και αυτός ήταν ο λόγος για να διδαχθούμε Πολ Σάμιελσον και δεν περίμενα όλες αυτές τις συμπτώσεις τώρα και πιστοποίησε ο κ. Φώτης Κουβέλης, ότι είναι από την οικογένεια που μνημόνευσε ο κ. Σκιαδάς. Αν είναι δυνατόν δηλαδή.

Γλωσσολογική έρευνα

για την Ετυμολογία

και την σωστή

ορθογραφία

του τοπωνυμίου ΓΟΥΔΗ

Φωτεινή Καραμιάνη

Ιούνιος 2002

Το παρόν εδόθη στον Οργανισμό Αθήνας
στο Ε.Μ. Πολυτεχνείο
στον Ο.Α.Σ.Α.
σε δημοσιογράφους
στη Διεύθυνση Αρχιτεκτονικού
του Δήμου Αθηναίων
Εποπτεία Τοπωνυμιών
στους νουνεχείς Δημιάρχους
στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Έχουν δικαίωμα με ευαίνους.

Vasiliki Karayianni

Employment

Executive Secretary-Διερμηνεύς-Μεταφράστρια-Protocol secretary
Προϋπηρεσία 35 χρόνια

American School of Classical Studies.	July-Sep. 1960
Royal Danish Embassy , Athens.	October 1960-May 1962
Greek Atomic Energy Commission. Nuclear Research Center "Demokritos"	May 1962-July 1964
Royal Danish Embassy , Athens.	July 1964 – December 1985
American College of Greece.	Oct 1986 – June 1987
Titan Cement Company.	July 1987 – March 1992
Lever Hellas.	March 1992 – March 1995

Languages

Greek – English – French

Studies

Classical Greek Gymnasium -)
Final Year of Junior College Liberal Arts -)
Commercial Senior College Commercial / Secretarial -)

PIERCE COLLEGE
(9 years)
with honours all graduations

Scholarships

Pierce College Scholarship Fund - 9 years.
American Educational Foundation in Greece- Fulbright program – 6 years.
Scholarship award for studies in U.S.A.

Professional "stage"

French Atomic Energy Commission
Center for Nuclear Studies "Saclay"- Paris
"Stage" on Administrative Affairs : Sept 1963
Danish Ministry of Foreing Affairs – Copenhagen
"Stage" on Administrative Affairs : June 1975
Danish Ministry of Education-Copenhagen
"Holiday courses" Scholarship: August 1976

Special activities

Cultural/Press Officer – Danish Embassy 1977 – 85
Assosiate Member of the Foreing Press Association – Athens 1997 – 85

Μέλος του Συλλόγου Αποφοίτων του Αμερικανικού Κολεγίου Ελλάδος Pierce College.
Εθελόντρια Αδελφή του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.
Μέλος του Συνδέσμου για τα Δικαιώματα της Γυναίκας.
Μέλος της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας.
Μέλος των Φίλων του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου.
Μέλος του Πολιτιστικού Συλλόγου Ανω Αμπελοκήπων.
Μέλος των Φίλων της Γενναδείου Βιβλιοθήκης
Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής για την Διάσωση των Ελεύθερων Χώρων και την Ποιότητα Ζωής.
1. Ακρόαση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Ιδρυτικό μέλος Πρωτοβουλίας κατοίκων Αμπελοκήπων για το Γουδή → προσωπικός μου αγώνας από το 1996
Συνεργασία με την ομάδα του Ε.Μ. Πολυτεχνείου υπό τον Καθηγητή Ι. Πολύζο στη μελέτη για το ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΓΟΥΔΗ
Ακρόαση από την Σύζυγο του Πρωθυπουργού.

Μέλος Επιτροπής Αγώνα για το ΑΛΣΟΣ ΡΙΖΑΡΗ.
>> >> >> >> το ΚΤΗΜΑ ΘΩΝ.
>> >> >> >> το ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΓΟΥΔΗ- ΑΛΣΟΣ.

Προστασία της οικίας του Αγγέλου Σικελιανού στην παραλία Φανερωμένης, Σαλαμίνα.
2. Ακρόαση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Προστασία Μνημείου του Ελευθερίου Βενιζέλου - Πάρκο Ελευθερίας, Αθήνα.
3 Ακρόαση από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για το ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΓΟΥΔΗ
Δωρητής ομηρικών σώματος για μεταμόσχευση.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ Π. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ
ΥΠΑΤΗΣ 15
ΑΘΗΝΑ 115 26
ΤΗΛ/FAX 77 76 425 / 210

FAX 010-7016770 18/4-2002

Για την εκπομπή της ΝΕΤ:

"Τη γλώσσα μου έδωσαν ελληνική"

Υπ' όψιν: Καθηγητού κυρίου Μαμωνιώτου

Σας παρακαλούμε πολύ να μιλήσετε για την λέξη της περιοχής ΓΟΥΔΗ (προέλευση ονομασίας, ιστορία της περιοχής κλπ. στοιχεία.)

Είναι σωστό να λέμε: του Γουδιού;

Επειδή δεν αναφερόμαστε στο "υδιόν" - το γουδί" δηλαδή το σκεύος του φαγητού, θεωρώ ότι είναι ΛΑΘΟΣ - ΑΝΤΙΑΙΣΘΗΤΙΚΟ - και προσβάλλει ΤΗΝ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ.

Θα ήθελα να μου γνωρίσετε την ημερομηνία της αναφοράς σας.

Σας ευχαριστώ θερμά

Βασιλική Καραγιάννη

Τηλ/FAX 210-7776425

Τηλεφωνική συνομιλία

Καθηγητής Γλωσσολογίας

Γ. Μπαμπινιώτης

Ακαδημαϊκός

ΓΟΥΔΗ

Τα τοωνύμια ΔΕΝ κλίνονται

π.χ. "Περιοχή του ΓΟΥΔΗ"

Είναι μεγάλο λάθος η έκφραση
Γουδίου ή Γουδιού η ωωοία

Δεν αφορά την ωεριοχή αλλά
το σκεύος γουδί/το ωεχαίο "ιγδίον"

Γιάννης Καιροφύλλας

Πολυγραφότατος συγγραφέας
Ιστοριοδίφης της Παλιάς Αθήνας

"Γουδή" π.χ. "Περιοχή του Γουδή"

ΟΧΙ Γουδιού ή Γουδίου

Μεγάλο λάθος

ΚΩΣΤΑ Η. ΜΠΙΡΗ

ΑΙ ΤΟΠΩΝΥΜΙΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Η ΜΕΤΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Γουδί (Ο, Π - 11. 12). Παλαιὰ ὀνομασία τῆς περιοχῆς καὶ ἐπώνυμον τῆς αὐτόθι ἠρειπωμένης ἐκκλησίας τῆς Παναγίας, ἀπὸ κτήματα μεσαιωνικῆς οἰκογενείας Γουδῆ, ἀνήκοντα σήμερον εἰς τὴν οἰκογένειαν Κακαβᾶ.

ΑΘΗΝΑΙ 1971

αὐθυπόστατα ἔργα «Στοιχεῖα ἀναλυτικῆς γεωμετρίας» (1830) καὶ «Ἐγχειρίδιον κατωτέρας σφαιρικῆς γεωμετρίας» (1836). Α.Α.

Γουδῆ. Πεδίον πρὸς Α τῶν Ἀθηνῶν, ἀπέχον περὶ τὰ 3 χλμ. ἀπὸ τῆς πλατείας Συντάγματος, ἐκτάσεως 1 ¾ τ.χλμ. Ὅρια αὐτοῦ εἶνε, Α αἱ δυτικαὶ κλιτύες τοῦ Ὑμηττοῦ μέχρι τῆς κοίτης τοῦ Ἠριδανοῦ ποταμοῦ, Β ὁ βραχώδης λόφος Τσακὸ καὶ ἡ ὁδὸς Μεσογείων, Ν ὁ Ἠριδανὸς καὶ Δ οἱ Ἀμπελόκηποι. Τὸ Γουδῆ χρησιμοποιεῖται ὡς πεδίον ἀσκήσεων τῶν στρατιωτικῶν σωμάτων τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν καὶ βολῆς πυροβολικοῦ. ΒΑ τοῦ Γουδῆ κεῖνται τὸ φθισιατρεῖον, ἡ ἱερατικὴ σχολή, τὸ σχολεῖον χωροφυλακῆς καὶ ὁ ὄρχος αὐτοκινήτων τοῦ στρατοῦ, Δ δὲ τὸ παλαιὸν σκοπευτήριον καὶ τὸ νοσοκομεῖον τῶν παίδων. Πρὸς δυσμὰς ἐκτίσθησαν ἀπὸ τοῦ 1922 καὶ προάγονται διάφοροι συνοικισμοί, ὧν μεγαλύτεροι τυγχάνουσιν ὁ τοῦ Κόπανου καὶ ὁ τοῦ Ζωγράφου. Τὸ πεδίον διατέμνεται ὑπὸ τῆς κοίτης τοῦ Ἰλισοῦ. Κατέστη δὲ ἱστορικὸν ἐκ δύο περιστατικῶν τῆς πολιτικῆς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ἐν αὐτῷ τὴν 15 Αὐγούστου 1909 ἐγένετο κατόπιν μυστικῆς συνεννοήσεως συγκέντρωσις τῶν ἀξιωματικῶν τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν, ἥτις ἐξειλίχθη εἰς τὴν λεγομένην στρατιωτικὴν ἐπανάστασιν τοῦ ἔτους τούτου, ἐν τῷ αὐτῷ δὲ χώρῳ ἐτυφεκίσθησαν τὴν 15 Νοεμβρίου 1922 οἱ καταδικασθέντες ὑπὸ τοῦ ἐπαναστατικοῦ στρατοδικείου εἰς θάνατον πολιτικοὶ Δ. Γούναρης, Ν. Στράτος, Π. Πρωτοπαπαδάκης, Ν. Θεοτόκης, Γ. Μπαλτατζῆς καὶ ὁ ἀρχιστράτηγος τῆς ἐν Μ. Ἀσίᾳ στρατιᾶς Γ. Χατζανέστης. Γ.Α.

Γουδῆ (Ἀτυχολοΐα). Βλ. Συμπλήρωμα.

Γουδῆ Παναγία. Τοποθεσία ἐν τῇ συνοικίᾳ Ἀμπελοκήπων τῶν Ἀθηνῶν. Βλ. Ἁλωπεκῆ.

Γουδῆς. Οἰκογένεια τῶν Σπετσῶν, διακριθεῖσα κατὰ τὸν Ἀγῶνα διὰ τὴν πολυσχιδῆ δρᾶσίν της. 1) *Ἀθανάσιος*. Εἶχεν ἰδιόκτητον πλοῖον καὶ μὲ 120 ναύτας μετέσχε κατὰ Μάρτιον τοῦ 1821 τῆς πολιορκίας Μύλων καὶ Ναυπλίου (Ἀρχ. Ἀγων. φακ. 449, Φωτάκου «Βίοι» σ. 267).—2) *Δημήτριος*, ἔχων ἴδιον πυρπολικὸν μετέσχεν ἀπὸ 4 Ἀπρ. 1821 μέχρι 15 Νοεμβρ. 1824 τῶν μαχῶν εἰς Μονεμβασίαν, Ναύπλιον, Νεόκαστρον καὶ τῶν ἐκστρατειῶν Λέσβου, Σάμου, Γέροντα, Ἰκαρίας καὶ Κρήτης, λαβὼν τὸ ἀργυροῦν ἀριστεῖον.—3) *Ἰωάννης*, ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένου, ἰδιοκτήτης τῆς βρικογολέττας «Ἐλευθερίας». Μυηθεὶς εἰς τὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας κατὰ Φεβρ. τοῦ 1821 ὑπὸ τοῦ ἰατροχειρούργου Ἀλεξάκη ἐν ἡλικίᾳ ἐτῶν 27, προσέφερεν ὅπλα καὶ πολεμεφόδια καὶ κανόνια δι' ἄλλα πλοῖα, μετέσχε δὲ ὡς πλοίαρχος τῶν στρατειῶν Νεοκάστρου καὶ Εὐβοίας καὶ ὡς ἀρχηγὸς τοῦ ἀποκλεισμοῦ παραχωρήσας καὶ ἐν πλοῖόν του, ἵνα χρησιμοποιηθῇ ὡς πυρπολικόν, ἀξίας 30 χιλ. γροσίων, ἃς οὐδέποτε ἔλαβε.—4) *Νικόλαος*, ἀδελφὸς τῶν δύο τελευταίων. Ὡς γραμματεὺς καὶ φροντιστὴς τοῦ Ν. Γ. Μπόταση ἐξεστράτευσεν εἰς Ναύπλιον, Πρέβεζαν καὶ Νεόκαστρον, τῷ 1823 ὡς πλοίαρχος μὲ πλοῖον Ἀνδρ. Ἀναργύρου καὶ τὸν Ἰουλ.-Σεπ/βριον 1827 μὲ τὴν «Ἐλευθερίαν» τοῦ ἀδελφοῦ του εἰς ἀποκλεισμὸν τῆς Κρήτης, τῷ δὲ 1828 διωρίσθη φρούραρχος τοῦ Ἱτς Καλὲ τοῦ Ναυπλίου.—5) *Ἀνδρέας Δημητρίου Γ.* Ὑποπλοίαρχος ὢν τῷ 1825 εἰς πλοῖον τοῦ Ν. Δ. Ὀρλὼφ μετέσχεν εἰς δύο ἐκστρατείας, καθ' ἃς ἐπληγώθη, εἶτα εἰς τὰς ναυμαχίας Κρήτης, Κυθήρων καὶ Μεσολογγίου μὲ τὸν «Ποσειδῶνα» τοῦ Ἀναργύρου καὶ εἶτα τῷ 1826 εἰς Σάμον, Λέσβον καὶ Φῶκες, μὲ πλοῖον «Ἀγαμέμνονα» τοῦ Γιαννούλα, καὶ δὴ εἰς ναυμαχίαν μεταξὺ Ἰκαρίας καὶ Σάμου, ὅτε ἠσθένησεν ἐκ τῆς πληγῆς του καὶ ἀπέθανε (1825).—6) *Θεοδωράκης*. Ὑπῆρξεν ἀξιωματικὸς εἰς τὸ πυρπολικὸν τοῦ Δ. Α. Γουδῆ καὶ ἔδρασεν εἰς Αἰγαῖον καὶ Κρήτην, τῷ 1826-27 εἰς Μεσολόγγιον. Ἀλεξάνδρειαν καὶ Πειραιᾶ, τῷ δὲ 1830 εἰς Ἀμβρακικὸν μὲ τὸ δίκροτον «Ἐμμανουήλ».—7) *Νικόλαος Δημ. Γ.* Ἐπολέμησεν ὡς πλοίαρχος εἰς τὸν «Φιλοκτήτην» τοῦ Λαζάρου εἰς Μεσολόγγι καὶ τῷ 1826 μὲ τὸ πλοῖον Θ. Μπόταση (Ἀρχ. Ἀγων. ἀρ. 22959-62.—8) *Παναγιώτης Γ.* Ἰδιοκτήτης, κατὸ Ἀνάργυρον, τοῦ πολεμικοῦ βρικίου «Ποσειδῶνος» πήχεων 29, οὗ ἐπέβαινε καὶ ὁ υἱός του Χριστόδουλος. Μετέσχεν εἰς πολλὰς ναυμαχίας (Ἀρχ. Ἀγων. 22985-6).—9) *Πέτρος Γ.* Ἰδιοκτήτης, κατὰ τὸν Ἀνάργυρον, τῆς βρικογολέττας «Ἀριστείδου» πήχεων 25. Κατὰ τὸ Ἀρχεῖον τῶν Ἀγωνιστῶν ἐπέβη τῷ 1821 εἰς τὸν «Παγκρατίωνα» εἰς Μονεμβασίαν καὶ μὲ τὸν «Διομήδη» εἰς Σπέτσας καὶ Ναύπλιον, τῷ 1824 μὲ τὸν «Σόλωνα» εἰς Κῶ καὶ Γέροντα καὶ μὲ τὸν Νικ. Σύρμαν εἰς Χίον καὶ Λέσβον, τῷ δὲ 1825-ῦ ὡς ὑποπλοίαρχος μὲ τὸ πλοῖον τοῦ Γ. Μπούμπουλη. Τ.Χ.Κ.

γουδί (τό). Ὑγδίον (βλλ.).

Γουδί. Τοποθεσία ἐν Ἀθήναις Βλ. *Γουδῆ*.

Γουδιάνικα (τά). Χ. τῆς κοιν. Κοντολιανίου, τῆς νήσου καὶ ἐπαρχίας Κυθήρων, τοῦ νομοῦ Ἀργολιδοκορινθίας. Κάτ. 37 (1920).

Γουδιμέλ (Κλαύδιος Goudimel). Γάλλος μουσουργός (1505-1572). Εἷς ἐκ τῶν πρώτων κλασσικῶν Γάλλων μουσικῶν. Ἐδίδαξε μουσικὴν ἐν Ρώμῃ καὶ συνέθεσε πλεῖστα ἔργα, πρὸ παντὸς θρησκευτικοῦ χαρακτῆρος. Κατέγινε δὲ ἐπίσης καὶ εἰς τὴν λαϊκὴν μουσικήν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐμπνευσθεὶς ἐτόνισε σειρὰν ᾀσμάτων. Πρὸς τούτοις ἐμουσούργησε τοὺς ψαλμοὺς τοῦ συγχρόνου του ποιητοῦ Κλήμεντος Μαρό. Ἀησμονηθεὶς ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἐγένετο πάλιν γνωστὸς χάρις εἰς τὴν σύγχρονον μουσικὴν κριτικήν. Οὐγενότος ὢν ἐσφάγη εἰς τὴν Λυών. Μ.Βαλ.

Γουδοβάσδα ἢ *Γουδοβάστα*. Χ. τῆς ἐπ. Καλαμπάκας, τοῦ νομοῦ Τρικκάλων, ἀποτελοῦν ἰδίαν κοινότητα. Κάτ. 393 (1928).

Γούδουαρδ (σὲρ Ἀρθοῦρος Σμὶθ Woodward). Ἄγγλος γεωλόγος, γενν. τῷ 1864, διατελέσας δὲ ἀπὸ τοῦ 1901 μέχρι τοῦ 1924 τιμηματάρχης τοῦ Γεωλογικοῦ Τμήματος τοῦ Βρεττανικοῦ Μουσείου. Μεταξὺ ἄλλων μετέσχεν, ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ μουσείου τούτου, τῶν ἀνασκαφῶν ἐν Πικέρμι τῆς Ἀττικῆς, ὁπόθεν ἐκόμισε καὶ συλλογὴν ἀπολελιθωμένων ὀστῶν, ὡς καὶ ἄλλων ἀνασκαφῶν καὶ ἐρευνῶν. Πλεῖσται εἶνε αἱ διατριβαί του εἰς περιοδικὰ ἐπιστημονικά, αὐθυπόστατον δὲ ἔργον του ὁ «Κατάλογος ἀπολελιθωμένων ἰχθύων ἐν τῷ Βρεττ. Μουσείῳ» (4 τ. 1889-1901).

γουδοχέρι καὶ *γουδόχερο* (τό). Ὁ κόπανος τοῦ ὑγδίου. Συνήθης ἡ φρ. «τὸ γουδὶ τὸ γουδοχέρι», ἐπὶ τῶν ἐπιμενόντων εἰς παραλόγους γνώμας.

Γουδρούν (Gudrun ἢ Kudrun). Γερμανικὸν δημῶδες ἔπος, προελθὸν πιθανῶς ἐκ Συρίας κατὰ τὸν ΙΒ' αἰῶνα, πλῆρες χάριτος, βασιζόμενον δὲ ἐπὶ παραδόσεων τῶν βορειογερμανικῶν λαῶν. Ὁ Χέτελ, βασιλεὺς τῆς Δανίας, ἀπάγει τὴν Χίλδαν, θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῆς Ἰρλανδίας Χάγεν, ἀποκτᾷ δ' ἐξ αὐτῆς μίαν θυγατέρα, τὴν Γουδρούν. Ταύτης τὴν χεῖρα διεκδικεῖ ὁ Νέρβιγ, βασιλεὺς τῆς Ποντίας (Seeland), ἀλλ' ὁ τῶν Νορμανῶν Χάρμουτ ἀπάγει αὐτήν. Ἐπακολουθεῖ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης μάχη μεταξὺ τοῦ ἀπαγωγέως καὶ τοῦ πατρὸς τῆς Γ. Χέτελ καθ' ἣν ἠττᾶται καὶ θνήσκει οὗτος. Ἡ Γ., παραμείνασα πιστὴ εἰς τὸν Χέρβιγ, ἀναγκάζεται ν' ἀκολουθήσῃ τὸν Χάρμουτ ὡς αἰχμάλωτος αὐτοῦ, ὑφισταμένη τὰ πάνδεινα ἰδίᾳ ὑπὸ τῆς μητρὸς τοῦ Γερλίνδης. Ἐν τέλει ὅμως ὁ Χέρβιγ ἐπιτυγχάνει τὴν ἀπελευθέρωσίν της καὶ νυμφεύεται αὐτήν. Τὸ ἔπος τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸν κύκλον τῶν Νιβελουγέν, ὅμοιον πρὸς τὴν στιχουργικὴν τεχνοτροπίαν τούτων, ἀποτελούμενον ἐκ σειρᾶς ὁμοιοκαταλήκτων στίχων, διαιρεῖται δὲ κατ' οὐσίαν εἰς δύο μέρη, ἐξ ὧν τὸ πρῶτον περιλαμβάνει τὰς περιπετείας τῆς Χίλδας, τὸ δ' ἕτερον τῆς θυγατρὸς αὐτῆς Γ.

Γούδστοκ (Woodstock). Πόλις καὶ λιμὴν τοῦ Καναδᾶ ἐν τῇ πολιτείᾳ Ὀντάριο, ἐπὶ τοῦ ποτ. Ταμέσεως καὶ εἰς τὸ κέντρον ἀκριβῶς τοῦ λαιμοῦ τοῦ σχηματιζομένου μεταξὺ τῶν λιμνῶν Ὀντάριο, Χούρων καὶ Ἤρι (Erie). Κόμβος σιδηροδρ. συγκοινωνιῶν. Ἔχει καὶ ἐργοστάσια αὐτοκινήτων, κλειδοκυμβάλων, γεωργικῶν μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων.

γουδυέρα (ἡ Goodyera). Γένος φυτῶν τῆς οἰκογενείας τῶν ὀρχιοειδῶν, περιλαμβάνον 40 εἴδη τῶν εὐκράτων χωρῶν τοῦ Βορείου ἡμισφαιρίου, τῶν τροπικῶν χωρῶν τῆς Ἀσίας τῆς Νέας Καληδονίας καὶ τῶν Μασκαρήνων νήσων, ὧν πολλὰ καλλιεργοῦνται διὰ τὰ ἄνθη των. Ἐν Εὐρώπῃ ἀπαντᾶται *γουδυέρα ἡ ἕρπουσα* (*G. repens*). Σ.Ε.Π.

Γουδώ (Αἰμίλιος Goudeau). Γάλλος ποιητὴς καὶ μυθιστοριογράφος (1849-1900). Τὰ πρῶτά του ποιήματα «Τὰ ἄνθη τῆς ἀσφάλτου», τὰ «Μικρὰ παρισινὰ ποιήματα», καθὼς καὶ τὰ «Εἰρωνικὰ ποιήματα» διακρίνονται διὰ τὴν ζωηρότητα καὶ τὴν παραδεξολογίαν των. Ἐξ ἴσου ἐνδιαφέροντα εἶνε τὰ μυθιστορήματα του: «Ἡ ψωμόλυσσα», «Τὸ ράσον» κλπ. καθὼς καὶ τὰ φανταστικά του ἔργα «Ταξίδια ἀνακαλύψεων τοῦ περιστυλίου Α. Κέμπις εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῶν Παρισίων» καὶ «Δέκα ἔτη βοημικῆς ζωῆς».

Γουεβάρα (Λουδοβῖκος Velez de Guevara). Ἱσπανὸς δραματικὸς συγγραφεὺς καὶ μυθιστοριογράφος (1570-1644). Ἐκ τῶν θεατρικῶν αὐτοῦ ἔργων τὰ πλεῖστα ἐτυπώθησαν, πολλῶν δ' ἐξ αὐτῶν ἡ ἰσπανιστὴ θεωρεῖται ἀμισβολος. Τὸ ἀριστούργημα αὐτοῦ «Βασιλεύειν μετὰ θάνατον» δρᾶμα ἱστορικῆς ὑποθέσεως, πλέκεται περὶ τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον τῆς Ἶνες δὲ Κάστρο. Τὸ μᾶλλον γνωστὸν ἐκ τῶν ἔργων του εἶνε τὸ διήγημα «Ὁ χωλὸς διαβολος» (1641). Κατὰ μίμησιν αὐτοῦ ὁ Γάλλος Λεσᾶς ἔγραψε τὸ ὁμώνυμον σατυρικὸν μυθιστόρημα (1707).

Γουέβροι. Βλ. *Παρσῆδες*.

Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια (Πυρσός)

(1)

ΟΔΗΓΟΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΟΥ "ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗ,,

ΑΘΗΝΑΙ

ΚΑΙ

ΑΤΤΙΚΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ "ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΔΑΚΗ,,
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

1927

Αβγουστος 10, 58, 59
Άφεντάκη μνημείον 25
Άφροδίτης Πανδήμου ν. 33
Βαγιαζήτ 12
Βακχεῖον 48
Βαλλιάνου ἄγαλμα 68, βιβλιοθήκη 2, 68, 90
Βάραθρον 52
Βαρβάκειον 72
Βαρβάκη ἄγαλμα 22, 72
Βασίλειος Β' 11
Βασίλειος στοά 55
Βασιλικός (πρώην) κῆπος 21
Βενετία, Βενετοί 11, 13, 14, 15, 36
Βενιζέλος 18, 19
Βερνέδα 15
Βιβλιοθήκη Ἀδριανοῦ 22, 61, ἐθνική (Βαλλιάνειος) 2, 68, 90
Βιενναῖος ἀνώνυμος 18, 19
Βοεβόδας 13
Βονιφάτιος Γ' 12
Βοτανικός κῆπος 148
Βουλευτήριον (ἀρχ.) 55 (σημερ.) 65
Βουλὴ πεντακοσίων 5
Βρεφοκομεῖον 72
Βριέννιος 13
Βρυζάκη ἔργα 76
Βῦρων 15, ἐνθύμια 77, μνημεῖον 22
» ανοιξια 126
Γάλλοι 43
Γαργαρέττα 97
Γερμανικὸν Ἰνστιτοῦτον 48, 73, ἀστικὸν σχολεῖον 92
Γεώργιος Α' 17, 18, 19, 20
» Β' 20
Γηροκομεῖον 90
Γιγάντων στοά 56
Γκαΐρινερ 20
Γουδὴ πεδίον (90)
Γουϊδων-Α.-Δεκαρός 12
Γούρας 15
Γρηγορίου Ε' ἄγαλμα 68, σαρκοφάγος 63
Γριπενκερλ 68,
Γύζη ἔργα 75
Γυμναστήριον 90
Δελαρὸς 12
Δελῶρ 12
Δεξαμενὴ 91
Λεξίλεω μνημεῖον 73
Δέξιππος 11
Δημαρχεῖον 72
Δημητρίας καὶ Π. μνημεῖον 73
Δημητρίου Πολ. διατείχισμα 50
Δήμητρος Κύχλου ἱερ. 94
Δημογέροντες 13
Δημοπρατήριον 62
Δημοσθένης 8,9
Δημόσιος κῆπος 21
Διογένειον 60
Διονυσιακὸν θέατρον 16, 27 κέ., 51
Διονύσιον 41
Διονύσιος Ἀρεοπαγίτης 10, 48
Διονύσου Ἐλευθ. ἱερ. 27 κέ.
Διὸς Ἀγοραίου δωμος 52, Ἐλευθερίου στοά 55, Ὀλυμπίου ν. 61. Ὀλυμπιείων
Δίκυλον 74, 94
Διυδὰρ 13
Δουκάτον Ἀθηνῶν 12
Δρόσος 68
Δωδώνης ἀρχαιότητες 85
Δωριεῖς 3
Εἰδωλίων συλλογὴ 80 κέ.
Ἑκατόμπεδον 36, 46
Ἐκθέσεως μέγαρον 22
Ἐκκλησία ἀγγλική 22, Ἀσωμάτων Ἀγγέλων 73, ἁγ. Γεωργίου Καρύτση 53, Λυκαβηττοῦ 92, ἁγ. Δημητρίου τοῦ Λουμπαρδάρη 50, ἁγ. Διονυσίου Ἀρεοπ. 48, Καθολικὴ 71, ἁγ. Εἰρήνης 62, 72, ἁγ. Ἐλευθερίου 63, ἁγ. Εὐαγγελιστρίας 63, ἁγ. Θεωδώρων 67, ἁγ. Ἰσιδώρου 93, Καπνικαρέα 62, ἁγ. Κωνσταντίνου 71, (ναΰδρ.) 95, ἁγ. Λουκᾶ (Πατησ.) 93, Μαγδαλῆς Παναγίας 62, ἁγ. Μελετίου 95, Μητρόπολις 63, μικρὰ Μητρ. 63, ἁγ. Νικοδήμου (ῥωσσ.) 21, ἁγ. Νικολάου 92, Παναγίας Ῥοδοπλήκου 63, Πορταϊτίσσης 68, Σκηλιωτίσσης 30, Χρυσοσπηλαιωτίσσης 72, ἁγ.

ΑΝΑ ΤΑ ΛΟΙΠΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΠΟΛΙΝ

Πωλητὴς ἀνθέων.

Ἐκ τοῦ Μουσείου ἐξερχόμενοι κάμπτομεν δ. καὶ μετὰ τὸ Γυμναστήριον στρεφόμενοι πάλιν δ. εὑρισκόμεθα πρὸ τοῦ Πεδίου τοῦ Ἄρεως (Πολυγώνου), πλατείας μεγίστης ἐν ᾗ τελοῦνται στρατ. γυμνάσια. Ἐντεῦθα α. βλέπομεν τοὺς ἐπὶ Ὄθωνος κτισθέντας στρατῶνας τοῦ ἱππικοῦ (1859), περὶ οὓς ἐγίνετο τότε, παιανιζούσης τῆς μουσικῆς καὶ ἐμφανιζομένου τοῦ Ὄθωνος μετὰ τῆς Ἀμαλίας, ἡ συγκέντρωσις τῆς ἀθηναϊκῆς ἀριστοκρατίας. Πρὸ δὲ τοῦ συνημμένου ἐκκλησιδίου τῶν Ταξιαρχῶν ἵσταται ἡ πρώτη τοῦ Ἀλεξάνδρου Πραίδου τοῦ ἐν Κρήτῃ πεσόντος τῷ 1866 καὶ τὸ Μνημεῖον τῶν Ἱερολοχιτῶν τοῦ Δραγατσανίου, ὅπερ ἱδρύθη μὲν τῷ 1834, ἐκεῖ ὅπου ὑψοῦται ἤδη ἡ Βαλιάνειος Βιβλιοθήκη, μετεκομίσθη δὲ τῷ 1888 ἐνταῦθα. Ὄπισθεν κατὰ τοὺς πρόποδας τῶν Τουρκοβουνίων (Ἀγχέσμου), ἔνθα ἄλσος ἐκ πεύκων, ἱδρύθη τῷ 1893 ἡ Ἀβερώφειος Στρατιωτικὴ Σχολὴ τῶν Εὐελπίδων, ἔδρημα καλλιμάρμαρον μετὰ πολλῶν ἐξαρτημάτων. Ἀπὸ τοῦ Πολυγώνου ῥέει ὁ χείμαρρος Κυκλοβόρος πηγάζων ἐκ τῶν Τουρκοβουνίων. Στρεφόμενοι πρὸς τὰ δ. εἰσερχόμεθα εἰς τὴν λεωφόρον Ἀλεξάνδρας παρὰ τὴν ὁποίαν ἐγείρονται καλλιμάρμαρα κτίρια. Δεξιὰ ἡ Αὐστριακὴ ἀρχαιολ. Σχολὴ· περὶ τὸ ὑψηλότερον σημεῖον αὐτῆς ἐπ. ἀ. τὸ Ἀβερώφειον Ἐφηβεῖον (φυλακαὶ τῶν ἀνηλίκων κατὰ τὸ ἀπομονωτικὸν σύστημα μετὰ τεχνικοῦ σχολείου) εἶτα αἱ Γυναικεῖαι Φυλακαὶ καὶ τέλος τὸ νέον Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον. Ἐπὶ δ. (τοῦ κάτω μέρους) ὑψοῦται ὁ λόφος Στρέφη μετὰ τοῦ ὁμωνύμου λατομείου καὶ εἶτα ὁ Λυκαβηττὸς (Ἅγιος Γεώργιος ἐκ τοῦ ὁμωνύμου ναϊδρίου, 277, 3 μ.) Ἡ λεωφόρος εἶτα ἀπολήγει, ἑνουμένη μετὰ τῆς λεωφόρου Κηφισίας, εἰς τὴν πρώην ἔπαυλιν Θὼν μετὰ ναϊδρίου καὶ ἄλσους, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου λευκάζουσιν ὡραῖα ἀγάλματα μαρμάρινα καὶ προτομαὶ τῶν ἀνδρῶν τῆς Ἐπαναστάσεως. Ἐντεῦθεν κατ' εὐθεῖαν προχωροῦντες φθάνομεν διὰ τῆς διασταυρώσεως τῆς ὁδοῦ Μαραθῶνος εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τῶν Παίδων καὶ μετὰ πορείαν ½ ὥ. πρὸς ἀ. εἰς τὸ Φθισιατρεῖον «Σωτηρία». Ἀριστερὰ δὲ ἡ λεωφόρος Κηφισίας ἄγει εἰς τὸ Γηροκομεῖον (καὶ περαιτέρω εἰς Μαρούσι καὶ Κηφισίαν, ὡς καὶ εἰς τὴν Μονὴν Πεντέλης, εἰς Λαύριον κλπ.), δ. δὲ διὰ τῶν Ἀμπελοκήπων (Ἀλωπεκῆς) εἰς τὴν πλατεῖαν Ἀνακτόρων, τὴν ὁποίαν καὶ ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν, βλέποντες βλέμμα ἐπὶ τοῦ Ὑμηττοῦ, κατὰ τοὺς πρόποδας τοῦ ὁποίου, εἰς τὸ βάθος ἀ. φαίνεται ἡ νέα Ἰατρικὴ Σχολὴ καὶ τὸ πεδίον τοῦ Γουδῆ, ἔγγυς δὲ ἐπ' ἀ. τῆς λεωφόρου ἐπαύλεις καταπρασίνου εἶτα δ. οἱ στρατῶνες τοῦ Πεζικοῦ, ἐπ' ἀ. τὸ διὰ Πινακοθήκην διαπάνῃ Μαρασλῆ ἀνεγερθὲν κτίριον καὶ ἔναντι αὐτοῦ τὸ Ἑλληνικὸν Ἰνστιτοῦτον Παστέρ. Ἀκολουθοῦν ἀ. τὸ Ἀρεταίειον καὶ τὸ Ἀλγινήτειον νοσοκομεῖον,

[redacted] από [redacted] 1886 [redacted] ως [redacted] ον δοκήσεων της στρατιωτικής φρουράς Αθηνών. Εις τον χῶρον αὐτόν ἐλειτούργησε καί τό πρώτον σκοπευτήριον.

Κατ' ἀρχάς ἐκλήθη τοῦ *Γουδῆ* δηλ. περιοχή ἀνήκουσα εἰς κάποιον ὀνομαζόμενον *Γουδήν*. Ἤδη τό 1777 εἰς ἔγγραφον ἀναγράφεται ὅτι ὑπῆρχεν ἐκκλησία τῆς Παναγίας ἀνήκουσα εἰς τήν οἰκογένειαν Γουδῆ καί κτήματα κείμενα εἰς θέσιν «*Ἀμπελοκήπων Παναγία Γουδῆ*». Ἐκ τῆς γενικῆς *τοῦ Γουδῆ* σχηματίζεται ἡ ὀνομαστική οὐδετέρου *τό Γουδί*. Εἶναι συνήθως αὐτός ὁ σχηματισμός ἤδη ἀπό τούς Βυζαντινούς χρόνους.

Τό Γουδί κατέστη ἱστορικόν ἐκ δύο περιστατικῶν τῆς πολιτικῆς ἱστορίας τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Τό πρῶτον εἶναι ὅτι κατά τήν 19ην Αὐγούστου 1909 συνῆλθον ἐκεῖ οἱ ἀξιωματικοί τῆς φρουρᾶς Ἀθηνῶν καί τοῦ Ναυτικοῦ, μέλη τοῦ Στρατιωτικοῦ Συνδέσμου ὁ ὁποῖος ἱδρύθη τήν 4 Ἰουλίου 1909 μέ σκοπόν τήν ἀναδιοργάτησιν τῆς Ἑλλάδος. Ἐκήρυξαν ἐπανάστασιν καί ἠνάγκασαν εἰς παραίτησιν τήν κυβέρνησιν τοῦ Δ. Ράλλη. Ὁ Στρατιωτικός Σύνδεσμος ἀπό τήν ἀρχηγίαν τοῦ συνταγματάρχου τοῦ Πυροβολικοῦ Ζορμπᾶ, ἀνέλαβε τήν διοίκησιν τῆς χώρας καί ἐπέβαλε τήν μεταρρύθμισιν τοῦ συνταγματικοῦ χάρτου τῆς Ἑλλάδος. Ἐσχηματίσθη νέα κυβέρνησις ὑπό τόν Κ. Μαυρομιχάλην.

Τό δεύτερον εἶναι ὅτι ἐκεῖ τήν 15ην Νοεμβρίου 1922 ἐξετελέσθησαν τά ὑπό τοῦ Στρατοδικείου καταδικασθέντα εἰς ἑάνατον μέλη τῆς κυβερνήσεως Γούναρη, Δ. Γούναρης, Π. Πρωτοπαπαδάκης, Ν. Θεοτόκης, Ν. Στράτος Γ. Μπαλτατζῆς καί ὁ ἀρχιστράτηγος Γ. Χατζανέστης.

Εἰς τόν χῶρον τοῦ Γουδίου ἀπό τοῦ 1927 ἤρχισεν ἀνεγειρόμενον τό Πανεπιστημιακόν συγκρότημα. Καί εἰς τήν Κύπρον ὑπάρχει χωρίον μέ ὄνομα τό *Γουδίν*...

ΓΟΥΔΗΣ καί **ΓΟΥΔΑΣ**. Καί τά δύο ὀνόματα σχηματίζονται ἀπό τό οὐσ. τό *Γουδί*, τό ὁποῖον προκύπτει ἀπό τό ἀρχ. οὐσ. *ἰγδίον*, κατά τήν σειράν: *ἰγδίον-γδί-γουδί*. Εἶναι δέ τό γουδί δοχεῖον ξύλινον ἤ μπρούντζινον ἤ μαρμάρινον ἐντός τοῦ ὁποίου τρίβουν διάφορα ξηρά προϊόντα (καφέ, ζάχαρι, πιπέρι, καρύδια, ἀμύγδαλα, σκόρδα διά τήν παρασκευή σκορδαλιᾶς κ.ἄ.). Ἡ τριβή γίνεται δι' εἰδικοῦ ἐργαλείου, τό ὁποῖον καλεῖται *γουδοχέρι*. Τό μεταλλικόν γουδί καλεῖται καί *χαβάνι* ἐκ τοῦ τουρκ. [redacted] μές [redacted] γουδι [redacted] του [redacted] νιου νιος καί «*τό γουδί τό γουδοχέρι καί τόν κόπανο στό χέρι*» ἐπί ἐπιμένοντος εἰς παραλόγους ἀξιώσεις.

Γουδῆς εἶναι ὁ κατασκευαστής ἤ πωλητής γουδιῶν, ὁ ὁποῖος συνήθως λέγεται *γουδᾶς* καί δι' ἀναβιβασμόν τοῦ τόνου ὡς ἐπώνυμον γίνεται *Γούδας* καί *Γούδης*. Ὑπό τό ἐπώνυμον *Γουδῆς* εἶναι γνωστή οἰκογένεια καραϊσκυραίων ἐκ Σιετσῶν, πολλά μέλη τῆς ὁποίας προσέφερον μεγάλας ὑπηρεσίας κατά τήν ἐπανάστασιν τοῦ 1821, ἀγωνιζόμενοι μέ ἰδιόκτητα πλοῖα, εἰς πολλάς ναυμαχίας. Ὑπό τό αὐτό ἐπώνυμον *Γουδῆς* (Δημήτριος) εἶναι γνωστός δοκιμώτατος φιλόλογος (1875-1939), ἐκδότης μετά σχολίων πολλῶν ἀρχαίων κειμένων καί συγγραφεύς πρωτοτύπων μελετῶν (Τά μυστήρια τῆς Ἐλευσῖνος, τό Μαντεῖον τῶν Δελφῶν). Διά τήν ἐποχήν του γνωστά ἦσαν καί εἶχαν εὐρεῖαν κυκλοφορίαν αἱ «Ἐκθέσεις» Γουδῆ, βοηθήματα πολύτιμα τῶν μαθητῶν Γυμνασίων. Παλαιότερον ὑπῆρχε καί ἀτμοπλοϊκή Ἑταιρεία «Τοῦ Γουδῆ». Ἔλεγετο μάλιστα καί τό χαρακτηριστικόν δίστιχον: *Τό παπόρι τοῦ Γουδῆ πάει κ' ἔρχεται θουή* δηλ. εἶναι ταχύπλοον.

Ὑπό τό ἐπών. *Γούδας* εἶναι γνωστοί ἐξ Ἠπείρου οἱ ἀδελφοί *Βασίλειος* καί *Σταῦρος*. Ἐκ τούτων ὁ πρῶτος ὑπηρέτησεν εἰς τήν αὐλήν τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, ἀπεχώρησεν, ἐμυήθη εἰς τήν φιλικήν Ἑταιρείαν καί ὑπηρέτησεν τόν Ἀγῶνα ὡς ὑπαρχηγός ὑπό τόν Μάρκον Μπότσαρην. Ὁ δεύτερος ἠγωνίσθη ὑπό τόν Καραϊσκάκην καί Μπότσαρην καί τέλος ἐκάρη μοναχός εἰς τό Ἅγιον Ὄρος.

Ἐκ Γραμμένου τῶν Ἰωαννίνων κατήγετο καί ὁ διαπρεπής ἰατρός καί συγγραφεύς *Ἀναστάσιος Γούδας* (1816-1882), ὁ ὁποῖος, ἐκτός τῶν πολυαρίθμων ἰατρικῶν μελετῶν, συνέγραψε καί *Βίους Παραλλήλους* εἰς ὀκτώ τόμους, ὅπου βιογραφοῦνται διαπρεπεῖς ἄνδρες τῆς Ἑλλάδος: Δηλ. εἰς τόν Α' τόμον ὁ Κλῆρος, εἰς τόν Β' ἡ Παιδεία, εἰς τόν Γ' ὁ Πλοῦτος καί τό ἐμπόριον, εἰς τόν Δ' ὁ πλοῦτος καί αἱ θυσίαι, εἰς τόν Ε' Συνεταιρισμοί, εἰς τόν ΣΤ' Πολιτικοί ἄνδρες, εἰς τόν Ζ' Πολιτικοί ἄνδρες καί εἰς τόν Η' Ἥρωες τῆς ξηρᾶς.

Εἰς τά Κύθηρα, συνοικισμός τῆς κοινότητος Καντολιάνικα καλεῖται *Γουδιάνικα*, διότι ἱδρυταί του ἦσαν οἱ ἔχοντες τό ἐπών. *Γούδας*.

ΣΑΛΙΑΡΗΣ. Ἐκ τούτου σχηματίζονται τά ἑκώνυμα **Σαλιαράκης, Σαλιαρέλλης, Σαλιαρίδης** [redacted] λεγετα [redacted] ελου [redacted] Ἀτ [redacted] ης φει: «*τό σιαλον Ἀττικοί, ὁ σιελος Ἑλληνες*». Τό ἐπών. ἐκ τοῦ προσηγ. *σαλιάρης*, εἶνος τοῦ ὁποίου ῥέουν τά σάλια του, ημαπίζεται ἀπό τό οὐσ. *σάλιο* (ιό) καί τήν ἀλ. -*άρης*. Ἡ λέξις *σάλιο* εἶναι ἤδη μεσαιωνική καί προέρχεται ἀπό τό οὐσ. *σάλιον* ὡς ὑποκοριστικόν τοῦ ἀρχαίου *σίαλον* κατόπιν ἰωθυλῆς τοῦ ι. Ἀνάλογος σχηματισμός εἶναι *σαγόνι* ἀπό τό ἀρχαῖον *σιαγόνιον*, τό ὁποῖον εἶναι ὑποκορ. τοῦ ἀρχ. *σιαγών*, ἐπίσης *φαθί* ἀπό τό ἀρχ. *φιάθιον* ὑποκορ. τοῦ ἀρχ. *πάθος* καί ἄλλα.

Ὁ *σαλιάρης* εἰς τήν ἀρχαιότητα ἐκαλεῖτο *σιαλοχόος* (ὁ χέων σίαλον). Ὁ Ἡσύχιος δίδει τήν σημασίαν τῆς λέξεως γράφων: «*σιαλόχους· τούς προσραίνοντας σίαλον ἐν τῷ προσδιαλέγεσθαι*». Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι κατά τήν συνομιλίαν μετ' ἄλλων τούς ῥαίνουν μέ τά σάλια των. Ἀπαντᾶ καί ὁ τύπος *ὁ σίελος*. Εἰς τήν Παλαιάν Διαθήκην (Ἡσαΐας 40, 15) ἀναφέρεται: «*εἰ πάντα τά ἔθνη ὡς σταγών ἀπό ἄδου, καί ὡς ῥοπή ζυγοῦ ἐλογίσθησαν, ὡς σίελος λογισθήσονται*».

Εἰς τήν Παλαιάν Διαθήκην (Βασιλειῶν 1, 21, 8) ἀναφέρονται τά ἑξῆς: «καί τά σίελα αὐτοῦ πέρρει ἐπί τόν πώγωνα αὐτοῦ» διά τόν προσιδιάζοντα ἐπιληπτικήν κατάστασιν. Καί εἰς τό μεσαιωνικόν ποίημα τοῦ Πτωχοπροδρόμου ὑπάρχει ὁ στίχος: «*καί τρέχουσι τά σάλια του καί συχνοκαταπίνεις*». Ἀλλά καί σήμερον λέγομεν τήν φράσιν: *τρέχουν τά σάλια του* ἐπί τοῦ ὀφοδρῶς ποθοῦντος, νά φάγῃ ἤ νά ἀποκτήσῃ τι.

Λέγομεν ἐπίσης τήν φράσιν: «*δέν ἔχει σάλια τό στόμα του*» ἐπί τοῦ λίαν πτωχοῦ καί εἰς ἀνοήτων λόγων λέγομεν ὅτι αὐτοί εἶναι «*σάλια καί μύξες*» ἤ *σαλιαρίσματα*. Καί ῥῆμα *σαλιαρίζω*, λέγω ἀνοησίες. Ἀλλά καί ὁ ἰχθύς ξένιος ὁ κοινός καλεῖται *σαλιάρα* ἤ *σαπάρης*.

ΠΟΝΗΡΟΣ. Ἐκ τούτου τά ἐπώνυμα **Πονηράκης, Πονηράκος, Πονηρίδης** καί **Πονηρόπουλος**. Τό ἐπών. ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπιθ. *πονηρός* (ἐκ τοῦ ρ. *πονέω*) κυρίως ὁ ἐκ κόπων ταλαιπωρούμενος. Ὁ Ἡράκλειτος ἐχαρακτηρίζετο ὡς «*Πονηρότατος καί ἄριστος*», πολυβασανισμένος ἀπό τήν πραγματοποίησιν τῶν ἄθλων του. Ἐπί πραγμάτων τό ἐπίθ. σημαίνει τόν κουραστικόν: *Πονηρά ἔργα* τά κουραστικά. Αἱ σημασίαι ἔλεγον: «*βίου πονηροῦ θάνατος εὐκλεέστερος*» καί «*ζόης* (ζωῆς) *πονηρᾶς θάνατος αἱρετώτερος*». Γνωσταί ἐπίσης εἶναι αἱ φράσεις: «*οὐδείς ἑκών πονηρός*» καί «*φύσιν πονηράν μεταβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον*». (Οὐδείς μέ τήν θέλησιν του πονηρός — κακός, καί τόν ἐκ φύσεως κακόν δυσκόλως δύναται τις νά διορθώσῃ).

Συχνή εἶναι ἡ χρῆσις τοῦ ἐπιθέτου εἰς τήν Καινήν Διαθήκην καί ἰδίως εἰς τό κατά Ματθαῖον Εὐαγγέλιον. Ἐκ τούτου μεταφέρομεν μερικά χαρακτηριστικά χωρία ὡς εἶναι τά: «*Ἔστω δέ ὁ λόγος ὑμῶν ναί ναί οὒ οὔ, τό δέ περισσόν τούτου ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν* (5,37) λέγει ὁ Ἰησοῦς προκειμένου νά γίνῃ βεβαίωσις διά τοῦ ὅρκου. Ἐπίσης (6,23): «*Ἐάν δέ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ᾖ, ὅλον τό σῶμά σου σκοτεινόν ἔσται*». Καί (18,32) «*δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τήν ὀφειλήν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεί παρεκάλεσάς με· οὐκ ἔδει καί σε ἐλεῆσαι τόν σύνδουλόν σου;*». Καί ἀπευθυνόμενος ὁ Ἰησοῦς πρός τούς Φαρισαίους εἶπε (12, 39): «*γενεά πονηρά καί μοιχαλίς*». Εἰς τήν ἐκκλησίαν καί τά Εὐαγγέλιά *ὁ πονηρός* εἶναι ὁ διάβολος· Λέγει δέ ὁ Ματθαῖος (13,9) «*παντός ἀκούοντος τόν λόγον τῆς βασιλείας καί μή συνιέντος ἔρχεται ὁ πονηρός καί ἁρπάζει τό ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ*». Γνωστόν εἶναι καί τό τέλος τῆς Κυριακῆς προσευχῆς (6, 13) «*ἀλλά ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπό τοῦ πονηροῦ*» καί τό τοῦ Παύλου πρός Ἐφεσίους (6,16): «*δυνήσεσθε πάντα τά βέλη τοῦ πονηροῦ τά πεπυρωμένα σβέσαι*».

Ἀναφέρονται ἐπίσης «*διαλογισμοί πονηροί, συνείδησις πονηρά, πνεῦμα πονηρόν, ἔργα πονηρά, ῥήματα πονηρά, καρποί πονηροί, ραδιούργημα πονηρόν*» καί ἄλλα.

Σήμερον λέγομεν τά οὐσ. *πονηρία* (πανουργία, δόλιον τέχνασμα), *πονηράδα, πονήρευμα* καί ῥῆμα *πονηρεύω* ἐμβάλλω κάποιον εἰς ὑπόνοιαν καί *πονηρεύομαι* (ὑποψιάζομαι). Τό ἐπίρρημα εἶναι *πονηρῶς, πονήρως* καί *πονηρά*.

ΔΙΚΑΙΟΣ Β. ΒΑΓΙΑΚΑΚΟΣ
Ἐπίτιμος Γενικός Διευθυντής τοῦ Κέντρου Συντάξεως τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

γραμματεύς τοῦ Βελῆ πασᾶ καὶ ἐμπορικὸς πράκτωρ τοῦ Ἀλῆ εἰς τὰς Βαλεαρίδας. Ἐνίσχυσε χρηματικῶς τὸν Ἀγῶνα, παρευρέθη κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ Μεσολογγίου καὶ ἐξελέγη πληρεξούσιος εἰς τὴν Γ' ἐθνικὴν συνέλευσιν.

Γουβερνέτο. Παλαιοτάτη μονὴ πρὸς τὰ ΒΑ τῆς χερσονήσου τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Κρήτης, ἔνθα τὸ 1570 συνεκροτήθη ἡ ὑπὸ τὸν Γεώργ. Καντανολέον συνέλευσις τῶν Ἑλλήνων ἀρχηγῶν τῆς Κρήτης πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ Ἐνετικοῦ ζυγοῦ.

Γοῦβες. 1. Χ. ἐπ. Ἰστιαίας, νομ. Εὐβοίας (κ. 439), ἕδρα κοινότ. (κ. 584), εἰς ἣν καὶ τὸ χ. Καστρί. **2.** Χ. ἐπ. Πεδιάδος, νομ. Ἡρακλείου (κ. 649), ἕδρα κοινότ. (κ. 830), εἰς ἣν καὶ τὸ χ. Σκοτεινό. **3.** Χ. ἐπ. Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, νομ. Λακωνίας (κ. 385), ἕδρα κοινότητος (κ. 659), εἰς ἣν καὶ τὰ χ. Ἅγ. Ἀνδρέας, Μακρινάρα καὶ Σωτηρεῖκα.

Γούδας 1. [*Ἀναστάσιος*] (1816-1882). Ἰατρός, πρωτος διδάκτωρ τῆς ἰατρικῆς τοῦ πανεπιστ. Ἀθηνῶν (1843), συγγραφεὺς καὶ πολιτικός. Ἀνεμίχθη εἰς τὰς ἐναντίον τοῦ Ὄθωνος ἐπαναστάσεις (1862), καθ' ἃς ἐδιώχθη. Ἔγραψε: «Παράλληλοι βίοι τῶν ἐπὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος διαπρεψάντων ἀνδρῶν» (τόμ. 8), «Στοιχεῖα γεν. παθολογίας», «Ἐγχειρίδιον πρακτικῆς παθολογίας». «Τὸ παρελθὸν τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἀνατολῆς» κ.ἄ). **2.** [*Μιχαὴλ*] (1868-1931). Υἱὸς τοῦ προηγουμένου, ὑποναύαρχος καὶ πολιτευτής, διατελέσας ὑπουργὸς τῆς Ἐθν. Οἰκονομίας καὶ τῶν Τ.Τ.Τ. (1922). Παρεπέμφθη μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς κυβερνήσεως ἐνώπιον τοῦ ἐπαναστατικοῦ δικαστηρίου (1922) καὶ κατεδικάσθη εἰς ἰσόβια δεσμά, ἀμνηστευθεὶς κατὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς δημοκρατίας. Ἔγραψεν «Ἡ Ἱστορία τοῦ Ναυτικοῦ, 1912-1913».

Γουδῆ. Πεδινὴ τοποθεσία πρὸς ΒΑ. τῶν Ἀθηνῶν, ὡν ἀποτελεῖ συνοικίαν μεταξὺ τῶν Ἀμπελοκήπων, τῶν Δ. κλιτύων τοῦ Ὑμηττοῦ καὶ τῆς ὁδοῦ Μεσογείων, διατεμνομένη ὑπὸ τῆς κοίτης τοῦ Ἰλισσοῦ. Ἀπὸ τοῦ 1920 ἔλαβε μεγάλην ἀνάπτυξιν λόγῳ τῆς ἐγκαταστάσεως πλείστων στρατ. ὑπηρεσιῶν, ἐξελιχθεῖσα παραλλήλως καὶ ὡς «πανεπιστημιούπολις», μὲ πολλὰ νοσοκομεῖα καὶ ἐργαστήρια τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς. Ἄλλοτε ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς πεδίον στρατ. ἀσκήσεων πυροβολικοῦ, ἰδίως, συνεδέθη δὲ μὲ πλεῖστα γεγονότα τῆς νεωτέρας ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ ἐγένετο ἡ συγκέντρωσις τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Φρουρᾶς Ἀθηνῶν ἡ κηρύξασα τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1909, αὐτόθι δ' ἐξετελέσθη ἐπὶ τῆς ἐπανεστάσεως τοῦ 1922 ὁ τυφεκισμὸς τῶν ὑπ' αὐτῆς καταδικασθέντων εἰς θάνατον πολιτικῶν (Δ. Γούναρη, Π. Πρωτοπαπαδάκη, Ν. Στράτου, Ν. Θεοτόκη καὶ Γ. Μπλατζῆ) καὶ τοῦ ἀρχιστρατήγου Γ. Χατζανέστη.

Γουδῆς. 1. Σπετσιωτικὴ οἰκογένεια, ἐξ ἧς διεκρίθησαν ὡς ναυτικοί, κυρίως κατὰ τὸν Ἀγῶνα, οἱ: *Ἰωάννης*, ἰδιοκτήτης τῆς βρικογολέττας «Ἐλευθερία»· *Νικόλαος*, ναυτικὸς διατελέσας φρούραρχος τοῦ Ἱτς-Καλὲ τοῦ Ναυπλίου· *Ἀνδρέας*, πλοίαρχος κατὰ τὴν μεταξὺ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ναυμαχίαν (1825), καθ' ἣν ἐπληγώθη καὶ ἀπέθανε. **2.** [*Δημήτριος*] (1875-1939). Ἔγκριτος φιλόλογος ἐκ Τριπόλεως, τέλεσε (1920-1931) γυμνασιάρχης τοῦ «Βαρβακείου».

Γουδιάνικα. Χ. κοιν. Κοντολιανίκων Κυθήρων (κ. 52).

Γουέλφοι (ἢ *Βέλφοι*, Guelfen ἢ Welfen). Ὄνομα διδόμενον εἰς τὸ μεσαιωνικὸν κόμμα τῆς Ἰταλίας, ὅπερ ἐξεπροσώπει τὴν ἐθνικὴν ἰδέαν καὶ ὑπεστήριζε τὴν ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας κοσμικὴν ἐξουσίαν τοῦ Πάπα, ἀντιθέτως πρὸς τὸ κόμμα τῶν *Γιβελλίνων*, ὅπερ ὑπεστήριζε τὸν αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας ὡς ἐξουσιαστὴν ἐν Ἰταλίᾳ.

γουερέτσας. Πίθηκος τῆς Ἀβησσυνίας, ἐκ τῶν ὡραιοτέρων τῆς Ἀφρικῆς, ἔχων λαμπρὸν λευκοῦ καὶ μέλανος χρώματος τρίχωμα, μακρὰ ριπιδοειδοῦς οὐρᾶς, δι' ὃ καὶ θηρεύεται ὑπὸ τῶν ἰθαγενῶν. Ἔχει μῆκος σώματος 0,75 μ. καὶ διαιτᾶται ἐπὶ τῶν δένδρων.

Γουζέλης [*Δημήτριος*] (1774-1843). Λέγεται ἐκ Ζακύνθου, θερμὸς θιασώτης τῶν ἀρχῶν τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως, μετασχὼν ὡς ἐθελοντὴς λοχαγὸς τῶν Ναπολεοντείων πολέμων. Κατὰ τὸν Ἀγῶνα ἐπολέμησε γενναίως ἐπὶ κεφαλῆς Ἑπτανησίων, διετέλεσε δὲ καὶ φρούραρχος Νεοκάστρου. Ἔγραψε: «Σάλπισμα πολεμιστήριον», «Κρίσις τοῦ Πάριδος», «Τὰ κατὰ τοὺς Ἕλληνας», τὴν σατιρικὴν κωμῳδίαν «Χάσης» κ. ἄ., μετέφρασε δὲ τὴν «Ἐλευθερωθεῖσαν Ἱερουσαλὴμ» τοῦ Τάσσου.

Γουιάνα· βλ. *Γουυάνα*.

Γουίδων (Ἰταλ. Guido, γαλλ. Guy). Φράγκοι μεσαιωνικοὶ ἡγέμονες τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀνατολῆς.

Ἀθηνῶν. **1 Γ. ὁ *Α' Δελαρός*.** Μέγας Κύρης τῶν Ἀθηνῶν (1225-60) καὶ δοὺξ (μέχρι τοῦ 1263), ἡττηθεὶς ὑπὸ τοῦ Γουλιέλμου Βιλλαρδουίνου τῆς Ἀχαΐας (1258). **2. Γ. ὁ *Β' Δελαρός*.** Δοὺξ τῶν Ἀθηνῶν (1287-1308), ἀνελθὼν ἀνήλικος εἰς τὸν θρόνον καὶ ἐπιτροπευθεὶς ὑπὸ τῆς Ἑλληνίδος μητρός του καὶ τοῦ συζύγου τῆς Οὐγωνος Βριεννίου μέχρι τοῦ 1294.

Ἄργους· βλ. *Ἀγγιανός*.

Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου. **Γ. *Δοζινιάν*.** Βασιλεὺς τῆς Ἱερουσαλὴμ (1185-1187). Ἐπ' αὐτοῦ κατελύθη τὸ κράτος τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τοῦ Σαλαδίνου. Μετὰ ταῦτα ἠγόρασε τὴν Κύπρον, ἧς ἐβασίλευσε (1192-1194).

Χαλανδρίτσης. **Γ. *Τρεμούγι*.** Γαλλικὸς φράγκος βαρῶνος τοῦ Μωρέως, γενόμενος βάϊλος αὐτοῦ (1282) καὶ πολεμήσας ἐναντίον τῶν Βυζαντινῶν.

Γουίδων [*Ἀρεττῖνος* Guido d' Arezzo] (995-1050). Βενεδικτῖνος μοναχός, ἐξαιρέτως συμβαλὼν εἰς τὴν νεωτέραν τῆς μουσικῆς ἐξέλιξιν. Πρῶτος αὐτὸς ἐχρησιμοποίησε τὰς γραμμὰς διὰ τὴν σήμανσιν τῆς ὀξύτητος τῶν φθόγγων καὶ εἰσήγαγε τὰς κρατούσας καὶ σήμερον ὀνομασίας αὐτῶν,—ut(do), re, mi, fa, sol, la, si—ἀντὶ τῶν γραμμάτων δι' ὧν παρίσταντο πρότερον.

Γουινέα (Guinea). Γενικὸν ὄνομα τῶν ἐντὸς τῆς ζώνης τῶν τροπικῶν παραλίων τῆς Δ. Ἀφρικῆς, τὰ ὁποῖα περιβρέχει ὁ ὠκεανὸς ἀναπεπταμένης κόλπος τοῦ Ἀτλαντικοῦ. Περιλαμβάνονται δηλ. ὑπὸ τὴν γενικὴν ταύτην

Συγγραφεύς Παγκόσμιος Εγκυκλοπαιδεία Πρωτέας

Γόμφοι οἱ, ἀρχ. πόλ. τῆς ἐν Θετταλίᾳ Ἐσπαιωτ-
δος πρὸς Ν τοῦ Πηνειοῦ. 2 οἱ κατ-- Δολοπες
ἐν Θεσπρωτίᾳ. 3 οἱ κάτ. Γόμφιοι.

Γορτύνιοι οἱ, χ. τῆς ἐπ. Λακεδαίμονος, ἀπέχου 4
ὥρας Ν τῆς Σπάρτης, πλθ. 940.

Γόργασος ὁ, ἑπτανήσ ἀρχ. ζωγράφος, συνεργα-
σθεὶς 509-493 π.Χ. εἰς διακόσμησιν ναοῦ Δήμη-
τρος ἐν Ρώμῃ.

Γόργη ἡ, ἡ Γοργώ, θυγ. τοῦ Οἰνέως, μετασχοῦσα
τῆς ἁμάξης τῆς πόλ. Καλυδῶνος. 2 θυγ. τοῦ
Δαναοῦ. 3 θυγ. τοῦ Μεγαρέως κ. σύζ. τοῦ Κο-
ρινθίου.

Γοργίας-ου ὁ, Λεοντῖνος, σοφιστὴς κ. ῥήτωρ, σύγ-
χρονος τοῦ Σωκράτους. 2 ὁ Τεχνογράφος, Ἀ-
θηναῖος διδάσκαλος τῆς ῥητορικῆς, Ἰος π.Χ. αἰ.
3 Ἀθην. γλύπτης ἀκμάσας περὶ τὸ 500 π.Χ., κ. ἄ.

Γοργονία ἡ, θυγ. τοῦ ἐπισκόπου Γρηγορίου, ἀδελ-
φὴ Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνοῦ, ὃς τῇ ἐξεφώνησε
λαμπρὸν ἐπικήδειον.

Γοργώ-οῦς, -οῖ, -ώ, κλ. -οῖ ἡ, ἡ Γοργών-όνος, -ώ
κ. -όνα. Πλ. Γοργόνες: θυγ. τῆς Γῆς ἢ αἱ 3 θυγ.
τοῦ Φόρκυος κ. τῆς Κητοῦς: Σθενώ, Εὐρυάλη κ.
Μέδουσα, παριστάμεναι ὡς τέρατα ἔχοντα ὄφεις
ἀντὶ τριχῶν. 2 τετράπουν τέρας ἐν Λιβύῃ.
3 πλοῖον, ἐφ' οὗ ἔπλευσεν ὁ Περσεύς. 4 παρὰ
Κυρηναίοις: ἡ Ἀθηνᾶ. 5 γυνὴ ἐκ Κρήτης μετα-
βληθεῖσα εἰς λίθον. 6 Λεσβία ποιήτρια. 7 Σπαρ-
τιάτις σύζ. τοῦ Λεωνίδα, κ.ἄ.

Γορδιανός ὁ, ὄνομα 3 Ρωμαίων αὐτοκρατόρων:
Μᾶρκος Ἀντώνιος ὁ Α' ἢ Ἀφρικανός, 159-238, μ.Χ.
2 Μᾶρκος Ἀντώνιος ὁ Β', ἢ ὁ Νεώτερος, 192-
238 μ.Χ. 3 Μᾶρκος Ἀντώνιος ὁ Γ', ὁ Εὐσεβής,
223-244 μ.Χ.

Γόρδιον τό, ἀρχ. ΠΚ Φρυγίας ἐπὶ τοῦ π. Σαγγα-
ρίου, 70 περίπου χλμ. Δ τῆς Ἀγκύρας· ἐκεῖ ὁ Μ.
Ἀλέξανδρος ἔλυσε τὸν Γόρδιον δεσμόν.

Γόρδιος ὁ, ἰων., Γορδίης-ίεω ὁν. β. Φρυγίας, πατὴρ
Μίδα. 2 υἱὸς Μίδα. 3 στρατηγὸς Μιθριδάτου.

Γόρδων-ωνις ὁ, ὁν. Σκωτικῆς οἰκογενείας, ἧς δι-
κρίθησαν: Θωμᾶς, στρατηγὸς κ. φιλέλλην, μετα-
σχὼν τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 κ. συγγρα-
φεὺς Ἱστορίας τῆς Ἑλλ. Ἐπαναστάσεως.

Γορτυναία ἡ, περιοχὴ τῆς Γόρτυνος ἐν Κρήτῃ.

Γορτυνία ἡ, ἐπ. νομ. Ἀρκαδίας· ἐπὶ Φραγκοκρατίας
ἐλέγετο ἐπ. Καρυταίνης, πλθ. 49.000, πρωτ. Δη-
μητσάνα. 2 κάτ. Γορτύνιος.

Γόρτυς-υνος κ. -υος ἡ Γόρτυν-υνος, ἡ σημαντικω-
τάτη κ. ἰσχυροτάτη ἀρχ. πόλ. τῆς Κρήτης, μετὰ
τὴν Κνωσόν, διατηρηθεῖσα μέχρι 863 μ.Χ. 2 ἀρχ.
πόλ. τῆς Ἀρκαδίας πλησίον τῆς Καρυταίνης.
3 κάτ. Γορτύνιος.

Γότθοι-ων οἱ, εἷς τῶν ἰσχυροτέρων γερμανικῶν λαῶν
κατελθὼν τὸν 2ον μ.Χ. αἰ. πρὸς ὄρ. Καρπάθια κ. π.
Δούναβιν· ἐπολέμησαν πρὸς Βυζαντινοὺς κ. Ρω-
μαίους καταλαβόντες τὸ 410 μ. Χ. τὴν Ρώμην·
τὸν 5ον αἰ. κατέκτησαν τὴν Ἱσπανίαν· ἀπὸ 8ον
μ.Χ. αἰ. ἔπαυσαν ὑπάρχοντες ὡς ἴδιος λαὸς συγχω-
νευθέντες εἰς λαοὺς τῆς Δ Εὐρώπης.

Γουδῆ τὸ ἢ τοῦ, καὶ Γουδί τό, πεδίον Α Ἀθηνῶν,
ἀπέχον 3 περίπου χλμ. ἀπὸ πλατ. Συντάγματος,
ἱστορικὸν ἐκ τῆς ἐκεῖ στρατ. ἐπαναστάσεως τῆς
13 Αὐγούστου 1909.

Γουΐδων ὁ, ὀν. ἡγεμόνων κ. ἄλλων ἐξεχόντων ἀν-
δρῶν τοῦ μεσαίωνος. 2 Γάλλοι δοῦκες τῶν Ἀθη-
νῶν: Δελαρός Α', ἄρξας 1225-1263· Β', 1287-1308.
3 Ἀγγιανός κ. Ἄργος, ἄρξαντες τοῦ Ἄργους.
4 Λουζινιάν, β. Ἀρμενίας, 1342-1343. 5 Λουζι-
νιάν, β. Ἱερουσαλήμ, 12ος αἰ., ἀγοράσας παρὰ Ρι-
χάρδου Λεοντοκάρδου τὴν Κύπρον κ. ἀναγορευθεὶς
β. αὐτῆς. 6 δοὺξ τοῦ Σπολ-
μούγ, Ἀνδρόνικος Καλαυδρίτ-

Γουλιέλμος ὁ, ὄνομα ἡγέμ-
προσώπων. 2 ὁ Γ', γνω-
νὸς αὐτοκράτωρ βασιλεύσ-
ὁπότε πρωτήθη, λήγοντ-
μου ἠγέρθησε τὸ ἀνάκτορ-
κύρας. 3 Φράγκοι ἡγεμ-
δοὺξ τῶν Ἀθηνῶν τοῦ εἰδ-
γωνικὸς δοὺξ τῶν Ἀθηνῶν
λιγουστῆς τοῦ οἴκου Δελαρό-
νῶν, 1311-1317· ὁ Λαρισσαί-
Ἀλμυροῦ, Λομβαρδὸς βαρ-
ρατικός, υἱὸς τοῦ Βονιφατίου
1217-1225· Μορλαί, ἱππότης
1207· ὁ Ζαμπλίττης, κυρίαρ-
λιέλμος Μπουντέ, βλ. Βου-

Γουμένιτσα ἡ, κωμόπολις Δ-
λονίκης, πλθ. 5900.

Γουμενίτσα ἡ, ἡ Ἠγουμεν-
πείρου, πρωτ. ν. Θεσπρω-
θαλάσσης.

Γούναρης ὁ, Δημήτριος, Π
1922, γ. Πάτρας· ἐσπούδασ-
μας ἐν Ἀθήναις, Γερμανίᾳ,
πολιτεύθεις ἀπὸ τοῦ 1902 μ
κονομικῶν τὸ 1906-1909· π
καὶ τὸ 1921· κατεδικάσθη εἰ
σιατικὴν καταστροφήν.
Νοεμβρίου 1922.

Γούρα ἡ, χ. ἐπ. Ἀλμυροῦ
ἐξ οὗ κ. τὸ ὄρ. ἐκλήθη βουνὸ

Γουργᾶς ὁ, χ. ἐπ. Μεσολο

Γουρνιά ἡ, χ. ἐπ. Μονοφατσ

Γουτεμβέργιος ὁ, Ἰωάννης Γ
τυπογραφίας 1400 - 1468.

Γραβιά ἡ, χ. τῆς Παρνασσ
Φωκίδος εἰς ὑπωρείας ὄρ. Γ
σίον κεῖται τὸ χάνι ὅπου τὸν
σεὺς Ἀνδρούτσος μετὰ τῶν
μησε τοὺς Τούρκους ὑπὸ
Βρυώνην.

Γρεδένιγος ὁ, βενετικὴ οἰκογ
τῶν Βενετῶν ἐν Κῳ)πόλει,
κοκρατίας. 2 Ἀλυΐδιος ἢ Ἀ
ἐκ Κυδωνίας 17ος αἰών.

Γραῖα ἡ, ἀρχ. πόλ. Βοιωτίας.

Γραῖαι αἱ, θυγατέρες τοῦ Φ
ἀδελφαὶ τῶν Γοργόνων,
Ἐνυὼ καὶ Δεινώ.

Γραῖκες οἱ, κάτ. τῆς πόλ. Π
λεῖς ἄποικοι. 2 ἐξ αὐτῶν
ἡ ὀνομασία Γραῖκες, Γράοι κ.
ὑπὸ Λατίνων οἱ Ἕλληνες.

Γραϊκή ἡ, περιοχὴ παρὰ
Γραικοί οἱ, ὀνομασία τῶν
ὑπάρχουσα παρηλλαγμένη
κὰς γλώσσας. 2 κατ'
τατον ὄνομα τῶν Ἑλλήνω

Γράικχοι οἱ, ἐπίθετον ἐξεχό
ῆς μέλη: Τιβέριος Σεμπρώ
θεὶς εἰς β' καρχηδονιακὸν
πρώνιος, διακριθεὶς εἰς ὑπα
βέριος, πολιτικός, γ. 168
μένου. 4 Γάιος, ἀδελφὸ
πολιτικὸς μὲ μεγίστην θέ

Γραμβοῦσα ἡ τὸ δυτικώτ
τῆς Κρήτης, ἔναντι Κυβήσ
Κίμαρος. 2 ν. ἔρημος πρὸς

Ορθογραφικό βαζικό Δημητράκου

ὑπὸ σεισμῶν. Ἡ πρώην πρωτ. *Παλαιὰ Γ.*, καταστραφεῖσα τῷ 1770 καὶ 1776 ὑπὸ σεισμῶν, ἔχει ἤδη μόλις 6500 κάτ. Κυριώτεροι λιμένες Βάρριος ἐπὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ καὶ Σὰν Ζοζὲ ἐπὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ.

ὑγουατσάρο (guacharo). Βλ. **στεάτορνις**.

Γουαϋακίλ (Guayaquil). Π. καὶ κύριος λιμὴν τῆς δημοκρατίας τοῦ ἰσημερινοῦ ἐν τῇ Ν. Ἀμερικῇ, ἐπὶ ὁμωνύμου κόλπου, παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποτ. Γουάϋα. Κάτ. 105.000. Πανεπιστήμιον.

Γοῦβεν (Guben). Π. τῆς Πρωσσίας, Ν τῆς ἐπὶ τοῦ Ὄδερ Φραγκφούρτης. Κάτ. 40.600.

Γουβερνέτο (Κυρία τῶν Ἀγγέλων). Ἱστορικὴ μονὴ τῆς Κρήτης, ἐν τῇ ἐπαρχ. Κυδωνιῶν. Ἐν αὐτῇ συνῆλθε τῷ 1570 Ἐπαναστατικὴ συνέλευσις πρὸς ἀποτίναξιν τοῦ ἐνετικοῦ ζυγοῦ.

Γοῦβες. 1) Ἕδρα κοιν. ἐπαρχ. Ἱστιαίας (Εὐβοίας). Κάτ. 429.—2) Ἕδρα κοιν. ἐπαρχ. Πεδιάδος (Ἡρακλείου). Κάτ. 582.—3) Ἕδρα κοιν. ἐπαρχ. Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς (Λακωνίας). Κάτ. 413.

Γούδας. 1) *Ἀναστάσιος.* Ἰατρός, συγγραφεὺς καὶ πολιτευτὴς ἐξ Ἠπείρου (1816-1882). Ἔγραψεν ἔργα ἰατρικά, πολιτικὰ καὶ ἱστορικά, ὧν σπουδαιότερον: «Παράλληλοι βίοι τῶν ἐπὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος διαπρεψάντων ἀνδρῶν».—2) *Μιχαήλ.* Υἱὸς τοῦ προηγουμένου, ὑποναύαρχος καὶ πολιτικός (1868-1931). Ὑπουργὸς ὢν τῷ 1922 κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ Ἐπαναστατικοῦ Δικαστηρίου εἰς ἰσόβια δεσμά, ἔτυχεν ὅμως ἀμνηστίας ἐπὶ τῇ κηρύξει τῆς Δημοκρατίας. Ἔγραψεν «Ἱστορίαν τοῦ Ναυτικοῦ 1912-1913» κ.ἄ.

Γουδή. Πεδίον πρὸς Α τῶν Ἀθηνῶν, ἔνθα τῷ 1909 ἐκηρύχθη ἡ Στρατιωτικὴ Ἐπανάστασις καὶ τῷ 1922 ἔγινεν ὁ τυφεκισμὸς τῶν 5 πολιτικῶν καὶ τοῦ ἀρχιστρατήγου Χατζανέστη.

Γουδῆς. Ναυτικὴ οἰκογένεια τῶν Σπετσῶν, πολλὰ μέλη τῆς ὁποίας διεκρίθησαν εἰς τοὺς κατὰ θάλασσαν ἀγῶνας τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

Γουδοβάσδα. Ἕδρα κοιν. ἐπαρχ. Καλαμπάκας (Τρικκάλων). Κάτ. 393.

Γουδρούν (Gudrun ἢ Kudrun). Δημῶδες παλαιὸν γερμανικὸν ἔπος.

Γουέλφοι. Κόμμα ἐν Ἰταλίᾳ κατὰ τὸν Μεσαίωνα κεκηρυγμένον ὑπὲρ τῆς ἐξουσίας τοῦ πάπα, ἀντίμαχον τῶν Γιβελλίνων.

Γουζέλης (Δημήτριος). Ἕλλην λόγιος καὶ ἀγωνιστὴς ἐκ Ζακύνθου (1774-1843). Μετέφρασε τὴν «Ἐλευθερωθεῖσαν Ἱερουσαλὴμ» τοῦ Τάσου καὶ ἔγραψε πολλὰ ἱστορικά, παραινετικὰ καὶ λογοτεχνικὰ ἔργα.

Γουΐδων (ἰταλ. Guido, γαλλ. Guy). Ὄνομα Φράγκων ἡγεμόνων ἐν Ἑλλάδι καὶ τῇ Ἀνατολῇ κατὰ τὸν Μεσαίωνα. Ἐξ αὐτῶν ὑπῆρξαν: 1) *Ὁ Α΄ Δελαρός*, μέγας κύρης καὶ εἶτα δοὺξ Ἀθηνῶν 1225-1263.—2) *Ὁ Β΄ Δελαρός*, δοὺξ Ἀθηνῶν 1287-1308.—3) *Ὁ Ἀγγιαρός*, δυνάστης Ἄργους 1356-1377.—4) *Δουζινιάν*, βασιλεὺς Ἀρμενίας 1343-1344.—5) *Δουζινιάν*, βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ 1185-1187 καὶ εἶτα τῆς Κύπρου 1187-1194.

Γουΐδων Ἀρετῖνος (Guido d'Arezzo). Βενεδικτῖνος μοναχός, θεμελιωτὴς τῆς σημερινῆς μουσικῆς σημειογραφίας (995-1050).

Γουϊνέα (Guinea). Παράκτιος χώρα τῆς τροπικῆς Δ. Ἀφρικῆς, βρεχομένη ὑπὸ τοῦ ὁμωνύμου κόλπου. Διαιρεῖται εἰς τὴν *Ἄνω ἢ Βόρειον Γ.*, ἀπὸ τοῦ ποτ. Σενεγάλη μέχρι τοῦ μυχοῦ τοῦ κόλπου, καὶ εἰς τὴν *Κάτω ἢ Νότιον Γ.*, ἀπὸ τοῦ τελευταίου τούτου σημείου μέχρι τοῦ ποτ. Κουσένα, εἰς τὰ Ν. σύνορα τῆς Ἀγγόλας. Εἶνε στενή, δυσπρόσιτος ζώνη, κατοικουμένη ὑπὸ Ν[illegible] ἀνήκουσα εἰς διαφόρους ἀποικίας· εἶνε[illegible] ται ἀπὸ Β πρὸς Ν ἡ Σενεγάλη, ἡ Γαμβία, [illegible] τογαλικὴ Γ. (ἔκτ. 67.250 τ.χλμ. κάτ. 1.00[illegible] πρωτ. *Βουλάϊνα*), ἡ Γαλλικὴ Γ. (ἔκτ. 399.382 κάτ. 1.927.462, πρωτ. *Κονακρύ*), ἡ Σιέρρα [illegible] ἡ Λιβερία, ἡ Ἀκτὴ τοῦ Ἐλεφαντόδοντος, ἡ [illegible] τοῦ Χρυσοῦ, τὸ Τόγγον, ἡ Δαχομέη, ἡ Ν[illegible] τὸ Καμερούν, ἡ Ἱσπανικὴ Γ. (ἔκτ. 25.000 [illegible] κάτ. 100.000), ἡ Γαλλικὴ Ἰσημερινὴ Ἀφρι[illegible] Βελγικὸν Κογγὸ καὶ ἡ Ἀγγόλα.

ὑγούλας (ἐκ τοῦ οὐγγρ. gulyas). Οὐγγρικὸν [illegible] γητὸν μὲ κρέας καὶ πολὺ κοκκινοπίπερον.

γουλί. Ὁ τρυφερὸς καυλὸς τῶν λαχάνων [illegible] κυρίως τῶν ἐδωδίμων σαρκορρίζων ἢ βολ[illegible] ρίζων.

Γουλιέλμος. Τέσσαρες βασιλεῖς τῆς Ἀγγλ[illegible] 1) *Α΄ ὁ Κατακτητὴς* ἢ *Νόθος* (1028-1087). Βασιλ[illegible] τῆς Ἀγγλίας, δοὺξ τῆς Νορμανδίας, καταλα[illegible] 1065 τὴν Ἀγγλίαν καὶ στεφθεὶς βασιλεὺς αὐτ[illegible] —2) *Ὁ Β΄ ὁ Πυρρόθριξ* (1056-1100), βασιλεὺς [illegible] Ἀγγλίας, υἱὸς τοῦ προηγουμένου. Ἐνίκησε [illegible] βασιλέα τῆς Σκωτίας Μάλκολμ καὶ ἠγόρασε [illegible] Νορμανδίαν. Ἐδολοφονήθη.—3) *Ὁ Γ΄* (1650-17[illegible] Πρίγκιψ τῆς Ὀράγγης, κυβερνήτης τῆς Ὁ[illegible] λανδίας, ἣν ἔσωσεν ἀπὸ τῆς γαλλικῆς εἰσβολ[illegible] Τῷ 1639, ἀνατρέψας τὸν πενθερόν του Ἰάκω[illegible] Β΄, κατέλαβε τὸν θρόνον τῆς Ἀγγλίας. Ἀ[illegible] παλος Λουδοβίκου ΙΔ΄ τῆς Γαλλίας.—4) *Ὁ* [illegible] (1765-1837). Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας καὶ Ἰρλ[illegible] δίας.

Γουλιέλμος. Δύο βασιλεῖς τῆς Βυρτεμβέργ[illegible] 1) *Ὁ Α΄*. Βασιλεύσας ἀπὸ τοῦ 1816 (1781-1864). [illegible] πολέμησε παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Ναπολέοντ[illegible] μέχρι τοῦ 1814 καὶ κατόπιν ἐναντίον του.—2) [illegible] *Β΄*, βασιλεύσας ἀπὸ τοῦ 1891 μέχρι τοῦ Παγ[illegible] σμίου πολέμου (1848-1921).

Γουλιέλμος. Ὄνομα τριῶν βασιλέων τῆς Γ[illegible] μανίας. 1) *Γ. ὁ Ὁλλανδικός* (1227-1256). Κά[illegible] τῆς Ὁλλανδίας, ἀνακηρυχθεὶς τῷ 1247 καὶ ἀν[illegible] γνωρισθεὶς ὑφ' ὅλων τῷ 1254 αὐτοκράτωρ τ[illegible] Γερμανίας καὶ βασιλεὺς τῶν Ρωμαίων.—2) [illegible] *Α΄* (1797-1888). Διεδέχθη τὸν πατέρα του Φρειδ[illegible] ρῖκον-Γουλιέλμον Γ΄ εἰς τὸν θρόνον τῆς Πρω[illegible] σίας τῷ 1861. Ἀνέθεσε τῷ 1862 τὴν πρωθυπο[illegible] γίαν εἰς τὸν Βίσμαρκ. Ἐπὶ τῆς βασιλείας [illegible] διεξήχθησαν οἱ νικηφόροι πόλεμοι κατὰ τῆς Δ[illegible] νίας (1864), κατὰ τῆς Αὐστρίας (1866) καὶ κα[illegible] τῆς Γαλλίας (1870), μεθ' οὗς ὁ Γ. ἤνωσεν ὑπὸ [illegible] σκῆπτρόν του ὅλας τὰς βορειογερμανικὰς χώρ[illegible] ἱδρύσας τὴν Γερμανικὴν Αὐτοκρατορίαν.—3) [illegible] *Β΄*. Βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας καὶ αὐτοκράτωρ τ[illegible] Γερμανίας, γενν. τῷ 1859, ἔγγονος τοῦ προηγ[illegible] μένου, ἀδελφὸς τῆς βασιλίσσης τῆς Ἑλλάδ[illegible] Σοφίας. Ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον τῷ 1888. [illegible] τὰς προσπαθείας του ὀφείλεται, κατὰ μέγα [illegible] ρος, ἡ πρὸ τοῦ Παγκοσμίου πολέμου στρατι[illegible] τική, ναυτική, οἰκονομικὴ καὶ πνευματικὴ ἀν[illegible] τῆς Γερμανίας. Μετὰ τὴν ἀτυχῆ διὰ τὴν χώρ[illegible] ταύτην ἔκβασιν τοῦ Παγκοσμίου πολέμου πα[illegible] τήθη τοῦ θρόνου (1918) ἀποσυρθεὶς εἰς ἐπαύλ[illegible] παρὰ τὸ Δόρν τῆς Ὁλλανδίας. Ἐδημοσίευσ[illegible] «Ἀπομνημονεύματα 1878-1918» καὶ «Τὰ πρῶ[illegible] μου ἔτη».

Γουλιέλμος. Ὄνομα πολλῶν ἡγεμόνων τῶ[illegible] Κάτω χωρῶν, ἐξ ὧν οἱ κυριώτεροι: 1) *Ὁ Α΄* (177[illegible] 1843). Βασιλεὺς τῶν Κάτω Χωρῶν ἀπὸ τοῦ 181[illegible] Τῷ 1830 ἀπεχωρίσθη τὸ Βέλγιον τοῦ κράτους τοῦ[illegible] Τῷ 1840 παρητήθη.—2) *Ὁ Β΄*. Υἱὸς τοῦ προηγουμέ[illegible] νου (1792-1849). Βασιλεὺς τῆς Ὁλλανδίας ἀπὸ τοῦ [illegible] 1840. Παρεχώρησε Σύνταγμα.—3) *Ὁ Γ΄*. Υἱὸς τοῦ[illegible]

Επίσημον Εγκυκλοπαιδικόν Λεξικόν Ελευθερουδάκη

111

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Τριπόδων 28, 10558 Αθήνα, Τηλ: +30 210-3226693, -3225245, Fax: +30210-3225240,
E-mail: elet@ellinikietairia.gr

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΓΟΥΔΙ
Τηλ. 210 881417, 210 69 23 591, 210 77 76 425

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΥΠΟΥ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ 28.05.04

Φέτος, ο Εορτασμός της παγκόσμιας ημέρας περιβάλλοντος στις 5 Ιουνίου για μια ακόμα φορά θα πάρει μορφή διαμαρτυρίας για τις επιθέσεις που δέχεται το περιβάλλον και η υγεία του ανθρώπου, αλλά και αγωνιστικής εγρήγορσης, για να αποκρουστούν αυτές οι επιθέσεις.

Οι ελεύθεροι χώροι της Αθήνας εξακολουθούν να δέχονται κατά μέτωπο επίθεση καθώς ολοκληρώνονται τα ολυμπιακά έργα, αλλά και ανεξάρτητα από αυτά, εις βάρος των πολιτών.

Συγκεκριμένα, ο χώρος που προορίζεται για **Μητροπολιτικό Πάρκο στου Γουδή** τσιμεντοποιείται, κατακερματίζεται από διάφορες χρήσεις και αντιμετωπίζει την απειλή της γενικότερης καταστροφής από την προοπτική της εκεί κατασκευής γηπέδων και εμπορικών εγκαταστάσεων της «Παναθηναϊκός Α.Ε.», παρά τη μελέτη του ΕΜΠ για ίδρυση Μητροπολιτικού Πάρκου, την οποία είχε αναθέσει ο Οργανισμός Αθήνας. Ολοκληρώνεται η καταστροφή του πάρκου Ελευθερίας, απειλείται ο κοινόχρηστος χαρακτήρας του λόφου Φιλοπάππου. Το Άλσος Ριζαρείου, τα «Προσφυγικά», το κτιριακό συγκρότημα της Δεινοκράτους κινδυνεύουν από άλογες επεμβάσεις.

Για να προβάλουμε την ανάγκη διάσωσης των εναπομεινάντων ελεύθερων χώρων της Αθήνας, αλλά και για να τονίσουμε τη ζωτική σημασία που έχει το Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή για την Αθήνα και να αποτρέψουμε την κατασκευή του γηπέδου του Π.Α.Ο. στο χώρο αυτό, η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, η Συντονιστική Επιτροπή Συλλόγων και Κινήσεων για την Προστασία των Ελεύθερων Χώρων της Αθήνας και την Ποιότητα Ζωής και η Επιτροπή Αγώνα για την Προστασία του Πάρκου Γουδή αποφασίσαμε να τιμήσουμε φέτος την ημέρα περιβάλλοντος με:

1. **Συνέντευξη Τύπου** που θα δώσουμε στα **γραφεία της Ελληνικής Εταιρείας** την **Πέμπτη 3 Ιουνίου και ώρα 12:00**. Στη Συνέντευξη Τύπου ομιλητής θα είναι και ο καθηγητής του ΕΜΠ κ. Γ. Πολύζος, ο οποίος ήταν επικεφαλής ομάδας ερευνητών του Πολυτεχνείου που εκπόνησε για λογαριασμό του Οργανισμού Αθήνας προμελέτη με στόχο τη μετατροπή του όλου χώρου του Γουδή σε Μητροπολιτικό Πάρκο.

2. **Κοινή συγκέντρωση διαμαρτυρίας το Σάββατο 5 Ιουνίου και ώρα 19:00** στον επίμαχο χώρο, στην είσοδο του Πάρκου του Στρατού (Γουδή) στην οδό Κατεχάκη (200 μ. από το σταθμό του μετρό), στην οποία συμμετέχουν και οι **Δήμοι Ζωγράφου και Παπάγου** με θέμα τη διάσωση του χώρου του Γουδή, όπου απειλείται να μεταφερθεί το γήπεδο του Παναθηναϊκού, όπως και για τη διάσωση των υπόλοιπων ελεύθερων χώρων που απομένουν στην Αθήνα.

Notgd

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΓΟΥΔΗ

Τηλ. 210-8814717 • 210-6923591 • 210-7776425

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Φέτος, ο γιορτασμός της παγκόσμιας ημέρας περιβάλλοντος στις 5 Ιουνίου για μια ακόμα φορά θα πάρει μορφή διαμαρτυρίας για τις επιθέσεις που δέχεται το περιβάλλον και η υγεία του ανθρώπου, αλλά και αγωνιστικής εγρήγορσης, για να αποκρουστούν αυτές οι επιθέσεις.

Οι ελεύθεροι χώροι της Αθήνας εξακολουθούν να δέχονται κατά μέτωπο επίθεση καθώς ολοκληρώνονται τα Ολυμπιακά έργα, αλλά και ανεξάρτητα απ' αυτά, κυρίως για την εξυπηρέτηση των μεγάλων ιδιωτικών συμφερόντων και σε βάρος των πολιτών.

Συγκεκριμένα, ο χώρος που προορίζεται για Μητροπολιτικό Πάρκο στου Γουδή τσιμεντοποιείται, κατακερματίζεται από διάφορες χρήσεις και αντιμετωπίζει ξανά την απειλή της ολοκληρωτικής καταστροφής από την προοπτική της κατασκευής εκεί γηπέδων και εμπορικών εγκαταστάσεων της Π.Α.Ε. του Π.Α.Ο. παρά τις προτάσεις της μελέτης του Ε.Μ.Π. Ολοκληρώνεται η καταστροφή του πάρκου Ελευθερίας, απειλείται ο κοινόχρηστος χαρακτήρας του λόφου Φιλοπάππου. Το Άλσος Ριζαρείου, τα προσφυγικά, το άλσος Συγγρού, ο Λυκαβηττός, το κτιριακό συγκρότημα της Δεινοκράτους κινδυνεύουν με καταστροφή.

Όλα αυτά συμβαίνον την ίδια στιγμή που τα μεταλλαγμένα τρόφιμα μπαίνουν και επίσημα στην Ευρώπη μετά την άρση του μορατόριουμ που είχε αποφασίσει η ΕΕ., το φαινόμενο του θερμοκηπίου και η υπερθέρμανση του πλανήτη προκαλούν κλιματικές αλλαγές με ευθύνη της κυρίαρχης πολιτικής, ενώ και αυτό το ανεπαρκές πρωτόκολλο του Κιότο καταστρατηγείται, ο ατμοσφαιρικός αέρας των πόλεων ρυπαίνεται από τον αυξανόμενο αριθμό οχημάτων. Η Ελλάδα όχι μόνο δεν εφαρμόζει τις προδιαγραφές της Ε.Ε. για τα ανώτατα όρια ρύπων αλλά οι υπεύθυνοι κρατικοί φορείς προβαίνουν σε επιλογές οι οποίες συρρικνώνουν ακόμα περισσότερο το ελάχιστο πράσινο της πόλης.

Για να προβάλλουμε τα παραπάνω αλλά και για να τονίσουμε τη ζωτική σημασία που έχει το Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή για την Αθήνα και να αποτρέψουμε την κατασκευή του γηπέδου του Π.Α.Ο. στο χώρο αυτό, οι συνεργαζόμενες περιβαλλοντικές οργανώσεις και κινήσεις πολιτών, αποφασίσαμε να τιμήσουμε την 5η ΙΟΥΝΙΟΥ με συγκέντρωση διαμαρτυρίας στο επίμαχο χώρο μπροστά στην είσοδο του Πάρκου Στρατού (Γουδή) στην οδό Κατεχάκη (200 μ. από το σταθμό του μετρό).

Το Σάββατο 5 Ιουνίου, 7:00 μ.μ.

Αθήνα 22 – 5 – 2004

√ν.gr

« Ο ΠΑΡΙΛΙΣΣΙΟΣ»
Σύλλογος για την προστασία
των παριλισσίων περιοχών.

Αθήνα 3/6/2004

ΑΛΣΟΣ ΡΙΖΑΡΗ

Το **Άλσος Ριζάρη** που ήταν μέχρι πριν από μερικά χρόνια ένας ωραιότατος χώρος πρασίνου κα αναπαύσεως για κάθε περαστικό, βρίσκεται στη χειρότερη κατάσταση που ήταν ποτέ από το 184- οπότε ο Γεώργιος Ριζάρης το κληροδότησε ως «τερπνότατον περιβόλιον» για τους μαθητές τη Ριζαρείου σχολής, η οποία ήταν κάποτε εκεί. Το «περιβόλιον» περιήλθε στην κυριότητα του Δημοσίο το 1979, για να σωθεί -και τότε- από την τσιμεντοποίηση.

Η **χωρίς κανένα αντάλλαγμα**, παραχώρηση των 2/3 της δημόσιας έκτασης του Άλσους Ριζάρ (νόμος 3057/2002, αρθρ. 80) για την ολοσχερή καταστροφή του με την κατασκευή τεράστιο τσιμεντένιου όγκου 25.000 μ2 και ύψους 27 μ., του ιδιωτικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Β. και Ι Γουλανδρή, παρά την αντίθετη απόφαση (604/2002) του ΣτΕ, το οποίο αγνοήθηκε προκλητικά, είνα σκανδαλώδης και κρίνεται **αντισυνταγματική**, σύμφωνα με γνωμοδότηση του Μιχάλη Δεκλερή.

Οι αγωνιώδεις εκκλήσεις του Συλλόγου μας προς κάθε κατεύθυνση και **όλους τους αρμόδιου φορείς** για την αποκατάσταση του Άλσους, έμειναν χωρίς κανένα ως τώρα ουσιαστικό αποτέλεσμα όπως όλοι καθημερινά διαπιστώνουμε και όπως θα το πιστοποιήσουν βεβαίως και οι ξένοι όταν έρθου για την Ολυμπιάδα. Πρόσφατα άρχισαν εργασίες ανάπλασης από το ΥΠΕΧΩΔΕ, με αποτέλεσμα τη διχοτόμηση του Άλσους με συρματόπλεγμα, λόγω της άρνησης του Ιδρύματος Β. και Ε. Γουλανδρή ν επιτρέψει την περιποίηση και του επίμαχου τμήματος, για το οποίο επιδιώκει τη μεταφύτευση 170 (!! από τα δέντρα του σε άλλο χώρο.

Είναι πραγματικά **εγκληματικό** ένας κήπος 160 ετών στο κέντρο της κοιτίδας του Ευρωπαικο πολιτισμού να παρουσιάζει αυτή την εικόνα της έσχατης εξαθλίωσης και της προσβολής τα περιβάλλοντος, αλλά και της περιφρόνησης προς την υγεία και την ασφάλεια των κατοίκων και τα ξένων επισκεπτών.

Το επιτακτικά ζητούμενο : η άμεση αποκατάσταση του συνόλου του Άλσους Ριζάρη προς όφελο και των Αθηναίων, αλλά και όσων θα επισκεφθούν την πόλη για την Ολυμπιάδα. (Σημειώνουμε ότι **ΔΟΕ** θα φιλοξενηθεί ακριβώς απέναντι, στο Hilton). Παράλληλα ζητούμε να επαναφέρει η κυβέρνηση το θέμα στη Βουλή για να επανέλθει ο χώρος στην ιδιοκτησία του Δημοσίου.

Πρόσφατες αποφάσεις για την διατήρηση του Άλσους Ριζάρη:

- **Ψήφισμα της Ακαδημίας Αθηνών**
- **Γνωμοδότηση της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου**

Τηλ. επικοινωνίας: 210- 7273682, 7250390, 7222683, 7223252, 7215246
FAX: 210- 7258331, 7232871

« Ο ΠΑΡΙΛΙΣΣΙΟΣ»
Σύλλογος για την προστασία
των παριλισσίων περιοχών.

Αθήνα 3/6/2004

ΑΛΣΟΣ ΡΙΖΑΡΗ

Το **Άλσος Ριζάρη** που ήταν μέχρι πριν από μερικά χρόνια ένας ωραιότατος χώρος πρασίνου και αναπαύσεως για κάθε περαστικό, βρίσκεται στη χειρότερη κατάσταση που ήταν ποτέ από το 1844, οπότε ο Γεώργιος Ριζάρης το κληροδότησε ως «τερπνότατον περιβόλιον» για τους μαθητές της Ριζαρείου σχολής, η οποία ήταν κάποτε εκεί. Το «περιβόλιον» περιήλθε στην κυριότητα του Δημοσίου το 1979, για να σωθεί -και τότε- από την τσιμεντοποίηση.

Η **χωρίς κανένα αντάλλαγμα**, παραχώρηση των 2/3 της δημόσιας έκτασης του Άλσους Ριζάρη (νόμος 3057/2002, αρθρ. 80) για την ολοσχερή καταστροφή του με την κατασκευή τεράστιου τσιμεντένιου όγκου 25.000 μ2 και ύψους 27 μ., του ιδιωτικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης Β. και Ε. Γουλανδρή, παρά την αντίθετη απόφαση (604/2002) του ΣτΕ, το οποίο αγνοήθηκε προκλητικά, είναι σκανδαλώδης και κρίνεται **αντισυνταγματική**, σύμφωνα με γνωμοδότηση του Μιχάλη Δεκλερή.

Οι αγωνιώδεις εκκλήσεις του Συλλόγου μας προς κάθε κατεύθυνση και **όλους τους αρμόδιους φορείς** για την αποκατάσταση του Άλσους, έμειναν χωρίς κανένα ως τώρα ουσιαστικό αποτέλεσμα, όπως όλοι καθημερινά διαπιστώνουμε και όπως θα το πιστοποιήσουν βεβαίως και οι ξένοι όταν έρθουν για την Ολυμπιάδα. Πρόσφατα άρχισαν εργασίες ανάπλασης από το ΥΠΕΧΩΔΕ, με αποτέλεσμα την διχοτόμηση του Άλσους με συρματόπλεγμα, λόγω της άρνησης του Ιδρύματος Β. και Ε. Γουλανδρή να επιτρέψει την περιποίηση και του επίμαχου τμήματος, για το οποίο επιδιώκει τη μεταφύτευση 170 (!!!) από τα δέντρα του σε άλλο χώρο.

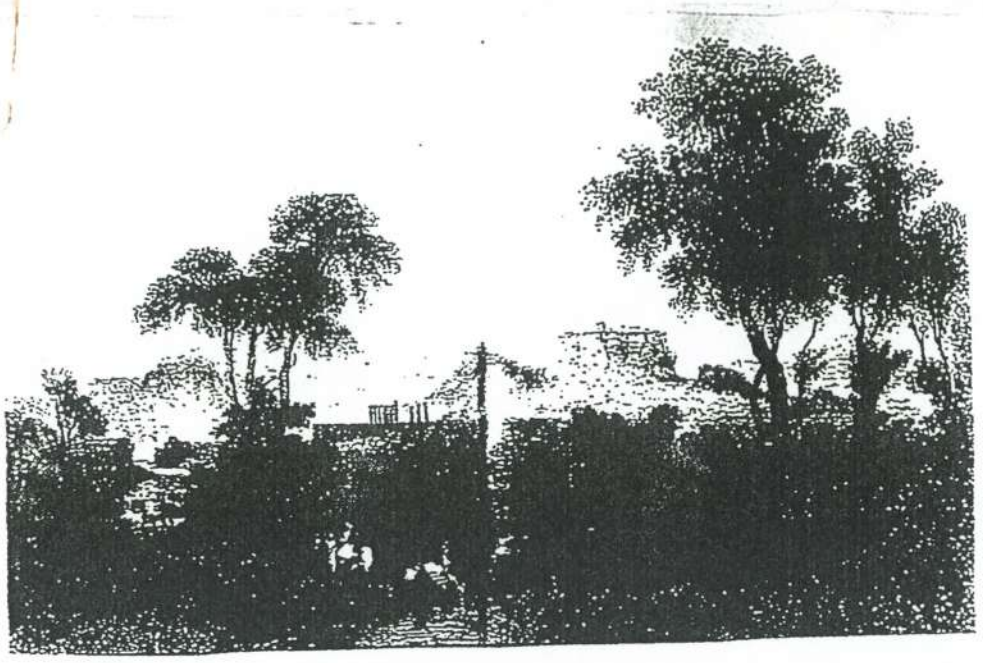
Είναι πραγματικά **εγκληματικό** ένας κήπος 160 ετών στο κέντρο της κοιτίδας του Ευρωπαικού πολιτισμού να παρουσιάζει αυτή την εικόνα της έσχατης εξαθλίωσης και της προσβολής του περιβάλλοντος, αλλά και της περιφρόνησης προς την υγεία και την ασφάλεια των κατοίκων και των ξένων επισκεπτών.

Το επιτακτικά ζητούμενο : η άμεση αποκατάσταση του συνόλου του Άλσους Ριζάρη προς όφελος και των Αθηναίων, αλλά και όσων θα επισκεφθούν την πόλη για την Ολυμπιάδα. (Σημειώνουμε ότι η **ΔΟΕ** θα φιλοξενηθεί ακριβώς απέναντι, στο Hilton). Παράλληλα ζητούμε να επαναφέρει η κυβέρνηση το θέμα στη Βουλή για να επανέλθει ο χώρος στην ιδιοκτησία του Δημοσίου.

Πρόσφατες αποφάσεις για την διατήρηση του Άλσους Ριζάρη:

- **Ψήφισμα της Ακαδημίας Αθηνών**
- **Γνωμοδότηση της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου**

Τηλ. επικοινωνίας: 210- 7273682, 7250390, 7222683, 7223252, 7215246
FAX: 210- 7258331, 7232871

« Ο ΠΑΡΙΛΙΣΣΙΟΣ »
Ενημερωτική Εγκύκλιος Β΄
Αθήνα 24/5/2004

Φίλες και φίλοι

Μία πρώτη ενημέρωση για τα θέματα που απασχολούν τον Σύλλογό μας είχε γίνει με την εγκύκλιο της 12ης /11/2003.
Ο «ΠΑΡΙΛΙΣΣΙΟΣ» με την δεύτερη αυτή εγκύκλιο πληροφορεί τα μέλη του -αλλά και όσους επιθυμούν να γίνουν μέλη- ότι η Τακτική Γενική Συνέλευση έγινε στις 9/2/2004, όπως είχε ανακοινωθεί στη σχετική πρόσκληση. Η πολυπληθής παρουσία των μελών συνέτεινε ώστε να επιτευχθεί απαρτία ευθύς εξ αρχής, οπότε και συζητήθηκαν τα διάφορα θέματα, δηλαδή το πρόβλημα το ΄Αλσους Ριζάρη, η επικείμενη (ανησυχητική) ανάπλαση του Ζαππείου και τα τεκτενόμενα στον Αρδηττό και τον Εθνικό Κήπο. Συζητήθηκαν επίσης η δημιουργία ιστοσελίδας στο Διαδίκτυο και η ανάγκη εγγραφής νέων μελών. Οι τελευταίες εξελίξεις σχετικά με τα θέματα αυτά έχουν ως εξής:
Αλσος Ριζάρη: γίνονται από το ΥΠΠΕΧΩΔΕ έργα ανάπλασης, μόνον όμως στο προς το Hilton (όπου θα φιλοξενηθεί η ΔΟΕ) τμήμα του, διότι το Ίδρυμα Β. και Ε. Γουλανδρή αρνήθηκε να δώσει άδεια για τον επίμαχο χώρο, που, ως γνωστόν, του δωρήθηκε με τον νόμο 3057/2002 του Ευάγγ. Βενιζέλου. Για το θέμα αυτό έχουν γίνει αλλεπάλληλες ενέργειες και βρισκόμαστε σε αναμονή. Πρόσφατες θετικές εξελίξεις είναι ένα ψήφισμα της Ακαδημίας Αθηνών και η αναφορά του θέματος στην γνωμοδότηση της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.
Ζάππειο: προς το παρόν έχουν παγώσει τα προγραμματισμένα έργα, αλλά παραμένει ο τεράστιος κίνδυνος κατασκευής υπόγειου «γκαράζ», για το οποίο μία μελέτη φαίνεται πως ήδη έχει δρομολογηθεί, χωρίς ωστόσο να γνωρίζουμε επί του παρόντος κάτι το συγκεκριμένο.
Εθνικός Κήπος: η εικόνα του από πλευράς περιποίησης και καθαριότητας είναι αισθητά βελτιωμένη. Ωστόσο δεν έχει μείνει θάμνος για θάμνος για λόγους αντιτρομοκρατικής ασφάλειας !!!
Κήπος Βυζαντινού Μουσείου: αυτός ο διατηρητέος με ΦΕΚ κήπος, όπως πληροφορηθήκαμε, σύντομα θα ευπρεπισθεί και θα εμπλουτισθεί με πολλά ακόμη δέντρα. Μακάρι!
Ιστοσελίδα: ήδη βρέθηκε κατάλληλο πρόσωπο και θα δημιουργηθεί σύντομα.
Συνδρομή: παρακαλούνται, τέλος, τα μέλη να τακτοποιήσουν τις τυχόν ταμειακές τους εκκρεμότητες (ετήσια συνδρομή 20 Ε) και για περισσότερες πληροφορίες (εγγραφή νέων μελών, άλλες δραστηριότητες κλπ.) να απευθύνονται στο εξής:
Τηλ. 210-7273682, 7222683, 7223252, 7215246 FAX 210-7258331, 7232871
Διεύθ. Ριζάρη 13, 116 34 Αθήνα

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο ΠΑΡΙΛΙΣΣΙΟΣ

ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Στην ιδιοκτησία των αποβιωσάντων Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή ανήκει μεγάλος αριθμός πινάκων διασήμων ζωγράφων του προτελευταίου αιώνος ιδιαίτερα μεγάλης αξίας. Φημολογείται ότι οι συλλογές φυλάσσονται στο Παρίσι, στην Ελβετία και στην Ν. Υόρκη. Εκτός των πινάκων οι συλλογές περιέχουν και άλλα έργα τέχνης. Είναι βέβαιο ότι δεν βρίσκονται στην Ελλάδα. Επίσης είναι γνωστό ότι όλα τα κράτη με αυστηρούς νόμους απαγορεύουν την εξαγωγή καλλιτεχνικών θησαυρών εξω των συνόρων τους. Φιλοδοξία των μεταστάντων υπήρξε η δωρεά προς την πόλη των Αθηνών μεγαλοπρεπούς κτιρίου γιά την φύλαξη και έκθεση των συλλογών. Προς το σκοπό αυτό καθίδρυσαν νομικό πρόσωπο που φέρει το όνομα τους, το Ίδρυμα Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή. Κατά την πρώτη φάση της ιστορίας το Μουσείο θα ανεγείρετο επί της οδού Ρηγίλλης, που εναυάγησε πρόωρα γιατί ανευρέθησαν εκεί ερείπια του Λυκείου του Αριστοτέλους. Κατά την δευτέρα φάση επελέγη η θέση του άλσους της Ριζαρείου που οι αδελφοί Ριζάρη προόριζαν με την διαθήκην τους ως προαύλιο του ομωνύμου εκπαιδευτηρίου, το οποίο μετά το θάνατο τους εκληροδότησαν στο Ελληνικό Δημόσιο με όλη την περιουσίας τους. Στην προκειμένη περίπτωση η απαίτηση ανέγερσης τεραστίου κτιρίου ως μουσείου, μέσα στο άλσος προσκρούει εκτός των άλλων και στην δικαιολογημένα ανυποχώρητη στάση των περιοίκων που δεν αποδέχονται την καταστροφή του λίγου αναπομένοντος πρασίνου στην Αθήνα. Αδυνατούν να αντιληφθούν γιατί οι κληρονόμοι των δωρητών Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή, αρνούνται κάθε άλλη λύση εκτός της Ριζαρείου. Τους έχουν προταθεί πλείστες όσες εφάμιλλης αξίας θέσεις γιά το σκοπό αυτό τις οποίες απορρίπτουν εκ προοιμίου. Σημειωτέον γιά την σωτηρία του άλσους, εκτός των περιοίκων και του Παρλισσίου Συλλόγου έχουν εκφρασθεί με ομόφωνες αποφάσεις το Συμβούλιο του Δήμου Αθηναίων, η Ακαδημία Αθηνών και το Α! Διαμερισματικό συμβούλιο του Δήμου. Οι δημότες της πόλης των Αθηνών αρνούνται διαρρήδην την καταστροφή του άλσους Ριζάρη, Προτείνουν την ανέγερση του οπουδήποτε αλλού εκτός της Ριζαρείου. Έχουν προταθεί ως πιθανές θέσεις ο άξονας της οδού Πειραιώς, όπου υπάρχουν πλείστα όσα ιδρύματα μεγάλης πολιτιστικής αξίας. Το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, το Μουσείο Μπενάκη, η Σχολή Καλών Τεχνών κ.α. Εκτός όμως της θέσης της Ριζαρείου υφίσταται και θέμα ηθικής τάξεως στο οποίο οφείλει να δώσει εξηγήσεις ο πρώην υπουργός Πολιτισμού κ. Ε. Βενιζέλος. Όταν το Συμβούλιο της Επικρατείας εδικαίωσε τους περιοίκους, ο κ. Υπουργός κατέθεσε μέσα σε λίγες ημέρες στην βουλή νόμο (τον υπ. Αριθμ. 3057 / ΦΕΚ 239 / Οκτ. 2002, στο άρθρο 80 του οποίου αναφέρεται ρητώς και επί λέξει ότι « παραχωρούνται δωρεάν κατά κυριότητα, νομήν και κατοχή κτλ έκταση 12 και πλέον στρεμμάτων μέσα στο άλσος της Ριζαρείου με τους εξής όρους, « η ανέγερση του κτιρίου...γίνεται με δαπάνη του Ιδρύματος Β και Ε Γουλανδρή.» Στο άρθρο 3ο αναγράφεται ότι στο εν λόγω Μουσείο θα εκτίθενται σε μόνιμη και περιοδική βάση έργα σύγχρονης τέχνης και κυρίως αυτά που ανήκουν στη συλλογή Β και Ε Γουλανδρή. Επίσης ότι ο τίτλος κυριότητος του οικοπέδου μεταγράφεται ατελώς ! Σημειωτέον ότι η αναφερομένη έκταση η οποία παραχωρείται δωρεάν !! στο ίδρυμα Β και Ε Γουλανδρή είναι αμύθητης αξίας η οποία δυνατόν να ξεπερνά κατά πολύ και την αξία του περίφημου κτίσματος. Πουθενά όμως στο νόμο της παραχώρησης δεν αναγράφονται οι υποχρεώσεις των δωροληπτών προς το κράτος. Οι γνωρίζοντες το θέμα και φυσικά όλοι οι Αθηναίοι απαιτούν όπως την δωρεά του κράτους προς την οικογένεια Γουλανδρή, ακολουθήσει και η εξασφάλιση ότι όντως η περίφημη συλλογή του ζεύγους αποτελέσει περιουσία του ομωνύμου μουσείου και ευρίσκεται απαραιτήτως στην Ελλάδα. Δεν είναι νοητή δωρεά του κράτους προς ιδιώτες χωρίς την

εξασφάλιση ότι οι συλλογές θα αποτελέσουν περιουσία του Ίδρύματος. δεδομένου ότι καλλιτεχνικοί θησαυροί δεν επιτρέπεται να φεύγουν από τις χώρες που τους φιλοξενούν άνευ πολλών και δύσκολων απαιτήσεων, πολλές φορές ανυπέρβλητων. Ο νόμος Βενιζέλου, δεν αναφέρει τίποτα περί αυτού, επαφίεται στην καλή προαίρεση των δωροληπτών να προικίσουν το δικό τους ίδρυμα με ότι οι ίδιοι θεωρήσουν συμφερώτερο για τους ίδιους. Με ποιό τρόπο λοιπόν ο κ. Υπουργός εξασφάλισε τα συμφέροντα του δημοσίου? Σημειωτέον ότι το κοινοφελές Ίδρυμα Ελίζας Γουλανδρή, είναι αποκλειστικός κληρονόμος της Ελίζας Γουλανδρή με την ιδιόχειρο διαθήκη της της 1- 9-2000 και το οποίο δεν είναι ταυτόσημο με το Ίδρυμα Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή το οποίο είναι ο δωρολήπτης του οικοπέδου Ριζάρη Πρόκειται δηλαδή περί άλλου Ιδρύματος. Είναι ευνόητο ότι οι δωρολήπτες όφειλαν σε ανταπόδωση της δωρεάς του κράτους προς αυτούς να υποχρεωθούν να δηλώσουν εγγράφως ότι οι συλλογές Γουλανδρή, οι ευρισκόμενες στο εξωτερικό, θα μεταφερθούν στην Ελλάδα και θα αποτελέσουν περιουσία του Ίδρυματος Βασ και Ελίζας Γουλανδρή ώστε να κατοχυρωθούν τα συμφέροντα του δημοσίου. Στο νόμο του κ. Βενιζέλου ουδέν αναφέρεται πράγμα που καθιστά την παραχώρηση μονομερώς χαριστική προς τους κληρονόμους του ζεύγους Γουλανδρή Πως μπορούν να συνυπάρχουν οι όροι το μεν οικόπεδο να ανήκει στο Ίδρυμα Β και Ε Γουλανδρή οι δε συλλογές Γουλανδρή να αποτελούν (οψέποτε) ιδιοκτησία άλλου νεωτέρου ιδρύματος, του 1997 ανήκοντος μόνο στην πρόσφατα αποθανούσα σύζυγο και φυσικά στους κληρονόμους της. Εν συμπεράσματι το Ίδρυμα λαμβάνει από το κράτος με νόμο 12 στρέμματα από το άλσος Ριζάρη, εντελώς δωρεάν, κτίζει εκει μεγαλοπρεπές ανάκτορο, χωρίς καμμία υποχρέωση, το οποίο οι διά βίου διαχειριστές και κληρονόμοι του ζεύγους θα χρησιμοποιούν ως γκαλερί πινάκων ανευ ουδεμιάς άλλης υποχρεώσεως. Αν οι συλλογές Γουλανδρή δεν αποτελέσουν περιουσία του ομωνύμου ίδρύματος τότε η παραχώρηση δωρεάν χρυσοφόρου γης σε ίδρυμα ιδιωτικό θα αποδειχθεί ότι είναι πελώριο οικονομικό σκάνδαλο μπροστά στο οποίο η χαριστική παραχώρηση Πάχτα θα είναι ασήμαντο πταίσμα . Η απλή έκθεση πινάκων εκ της συλλογής Γουλανδρή στο Μουσείο Μοντέρνας Τάχνης, δεν εξασφαλίζει τα συμφέροντα του δημοσίου και του ελληνικού λαού. Η απλή έκθεσις έργων τέχνης εκ των συλλογών ευρισκομένων στο εξωτερικό είναι εφικτή από τον οιονδήποτε ιδιώτη γκαλερίστα ο οποίος έναντι τιμήματος αποκτά προσωρινά το δικαίωμα. Εκθέσεως με την υποχρέωση επιστροφής των πινάκων. Και ο κ. Υπουργός άλλωστε την...νύκτα που κατόρθωσε να περάσει από την βουλή τον νόμο της δωρεάς, παρουσία ελαχίστων βουλευτών, απαντώντας σε ερώτηση, της κ. Λιάνας Κανέλη αν οι περίφημες συλλογές ευρίσκονται στην Ελλάδα διευκρίνησε ότι δεν είναι μεν στην Ελλάδα, αλλά μετά την περάτωση του κτιρίου οι πίνακες θα τεθούν στην διάθεση του Ιδρύματος. Ο κ. Υπουργός αποφεύγει με την απάντηση του να βεβαιώσει ότι όντως οι πίνακες της συλλογής Γουλανδρή είναι περιουσία του Μουσείου Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή και θα επιστρέψουν στην Ελλάδα.

ΨΗΦΙΣΜΑ
ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟ ΑΛΣΟΣ ΡΙΖΑΡΗ

Η Ακαδημία Αθηνών, που έχει επανειλημμένως ταχθεί υπέρ της σωτηρίας και διατηρήσεως του φυσικού περιβάλλοντος, εναντίον των κατά καιρούς καταστρεπτικών επεμβάσεων εις βάρος των αρχαιοτήτων, του δασικού πλούτου, της ατμοσφαίρας και της θαλάσσης, και υπέρ του σεβασμού στις παρακαταθήκες των εθνικών ευεργετών που συνετέλεσαν αποφασιστικά στην απαλλαγή του τόπου από την αμάθεια και την καχεξία της μακραίωνης δουλείας, αισθάνεται την ανάγκη να διαμαρτυρηθεί εντόνως, όπως έκανε και στο παρελθόν, για τη σχεδιαζόμενη καταστροφή του απομένοντος χώρου της Ριζαρείου Σχολής με την εκεί ανέγερση του λεγομένου Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης από το Ίδρυμα «Βασίλειος και Ελίζα Γουλανδρή». Με το δικαίωμα που απορρέει από τον Οργανισμό της η Ακαδημία ζητεί ο χώρος αυτός να αφεθεί ελεύθερος διότι αποτελεί ούτως ή άλλως το φυσικό περιβάλλον όσων ιστορικά και πολιτισμικά φορτισμένων εγκαταστάσεων της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής έχουν απομείνει, η οποία αποτέλεσε για περισσότερο από ένα αιώνα φυτώριο πνευματικών οδηγών του Έθνους εκπαιδεύοντας ιεράρχες, κληρικούς, διδασκάλους και ανωτάτους υπαλλήλους σύμφωνα με την επιθυμία των αδελφών Ριζάρη. Τούτο θα συντελέσει στο να περισωθεί και μέρος από το ελάχιστο πράσινο της πόλης των Αθηνών που αποτελεί, μαζί με το γειτονικό αλσύλλιο του Ευαγγελισμού, ανάπαυση του ματιού και ευπρόσδεκτο πνεύμονα ανάμεσα στους όγκους των Μουσείων, ξενοδοχείων και λοιπών πολυώροφων κτιρίων που τα περιβάλλουν. Ο χώρος το νεοκλασικό κτίσμα και ο κήπος της Ριζαρείου δεν επιτρέπεται να θυσιαστούν στην ικανοποίηση μιας οσοδήποτε ευγενούς προσωπικής φιλοδοξίας. Το απαγορεύει η προστασία του πρασίνου, η αισθητική της πόλεως, ο σεβασμός στην παράδοση και το κοινό αίσθημα. Ας κηρυχθεί ο χώρος στο σύνολό του διατηρητέο μνημείο της ιστορίας μας και ας ευρεθεί μέρος για την ανέγερση του εν λόγω Μουσείου κάπου όπου δεν θα θιγούν ούτε αρχαιότητες, ούτε το πράσινο ούτε και τα σεβάσμια Ιδρύματα του σχετικού προσφάτου αλλά καθοριστικής σημασίας παρελθόντος μας.

Συντονιστική Επιτροπή της Συνέλευσης Κατοίκων για το Λόφο του Φιλοπάππου

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αθήνα, 01.06.2004

Πιστεύουμε ότι είναι ανάγκη να δώσουμε μιαν απάντηση στους συντάκτες του Δελτίου Τύπου του ΥΠ.ΠΟ. (ημερομ. έκδοσης 7.4.2004), οι οποίοι χρησιμοποιούν την αυθεντία του Υπουργείου για να αντικρούσουν τις στοιχειοθετημένες καταγγελίες μας σχετικά με την επιβολή εισιτηρίου στους Λόφους Φιλοπάππου. Σε αυτό το Δελτίο Τύπου διευκρινίζεται ότι το δια της υπ. αριθ. Υπουργικής Απόφασης ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/25/4746/23.1.2004 επαναπροσδιορισθέν γενικότερο πλαίσιο, το οποίο αφορά τους αρχαιολογικούς χώρους και θεσπίζει εισιτήριο εισόδου, δεν αφορά τους Λόφους Φιλοπάππου. Σημειώνουμε αμέσως ότι, σε αντίθεση με αυτό το Δελτίο Τύπου, η απάντηση στην έγγραφη ερώτησή μας σχετικά με τους όρους πρόσβασης στους εν λόγω λόφους, την οποία μας κοινοποίησε το ΥΠ.ΠΟ. στις 18.02.2004, δήλωνε το εντελώς αντίθετο, ότι δηλαδή οι Λόφοι Φιλοπάππου εντάσσονται στο γενικότερο πλαίσιο σε ότι αφορά τους όρους πρόσβασης του κοινού σε αυτούς άρα και την δυνατότητα επιβολής εισιτηρίου (μεταξύ άλλων).

Αξιολογήσαμε το Δελτίο Τύπου σε συνεργασία με τους νομικούς μας. Το συμπέρασμα είναι ότι το κείμενο αυτό δεν έχει δεσμευτική ισχύ από νομική άποψη. Έτσι, αν στο μέλλον κάποιος υπουργός αποφασίσει να επιβάλει εισιτήριο στους Λόφους, ο πολίτης δεν μπορεί να προσφύγει εναντίον της απόφασης βασιζόμενος σε αυτή τη δήλωση του ΥΠ.ΠΟ. Υπενθυμίζουμε ότι η Μελίνα Μερκούρη είχε θεσπίσει την ελεύθερη πρόσβαση των Ελλήνων πολιτών στους αρχαιολογικούς χώρους και τα Μουσεία της πατρίδας μας, όμως, αυτό το ευεργετικό μέτρο απλά και εύκολα ανατράπηκε από έναν επόμενο υπουργό.

Δυστυχώς, όμως, το Δελτίο Τύπου διαπράττει και ολίσθημα: ψεύδεται όσον αφορά το ότι ποτέ το ΥΠ.ΠΟ. δεν είχε την πρόθεση να επιβάλει εισιτήριο. Σαφώς αναφέρεται σε ανακοίνωση του εκπροσώπου της ΕΑΧΑ ΑΕ, σε ανύποπτο χρόνο, τον Δεκέμβριο του 1999, ότι θα δημιουργηθούν **φυλάκια εισόδου και εισιτηρίων στο χώρο του Φιλοπάππου** (Α. Ρωμανός, Πρακτικά 10^{ου} Πανελλήνιου Αρχιτεκτονικού Συνεδρίου 8-11/12,1999, σ. 238).

Αφού, λοιπόν, αντίθετα με την διαβεβαίωση του ΥΠ.ΠΟ., υπήρχε η πρόθεση να επιβληθεί εισιτήριο εισόδου ήδη από το 1999 στους Λόφους, ζητούμε να μας κοινοποιηθούν οι συγκεκριμένες πράξεις με τις οποίες φαίνεται ότι άλλαξε αυτός ο προγραμματισμός από την ημερομηνία που λάβαμε την απάντηση της ΔΙΠΚΑ (18.02.2004) έως την ημέρα έκδοσης του Δελτίου Τύπου (7.04.2004).

Ο μοναδικός τρόπος να εξασφαλιστεί η ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών στο **κοινό αγαθό** που λέγεται '**Λόφοι Φιλοπάππου**' είναι αυτό που ζητάμε με το ψήφισμα που διακινούμε για τη συλλογή υπογραφών: ζητάμε να αρθεί η Υπουργική Απόφαση ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1Φ03/8398/537/15.2.2001, η οποία, μεταξύ άλλων, επιβάλει την περίφραξη των Λόφων. Γιατί για να μπει εισιτήριο είναι υλική προϋπόθεση η περίφραξη του χώρου και αυτή η περίφραξη βρίσκεται στο στάδιο της ολοκλήρωσής της.

Σε αυτό το σημείο, όπως έχουμε κάνει ήδη πολλές φορές και με διάφορες ευκαιρίες, θα επαναλάβουμε τους λόγους που καθιστούν την περίφραξη άχρηστη και επιζήμια, αντιπαραθέτοντάς τους στους τρεις λόγους που επικαλείται το ΥΠ.ΠΟ. για να δικαιολογήσει την αναγκαιότητά της.

Επι πλέον συμφωνούμε στην περιφράξη

1. *Η προστασία των διάσπαρτων αρχαιοτήτων στους Λόφους.* Αυτό εξασφαλίζεται μόνο με τη φύλαξη από φύλακες υπαλλήλους του ΥΠ.ΠΟ., πράγμα το οποίο έχουμε επανειλημμένα ζητήσει, και το οποίο έχει γίνει. Η περίφραξη και η απονέκρωση του χώρου από τον καθημερινό επισκέπτη αφήνει ελεύθερο τον βάνδαλο να ενεργήσει.

2. *Το να πάψει να είναι ο Λόφος ενδιαίτημα περιθωριακών.* Αυτό δεν αληθεύει για τους Λόφους Φιλοπάππου και είναι μία εσκεμμένα καλλιεργημένη κακή εικόνα που γίνεται εύκολα πιστευτή αφού πρόκειται για πυκνό άλσος με μεγάλη έκταση. Η αλήθεια είναι ότι η ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών ημέρα και νύκτα διατηρεί τον χαρακτήρα και την υγιή χρήση των Λόφων, ενώ ο αποκλεισμός τους από τη δύση του ηλίου όντως θα τους μετατρέψει σε ενδιαίτημα περιθωριακών, οι οποίοι άνετα, από πολλά σημεία των 3,5 χιλιομέτρων της περίφραξης, θα μπορούν να εισέρχονται στον χώρο και να δρουν ανενόχλητοι μια και δεν θα κυκλοφορεί κόσμος.

3. *Προστασία από καταπατήσεις.* Στην περίπτωση αυτή φαίνεται ξεκάθαρα ότι τα επιχειρήματα που επικαλούνται παράγοντες του ΥΠ.ΠΟ. είναι προϊόν άλλων σκοπιμοτήτων και όχι αποτύπωση της πραγματικής κατάστασης. Καταπατήσεις δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν σε κανένα σημείο του Περιφερειακού, ο οποίος ορίζει σαφώς την περίμετρο των Λόφων. Απεναντίας, στο εσωτερικό των Λόφων γίνεται καταπάτηση του αρχαιολογικού χώρου από τους ενοικιαστές του Αναψυκτηρίου του Λουμπαρδιάρη. Εμείς έχουμε προβεί σε αναφορά στη 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων (το Αναψυκτήριο είναι μέρος των Έργων Ακροπόλεως του Δ. Πικιώνη, τα οποία είναι συνολικά χαρακτηρισμένα ως Νεώτερο Μνημείο), στη Δ/ση Δασών Αθηνών και στη Πολεοδομία του Δήμου Αθηναίων. Ήδη η 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων μας απάντησε (Αρ. Πρωτ. 762/6.4.2004) ότι όντως υπάρχει καταπάτηση του αρχαιολογικού χώρου (έξω από τα όρια του ενοικιαζόμενου χώρου) και ότι θα προβούν σε ενέργειες. Ίσως αξίζει να σημειωθεί ότι αυτά συμβαίνουν σε απόσταση δέκα μέτρων από τα γραφεία των αρχαιολόγων της Α΄ Εφορείας Προκλασικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Α΄ ΕΠΚΑ), η οποία, αν και είναι η καθ' ύλην αρμόδια για τον χώρο και έρχεται σε καθημερινή επαφή με αυτήν την κατάσταση τα τελευταία χρόνια, ακόμη 'σκοπεύει να αντιδράσει' κατά δήλωσιν της κυρίας Λαζαρίδου στην εφημερίδα Ελευθεροτυπία (*Ελευθεροτυπία*, 23.3.2004, σελ. 18). Όμως, αυτοί οι ίδιοι υπάλληλοι που ακόμη 'σκοπεύουν να αντιδράσουν' στην καταπάτηση στου Λουμπαρδιάρη, αντέδρασαν ακαριαία στις 9.11.2003, όταν οι κάτοικοι διοργάνωσαν γιορτή με ελληνικούς χορούς από μαθητές Λυκείου στο λατομείο στην νότια κλιτύ του Φιλοπάππου. Ζήτησαν από την Γενική Αστυνομική Δ/ση Αθηνών [Α΄ΕΠΚΑ, 9549/6.11.2003] να απαγορεύσει την εκδήλωση (εστάλησαν 3 (τρεις) διμοιρίες ΜΑΤ!!!), η οποία εκδήλωση, πάντα κατά την Α΄ ΕΠΚΑ, 'παραβίαζε τον αρχαιολογικό χώρο και προσέβαλε τις αρχαιότητες με την μουσική'. Η ειρωνεία είναι ότι πρόκειται ακριβώς για τον χώρο στον οποίο σκοπεύει το ΥΠ.ΠΟ., δια της Α΄ ΕΠΚΑ, να κατασκευάσει θέατρο 1000 θέσεων για συναυλίες!!! Αυτό είναι το καθεστώς που θέλουν να επιβάλουν στους Λόφους Φιλοπάππου?

Το ενδιαφέρον που επιδεικνύει το ΥΠΠΟ για τις καταπατήσεις του αρχαιολογικού χώρου των Λόφων Φιλοπάππου φαίνεται και στην περίπτωση του Αναψυκτηρίου 'Διόνυσος', όπου επί χρόνια παρατηρείται συνεχής επεκτατική οικοδομική δραστηριότητα. Το Υπουργείο απευθύνθηκε στην Πολεοδομία του Δήμου Αθηναίων ένα μήνα μετά από σχετικές αναφορές πολιτών [Δήμος Αθηναίων, Δ/ση Πολεοδομίας, 6/9290/18.05.2004], παρόλο που γνώριζε το πρόβλημα επί σειρά ετών.

Αφού, λοιπόν, δεν ισχύουν τα επιχειρήματα που έχουν επικαλεσθεί παράγοντες του ΥΠ.ΠΟ. για την περίφραξη των Λόφων, ποιος είναι ο πραγματικός λόγος πίσω από την επιμονή τους να ολοκληρώσουν ένα έργο, το οποίο θα αλλάξει τον χαρακτήρα και την χρήση του χώρου? Ο λόγος είναι ότι έτσι θα μπορούν ανεξέλεγκτα να επιδοθούν στην εμπορευματοποίηση των Λόφων, αρχή κάνοντας με την ανοικοδόμηση βαριών, μη αναστρέψιμων κατασκευών (θέατρο 1000 θέσεων, υπαίθρια έκθεση γλυπτικής υπερτοπικής εμβελείας). Οι εγκαταστάσεις αυτές στο μέλλον θα λειτουργήσουν ως ιδιωτικές

επιχειρήσεις εις βάρος του τοπίου των Λόφων, της γειτνιάζουσας περιοχής, της οποίας, σύμφωνα με την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ως άνω έργου, αλλάζει η χρήση ως περιοχής αμιγούς κατοικίας, και της ελεύθερης χρήσης του χώρου από τους πολίτες.

Οι Λόφοι Φιλοπάππου είναι ο παραδοσιακότερος και καλλίτερα κατοχυρωμένος στην συνείδηση των Ελλήνων πολιτών ελεύθερος χώρος. Αυτή του η χρήση δεν έχει προκαλέσει υλικές φθορές στις αρχαιότητες. Όμως, σε αυτόν τον χώρο, ήδη εφαρμόζεται (με τρόπο τραγελαφικό) το γενικότερο πλαίσιο περί αρχαιολογικών χώρων, όπως ακριβώς έλεγε η απάντηση της ΔΙΠΚΑ (18.02.2004) και σε αντίθεση με το Δελτίο Τύπου (7.04.2004). Οι φύλακες του ΥΠ.ΠΟ. απαγορεύουν:

- τα ποδήλατα, ενώ στους Λόφους κυκλοφορούν ανενόχλητα τα αυτοκίνητα και μάλιστα πάνω στα λιθόστρωτα του Πικιώνη, τα οποία το Ελληνικό Κράτος ποτέ δεν μπήκε στον κόπο να τα πεζοδρομήσει
- σε μεμονωμένους πολίτες την κατανάλωση τροφίμων και ποτών, ενώ ο χώρος είναι εξοπλισμένος από τον Δήμο Αθηναίων για τέτοιες χρήσεις. Παράλληλα, οι εταιρείες catering χρησιμοποιούν τους Λόφους για τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες χωρίς άδεια και χωρίς αντίστοιχα να ενοχλούνται από τους φύλακες του ΥΠ.ΠΟ.
- τις αναμνηστικές φωτογραφίες με φόντο τις αρχαιότητες

Το ιστορικό προηγούμενο, το οποίο εμείς σεβόμαστε και το οποίο πρέπει να έχει ως γραμμή πλεύσης το ΥΠ.ΠΟ., είναι ότι ο αρχιτέκτονας Δημήτρης Πικιώνης, ο οποίος διαμόρφωσε το τοπίο και τον περιβάλλοντα χώρο από την Ακρόπολη έως τους Λόφους Φιλοπάππου την δεκαετία του '50 και του οποίου το έργο είναι χαρακτηρισμένο ως μνημείο Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Παγκοσμίου Ενδιαφέροντος, καθαίρεσε όλες τις προϋπάρχουσες περιφράξεις και έδωσε στον Έλληνα πολίτη έναν ενιαίο περίπατο από τα Προπύλαια έως το Μνημείο του Φιλοπάππου και το Λόφο Νυμφών.

Συντονιστική Επιτροπή της Συνέλευσης Κατοίκων για το Λόφο του Φιλοπάππου

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αθήνα, 01.06.2004

Πιστεύουμε ότι είναι ανάγκη να δώσουμε μιαν απάντηση στους συντάκτες του Δελτίου Τύπου του ΥΠ.ΠΟ. (ημερομ. έκδοσης 7.4.2004), οι οποίοι χρησιμοποιούν την αυθεντία του Υπουργείου για να αντικρούσουν τις στοιχειοθετημένες καταγγελίες μας σχετικά με την επιβολή εισιτηρίου στους Λόφους Φιλοπάππου. Σε αυτό το Δελτίο Τύπου διευκρινίζεται ότι το δια της υπ. αριθ. Υπουργικής Απόφασης ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/25/4746/23.1.2004 επαναπροσδιορισθέν γενικότερο πλαίσιο, το οποίο αφορά τους αρχαιολογικούς χώρους και θεσπίζει εισιτήριο εισόδου, δεν αφορά τους Λόφους Φιλοπάππου. Σημειώνουμε αμέσως ότι, σε αντίθεση με αυτό το Δελτίο Τύπου, η απάντηση στην έγγραφη ερώτησή μας σχετικά με τους όρους πρόσβασης στους εν λόγω λόφους, την οποία μας κοινοποίησε το ΥΠ.ΠΟ. στις 18.02.2004, δήλωνε το εντελώς αντίθετο, ότι δηλαδή οι Λόφοι Φιλοπάππου εντάσσονται στο γενικότερο πλαίσιο σε ότι αφορά τους όρους πρόσβασης του κοινού σε αυτούς άρα και την δυνατότητα επιβολής εισιτηρίου (μεταξύ άλλων).

Αξιολογήσαμε το Δελτίο Τύπου σε συνεργασία με τους νομικούς μας. Το συμπέρασμα είναι ότι το κείμενο αυτό δεν έχει δεσμευτική ισχύ από νομική άποψη. Έτσι, αν στο μέλλον κάποιος υπουργός αποφασίσει να επιβάλει εισιτήριο στους Λόφους, ο πολίτης δεν μπορεί να προσφύγει εναντίον της απόφασης βασιζόμενος σε αυτή τη δήλωση του ΥΠ.ΠΟ. Υπενθυμίζουμε ότι η Μελίνα Μερκούρη είχε θεσπίσει την ελεύθερη πρόσβαση των Ελλήνων πολιτών στους αρχαιολογικούς χώρους και τα Μουσεία της πατρίδας μας, όμως, αυτό το ευεργετικό μέτρο απλά και εύκολα ανατράπηκε από έναν επόμενο υπουργό.

Δυστυχώς, όμως, το Δελτίο Τύπου διαπράττει και ολίσθημα: ψεύδεται όσον αφορά το ότι ποτέ το ΥΠ.ΠΟ. δεν είχε την πρόθεση να επιβάλει εισιτήριο. Σαφώς αναφέρεται σε ανακοίνωση του εκπροσώπου της ΕΑΧΑ ΑΕ, σε ανύποπτο χρόνο, τον Δεκέμβριο του 1999, ότι θα δημιουργηθούν **φυλάκια εισόδου και εισιτηρίων στο χώρο του Φιλοπάππου** (Α. Ρωμανός, Πρακτικά 10^{ου} Πανελλήνιου Αρχιτεκτονικού Συνεδρίου 8-11/12,1999, σ. 238).

Αφού, λοιπόν, αντίθετα με την διαβεβαίωση του ΥΠ.ΠΟ., υπήρχε η πρόθεση να επιβληθεί εισιτήριο εισόδου ήδη από το 1999 στους Λόφους, ζητούμε να μας κοινοποιηθούν οι συγκεκριμένες πράξεις με τις οποίες φαίνεται ότι άλλαξε αυτός ο προγραμματισμός από την ημερομηνία που λάβαμε την απάντηση της ΔΙΠΚΑ (18.02.2004) έως την ημέρα έκδοσης του Δελτίου Τύπου (7.04.2004).

Ο μοναδικός τρόπος να εξασφαλιστεί η ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών στο **κοινό αγαθό** που λέγεται '**Λόφοι Φιλοπάππου**' είναι αυτό που ζητάμε με το ψήφισμα που διακινούμε για τη συλλογή υπογραφών: ζητάμε να αρθεί η Υπουργική Απόφαση ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1Φ03/8398/537/15.2.2001, η οποία, μεταξύ άλλων, επιβάλει την περίφραξη των Λόφων. Γιατί για να μπει εισιτήριο είναι υλική προϋπόθεση η περίφραξη του χώρου και αυτή η περίφραξη βρίσκεται στο στάδιο της ολοκλήρωσής της.

Σε αυτό το σημείο, όπως έχουμε κάνει ήδη πολλές φορές και με διάφορες ευκαιρίες, θα επαναλάβουμε τους λόγους που καθιστούν την περίφραξη άχρηστη και επιζήμια, αντιπαραθέτοντάς τους στους τρεις λόγους που επικαλείται το ΥΠ.ΠΟ. για να δικαιολογήσει την αναγκαιότητά της.

1. *Η προστασία των διάσπαρτων αρχαιοτήτων στους Λόφους.* Αυτό εξασφαλίζεται μόνο με τη φύλαξη από φύλακες υπαλλήλους του ΥΠ.ΠΟ., πράγμα το οποίο έχουμε επανειλημμένα ζητήσει, και το οποίο έχει γίνει. Η περίφραξη και η απονέκρωση του χώρου από τον καθημερινό επισκέπτη αφήνει ελεύθερο τον βάνδαλο να ενεργήσει.

2. *Το να πάψει να είναι ο Λόφος ενδιαίτημα περιθωριακών.* Αυτό δεν αληθεύει για τους Λόφους Φιλοπάππου και είναι μία εσκεμμένα καλλιεργημένη κακή εικόνα που γίνεται εύκολα πιστευτή αφού πρόκειται για πυκνό άλσος με μεγάλη έκταση. Η αλήθεια είναι ότι η ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών ημέρα και νύκτα διατηρεί τον χαρακτήρα και την υγιή χρήση των Λόφων, ενώ ο αποκλεισμός τους από τη δύση του ηλίου όντως θα τους μετατρέψει σε ενδιαίτημα περιθωριακών, οι οποίοι άνετα, από πολλά σημεία των 3,5 χιλιομέτρων της περίφραξης, θα μπορούν να εισέρχονται στον χώρο και να δρουν ανενόχλητοι μια και δεν θα κυκλοφορεί κόσμος.

3. *Προστασία από καταπατήσεις.* Στην περίπτωση αυτή φαίνεται ξεκάθαρα ότι τα επιχειρήματα που επικαλούνται παράγοντες του ΥΠ.ΠΟ. είναι προϊόν άλλων σκοπιμοτήτων και όχι αποτύπωση της πραγματικής κατάστασης. Καταπατήσεις δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν σε κανένα σημείο του Περιφερειακού, ο οποίος ορίζει σαφώς την περίμετρο των Λόφων. Απεναντίας, στο εσωτερικό των Λόφων γίνεται καταπάτηση του αρχαιολογικού χώρου από τους ενοικιαστές του Αναψυκτηρίου του Λουμπαρδιάρη. Εμείς έχουμε προβεί σε αναφορά στη 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων (το Αναψυκτήριο είναι μέρος των Έργων Ακροπόλεως του Δ. Πικιώνη, τα οποία είναι συνολικά χαρακτηρισμένα ως Νεώτερο Μνημείο), στη Δ/ση Δασών Αθηνών και στη Πολεοδομία του Δήμου Αθηναίων. Ήδη η 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων μας απάντησε (Αρ. Πρωτ. 762/6.4.2004) ότι όντως υπάρχει καταπάτηση του αρχαιολογικού χώρου (έξω από τα όρια του ενοικιαζόμενου χώρου) και ότι θα προβούν σε ενέργειες. Ίσως αξίζει να σημειωθεί ότι αυτά συμβαίνουν σε απόσταση δέκα μέτρων από τα γραφεία των αρχαιολόγων της Α΄ Εφορείας Προκλασικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Α΄ ΕΠΚΑ), η οποία, αν και είναι η καθ' ύλην αρμόδια για τον χώρο και έρχεται σε καθημερινή επαφή με αυτήν την κατάσταση τα τελευταία χρόνια, ακόμη 'σκοπεύει να αντιδράσει' κατά δήλωσιν της κυρίας Λαζαρίδου στην εφημερίδα Ελευθεροτυπία (*Ελευθεροτυπία*, 23.3.2004, σελ. 18). Όμως, αυτοί οι ίδιοι υπάλληλοι που ακόμη 'σκοπεύουν να αντιδράσουν' στην καταπάτηση στου Λουμπαρδιάρη, αντέδρασαν ακαριαία στις 9.11.2003, όταν οι κάτοικοι διοργάνωσαν γιορτή με ελληνικούς χορούς από μαθητές Λυκείου στο λατομείο στην νότια κλιτύ του Φιλοπάππου. Ζήτησαν από την Γενική Αστυνομική Δ/ση Αθηνών [Α΄ΕΠΚΑ, 9549/6.11.2003] να απαγορεύσει την εκδήλωση (εστάλησαν 3 (τρεις) διμοιρίες ΜΑΤ!!!), η οποία εκδήλωση, πάντα κατά την Α΄ ΕΠΚΑ, 'παραβίαζε τον αρχαιολογικό χώρο και προσέβαλε τις αρχαιότητες με την μουσική'. Η ειρωνεία είναι ότι πρόκειται ακριβώς για τον χώρο στον οποίο σκοπεύει το ΥΠ.ΠΟ., δια της Α΄ ΕΠΚΑ, να κατασκευάσει θέατρο 1000 θέσεων για συναυλίες!!! Αυτό είναι το καθεστώς που θέλουν να επιβάλουν στους Λόφους Φιλοπάππου?

Το ενδιαφέρον που επιδεικνύει το ΥΠΠΟ για τις καταπατήσεις του αρχαιολογικού χώρου των Λόφων Φιλοπάππου φαίνεται και στην περίπτωση του Αναψυκτηρίου 'Διόνυσος', όπου επί χρόνια παρατηρείται συνεχής επεκτατική οικοδομική δραστηριότητα. Το Υπουργείο απευθύνθηκε στην Πολεοδομία του Δήμου Αθηναίων ένα μήνα μετά από σχετικές αναφορές πολιτών [Δήμος Αθηναίων, Δ/ση Πολεοδομίας, 6/9290/18.05.2004], παρόλο που γνώριζε το πρόβλημα επί σειρά ετών.

Αφού, λοιπόν, δεν ισχύουν τα επιχειρήματα που έχουν επικαλεσθεί παράγοντες του ΥΠ.ΠΟ. για την περίφραξη των Λόφων, ποιος είναι ο πραγματικός λόγος πίσω από την επιμονή τους να ολοκληρώσουν ένα έργο, το οποίο θα αλλάξει τον χαρακτήρα και την χρήση του χώρου? Ο λόγος είναι ότι έτσι θα μπορούν ανεξέλεγκτα να επιδοθούν στην εμπορευματοποίηση των Λόφων, αρχή κάνοντας με την ανοικοδόμηση βαριών, μη αναστρέψιμων κατασκευών (θέατρο 1000 θέσεων, υπαίθρια έκθεση γλυπτικής υπερτοπικής εμβελείας). Οι εγκαταστάσεις αυτές στο μέλλον θα λειτουργήσουν ως ιδιωτικές

επιχειρήσεις εις βάρος του τοπίου των Λόφων, της γειτνιάζουσας περιοχής, της οποίας, σύμφωνα με την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ως άνω έργου, αλλάζει η χρήση ως περιοχής αμιγούς κατοικίας, και της ελεύθερης χρήσης του χώρου από τους πολίτες.

Οι Λόφοι Φιλοπάππου είναι ο παραδοσιακότερος και καλλίτερα κατοχυρωμένος στην συνείδηση των Ελλήνων πολιτών ελεύθερος χώρος. Αυτή του η χρήση δεν έχει προκαλέσει υλικές φθορές στις αρχαιότητες. Όμως, σε αυτόν τον χώρο, ήδη εφαρμόζεται (με τρόπο τραγελαφικό) το γενικότερο πλαίσιο περί αρχαιολογικών χώρων, όπως ακριβώς έλεγε η απάντηση της ΔΙΠΚΑ (18.02.2004) και σε αντίθεση με το Δελτίο Τύπου (7.04.2004). Οι φύλακες του ΥΠ.ΠΟ. απαγορεύουν:

- τα ποδήλατα, ενώ στους Λόφους κυκλοφορούν ανενόχλητα τα αυτοκίνητα και μάλιστα πάνω στα λιθόστρωτα του Πικιώνη, τα οποία το Ελληνικό Κράτος ποτέ δεν μπήκε στον κόπο να τα πεζοδρομήσει
- σε μεμονωμένους πολίτες την κατανάλωση τροφίμων και ποτών, ενώ ο χώρος είναι εξοπλισμένος από τον Δήμο Αθηναίων για τέτοιες χρήσεις. Παράλληλα, οι εταιρείες catering χρησιμοποιούν τους Λόφους για τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες χωρίς άδεια και χωρίς αντίστοιχα να ενοχλούνται από τους φύλακες του ΥΠ.ΠΟ.
- τις αναμνηστικές φωτογραφίες με φόντο τις αρχαιότητες

Το ιστορικό προηγούμενο, το οποίο εμείς σεβόμαστε και το οποίο πρέπει να έχει ως γραμμή πλεύσης το ΥΠ.ΠΟ., είναι ότι ο αρχιτέκτονας Δημήτρης Πικιώνης, ο οποίος διαμόρφωσε το τοπίο και τον περιβάλλοντα χώρο από την Ακρόπολη έως τους Λόφους Φιλοπάππου την δεκαετία του '50 και του οποίου το έργο είναι χαρακτηρισμένο ως μνημείο Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Παγκοσμίου Ενδιαφέροντος, καθαίρεσε όλες τις προϋπάρχουσες περιφράξεις και έδωσε στον Έλληνα πολίτη έναν ενιαίο περίπατο από τα Προπύλαια έως το Μνημείο του Φιλοπάππου και το Λόφο Νυμφών.

Συντονιστική Επιτροπή της Συνέλευσης Κατοίκων για το Λόφο του Φιλοπάππου

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αθήνα, 01.06.2004

Πιστεύουμε ότι είναι ανάγκη να δώσουμε μιαν απάντηση στους συντάκτες του Δελτίου Τύπου του ΥΠ.ΠΟ. (ημερομ. έκδοσης 7.4.2004), οι οποίοι χρησιμοποιούν την αυθεντία του Υπουργείου για να αντικρούσουν τις στοιχειοθετημένες καταγγελίες μας σχετικά με την επιβολή εισιτηρίου στους Λόφους Φιλοπάππου. Σε αυτό το Δελτίο Τύπου διευκρινίζεται ότι το δια της υπ. αριθ. Υπουργικής Απόφασης ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/25/4746/23.1.2004 επαναπροσδιορισθέν γενικότερο πλαίσιο, το οποίο αφορά τους αρχαιολογικούς χώρους και θεσπίζει εισιτήριο εισόδου, δεν αφορά τους Λόφους Φιλοπάππου. Σημειώνουμε αμέσως ότι, σε αντίθεση με αυτό το Δελτίο Τύπου, η απάντηση στην έγγραφη ερώτησή μας σχετικά με τους όρους πρόσβασης στους εν λόγω λόφους, την οποία μας κοινοποίησε το ΥΠ.ΠΟ. στις 18.02.2004, δήλωνε το εντελώς αντίθετο, ότι δηλαδή οι Λόφοι Φιλοπάππου εντάσσονται στο γενικότερο πλαίσιο σε ότι αφορά τους όρους πρόσβασης του κοινού σε αυτούς άρα και την δυνατότητα επιβολής εισιτηρίου (μεταξύ άλλων).

Αξιολογήσαμε το Δελτίο Τύπου σε συνεργασία με τους νομικούς μας. Το συμπέρασμα είναι ότι το κείμενο αυτό δεν έχει δεσμευτική ισχύ από νομική άποψη. Έτσι, αν στο μέλλον κάποιος υπουργός αποφασίσει να επιβάλει εισιτήριο στους Λόφους, ο πολίτης δεν μπορεί να προσφύγει εναντίον της απόφασης βασιζόμενος σε αυτή τη δήλωση του ΥΠ.ΠΟ. Υπενθυμίζουμε ότι η Μελίνα Μερκούρη είχε θεσπίσει την ελεύθερη πρόσβαση των Ελλήνων πολιτών στους αρχαιολογικούς χώρους και τα Μουσεία της πατρίδας μας, όμως, αυτό το ευεργετικό μέτρο απλά και εύκολα ανατράπηκε από έναν επόμενο υπουργό.

Δυστυχώς, όμως, το Δελτίο Τύπου διαπράττει και ολίσθημα: ψεύδεται όσον αφορά το ότι ποτέ το ΥΠ.ΠΟ. δεν είχε την πρόθεση να επιβάλει εισιτήριο. Σαφώς αναφέρεται σε ανακοίνωση του εκπροσώπου της ΕΑΧΑ ΑΕ, σε ανύποπτο χρόνο, τον Δεκέμβριο του 1999, ότι θα δημιουργηθούν **φυλάκια εισόδου και εισιτηρίων στο χώρο του Φιλοπάππου** (Α. Ρωμανός, Πρακτικά 10^{ου} Πανελλήνιου Αρχιτεκτονικού Συνεδρίου 8-11/12,1999, σ. 238).

Αφού, λοιπόν, αντίθετα με την διαβεβαίωση του ΥΠ.ΠΟ., υπήρχε η πρόθεση να επιβληθεί εισιτήριο εισόδου ήδη από το 1999 στους Λόφους, ζητούμε να μας κοινοποιηθούν οι συγκεκριμένες πράξεις με τις οποίες φαίνεται ότι άλλαξε αυτός ο προγραμματισμός από την ημερομηνία που λάβαμε την απάντηση της ΔΙΠΚΑ (18.02.2004) έως την ημέρα έκδοσης του Δελτίου Τύπου (7.04.2004).

Ο μοναδικός τρόπος να εξασφαλιστεί η ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών στο **κοινό αγαθό** που λέγεται '**Λόφοι Φιλοπάππου**' είναι αυτό που ζητάμε με το ψήφισμα που διακινούμε για τη συλλογή υπογραφών: ζητάμε να αρθεί η Υπουργική Απόφαση ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1Φ03/8398/537/15.2.2001, η οποία, μεταξύ άλλων, επιβάλει την περίφραξη των Λόφων. Γιατί για να μπει εισιτήριο είναι υλική προϋπόθεση η περίφραξη του χώρου και αυτή η περίφραξη βρίσκεται στο στάδιο της ολοκλήρωσής της.

Σε αυτό το σημείο, όπως έχουμε κάνει ήδη πολλές φορές και με διάφορες ευκαιρίες, θα επαναλάβουμε τους λόγους που καθιστούν την περίφραξη άχρηστη και επιζήμια, αντιπαραθέτοντάς τους στους τρεις λόγους που επικαλείται το ΥΠ.ΠΟ. για να δικαιολογήσει την αναγκαιότητά της.

1. Η προστασία των διάσπαρτων αρχαιοτήτων στους Λόφους. Αυτό εξασφαλίζεται μόνο με τη φύλαξη από φύλακες υπαλλήλους του ΥΠ.ΠΟ., πράγμα το οποίο έχουμε επανειλημμένα ζητήσει, και το οποίο έχει γίνει. Η περίφραξη και η απονέκρωση του χώρου από τον καθημερινό επισκέπτη αφήνει ελεύθερο τον βάνδαλο να ενεργήσει.

2. Το να πάψει να είναι ο Λόφος ενδιαίτημα περιθωριακών. Αυτό δεν αληθεύει για τους Λόφους Φιλοπάππου και είναι μία εσκεμμένα καλλιεργημένη κακή εικόνα που γίνεται εύκολα πιστευτή αφού πρόκειται για πυκνό άλσος με μεγάλη έκταση. Η αλήθεια είναι ότι η ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών ημέρα και νύκτα διατηρεί τον χαρακτήρα και την υγιή χρήση των Λόφων, ενώ ο αποκλεισμός τους από τη δύση του ηλίου όντως θα τους μετατρέψει σε ενδιαίτημα περιθωριακών, οι οποίοι άνετα, από πολλά σημεία των 3,5 χιλιομέτρων της περίφραξης, θα μπορούν να εισέρχονται στον χώρο και να δρουν ανενόχλητοι μια και δεν θα κυκλοφορεί κόσμος.

3. Προστασία από καταπατήσεις. Στην περίπτωση αυτή φαίνεται ξεκάθαρα ότι τα επιχειρήματα που επικαλούνται παράγοντες του ΥΠ.ΠΟ. είναι προϊόν άλλων σκοπιμοτήτων και όχι αποτύπωση της πραγματικής κατάστασης. Καταπατήσεις δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν σε κανένα σημείο του Περιφερειακού, ο οποίος ορίζει σαφώς την περίμετρο των Λόφων. Απεναντίας, στο εσωτερικό των Λόφων γίνεται καταπάτηση του αρχαιολογικού χώρου από τους ενοικιαστές του Αναψυκτηρίου του Λουμπαρδιάρη. Εμείς έχουμε προβεί σε αναφορά στη 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων (το Αναψυκτήριο είναι μέρος των Έργων Ακροπόλεως του Δ. Πικιώνη, τα οποία είναι συνολικά χαρακτηρισμένα ως Νεώτερο Μνημείο), στη Δ/ση Δασών Αθηνών και στη Πολεοδομία του Δήμου Αθηναίων. Ήδη η 1η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων μας απάντησε (Αρ. Πρωτ. 762/6.4.2004) ότι όντως υπάρχει καταπάτηση του αρχαιολογικού χώρου (έξω από τα όρια του ενοικιαζόμενου χώρου) και ότι θα προβούν σε ενέργειες. Ίσως αξίζει να σημειωθεί ότι αυτά συμβαίνουν σε απόσταση δέκα μέτρων από τα γραφεία των αρχαιολόγων της Α΄ Εφορείας Προκλασικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Α΄ ΕΠΚΑ), η οποία, αν και είναι η καθ' ύλην αρμόδια για τον χώρο και έρχεται σε καθημερινή επαφή με αυτήν την κατάσταση τα τελευταία χρόνια, ακόμη 'σκοπεύει να αντιδράσει' κατά δήλωσιν της κυρίας Λαζαρίδου στην εφημερίδα Ελευθεροτυπία (*Ελευθεροτυπία*, 23.3.2004, σελ. 18). Όμως, αυτοί οι ίδιοι υπάλληλοι που ακόμη 'σκοπεύουν να αντιδράσουν' στην καταπάτηση στου Λουμπαρδιάρη, αντέδρασαν ακαριαία στις 9.11.2003, όταν οι κάτοικοι διοργάνωσαν γιορτή με ελληνικούς χορούς από μαθητές Λυκείου στο λατομείο στην νότια κλιτύ του Φιλοπάππου. Ζήτησαν από την Γενική Αστυνομική Δ/ση Αθηνών [Α΄ΕΠΚΑ, 9549/6.11.2003] να απαγορεύσει την εκδήλωση (εστάλησαν 3 (τρεις) διμοιρίες ΜΑΤ!!!), η οποία εκδήλωση, πάντα κατά την Α΄ ΕΠΚΑ, 'παραβίαζε τον αρχαιολογικό χώρο και προσέβαλε τις αρχαιότητες με την μουσική'. Η ειρωνεία είναι ότι πρόκειται ακριβώς για τον χώρο στον οποίο σκοπεύει το ΥΠ.ΠΟ., δια της Α΄ ΕΠΚΑ, να κατασκευάσει θέατρο 1000 θέσεων για συναυλίες!!! Αυτό είναι το καθεστώς που θέλουν να επιβάλουν στους Λόφους Φιλοπάππου?

Το ενδιαφέρον που επιδεικνύει το ΥΠΠΟ για τις καταπατήσεις του αρχαιολογικού χώρου των Λόφων Φιλοπάππου φαίνεται και στην περίπτωση του Αναψυκτηρίου 'Διόνυσος', όπου επί χρόνια παρατηρείται συνεχής επεκτατική οικοδομική δραστηριότητα. Το Υπουργείο απευθύνθηκε στην Πολεοδομία του Δήμου Αθηναίων ένα μήνα μετά από σχετικές αναφορές πολιτών [Δήμος Αθηναίων, Δ/ση Πολεοδομίας, 6/9290/18.05.2004], παρόλο που γνώριζε το πρόβλημα επί σειρά ετών.

Αφού, λοιπόν, δεν ισχύουν τα επιχειρήματα που έχουν επικαλεσθεί παράγοντες του ΥΠ.ΠΟ. για την περίφραξη των Λόφων, ποιος είναι ο πραγματικός λόγος πίσω από την επιμονή τους να ολοκληρώσουν ένα έργο, το οποίο θα αλλάξει τον χαρακτήρα και την χρήση του χώρου? Ο λόγος είναι ότι έτσι θα μπορούν ανεξέλεγκτα να επιδοθούν στην εμπορευματοποίηση των Λόφων, αρχή κάνοντας με την ανοικοδόμηση βαριών, μη αναστρέψιμων κατασκευών (θέατρο 1000 θέσεων, υπαίθρια έκθεση γλυπτικής υπερτοπικής εμβελείας). Οι εγκαταστάσεις αυτές στο μέλλον θα λειτουργήσουν ως ιδιωτικές

επιχειρήσεις εις βάρος του τοπίου των Λόφων, της γειτνιάζουσας περιοχής, της οποίας, σύμφωνα με την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ως άνω έργου, αλλάζει η χρήση ως περιοχής αμιγούς κατοικίας, και της ελεύθερης χρήσης του χώρου από τους πολίτες.

Οι Λόφοι Φιλοπάππου είναι ο παραδοσιακότερος και καλλίτερα κατοχυρωμένος στην συνείδηση των Ελλήνων πολιτών ελεύθερος χώρος. Αυτή του η χρήση δεν έχει προκαλέσει υλικές φθορές στις αρχαιότητες. Όμως, σε αυτόν τον χώρο, ήδη εφαρμόζεται (με τρόπο τραγελαφικό) το γενικότερο πλαίσιο περί αρχαιολογικών χώρων, όπως ακριβώς έλεγε η απάντηση της ΔΙΠΚΑ (18.02.2004) και σε αντίθεση με το Δελτίο Τύπου (7.04.2004). Οι φύλακες του ΥΠ.ΠΟ. απαγορεύουν:

- τα ποδήλατα, ενώ στους Λόφους κυκλοφορούν ανενόχλητα τα αυτοκίνητα και μάλιστα πάνω στα λιθόστρωτα του Πικιώνη, τα οποία το Ελληνικό Κράτος ποτέ δεν μπήκε στον κόπο να τα πεζοδρομήσει
- σε μεμονωμένους πολίτες την κατανάλωση τροφίμων και ποτών, ενώ ο χώρος είναι εξοπλισμένος από τον Δήμο Αθηναίων για τέτοιες χρήσεις. Παράλληλα, οι εταιρείες catering χρησιμοποιούν τους Λόφους για τις επαγγελματικές τους δραστηριότητες χωρίς άδεια και χωρίς αντίστοιχα να ενοχλούνται από τους φύλακες του ΥΠ.ΠΟ.
- τις αναμνηστικές φωτογραφίες με φόντο τις αρχαιότητες

Το ιστορικό προηγούμενο, το οποίο εμείς σεβόμαστε και το οποίο πρέπει να έχει ως γραμμή πλεύσης το ΥΠ.ΠΟ., είναι ότι ο αρχιτέκτονας Δημήτρης Πικιώνης, ο οποίος διαμόρφωσε το τοπίο και τον περιβάλλοντα χώρο από την Ακρόπολη έως τους Λόφους Φιλοπάππου την δεκαετία του '50 και του οποίου το έργο είναι χαρακτηρισμένο ως μνημείο Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής Παγκοσμίου Ενδιαφέροντος, καθαίρεσε όλες τις προϋπάρχουσες περιφράξεις και έδωσε στον Έλληνα πολίτη έναν ενιαίο περίπατο από τα Προπύλαια έως το Μνημείο του Φιλοπάππου και το Λόφο Νυμφών.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΕΩΣ

Τηλ.·210-32.48.395 • 210-38.16.077 • 210-82.17.996 • FAX 210-32.34.066

Το Πεδίο του Άρεως είναι ένας ελεύθερος χώρος πρασίνου 300 στρεμμάτων στο κέντρο της Αθήνας. Μετά από μια εγκατάλειψη και σκοπούμενη καταστροφή 10 ετών, με πιθανή την αλλαγή χρήσης του, αρχίζει με πολύ δειλά βήματα η φροντίδα του και ο καθαρισμός του. Σ' αυτή τη μεταστροφή των προθέσεων των κρατικών φορέων και της αυτοδιοίκησης τον μεγαλύτερο κινητήριο ρόλο έπαιξαν οι εξαετείς αγώνες των κατοίκων που είναι ευαίσθητοι στη διατήρηση και την επαύξηση των ελεύθερων χώρων σ' όλη την Ελλάδα και ιδιαίτερα στην Αθήνα.

Η Επιτροπή Αγώνα κατάφερε με πολύπλευρους αγώνες, τόσο μαζικούς διεκδικητικούς στους δρόμους όσο και μέσα στις υπηρεσίες και στα γραφεία των υπευθύνων, τα παρακάτω:

α) Σταμάτημα της περαιτέρω επέκτασης των παρανόμων κτισμάτων του Π.Γ.Σ. και περαιτέρω καταστροφή μέρους της χλωρίδας.

β) Απομάκρυνση των παζαριών εκθέσεων από τον κύριο χώρο του πάρκου και αποφυγή περαιτέρω εμπορικής χρήσης του ελευθέρου χώρου του Πεδίου του Άρεως.

γ) Αλλαγή έως και ματαίωση δύο μελετών «ανάπλασης» του πάρκου από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και την Υπερνομαρχία, καταστροφικών για τον χώρο και επικίνδυνων για την αλλαγή της χρήσης του από ελεύθερο χώρο πρασίνου.

δ) Εκπόνηση νέας μελέτης ανάπλασης από την Υπερνομαρχία με συμφωνία σε πολλά σημεία με τις απόψεις των πολιτών – χρηστών του πάρκου.

ε) Μεγάλη βελτίωση στην απαγόρευση της στάθμευσης και της διέλευσης μηχανοκίνητων οχημάτων μέσα στον χώρο του περιπάτου και της αναψυχής του Πεδίου του Άρεως.

στ) Αποπεράτωση έργων για την φροντίδα των παιδικών χαρών και απαρχή ανάπλασης του χώρου με μικρά βήματα προ των Ολυμπιακών Αγώνων.

ζ) Φροντίδα στην εγκαταλελειμμένη χλωρίδα και φύτεμα καινούργιων δένδρων, φυτών και λουλουδιών.

Παρ' όλα αυτά τα προβλήματα του Πεδίου του Άρεως δεν έχουν σταματήσει και ορισμένα από αυτά ειδικά χρονίζουν.

Τέτοια προβλήματα είναι τα παρακάτω:

α) Η υλοποίηση των 5 αποφάσεων της Πολεοδομίας του Δ. Αθηναίων με την κατεδάφιση των παράνομων κτισμάτων του Π.Γ.Σ. και την αποκατάσταση της κατεστραμμένης χλωρίδας.

β) Η άμεση (ή το γρηγορότερο δυνατόν) πρόσληψη νομίμου επαρκούς και ικανού προσωπικού για την συντήρηση, τον καθαρισμό και την φύλαξη του πάρκου.

γ) Η απομάκρυνση της καγκελόφρακτης περίφραξης και η διάνοιξη και των 15 εισόδων του πάρκου που το καθιστούν προσιτό και ελκυστικό στη διέλευση και την επίσκεψη περισσοτέρων πολιτών.

δ) Η αποκατάσταση και η λειτουργία όλων των καταστραμμένων κυρίων και βοηθητικών χώρων του Πεδίου του Άρεως (παιδική χαρά, τουαλέτες, βρύσες, παγκάκια, υδάτινες διαδρομές, σιντριβάνια, φωτιστικά, ξύλινα καθιστικά κ.άλ.)

ε) Η εξεύρεση μονίμων πόρων, για την φροντίδα του Πεδίου του Άρεως, από τον κρατικό προϋπολογισμό διότι η ύπαρξη τέτοιων ελευθέρων χώρων πρασίνου είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ποιότητα ακόμα και με την ίδια την ζωή των πολιτών.

Για όλα αυτά η επιτροπή αγώνα βρίσκεται πάντα σε επαγρύπνηση και είναι έτοιμη για νέους μαζικούς διεκδικητικούς αγώνες για την επίτευξη των σκοπών της. Σκοποί της είναι η επίλυση όλων των προβλημάτων του Πεδίου του Άρεως και η απόδοσή του πλήρως φροντισμένου και καθαρού στους πολίτες της Αθήνας και η μη αλλαγή της χρήση τους από ελεύθερο χώρο πρασίνου.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΤΗΣ ΠΛ. ΕΞΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ Λ. ΣΤΡΕΦΗ

Τηλ. 210-32.48.395 • 210-38.16.077 • FAX 210-32.34.066

ΠΛ. ΕΞΑΡΧΕΙΩΝ

Με την έγκαιρη επέμβαση της νεολαίας και μέρους των κατοίκων των Εξαρχείων απετράπη η εκτρωματική και χρηματοβόρα τσιμεντοποίηση της πλατείας και η οποία παρουσιάστηκε σαν ανάπλαση του χώρου από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Η επέμβαση αυτή η οποία ήταν δυναμική και μαζική κατόρθωσε την αλλαγή του σχεδίου ανάπλασης και την διαφοροποίηση του σε μεγάλο βαθμό ούτως ώστε να έρθει σε μεγάλη συμφωνία με τις προτάσεις Των κατοίκων και χρηστών της Πλατείας. Ο νέος σχεδιασμός πρόσθεσε πράσινο στον χώρο, πρόσφερε περισσότερους κοινόχρηστους ελεύθερους χώρους για την ανάπαυση και την συνεύρεση των πολιτών, μείωσε σχετικά τον χώρο που κατελάμβαναν τα τραπεζοκαθίσματα των γύρω μαγαζιών και ήταν σαφώς οικονομικότερος ως προς την εφαρμογή του.

Αυτή η εξέλιξη έδωσε πολύ καλά μαθήματα τόσο στους πολίτες όσο και στην κρατική δημόσια διοίκηση. Από την μια μεριά οι πολίτες συνειδητοποίησαν την δύναμή τους και τις δυνατότητές τους όταν είναι ενεργοί, μαζικοί και δυναμικοί στις διεκδικήσεις τους. Από την άλλη έγινε κατανοητό προς τις δημόσιες υπηρεσίες ότι δεν μπορούν να αποφασίζουν πριν από εμάς και χωρίς εμάς για μας, αν πραγματικά είμαστε έτοιμοι να μην αποδεχτούμε τέτοιες διαδικασίες και τελικά είναι καλύτερο και οικονομικότερο για την εκτέλεση ενός έργου να ενημερώνονται και να λαμβάνεται υπ' όψιν η γνώμη των πολιτών που θα το χρησιμοποιήσουν.

Λ. ΣΤΡΕΦΗ

Ο λόφος βρίσκεται σε πλήρη εγκατάλειψη. Οι εγκαταστάσεις, αθλητικές, παιδικές χαρές, τουαλέτες, είναι κατεστραμμένες σε μεγάλο μέρος και εκτός λειτουργίας η υπολειτουργούν με κινδύνους για τους χρήστες τους. Τα δένδρα αρρωσταίνουν χωρίς φροντίδα και καίγονται στην παραμικρή εστία πυρκαγιάς μια και σύστημα πυρόσβεσης δεν υπάρχει. Η υποτυπώδης συντήρηση του λόφου γίνεται από ελάχιστο μη μόνιμο προσωπικό με αποτέλεσμα να μην υπάρχει συντήρηση στις αναβαθμίδες συγκράτησης των χωμάτων και στις πέτρινες κατασκευές και πεζούλια.

Οι περίοικοι και οι χρήστες του λόφου ελπίζουν αυτή η σκόπιμη εγκατάλειψη να μην είναι προάγγελος κάποιας «ανάπλασης» και κατόπιν εμπορευματοποίησης με

ιδιωτικοοικονομικού χαρακτήρα επενδύσεις ούτως ώστε να αλλοιωθεί ο χαρακτήρας του λόφου ως ελευθέρου χώρου προς χρήση των πολιτών. Το μόνο που χρειάζεται ο λόφος είναι φροντίδα, αποκατάσταση της καταστρεμμένης χλωρίδας και επισκευή και επαναλειτουργία των υπαρχουσών εγκαταστάσεων προς εξυπηρέτηση των πολιτών. Επίσης για να μην ακυρωθούν τα όποια έργα φροντίδας και περιποίησης του Λόφου κρίνεται αναγκαία η πρόσληψη μόνιμου, ικανού και επαρκούς προσωπικού για την συντήρηση, τον καθαρισμό και την φύλαξή του.

Η επιτροπή των κατοίκων ξεκινά τώρα αγώνες για την σωτηρία αυτού το σπάνιου φυσικού χώρου που πέρα από την χλωρίδα του, διατηρεί και πλούσια πανίδα όπως ζευγάρια τσαλαπετεινών και πολλών άλλων πουλιών. Καμία «ανάπλαση» δεν πρέπει να χαλάσει αυτήν την αρμονία. Σημειωτέον ότι το μόνο έργο που έχει γίνει επί σειρά ετών στον Λόφο του Στρέφη είναι η τοποθέτηση μιας κάμερας τελευταίας τεχνολογίας για την παρακολούθηση των πολιτών που περπατούν στους χώρους του λόφου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΛΙΣΤΑ ΠΑΡΑΛΗΠΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΕΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ(20.05.04)

1) Πρωθυπουργός, Υπουργός Πολιτισμού, κ. Κ. Καραμανλής
2) Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ, κ. Γ. Σουφλιάς
3) Υπουργός Δικαιοσύνης, κ. Α. Παπαληγούρας
4) Υπουργός Εθνικής Άμυνας, κ. Σ. Σπηλιωτόπουλος
5) Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κ. Ν. Κακλαμάνης
6) Υφυπουργός Πολιτισμού, κ. Γ. Ορφανός
7) Δήμαρχος Αθηναίων, κα Ν. Μπακογιάννη
8) Αντιδήμαρχος Αθηναίων, κ. Λ. Μοσχονάς
9) Υπερνομάρχη Αθηνών-Πειραιώς, κα Φ. Γεννηματά
10) Γενικός Γραμματέας της Κυβέρνησης, κ. Λ. Καρράς

ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΒΑΜΒΑ 6 (3ος όροφος), 106 74 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210-7233221-2,210-7233216, fax: 210-7233217, e-mail: info@nchr.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ν. Βάμβα 6, 106 74 Αθήνα
Τηλ: 210 7233221-2, 210-7233216, fax: 210 7233217, e-mail: info@nchr.gr

ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ-ΑΠΟΦΑΣΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΕΕΔΑ

Η ΑΝΑΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ

Η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ) έχει λάβει διαμαρτυρίες πολιτών που της ζητούν να εκφράσει τις απόψεις της για το θέμα της δραστικής και προϊούσας εξαφάνισης του πρασίνου σε διάφορα σημεία της Αττικής, αλλά κυρίως στην πρωτεύουσα που τόσο λίγο πράσινο διαθέτει.

Το θέμα εξέτασε η ΕΕΔΑ στις συνεδριάσεις της Ολομέλειας της 12ης Φεβρουαρίου 2004 και της 6ης Μαΐου 2004 κατά τις οποίες άκουσε και τις προφορικές αναπτύξεις του κ. Γ. Πατρίκιου (Επίκ. Καθηγητή του Παν/μιου Θράκης και μέλους της επιστημονικής ομάδας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου που συνέταξε τη μελέτη για το Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή) και του κ. Δ. Καραβέλλα (Προέδρου της WWF Ελλάς) και της κας Θ. Νάντσου (Συντονίστριας προγραμμάτων δράσης του WWF Ελλάς), οι οποίοι εκπροσωπούσαν: ο πρώτος την Επιτροπή Αγώνα για το Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή, ο δεύτερος και η τρίτη την οργάνωση WWF Ελλάς που αναφέρθηκαν κατά κύριο λόγο στην καταστροφή του πρασίνου του Πάρκου Ριζάρη, του Πεδίου του Άρεως, του Άλσους της Νέας Φιλαδέλφειας και του Κτήματος Συγγρού στο Μαρούσι και κατέθεσαν και σχετικό Υπόμνημα με τίτλο "Αστικό πράσινο: Η ανάσα της πόλης χάνεται".

Πρόσθετα κατατέθηκαν, και αναφερόμαστε σ'αυτά, ειδικά:

Για το Πάρκο Γουδή, εμπεριστατωμένο Υπόμνημα του Επίκ. Καθηγ. κ. Γ. Πατρικίου και Δελτίο Τύπου της Αρχιτεκτονικής Σχολής του ΕΜΠ, με τα οποία

αιτιολογείται πλήρως γιατί αποκλείεται η μετατροπή του σημαντικού αυτού πνεύμονα της Αθήνας σε ποδοσφαιρικό γήπεδο συνδυασμένο με σωρεία χώρων εμπορικής εκμετάλλευσης.

Για το Άλσος Ριζάρη: Γνωμάτευση του Επιμελητηρίου Περιβάλλοντος (Προέδρου κ. Μ. Δεκλερή) από 19/11/2002· Έγγραφο του Δήμου Αθηναίων, Διεύθυνση κηποτεχνίας-πρασίνου, με Αριθ. Πρωτ. 33/12/1/2004, που εκφράζει την πλήρη αντίθεση του Δήμου Αθηναίων· Ψήφισμα της Ακαδημίας Αθηνών 74085/14.4.2004 που θεωρεί επιβεβλημένη την προστασία του Άλσους Ριζάρη ως φυσικού-πρασίνου περιβάλλοντος και ως πολιτιστικού-ιστορικού περιβάλλοντος, αλλά και ως πράξη συμμόρφωσης προς τη βούληση των εθνικών ευεργετών Ριζάρη· την Απόφ. Ολομ. Συμβ. Επικρ. 604/2002· αντίγραφο ά. 80 παρ. 1 του Ν. 2819/2002· τέλος, άρθρο του Συμβούλου Επικρατείας κ. Σ. Ρίζου, Έκπτωση του νόμου και του «Κράτους Δικαίου», Καθημερινή 21/3/2004.

Για το Πεδίον του Άρεως : Απόφ. Δ΄ Τμ. ΣτΕ 2568/1981 που αφορά το κέντρο Green Park και Απόφ. Δ΄ Τμ. ΣτΕ 2189/1982, που αφορά το ίδιο κέντρο, για τη μη συμμόρφωση της Διοίκησης στην προηγούμενη απόφαση. Στο υπόμνημα WWF Ελλάς αντικρούεται και η επέκταση των εγκαταστάσεων του Πανελληνίου Γυμναστικού Συλλόγου σε βάρος του Πεδίου του Άρεως.

Η ΕΕΔΑ έλαβε υπόψη τα παραπάνω στοιχεία αλλά και την άμεση προσωπική εμπειρία των μελών της, κατοίκων της ευρείας περιοχής της πρωτεύουσας, τα οποία εξέφρασαν τη βαθειά απογοήτευσή τους γενικά για την καταστροφή του πρασίνου σε πολλά σημεία και στην επέκτασή της και στα παραπάνω αναφερόμενα πάρκα. Μεταξύ άλλων, αναφέρθηκαν και στην πλήρη αποψίλωση από κάθε ίχνος πρασίνου σε συνδυασμό με κακότεχνη διαρρύθμιση της πλατείας Ομονοίας, της Πλατείας Καραϊσκάκη και της ολοένα καταστρεφόμενης μικρής, αλλά τόσο πράσινης και χαριτωμένης, Πλατείας Κολωνακίου.

Η Επιτροπή, αφού συσχέτισε όλα τα παραπάνω με το γνωστό γεγονός ότι η Αθήνα και τα περίχωρά της διέθεταν – πριν και από τις τελευταίες καταστροφές – το

λιγότερο πράσινο από όλες τις ευρωπαϊκές πρωτεύουσες, κατέληξε ομόφωνα στην εξής γνωμάτευση-απόφαση:

1. Διαπιστώνει τη συνεχή, ιδίως τα τελευταία χρόνια, αυτόχρημα εχθρική στάση των αρμοδίων – παρά τις σωστές θέσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας που η νομολογία του καθιέρωσε – κατά του φυσικού περιβάλλοντος και κυρίως του πρασίνου και των ελάχιστων ελεύθερων χώρων ανάσας της πρωτεύουσας, κατά παράβαση του άρθρου 24 του Συντάγματος. Ήδη είναι σαφείς και οι αντίχτυποι του γεγονότος αυτού στις κλιματολογικές συνθήκες, στην αύξηση της ρύπανσης της ατμόσφαιρας και στις αντίστοιχες επιπτώσεις στην υγεία των Αθηναίων (ραγδαία αύξηση αλλεργιών, παθήσεων πνευμονικών και άλλων).
2. Εξ άλλου και γύρω από την πρωτεύουσα πρέπει να γίνεται σεβαστό το πράσινο που τόσο έχει κακοπάθει τελευταία εξ αιτίας διάφορων «έργων», ιδίως με δικαιολογία την εξυπηρέτηση του «δημοσίου συμφέροντος» σχετικά με τους Ολυμπιακούς Αγώνες, σαν να μην εξυπηρετούσε δημόσιο συμφέρον και μάλιστα «ατομικό δικαίωμα του καθενός», κατά το Σύνταγμά μας, η προστασία του περιβάλλοντος.
3. Κατά κανόνα, η Διοίκηση θυσιάζει το περιβάλλον χωρίς αιτιολογημένη συγκριτική στάθμιση, με βάση την αναλογικότητα, της εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος από το σεβασμό του περιβάλλοντος από τη μία μεριά και της εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος από την επίτευξη άλλου σκοπού που συγκρούεται με το σεβασμό του περιβάλλοντος, από την άλλη. Ακόμη όμως παραλείπεται η σοβαρή διερεύνηση από τη Διοίκηση της εξεύρεσης άλλης λύσης για την ικανοποίηση του επιδιωκόμενου σκοπού που δεν θα προσέβαλλε το περιβάλλον.
4. Διαπιστώνει επίσης ότι η Διοίκηση, αντί να προστατεύσει με πρωτοβουλία της το ελάχιστο πράσινο που απέμεινε, καταστρατηγεί – κάποτε και με νομιμοφανείς τρόπους – ακόμη και τις αποφάσεις δικαστηρίων, όπως την

Απόφ. Ολομ. ΣτΕ 604/2002 για το Πάρκο Ριζάρη, και τις Αποφ. Δ΄ Τμ. ΣτΕ 2568/1981 και 2189/1982 για το Πεδίο του Άρεως. Η ΕΕΔΑ έχει επανειλημμένα καταδικάσει το φαινόμενο του μη σεβασμού των δικαστικών αποφάσεων από τη Διοίκηση (βλ. Έκθεση πεπραγμένων της ΕΕΔΑ, 2002, σελ.169 επ.).

5. Η ΕΕΔΑ με βάση όλα τα ανωτέρω θεωρεί ότι επιβάλλεται αφ'ενός να επανεξετασθούν όλες οι περιπτώσεις προσφάτων παραχωρήσεων χώρων πρασίνου της Αθήνας για άλλη χρήση (ανοικοδόμηση, γήπεδα ποδοσφαίρου συνδυαζόμενα με εμπορικά κέντρα κάθε είδους κλ.) και αφετέρου να απορριφθούν σχετικές εκκρεμείς αιτήσεις με ανάλογα αιτήματα.
   Συνοπτικά, η Επιτροπή φρονεί ότι πρέπει να αποκλεισθεί πλέον η αποψίλωση έστω και μιάς σπιθαμής πρασίνου στην αποπνικτική τσιμεντούπολη της Αθήνας.
6. Αναγκαία κρίνεται, εξ άλλου, η σύνταξη χάρτη καταγραφής των σημερινών χώρων του πρασίνου της Αττικής, αρχίζοντας από την Αθήνα και τα περίχωρά της, για την αποτελεσματική προστασία τους και στο μέλλον.

Αθήνα, 10 Μαΐου 2004

Η Πρόεδρος

Καθηγ. Α. Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ 2000

Η Γραμματέας

Κατερίνα Πάντου

791
18.2.2004

Σύλλογος
Περιβαλλοντικής
Προστασίας
Ψυχικού

Έρμης 3, 154 52 Ψυχικό, Τηλ.: 6711910 - 6713935 FAX 6727649

Ψυχικό, 18/2/2004

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
Μ. Παναγιούλας Κολοκοτρώνη.

Αξιότιμοι Κυρίες και Κύριοι,

Ο Σύλλογός μας θεσμοθετημένο Σωματείο από το 1989 και μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής για τη Σωτηρίαν των Ελεύθερων ΧΩΡΩΝ της Αθήνας και των ομόρων Δήμων, συμμετέχουμε στη σημερινή ημερίδα, με σκοπό να συνεχίσουμε τον αγώνα και να αναδείξουμε, ο καθένας απ' το δικό του μετερίζι, τα προβλήματα, που έχουν σχέση, με το διαρκώς υποβαθμιζόμενο περιβάλλον στην Αττική.

Έτσι λοιπόν φθάσαμε στο σωτήριο έτος 2004 και τα προβλήματα αυξάνονται αντί να μειώνονται. Στη δική μας περιοχή στο ΨΥΧΙΚΟ στο "προνομιούχο" όπως το αποκαλούν πολλοί προάστιο των Αθηνών (πάλαι ποτέ) δεν είναι όλα "αγγελικά πλασμένα". Εξ άλλου αν συνέβαινε αυτό δεν θα 'χαμε λόγο υπάρξεως εμείς οι Σύλλογοι Αυτοί τουλάχιστον που αγωνίζονται από το 1989... γιατί; Μα για τα αυτονόητα.

Αξίζει λοιπόν να αναφέρουμε με τη σειρά τους τα γεγονότα από της ιδρύσεως του Οικισμού "Ψυχικό" αποκλειστικής κατοικίας το έτος 1923.

Στο Ψυχικό, πριν γίνει Κοινότης, με το νόμο 4124/29 συστάθηκε Ταμείο Κοινοτικών Έργων και υπηρεσιών με υποχρέωση την επέκταση δενδροφυτεύσεων και αναδασώσεων.

Επί πλέον το 1938 κατεγράφησαν οι εντός και εκτός Σχεδίου Χώροι Πρασίνου και αθλητικών εγκαταστάσεων.

Από τους εντός Σχεδίου θεσμοθετημένους Χώρους Πρασίνου, 137 στρέμματα κατέχονται από τρίτους μέχρι σήμερα. Η εκτός σχεδίου περιοχή ήταν τα Τουρκοβούνια.

Ο Σύλλογος αποκτώντας μια συνολική εικόνα του Πολεοδομικού εγκλήματος που συν-τελέσθη εναντίον της Κοινόχρηστης Περιουσίας, η οποία ανήκει και στους κατοίκους, απεδύθη από της ιδρύσεώς του σε έναν αγώνα,

με δικαστικές παρεμβάσεις υπέρ του Δήμου και του Δημοσίου, οι οποίες είναι:

1) Παλιά Αγορά: Διατηρητέο κτίριο. Προσπάθεια να γίνει εμπορικό κέντρο 2000 τ.μ., ενώ από τα υπάρχοντα σχέδια του 1924 είναι 630 τ.μ. Προσφυγή κατοίκων στο ΣτΕ, το οποίο ακύρωσε τις άδειες. Η Πολεοδομία εξέδωσε καινούρια άδεια. Η υπόθεση βρίσκεται και στο Αστικό Δικαστήριο. Σύνολο δικαστικών αγώνων έτη 14.

2) Παρέμβαση του Συλλόγου υπέρ του Δημοσίου συμφέροντος για τη διάσωση απ' την ανοικοδόμηση και για την αναδάσωση 300 και 206* στρεμμάτων στα Τουρκοβούνια κατὰ της ΑΕ ΚΕΚΡΟΨ. (Αγωγή Δημοσίου ἀπό 1-12-1988)

3) Κ.Ε.Δ. Τεχνική Ολυμπιακή. Η Σύμπραξη 4 Συλλόγων Φιλοθέης – ψυχικού – Γαλατσίου - Ν. Ιωνίας κατάφεραν να ανατρέψουν και να ματαιώσουν (Μάρτιος 2000) την ανέγερση ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ στην κορυφή των Τουρκοβουνίων Γ΄. Κατόπιν προσφυγής των 4 Συλλόγων στο εισαγγελέα κ. Κολιούση η κατακύρωση της δημοπρασίας ακυρώθηκε. Β΄Η συμφωνία της Κ.Ε.Δ. με την «Ολυμπιακή Τεχνική» διαστηκε κυριολεκτικά στο ΑΜΗΝ.

Κύριες και Κύριοι,

Είναι αλήθεια ότι η κοινή προσπάθεια δεν μπορεί, κάποτε θα αποδώσει καρπούς, φτάνει να μην γίνουμε θύματα της νοοτροπίας. "Ε! τώρα θα τα: βάλεις με τον τάδε ή με τον Δείνα!!" Εμείς δεν έχουμε να κάνουμε με πρόσωπα και το δηλώνουμε ευθαρσώς.

Όσοι δε, εν όψει εκλογών, ευαγγελίζονται να θέσουν εαυτούς στην υπηρεσία των πολιτών, για ένα πράγμα τους παρακαλούμε να παλέψουν για ένα αξιοπρεπή Δημόσιο βίο. Νὰ παλέψουν μαζί μὲ μᾶς γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ Περιβάλλοντος, τὴν πίστη αὐτὴ τῆς Ζωῆς κι τῆς Ανθρώπινης Αξιοπρέπειας.—

Ευχαριστούμε

Η Πρόεδρος

Σημείωση 2-6-2004.

* Προσφυγή της ΑΕ Κέκροψ κατά της εθναναμορφωτικής ανασδασωτέας εικόνας (εκτός σχεδίου) 206 στρεμ. στα τουρκοβούνια "συμβιβαστικής λύσης" ήτοι Συμβουλίου Επικρατείας την 5-5-2004 που δικαίωσε το Ε. Δίκημα του Σ.τ.Ε.

1η κινησή από 1915 στην Α' Ιωάννη ... 2η κινησή από 1921 (στην 13)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΤΟ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΓΟΥΔΗ
Τηλ./FAX επικοινωνίας: 7709953, 7776425

Αθήνα 24/05/04

Προς τον
ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
κ. ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

Θέμα: Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή.

Κύριε Πρόεδρε,

Επικαλούμεθα την ευαισθησία σας για τα καθημερινά προβλήματα των πολιτών και θέτουμε, το γνωστό σε σας θέμα, του Μητροπολιτικού Πάρκου Γουδή, ανάσα ζωής για τους κατοίκους της Αθήνας και ολόκληρου του Λεκανοπεδίου.

Η προηγούμενη Κυβέρνηση με τους ατυχείς και περιβαλλοντοκτόνους χειρισμούς των κ. Βενιζέλου και Λιάνη είχε εξαγγείλει (στα λόγια) την δημιουργία γηπέδου της Α.Ε. Παναθηναϊκός στο χώρο του Γουδή.

Η «εξαγγελία» αυτή προκάλεσε γενικευμένη αντίδραση των Πνευματικών Ιδρυμάτων, των αρμόδιων Επιμελητηρίων, των Δημάρχων της περιοχής, των περιβαλλοντικών οργανώσεων και των Πολιτών κατά της παραχώρησης έκτασης πολλών δεκάδων στρεμμάτων, αξίας πολλών δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ, σε μια ανώνυμη εταιρία για τη δημιουργία των αθλητικοεμπορικών εγκαταστάσεων της.

Από παντού επισημάνθηκε: Η καταπάτηση των νόμων 732/77 και 1515/85, που προβλέπουν πράσινο στο Γουδή. Η κατάργηση προηγούμενων δεσμεύσεων της Πολιτείας. Η περιφρόνηση της μελέτης του ΕΜΠ. Η έλλειψη ευαισθησίας για το γεγονός ότι στο χώρο είναι εγκατεστημένα οκτώ από τα μεγαλύτερα νοσοκομεία και τα σημαντικότερα πνευματικά ιδρύματα της χώρας και η δημιουργία γηπέδου είναι τελείως ασύμβατη με αυτές τις λειτουργίες.

Για του λόγου το αληθές επισυνάπτουμε ομόφωνες αποφάσεις: Της Συγκλήτου του ΕΜΠ, της Ολομέλειας της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, των Δημοτικών Συμβουλίων των Δήμων της περιοχής, του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, του Δ.Σ. της ΤΕΔΚΝΑ, της Ερευνητικής Ομάδας της Σχολής Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ.

Κύριε Πρωθυπουργέ, μην πέσει και η Κυβέρνηση σας στο ίδιο λάθος. Το Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή δεν πρέπει να καταστραφεί. Ο τελευταίος ελεύθερος χώρος δεν πρέπει να τσιμεντοποιηθεί.Η δημιουργία γηπέδου στο Γουδή πρέπει να αποκρουσθεί.

Σας καλούμε να μεριμνήσετε ώστε να **θεσμοθετηθεί, με νόμο, ο χώρος ως πάρκο υψηλού πρασίνου, με τις χρήσεις γης που προβλέπει η μελέτη του ΕΜΠ.**

Ο χώρος του Γουδή πρέπει να γίνει Πάρκο. Το χρωστάμε στους εαυτούς μας, τα παιδιά μας και τις επόμενες γενιές.

Με εκτίμηση
Για τη γραμματεία της Επιτροπής

Βασιλική Καραγιάννη
Τηλ./Fax 7776425

Αλέξης Λάιος
Τηλ./Fax 7709953

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΤΟ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΓΟΥΔΗ
Τηλ. Επικοινωνίας 7709953, 7776425

Αθήνα 24/05/04

Προς τον υπουργό ΠΕΧΩΔΕ
κ. ΓΙΩΡΓΟ ΣΟΥΦΛΙΑ

Κύριε Υπουργέ,

Τα μέσα ενημέρωσης αναφερόμενα σε απάντησή σας στη Βουλή, σχετικά με τη δημιουργία γηπέδου του Παναθηναϊκού στο Γουδή, σχολίασαν: «Ο Σουφλιάς άναψε πράσινο για Γουδή».

Ελπίζουμε να μην είναι έτσι. Δεν μπορεί πράγματι να πιστεύετε ότι είναι δυνατόν να υπάρξει απόφαση που να «ικανοποιεί πλήρως τις ανάγκες του Παναθηναϊκού», στέλνοντας τον στο Γουδή και «παράλληλα να μην επηρεάζεται αρνητικά η γύρω περιοχή».

Να τι λένε για το θέμα οι αρμόδιοι φορείς:

- Η Σύγκλητος του ΕΜΠ, με ομόφωνη απόφασή της.

«Η δημιουργία του νέου συγκροτήματος θα διασπάσει το ενιαίο της έκτασης και θα ακυρώσει οριστικά τη δημιουργία του Μητροπολιτικού Πάρκου Γουδή-Ιλισσός. Το γήπεδο είναι τελείως ασύμβατο με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη χρήση της περιοχής, με τις χρήσεις υγείας και εκπαίδευσης, με τα φυσικά χαρακτηριστικά και την υψηλή οικολογική ποιότητα του χώρου»

- Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος.

«.....Η προωθούμενη χωροθέτηση του γηπέδου ως αθλητικό-εμπορικού συγκροτήματος στον χαρακτηρισμένο από το Ρ.Σ.Α. Μητροπολιτικό χώρο πρασίνου στο Γουδή, μας βρίσκει αντίθετους. Η δημιουργία ενός συγκροτήματος, με τις προδιαγραφές που είδαν το φως της δημοσιότητας, δεν είναι συμβατή με το θεσμικό πλαίσιο της περιοχής, θα διασπάσει το ενιαίο της έκτασης και θα ακυρώσει την προοπτική δημιουργίας του Μητροπολιτικού Πάρκου Γουδή.» και παρακάτω *«Η ευρύτερη περιοχή θεωρείται υπερκορεσμένη, καθώς υπάρχει ένας πυκνός οικιστικός ιστός και παρουσία χρήσεων έντονής υπερτοπικής σημασίας όπως: νοσοκομεία, υπουργεία, στρατιωτικές εγκαταστάσεις, πανεπιστήμια, κέντρα εκπαίδευσης κ. α.»*

- Η Ολομέλεια της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, σε πρόσφατη Γνωμάτευση-Απόφαση.

«...Η ΕΕΔΑ θεωρεί ότι επιβάλλεται αφ' ενός να επανεξετασθούν όλες οι περιπτώσεις προσφάτων παραχωρήσεων χώρων πρασίνου της Αθήνας για άλλη χρήση (ανοικοδόμηση, γήπεδα ποδοσφαίρου συνδυαζόμενα με εμπορικά κέντρα κάθε είδους κλ) και αφ' ετέρου να απορριφθούν σχετικές εκκρεμείς αιτήσεις με ανάλογα αιτήματα. Συνοπτικά, η Επιτροπή φρονεί ότι

./.

πρέπει να αποκλεισθεί πλέον η αποψίλωση έστω και μιάς σπιθαμής πρασίνου στην αποπνικτική τσιμεντούπολη της Αθήνας.»

- Το Δ.Σ. της ΤΕΔΚΝΑ με απόφασή του.

«... Το Δ.Σ. της ΤΕΔΚΝΑ θεωρεί απαράδεκτη την απόφαση για την παραχώρηση της έκτασης και συντάσσεται με τις απόψεις των γειτονικών Δήμων, Παπάγου, Νέου Ψυχικού, Χολαργού και Ζωγράφου.»

- Ο προηγούμενος ΥΠΕΧΩΔΕ κ. Κ. Λαλιώτης στη Βουλή.

«Δεν μπορεί σε οριοθετημένο χώρο εντός του Πάρκου (Γουδή) να κατασκευασθεί το γήπεδο του Παναθηναϊκού, το έχουμε πει πολλές φορές και εδώ στη βουλή και στον ιστορικό Σύλλογο του Παναθηναϊκού, έχοντας υποδείξει άλλους χώρους εντός Αττικής.»

- Το Εργαστήριο Αστικού Περιβάλλοντος της Σχολής Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ, με παρέμβαση του στο ζήτημα αναφέρει.

«Ο τελευταίος ενιαίος αδόμητος χώρος στην κεντρική περιοχή της Αθήνας θα δομηθεί και θα κατακερματισθεί ανεπανόρθωτα, καθώς οι υπολειπόμενες ελεύθερες εκτάσεις δεν θα μπορούν να λειτουργήσουν συνδεδεμένες μεταξύ τους.»

- Αποφάσεις με τις οποίες εκφράζουν την πλήρη αντίθεση τους στην εγκατάσταση του γηπέδου έχουν λάβει ακόμη:

Τα Δ.Σ. των Δήμων Ζωγράφου, Παπάγου, Νέου Ψυχικού, Χολαργού.
Πλήθος Οικολογικών, Πολιτιστικών και Δημοτικών φορέων της περιοχής

Κύριε Υπουργέ,

Δεν είναι δυνατόν όλοι οι παραπάνω να έχουν άδικο και μόνο η ΑΕ Παναθηναϊκός και οι όποιοι εμπνευστές της απόφασης δημιουργίας γηπέδου στο Γουδή, να έχουν δίκαιο. Ας μεταφερθεί το γήπεδο του Παναθηναϊκού σε άλλο χώρο, εντός Αττικής, όχι όμως στο Γουδή.

Μην στέρξετε ο τελευταίος αδόμητος χώρος να οικοπεδοποιηθεί, να τσιμεντοποιηθεί και να καταστραφεί. Πάρτε πρωτοβουλία, στα πλαίσια του θεσμικού σας ρόλου και της θεσμικής σας ευθύνης, ώστε με νόμο να θεσμοθετηθεί ο χώρος ως Πάρκο υψηλού πρασίνου, με τις χρήσεις γης που προβλέπει η μελέτη του ΕΜΠ.

Ο χώρος του Γουδή πρέπει να γίνει Πάρκο, ανάσα ζωής για τη νεφόπληκτη Αθήνα και ολόκληρο το Λεκανοπέδιο.

Οι κάτοικοι της περιοχής έχουν αγωνισθεί γι' αυτό το στόχο και είναι έτοιμοι να κινητοποιηθούν μαζικά σε ότι μπορεί να απειλήσει αυτή την προοπτική.

Με εκτίμηση
Για την γραμματεία της Επιτροπής

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΓΟΥΔΗ

Βασιλική Καραγιάννη
Τηλ./Fax 7776425

Αλέξης Αλάιος
Τηλ./Fax 7709953

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ
Πληροφ.: Μαρία Παπασυμεών
Τηλ. 210 8063508

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΣΤΟ ΜΑΡΟΥΣΙ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

-Το Μαρούσι την τελευταία 10ετία του 20ου αιώνα επιβαρύνθηκε υπέρμετρα με κυκλοφοριακό φόρτο και ρύπανση, από την εγκατάσταση εμπορικών- γραφειακών χρήσεων στην περιοχή της Λ. Κηφισίας, με μεταφορά συντελεστού δομήσεως και μεμονωμένες πράξεις εφαρμογής, οι οποίες έχουν καταστρατηγήσει τον θεσμοθετημένο πολεοδομικό σχεδιασμό της περιοχής.

-Στη συνέχεια, την τελευταία 4ετία το Μαρούσι βρίσκεται στο κέντρο της χιονοστιβάδας των αντισυνταγματικών «ολυμπιακών» νομοθετήσεων. Βάσει αυτών οικοδομούνται επαγγελματικά κτίρια κατά παράβαση του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου και του Σχεδίου Πόλης και που, σύμφωνα με τις κατά καιρούς ανακοινώσεις αρμοδίων, η επιφάνειά τους κυμαίνεται από 250-280.000 τ.μ.

-Ο δήμος, «πρωτοπόρος», δρά ως επιχειρηματίας και σε συνεργασία με ιδιώτες επιχειρηματίες μεταπέπει τους ελεύθερους χώρους σε αντικείμενο κερδοσκοπίας.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΟ ΜΑΡΟΥΣΙ

Απέναντι στον βομβαρδισμό ολοκληρωτικής καταστροφής εναντίον των ελεύθερων χώρων - *όπως περιγράφεται στη συνέχεια αυτού του σημειώματος-* **ελάχιστοι (από τους πολυάριθμους υπάρχοντες) τοπικοί σύλλογοι και κάποιοι πολίτες προσπαθούν να αμυνθούν.**

Με ενέργειες προς τις διοικητικές υπηρεσίες, τον Συνήγορο του πολίτη, την εισαγγελία, τα τακτικά και διοικητικά δικαστήρια αλλά και με προσπάθειες ενημέρωσης των κατοίκων και κινητοποιήσεις, οι περισσότερες από αυτές τις ενέργειες του δήμου αλλά και της προηγούμενης κυβέρνησης έχουν ανασταλεί προσωρινά.

1. ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΧΩΡΙΟ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟ ΘΩΜΑ

το μέγα σκάνδαλο

Με πρωτοβουλία του δημάρχου, για την οποία εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα περήφανος όπως φαίνεται από πρόσφατη συνέντευξη του στον τύπο, δημιουργήθηκε το **τεράστιο σκάνδαλό του «χωριού τύπου»** που στην ουσία είναι ένα γιγαντιαίο εμπορικό κέντρο. Κοινόχρηστοι χώροι, δρόμοι, ρέμα και έκταση του Ο.Ε.Κ. μεταβιβάστηκαν στην εταιρεία LAMDA DEVELOPMENT συμφερόντων Λάτση, με δυσμενείς αλλαγές των χρήσεων γης και των συντελεστών δόμησης. Οι επιπτώσεις από τη δόμηση 87.000 τ.μ. εμπορικού κέντρου – γραφείων θα είναι ιδιαίτατα επιβαρυντικές για την ευρύτερη περιοχή τόσο από πλευράς κυκλοφοριακού φόρτου, ατμοσφαιρικής ρύπανσης, αλλοίωσης της

φυσιογνωμίας της πόλης όσο και από πλευράς απαξίωσης του παραδοσιακού εμπορικού κέντρου της πόλης μας.

*-**Θυμίζουμε ότι** για την φιλοξενία 1600 δημοσιογράφων «νομοθετήθηκαν» αρχικά 35.000 m^2 κατοικιών & 70.000 m^2 εμπορικό κέντρο (!) με παράνομες αυξήσεις συντελεστών δόμησης και δυσμενείς αλλαγές των χρήσεων γης.*
***Η ένταξη** (εκ των υστέρων, με πρωτοβουλία του δήμου) του «Χωριού Τύπου» **στα «Ολυμπιακά Έργα»** ως δήθεν απαραίτητου είχε τα γνωστά συνεπόμενα αποτελέσματα:*

- *την καταπάτηση του Συντάγματος*
- *την σωρεία καταστρατηγήσεων των νόμων*
- *την ακραία επιβάρυνση της ποιότητας ζωής στο Μαρούσι και την μεθοδευμένη υποβάθμιση του παραδοσιακού εμπορικού του κέντρου*
- *την **θανατηφόρα βιασύνη** να... προλάβουν (όπως αποδείχθηκε, ένας τουλάχιστον θάνατος εργαζόμενου στο εργοτάξιο της Lamda)...*

***Για όλα αυτά ενέχονται:** η τότε κυβέρνηση, η εταιρεία "Αθήνα 2004", η δημοτική αρχή Αμαρουσίου, η διοίκηση του ΟΕΚ και η Lamda Development.*

Παρά την ομόφωνη απόφαση της ολομέλειας του Στ.Ε. που το έκρινε αντισυνταγματικό, η ανοικοδόμηση του ουδέποτε σταμάτησε.

Στις 24 /12 /2003 εκδόθηκε νέος νόμος για τη νομιμοποίησή του, που επεκτείνει τις επιβαρυντικές εμπορικές χρήσεις και ο οποίος είναι και οικοδομική άδεια! **Η βουλή πλέον έχει μετατραπεί σε υπηρεσία πολεοδομίας! (*)**

- **Ο σύλλογος μας κατέθεσε προσφυγή κατά του νέου νόμου που όχι μόνο αποπειράται να νομιμοποιήσει το «χωριό» αλλά επεκτείνει τις επιβαρυντικές για την πόλη χρήσεις γραφείων και στην περιοχή των κατοικιών στο ανατολικό του τμήμα.**

Εκ μέρους της δημοτικής αρχής είχε διατυπωθεί η δέσμευση ότι το οικονομικό όφελος που θα προέκυπτε για το Δήμο από το εγχείρημα αυτό θα διετίθετο για την απόκτηση κοινοχρήστων χώρων χωρίς αυτό μέχρι σήμερα να έχει υλοποιηθεί.

Αντίθετα, οι κοινόχρηστοι χώροι κινδυνεύουν να τσιμεντοποιηθούν:

2. ΠΑΡΑΝΟΜΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ

Ὁ Δῆμος Ἀμαρουσίου παγίως ἐπιδιώκει παρεμβάσεις «ἀξιοποίησης» τοῦ Δάσους Συγγροῦ, τοῦ τελευταίου ἐναπομείναντος φυσικοῦ οἰκοσυστήματος τοῦ λεκανοπεδίου μας. Προσφάτως μεθόδευσε παρεμβάσεις ὕψους 4,65 ἑκατ. εὐρώ, ἐκ τῶν ὁποίων τό 8% θά διετίθετο γιά τό δάσος, τό 25% διά τήν ἀνακαίνισι διατηρητέων κτισμάτων, καί ἡ μερίδα τοῦ λέοντος γιά δρόμους, «ἀναπλάσεις», «διαμορφώσεις», ἐπισκευές αὐθαιρέτων, δηλαδή, τσιμέντο.

- **Κατόπιν προσφυγῆς Συλλόγων (μεταξύ των οποίων και η Παρέμβαση) καί πολιτῶν, ἡ ὑλοποίησις τῆς σχετικῆς συμβάσεως ἀνεστάλη ἀπό τό Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας καί ἐπίκειται ἐκδίκασις σχετικῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως τήν 8η Ἰουνίου τρέχοντος ἔτους. Οἱ κάτοικοι ἐπιθυμοῦμε τό δάσος αὐτό, τοπίο ἰδιαιτέρου φυσικοῦ κάλλους καί ἀνευρέσεως ἀρχαιολογικῶν εὑρημάτων, νά παραμείνει δάσος.**

3. ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΕΙΣ ΤΟ ΚΤΗΜΑ ΚΑΡΕΛΛΑ

Τό Κτῆμα Καρέλλα εἶναι ἔκτασι 128 στρεμμάτων, ἐκ τῶν ὁποίων τά 27,5 στρ. δασικά, ἀπαλλοτριωθεῖσα προσφάτως μέ δανεισμό ὑπό τοῦ Δήμου Ἀμαρουσίου μέ σκοπό τήν δημιουργία κοινοχρήστων χώρων. Ἡ δημοτική ἀρχή προεκήρυξε διαγωνισμό διά τήν δημιουργία «θεματικοῦ πάρκου» 1.000.000 ἐπισκεπτῶν ἐτησίως, προϋπολογισμοῦ 40-90 ἑκατ. Εὐρώ καί εἰσόδου 20 Εὐρ./ἄτομο. Ἀντί χώρων ἐκπαιδεύσεως καί πολιτισμοῦ, ἐγκαταστάσεις τύπου Disneyland!

- **Ὁ διαγωνισμός ἀνεστάλη κατόπιν ἀσφαλιστικῶν μέτρων κατοίκων καί φορέων ἐναντίον τοῦ Δήμου, ἐνῶ ἐκκρεμεῖ καί σχετική τακτική ἀγωγή.**

  Ο σύλλογός μας έκανε παρέμβαση υπέρ αυτών στο πρωτοδικείο.

4. ΑΝΕΓΕΡΣΙΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ ΣΕ 3 ΠΛΑΤΕΙΕΣ

Ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, κατεστράφησαν οὐσιαστικά τρεῖς πολύτιμες πλατεῖες τῆς πόλεώς μας μέσω τῆς κατασκευῆς τριῶν αὐθαιρέτων δημοτικῶν κτισμάτων ἐπ' αὐτῶν.

- **Παρά τό ὅτι κατόπιν ἐνεργειῶν του συλλόγου μας τά ἠμιτελῆ αὐτά κτίσματα ἐκρίθησαν ὑπό τῶν ἁρμοδίων ὑπηρεσιῶν ὡς αὐθαίρετα καί τελεσιδίκως κατεδαφιστέα, ἐν τούτοις ὁ Δῆμος ἀρνεῖται νά τά κατεδαφίση, ὡς ὀφείλει. Παρά δέ τις ὑποδείξεις τοῦ Συνηγόρου τοῦ Πολίτη, τις διαμαρτυρίες μας, τό Σύνταγμα καί τούς νόμους ἐπιδιώκει νά διατηρήση τά παράνομα κτίσματα, με τροποποίηση του σχεδίου πόλης! Η υπόθεση κατόπιν καταγγελίας μας βρίσκεται στον εισαγγελέα.**

5. ΑΠΟΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΜΑΛΙΕΙΟΥ

2,5 στρέμματα κοινοχρήστου χώρου πρασίνου παρά τό Ἀμαλίειο ἐπί τῆς Λεωφόρου Κηφισίας ἀπεχαρακτηρίσθησαν λόγω ἀρνήσεως τοῦ Δήμου νά ἐφαρμόση εἰλημμένη ἀπόφασι ἀπαλλοτριώσεώς των. Σήμερα ἐκεῖ εὑρίσκεται μεγαθήριο γραφείων του Μπ. Βωβού.

6. ΑΡΝΗΣΗ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ ΠΑΡΚΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΧΩΜΑΤΙΑΝΩΝ

Πρόκειται για αρχαιολογικό χώρο 3 στρεμμάτων που περιλαμβάνει παλαιό νεκροταφείο, δάσος και ναΐσκο, χαρακτηρισμένο από το 1970 ως κοινόχρηστος χώρος – πλατεία. Παρά την ομόφωνη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου να απαλλοτριωθεί, ο Δήμαρχος απέστειλε προσωπική επιστολή

με αντίθετο περιεχόμενο στο ΥΠΕΧΩΔΕ, μεθοδεύθηκε η εμπλοκή της διαδικασίας απαλλοτρίωσής του και εκδόθηκε υπουργική απόφαση οικοδόμησής του.

- **Η απόφαση αυτή ανεστάλη προσωρινά στις 25.2.2004 κατόπιν προσφυγής του Συλλόγου Παραδείσου στο Συμβούλιο Επικρατείας.**

Για να διασωθεί οριστικά και να παραμείνει κοινόχρηστος ο χώρος αυτός πρέπει να απαλλοτριωθεί.

7. ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΤΗΡΙΟΥ «ΣΠΥΡΟΣ ΛΟΥΗΣ» και ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΧΑΡΑΣ

Αποτελεί το σημαντικότερο χώρο άθλησης και τοπόσημο του κέντρου της πόλης μας που χρονολογείται από το 1897. Τόσο αυτός ο χώρος όσο και ο εκ 10 στρ. χώρος διαμορφωμένης - και πανάκριβης - παιδικής χαράς (περιοχή Αμαλίειου) επιχειρείται να καταργηθούν με προκηρυχθέντα διαγωνισμό για την κατασκευή χώρων στάθμευσης. Οι χώροι αυτοί προβλέπεται είτε να παραχωρηθούν δια της γνωστής από το «χωριό τύπου» μεθόδου μετοχοποίησής τους σε «επενδυτή» κατά ποσοστό 95% (!), είτε να παραδοθούν προς εκμετάλλευση στους ιδιώτες-κατασκευαστές για 49 χρόνια !

- **Ο σύλλογος έχει ενημερώσει τους αθλητικούς συλλόγους του Αμαρουσίου, οι οποίοι είναι οι κύριοι χρήστες του χώρου.**

Όλοι μαζί, φορείς και κάτοικοι θα διαφυλάξουμε αυτούς τους χώρους στην σημερινή τους μορφή.

8. ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΡΕΜΑΤΟΣ ΣΑΠΦΟΥΣ

Πρόκειται για ρέμα που έχει χαρακτηριστεί με υπουργική απόφαση ως ιδιαιτέρου περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, λόγω της φυσικής διαμορφώσεώς του και του χαρακτήρος του ως βιοτόπου. Σε μεγάλο μήκος του καλύφθηκε από την εταιρεία

«Αττική οδός» χωρίς να υπάρχουν οι απαιτούμενες εγκρίσεις.

Ὁ Δῆμος έχει δηλώσει ότι θά τό καλύψει περαιτέρω ἄνευ οὐσιώδους λόγου.

Ἐπί πλέον ὁ Δῆμος ἐπιτρέπει τήν κατασκευήν μεγαθηρίων γραφείων μέσα στην κοίτη του!

- **Σχετική προσφυγή ἔχει καί πάλι κατατεθῆ από τον σύλλογο στό Σ.τ.Ε., τό ὁποῖο ἔλαβε ἀπόφασι ἀναστολῆς τῶν ἐργασιῶν.**

9. ΣΤΑΘΜΟΣ ΗΣΑΠ

Όπως είναι γνωστό οι κάτοικοι απεδοκίμασαν το ογκώδες μεταλλικό τερατούργημα που επικάθισε στον σταθμό του τραίνου και εξαφάνισε το ζωτικό χώρο της πλατείας.

Προηγουμένως μαζί με άλλους συλλόγους του Αμαρουσίου είχαμε παρέμβει στο δημοτικό συμβούλιο ζητώντας από το δήμο να αναλάβει εκείνος, όπως όφειλε να ζητήσει την αλλαγή της μελέτης, αλλά μάταια. Ο δήμος δεν έκανε το παραμικρό αλλά αυτό είναι ευνόητο, αφού θα αποκτούσε ο ίδιος τα μισά καταστήματα που θα ανεγείροντο.

- **με προσφυγή που κατέθεσε ο σύλλογος στο Σ.τ.Ε. πετύχαμε να μην κατασκευαστούν τα καταστήματα που σχεδιαζόταν να γίνουν κάτω από τις γραμμές και θα απέκοπταν εντελώς την πλατεία και την πόλη σε δυο μέρη.**

ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΩΝ

Πέρα από τον *συνήθη* μέχρι τώρα τρόπο που η δημοτική αρχή αντιμετώπιζε τους δημότες *(αλαζονεία, αδιαφάνεια, αυθαίρετες ενέργειες που υποβαθμίζουν την ποιότητα ζωής όλων των κατοίκων)*, ανακάλυψε νέο τρόπο για να εμποδίσει τους πολίτες να υπερασπίσουν τα νόμιμα και συνταγματικά δικαιώματά τους. **Ο δήμος Αμαρουσίου** (εκπροσωπούμενος από τον δήμαρχό του!) **ζητά να αναγνωρισθή δικαστικά ότι ενήργησε νόμιμα πουλώντας δημοτική γή υπό μορφήν μετοχών στον Λάτση** (ταυτιζόμενος με αυτόν στά επιχειρήματά του) **στρεφόμενος με αγωγή κατά της Παρέμβασης Πολιτών Αμαρουσίου και ένδεκα ακόμα κατοίκων .**

Το χειρότερο είναι ότι ο δήμαρχος δεν αναγνωρίζει στους πολίτες το έννομο δικαίωμά τους να υπερασπίζουν την δημοτική γή που ανήκει σε όλους τους δημότες αλλά θεωρεί ότι η δημοτική γή ανήκει στην "ΔΗΜΕΠΑ Α.Ε."(**) που μπορεί να την πουλά σε οποιονδήποτε!!

- *Η ενέργεια αυτή του δημάρχου (ΧΩΡΙΣ σχετική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου) είναι* ***προφανώς απαράδεκτη*** *γιατί θίγει τα συνταγματικά δικαιώματα των πολιτών.*
- *Η ενέργεια αυτή έχει ακόμα σκοπό -μεταξύ άλλων- τον εκφοβισμό και την αδρανοποίηση των ενεργών πολιτών που κάνουν αυτό που θα έπρεπε αυτονόητα να κάνει ο ίδιος ο δήμος. (Οι δημότες υπερασπίζουν με κόπο, χρόνο και χρήματα το δικαίωμά τους σε ανθρώπινη ζωή στην πόλη τους.)*

Σε περίπτωση που ο δήμος "δικαιωθεί", θα προκύψουν δύο – τουλάχιστον - τινά:
(1) (το σοβαρότερο) θα δημιουργηθεί δεδικασμένο προηγούμενο για ΑΝΑΛΟΓΕΣ ΜΕΘΟΔΕΥΣΕΙΣ ΞΕΠΟΥΛΗΜΑΤΟΣ **δημοτικής περιουσίας (και περιουσίας εργαζομένων-βλέπε εκποίηση έκτασης ΟΕΚ επί αντιπαροχή) όχι μόνο στο Μαρούσι αλλά και ανά την Ελλάδα**
(2) ουδείς πλέον θα μπορεί να αμφισβητεί τους χειρισμούς της δημοτικής αρχής που αφορούν όλους μας !

(*)«Η αξίωση της πολιτικής εξουσίας να ασκεί εν ταυτώ έργα νομοθέτου, διοικήσεως και δικαστού δεν έχει ως βάση το Σύνταγμά μας και πρέπει να αποκρουσθεί.» (από άρθρο του Σ. Ρίζου, Συμβούλου Επικρατείας στην «Καθημερινή» 21/3/2004).

(**) *"ΔΗΜΕΠΑ Α.Ε. "= "Δημοτική επιχείρηση" δήθεν για την αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Δήμου. Προσομοιάζει με: «**ΔΗΜ**οτικό Εμπαιγμό Πολιτών Αμαρουσίου»...τοις "κείνων" -όχι βέβαια των πολιτών- (χ)ρήμασι πειθόμενη...*

Not sure
not accurate

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Ζωχιού 8, Α. Αμπελόκηποι, τηλ.: 210.8814717

5 ΙΟΥΝΙΟΥ – ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Και φέτος ο γιορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος στις 5 Ιουνίου θα πάρει τη μορφή διαμαρτυρίας για τις επιθέσεις που δέχεται το περιβάλλον και η υγεία του ανθρώπου, αλλά και αγωνιστικής εγρήγορσης για να αποκρουσθούν αυτές οι επιθέσεις.

- Τα μεταλλαγμένα τρόφιμα μπαίνουν και επίσημα στην Ευρώπη μετά την άρση του μορατόριουμ που είχε αποφασίσει η Ε.Ε.
- Το φαινόμενο του θερμοκηπίου και η υπερθέρμανση του πλανήτη προκαλούν κλιματικές αλλαγές που δεν αντιμετωπίζονται με το ανεπαρκές πρωτόκολλο του Κιότο, που κι αυτό καταστρατηγείται.
- Ο ατμοσφαιρικός αέρας των πόλεων ρυπαίνεται από τον αυξανόμενο αριθμό οχημάτων, ενώ η Ελλάδα δεν εφαρμόζει ούτε τις προδιαγραφές της Ε.Ε. για τα ανώτατα όρια εκπομπών ρύπων και συγκαλύπτει το πρόβλημα.
- Οι ελεύθεροι χώροι της Αθήνας εξακολουθούν να δέχονται κατά μέτωπον επίθεση καθώς ολοκληρώνονται τα Ολυμπιακά έργα, αλλά και ανεξάρτητα από αυτά, όπως στην περίπτωση του Πάρκου Ελευθερίας, του Μουσείου Ακρόπολης, του Φιλοπάππου, του γηπέδου του Παναθηναϊκού στο Γουδή.

Ακριβώς για να τονίσουμε τη ζωτική σημασία που έχει το Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή για την Αθήνα και αποτρέψουμε την κατασκευή γηπέδου εκεί, οι συνεργαζόμενες περιβαλλοντικές οργανώσεις και κινήσεις πολιτών αποφάσισαν να τιμήσουν την 5η Ιουνίου οργανώνοντας συγκέντρωση διαμαρτυρίας στον επίμαχο χώρο, μπροστά από Αλσος Στράτου, στην οδό Κατεχάκη, 200 μ. από το σταθμό του μετρό, **το Σάββατο 5 Ιουνίου, ώρα 7:00 μ.μ.**

Τα θέματα τα οποία θα προβάλουμε, οι ελεύθεροι χώροι οι οποίοι απειλούνται και το είδος των απειλών, παρατίθενται παρακάτω:

Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή:

Παραχωρήθηκαν 965 στρ. με νόμο του 1977, ο οποίος όμως στην πραγματικότητα δεν ενεργοποίηθηκε. Δεν εφαρμόζεται ούτε το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας (Ν. 1515/85) ούτε το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο που προβλέπει άλσος. Δεν θεσμοθετήθηκε η μελέτη του ΕΜΠ την οποία είχε παραγγείλει το ΥΠΕΧΩΔΕ. Ο χώρος κατακερματίζεται και οικοδομείται κυρίως με τα Ολυμπιακά έργα, νοσοκομείο κ.ά. Τώρα προβάλει πάλι η απειλή του γηπέδου του ΠΑΟ με πλήθος εμπορικές χρήσεις.

Αλσος Ριζάρη

Παρά την απόφαση του Συμβουλίου Επικρατείας που ακύρωσε την παραχώρηση 12,5 στρ. από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ στο Ιδρυμα Γουλανδρή για την κατασκευή Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ προχώρησε σε νέα νομοθετική ρύθμιση. Ζητάμε από τη νέα κυβέρνηση να προστατεύσει το Αλσος. Το έχει ζητήσει και η Ακαδημία Αθηνών και η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του ανθρώπου, όπως και για το Γουδή.

Πεδίο Αρεως

Ο Πανελλήνιος Γυμναστικός Σύλλογος έχει επεκτείνει παράνομα της εγκαταστάσεις του και καθ΄ύψος και κατά πλάτος μέσα στο Αλσος. Τα σχετικά πρωτόκολλα κατεδάφισης αυθαιρέτων της Πολεοδομίας Αθηνών δεν εκτελούνται από τον Δήμο.

Σχετική παρέμβαση υπέρ του Αλσος έχει κάνει και η Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.

Ολυμπείο – Ζάππειο

Ο Εθνικός Γυμναστικός Σύλλογος έχει επεκταθεί παράνομα, με πρόσχημα τους Ολυμπιακούς Αγώνες, μέσα στον αρχαιολογικό χώρο των στυλών του Ολυμπίου Διός. Ο κήπος του Ζαππείου χρησιμοποιείται σε μεγάλο βαθμό ως πάρκινγκ και υπάρχει ο κίνδυνος κατασκευής μεγάλου υπόγειου γκαράζ για πούλμαν και Ι.Χ.

Λυκαβηττός – οδός Δεινοκράτους

Ο Λυκαβηττός εμπορευματοποιείται από την ΕΤΑ Α.Ε. και τον Δήμο Αθηναίων. Σχεδιάζεται ο φωτισμός του λόφου με προβολείς, με αρνητικές επιπτώσεις για τη χλωρίδα και την πανίδα. Στην οδό Δεινοκράτους τα παραδοσιακά και ιστορικά κτίσματα του παλιού 401 Σ.Ν. απειλούνται με κατεδάφιση από την Εκκλησία η οποία θέλει να κατασκευάσει εκεί τεράστιο ξενοδοχείο.

Οδός Λαγουμιτζή

Ο Δήμος δεν έχει προχωρήσει ακόμη στην απαλλοτρίωση 6 στρ. της ΔΕΗ και 1,5 στρ. της Εκκλησίας ώστε να ολοκληρωθεί το πάρκο που έχει σχεδιασθεί εκεί.

Φιλοπάππου – πεζόδρομοι

Ο λόφο Φιλοπάππου περιφράσσεται ώστε να μπει εισιτήριο, ενώ κατασκευάζεται και υπαίθριο θέατρο. Η Διονυσίου Αρεοπαγίτου και η Αποστόλου Παύλου, όπως και όλοι οι πεζόδρομοι της Αθήνας, παραβιάζονται από τα τροχοφόρα, τα δικαιώματα και η αξιοπρέπεια των πεζών δεν γίνονται σεβαστά.

Προσφυγικά Λ. Αλεξάνδρας

Απειλούνται με κατεδάφιση αυτά τα πολύτιμα στοιχεία ιστορικής μνήμης και τοπόσημα της πόλης. Ο χώρος θα μετατραπεί σε υπόγειο πάρκιγκ. Απέναντι, μετά την απομάκρυνση του ΠΑΟ, αντί για πράσινο, ο χώρος διεκδικείται από το κ. Χριστόδουλο για Μητρόπολη, και από άλλους για Λυρική Σκηνή.

Πάρκο Ελευθερίας

Γίνεται καινούργια υπόγεια επέκταση του Μεγάρου Μουσικής κατά μήκος της Β. Σοφίας, μπροστά από το άγαλμα του Βενιζέλου το οποίο έχει μετατραπεί σε τμήμα γιαπιού.

Ελαιώνας

Αυτή η τεράστια έκταση των 9.000 στρ. έχει αφεθεί στην τύχη της και δεν εφαρμόζεται το Προεδρικό Διάταγμα του 1996. Ολες οι ανεπιθύμητες χρήσεις ρίχνονται εκεί, ενώ λόγω της κεντρικής του θέσης στο λεκανοπέδιο, θα μπορούσε να μετατραπεί στον πνεύμονα πρασίνου του και πηγή ζωής.

Κτήμα Συγγρού

Ο Δήμος Αμαρουσίου σχεδιάζει παρεμβάσεις που εμπορευματοποιούν και αλλοιώνουν τον χώρο.

Λόφος Ελικώνα – Αλεπότρυπα

Εχει κατασκευασθεί γήπεδο ποδοσφαίρου και άλλες αθλητικές εγκαταστάσεις. Ο Δήμος Αθηναίων σχεδιάζει και άλλες εγκαταστάσεις που εξαφανίζουν τον ελεύθερο χώρο.

Γεράσιμος Σκλαβούνος
Πολεοδόμος - Χωροτάκτης

Μητροπολιτικό πάρκο

ΠΡΟΪΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ
υπό την καθοδήγηση του καθηγητή ΓΙΑΝΝΗ ΠΟΛΥΖΟΥ

«Στα 1875 ανατολικά από τις αγροικίες των Αμπελοκήπων, τα μόνα στοιχεία ανθρώπινης δραστηριότητας ήταν ο παλιός δρόμος προς τα Μεσόγεια, στην περιοχή του Γουδιού η εκκλησία του Αγίου Θωμά, και τα ερείπια άλλων δύο εκκλησιών. Το Γουδί διέσχιζαν τα ρέμματα του άνω κλάδου του Ιλισσού, γύρω από τον οποίο υπήρχαν λίγα πηγάδια, και ψηλώτερα στον Υμμητό τα μοναστήρια του Αγίου Ιωάννη Θεολόγος, το Αστερίου της Καισαριανής. Τα όρια της πόλης πλησίασαν στην περιοχή με τη δημιουργία των συνοικιών Ιλίσια - Θων - Γουδί στο 1894 και Αγίου Θωμά το 1902. Την ίδια εποχή οι γυμνές εκτάσεις του Υμητού λειτουγούσαν ήδη ως στρατιωτικά πεδία βολής. Η ανάπτυξη των στρατοπέδων στο Γουδί πραγματοποιήθηκε από το 1900 έως το 1938. Έξι στρατόπεδα δημιουργήθηκαν στο μέτωπο της οδού Μεσογείων. Το μεγάλο αυτό συγκρότημα ονομάστηκε «Στρατιωτική Πόλις Γουδί». Στο δυτικό της όριο επί της οδού Μεσογείων εγκαταστάθηκε το 1918 η Σχολή Χωροφυλακής σε χώρο της πρώην ιερατικής σχολής που υπήρχε εκεί από το 1896».

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΣ...

Ήταν κάποτε «Στρατιωτική πόλις» όμως στις ημέρες μας απειλείται να γίνει σκέτη πόλις... Ο Γεώργιος Παπανδρέου δεν μίλησε ποτέ για το Γουδί, εάν εξαιρέσει κανείς το σύνθημα «οι προδότες στο Γουδί» που εκστομήθηκε από τον ίδιο και ακούγοταν στις συγκεντρώσεις της Ένωσης Κέντρου: Πλην όμως αναφέρθηκε κάποτε στην «ευημερία των αριθμών», υπαινισσόμενος την «μη ευημερία» των *ανθρώπων*... *Σήμερα* η «ευημερία των προγραμμάτων» αποτελεί βασική διάσταση της πραγματικότητας, σε πλήρη αναντιστοιχία με τις χωροταξικές ρυθμίσεις υπέρ της ποιότητας ζωής. Όμως η ιδέα για ένα Μητροπολιτικό Πάρκο, έστω και υπό την «συνήθη» μορφή του «ερευνητικού προγράμματος», δεν παύει αφενός να διαπαιδαγωγεί την κοινή γνώμη και αφετέρου να παράγει ελπίδες....

Εισαγωγή

Ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας, ανέθεσε το Νοέμβριο του 1997 στο Εργαστήριο Αστικού Περιβάλλοντος του Τομέα Πολεοδομίας και Χωροταξίας του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ, ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο: «Μητροπολιτικό Πάρκο στο Γουδί». Το πρόγραμμα ολοκληρώθηκε το Μάιο του 1999.

Κατά την Α' Φάση του προγράμματος αποτιμήθηκε η υπάρχουσα κατάσταση και προσδιορίστηκε ο χαρακτήρας του Πάρκου. Τέθηκαν οι γενικές αρχές λειτουργίας, του και παρουσιάστηκαν ευαλλακτικά σενάρια ως προς το χαρακτήρα των προτεινομένων δραστηριοτήτων.

Κατά τη Β' Φάση ολοκληρώθηκε η πρόταση οργάνωσης του χαρακτήρα της πολεοδομικής δομής και των δραστηριοτήτων του Πάρκου, με την παρουσίασή τους στο επίπεδο του φυσικού σχεδιασμού.

Καθόλη τη διάρκεια, τόσο της πρώτης όσο και της δεύτερης φάσης, η ερευνητική ομάδα ήταν σε επκοινωνία με τους εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τους Συλλόγους των κατοίκων της περιοχής, τους εμπλεκόμενους στη δημιουργία του Πάρκου Φορείς (Υπουργεία, Νοσοκομεία, Εκπαιδευτικά Ιδρύματα), ώστε η έρευνα να λαμβάνει υπόψη της και να συνεκτιμά τις απόψεις και τις προτάσεις τους.

Ειδικότερα κατά τη διάρκεια της β' Φάσης, η ερευνητική ομάδα συμμετείχε σε ειδικές συσκέψεις στα γραφεία του Οργανισμού Αθήνας, κατά τη διάρκεια των οποίων ενημέρωσε τους εκπροσώπους των αρμοδίων υπηρεσιών για το πρόγραμμα, τα προτεινόμενα έργα και τις ρυθμίσεις. Στις συσκέψεις αυτές κατατέθηκαν, τόσο οι απόψεις των φορέων για το συγκεκριμένο έργο, όσο και ο προγραμματισμός των δικών τους έργων. Και τα δύο συνεκτιμήθηκαν από την ερευνητική ομάδα με απώτερο στόχο τη συναίνεσή τους και, επομένως την εφικτότητα του έργου της δημιουργίας του Μητροπολιτικού Πάρκου.

Αποτέλεσμα αυτών των συσκέψεων υπήρξε η διαφοροποίηση των προτάσεων που κατατέθηκαν στην Α' Φάση. Χαρακτηριστικά μπορεί να αναφερθεί, η διαφοροποίηση των ορίων των περιοχών που εντάσσονται στο Φορέα Διαχείρισης του Πάρκου ή την οργάνωση των γραμμών μέσων μαζικής μεταφοράς που θα εξυπηρετούν το Πάρκο και τη γύρω περιοχή.

Ορισμένες διαπιστώσεις

Η πρώτη προσέγγιση προσδιόρισε τον χαρακτήρα της Περιοχής Μελέτης ως

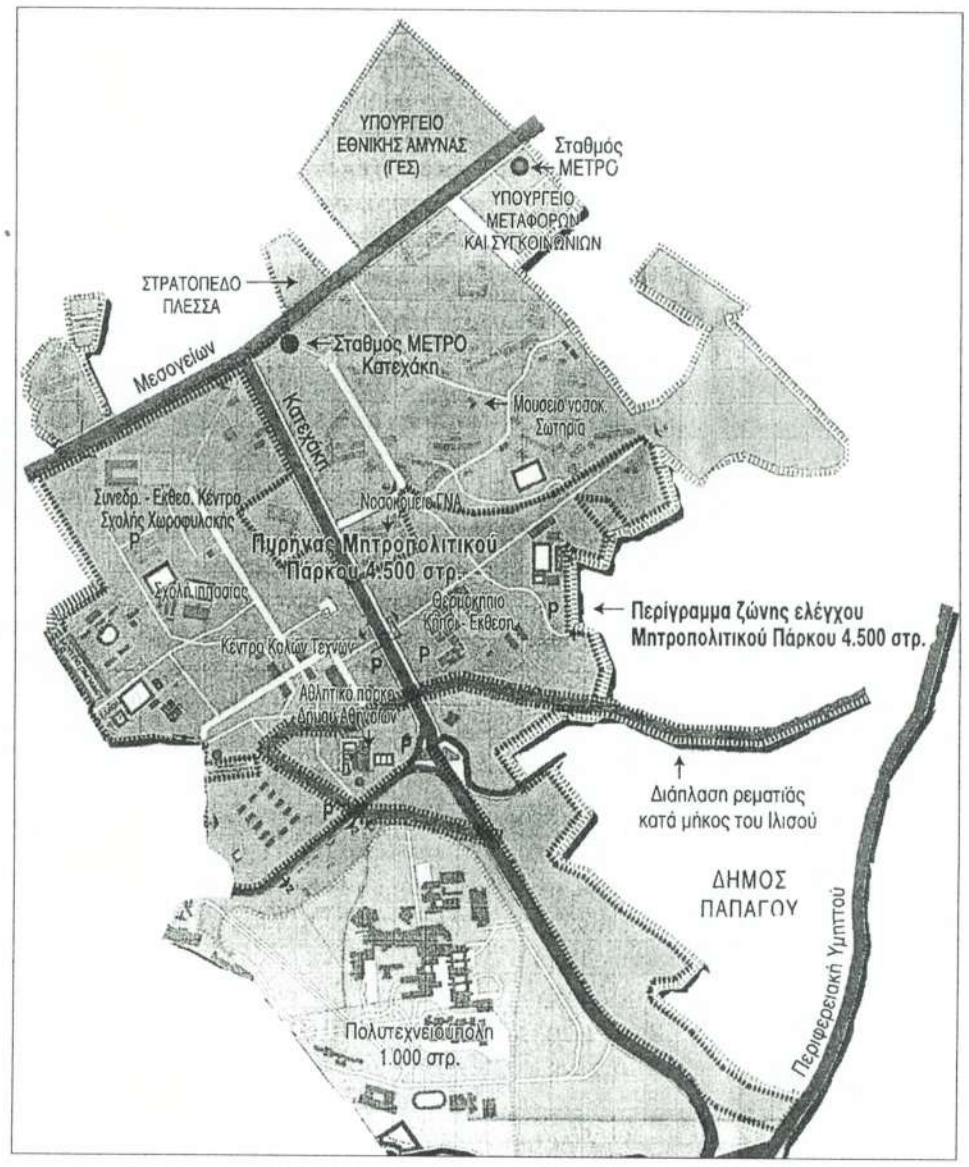

«όριο» προς το φυσικό περιαστικό περιβάλλον και ως «κενό» του αστικού ιστού, ενώ παράλληλα έγινε αναφορά στα ευρύτερα προγράμματα ενοποίησης χώρων πρασίνου.

Συγκεκριμένα, στο χώρο του Μητροπολιτικού Πάρκου εντοπίζονται μεγάλες ενιαίες εκτάσεις που παραμένουν προκλητικά άδειες, ενώ ταυτόχρονα η παρουσία της φύσης παίζει το δικό της ρόλο, με δυναμικότερα στοιχεία το υδροφορικό δίκτυο των πηγών του Ιλησσού και τον ορεινό όγκο του Υμηττού. Με βάση αυτά τα χαρακτηριστικά, η Περιοχή Μελέτης έχει ενταχθεί τόσο στο «Πρόγραμμα Ενοποίησης Χώρων Πρασίνου Λεκανοπεδίου, όσο και στο «Πρόγραμμα Ενοποίησης Χώρων πρασίνου, πολιτιστικών και κοινωνικών λειτουργιών», που έχει εκπονήσει ο Οργανισμός Αθήνας.

Στη συνέχεια προσδιορίσθηκαν οι σημερινές δυνατότητες προσπέλασης και σύνδεσης με την ευρύτερη περιοχή με δεδομένο τη μεγάλη σημασία της Περιοχής Μελέτης ως κομβικού σημείου μεγάλων κυκλοφοριακών ροών της πρωτεύουσας. Οι κυκλοφοριακές συνδέσεις της Περιοχής μελέτης, με την ευρύτερη περιοχή της είναι εντονότατες και διαρκώς αναπτυσσόμενες, αφενός λόγω της θέσης της, αφετέρου λόγω των χρήσεων υπερτοπικού χαρακτήρα που φιλοξενεί, με αποτέλεσμα οι οδικές προσπελάσεις να γίνονται ασφυκτικότερες και ολοένα πιο επικίδυνες για τον πεζό. Στην εικόνα αυτή προστίθεται η δύσκολη και περιορισμένη κίνηση με Μέσα Μαζικής Μεταφοράς.

Η σχέση της Περιοχής Μελέτης με τις αστικές περιοχές της περιμέτρου της, τους Δήμους Παπάγου, Χολαργού, Νέου Ψυχικού, Ζωγράφου και Αθηναίων, είναι ασχεδίαστη, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται απροσπέλαστα όρια στους κατοίκους. Επίσης, η διάταξη των υπερτοπικών χρήσεων στα όρια του Μητροπολιτικού Πάρκου συνοδεύεται από περιχαράκωση του περιβάλλοντα χώρου, με αποτέλεσμα τη δυσχερή έως αδύνατη οικειοποίηση του χώρου του Πάρκου από τους κατοίκους των γειτονικών περιοχών.

Βασικές αρχές σχεδιασμού

* Ενιαία αντιμετώπιση του χώρου: Ο σχεδιασμός αντιμετωπίζει τον χώρο ως ενιαία οντότητα, που βεβαίως φιλοξενεί εκ των πραγμάτων μια ποικιλία χρήσεων και δραστηριοτήτων, αλλά δεν τους επιτρέπει να τον κατακερματίζουν και να δημιουργούν απροσπέλαστες περιοχές για τους κατοίκους. Σε αυτή τη βάση προτείνεται η δημιουργία μιας καλά οργανωμένης και συνεχόμενης ροής του φυσικού στοιχείου. Το φυσικό στοιχείο αποτελεί το κύριο εργαλείο ενοποίησης στον σχεδιασμό, επαναπροσδιορίζοντας τους υποβαθμισμένους χώρους και τις απροσπέλατες ζώνες και επαναφέροντας την οικολογική ισορροπία. Ο ρέων φυσικός χώρος αποτελεί τον φορέα συνδέσεων μεταξύ των διαφορετικών χρήσεων, αλλά και βασικό άξονα των κινήσεων και προσπελάσεων του πεζού μέσα στο χώρο του Πάρκου. Σύμφωνα με τη λογική αυτή προτείνεται η ονομασία του χώρου σε Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδί - Ιλισσός.

Προτείνεται καταρχήν η εξεύρεση συγκεκριμένων προσπελάσεων για τη σύνδεση των περιοχών εκατέρωθεν της Κατεχάκη και για την αντιμετώπιση του προβλήματος διχοτόμησης του Πάρκου από αυτήν. Επιλέγεται η υπόγεια σύνδεσης διπλής εξόδου στο σταθμό μετρό Κατεχάκη, καθώς επίσης και η διαμόρφωση οργανωμένης διαδρομής κάτω από τη λεωφόρο Κατεχάκη, μεγάλου πλάτους, ώστε όχι μόνο να διέρχονται άνετα οι πεζοί, αλλά και το τοπίο να αποτελεί μια αδιάσπαστη συνέχεια. Για τον Ιλισσό προτείνεται η κατάργηση των οχετών στα σημεία τομής του ρέματος με το τοπικό δίκτυο της περιοχής Παπάγου, η διεύρυνση της κοίτης στο φυσικό της πλάτος και η αποκατάσταση της διάσχισης της λεωφόρου με γέφυρες πάνω από τις διαμορφώσεις. Τέλος προτείνεται ο επανασχεδιασμός των πεζοδρομίων σε όλο το μήκος της Κατεχάκη, έτσι ώστε να επιτρέπεται μια ευχάριστη πορεία των κατοίκων που θέλουν να προσεγγίσουν τις διάφορες λειτουργίες, καθώς και η συνεχής αντίληψη του Πάρκου ως ενιαίας οντότητας από τους εποχούμενους.

* Οικολογική αποκατάσταση και ανάδειξη του υφιστάμενου φυσικού τοπίου: Στόχος είναι η ανάδειξη και ενσωμάτωση των υφιστάμενων φυσικών χαρακτηριστικών του τοπίου, με αρχές την ενότητα, τη διαφοροποίηση, την πολυπλοκότητα και τη μετάβαση. Έμφαση αποδίδεται στα περακάτω ζητήματα:

Ανάδειξη του Ιλισσού: Πέρα από τη διατήρηση κατά το δυνατόν των φυσικών του χαρακτηριστικών, προτείνεται ο τονισμός της ροής του, η ανάδειξη της παράλληλης διαδρομής για τους περιπατητές προς το βουνό και η εξασφάλιση της όσο το δυνατόν πιο σταθερής παρουσίας του υγρού στοιχείου στην κοίτη του. Πρωταρχικό στοιχείο είναι η αποκατάσταση της ενότητας σε όλο του το μήκος. Δεύτερο στοιχείο είναι η προστασία του φυσικού άναρχου χαρακτήρα της παραρεμάτιας βλάστησης. Τρίτο στοιχείο είναι η εξασφάλιση διαδρομών κατά μήκος του ρέματος όχι με στενά γραμμική έννοια. Στην κατεύθυνση «επιστροφής του νερού στην κοίτη» πρέπει να επιχειρηθεί το ξαναπρασίνισμα των παραρεμάτων εκτάσεων, ο μερικός ανασχεδιασμός της απορροής των ομβρίων και η δημιουργία σε επιλεγμένες θέσεις μικρών ταμιευτηρίων στο εσωτερικό της κοίτης, ώστε τα νερά να διατηρούνται μεγαλύτερο διάστημα.

Εξασφάλιση οικολογικής ενότητας με τον Υμηττό: Τρεις είναι οι θέσεις των υπωρειών του βουνού στις οποίες οδηγούν οι φυγές από τον πυρήνα του Μητροπολιτικού Πάρκου: οι εκτάσεις πάνω από το Πολυτεχνείο, οι εκτάσεις πάνω από τον αστικό ιστό του Παπάγου και οι περιοχές των πηγών του Ιλισσού στο λό-

Στο χώρο του Μητροπολιτικού Πάρκου εντοπίζονται μεγάλες ενιαίες εκτάσεις που παραμένουν προκλητικά άδειες, ενώ ταυτόχρονα η παρουσία της φύσης παίζει το δικό της ρόλο, με δυναμικότερα στοιχεία το υδροφορικό δίκτυο των πηγών του Ιλισσού και τον ορεινό όγκο του Υμηττού...

Οι κυκλοφοριακές συνδέσεις της Περιοχής μελέτης, με την ευρύτερη περιοχή της είναι εντονότατες και διαρκώς αναπτυσσόμενες...

Η διάταξη των υπερτοπικών χρήσεων στα όρια του Μητροπολιτικού Πάρκου συνοδεύεται από περιχαράκωση του περιβάλλοντα χώρου...

Αναπτυσσόμενο από "Οικολογία" τ.21/2002

Από τον Πρόεδρο της Ακαδημίας Αθηνών
ομ. καθ. Γιαννόπουλο

ΨΗΦΙΣΜΑ

για τον ομ. καθ. Κουρά

ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΓΙΑ ΤΟ ΑΛΣΟΣ ΡΙΖΑΡΗ

Η Ακαδημία Αθηνών, που έχει επανειλημμένως ταχθεί υπέρ της σωτηρίας και διατηρήσεως του φυσικού περιβάλλοντος, εναντίον των κατά καιρούς καταστρεπτικών επεμβάσεων εις βάρος των αρχαιοτήτων, του δασικού πλούτου, της ατμοσφαίρας και της θαλάσσης, και υπέρ του σεβασμού στις παρακαταθήκες των εθνικών ευεργετών που συνετέλεσαν αποφασιστικά στην απαλλαγή του τόπου από την αμάθεια και την καχεξία της μακραίωνης δουλείας, αισθάνεται την ανάγκη να διαμαρτυρηθεί εντόνως, όπως έκανε και στο παρελθόν, για τη σχεδιαζόμενη καταστροφή του απομένοντος χώρου της Ριζαρείου Σχολής με την εκεί ανέγερση του λεγομένου Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης από το Ίδρυμα «Βασίλειος και Ελίζα Γουλανδρή». Με το δικαίωμα που απορρέει από τον Οργανισμό της η Ακαδημία ζητεί ο χώρος αυτός να αφεθεί ελεύθερος διότι αποτελεί ούτως ή άλλως το φυσικό περιβάλλον όσων ιστορικά και πολιτισμικά φορτισμένων εγκαταστάσεων της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής έχουν απομείνει, η οποία αποτέλεσε για περισσότερο από ένα αιώνα φυτώριο πνευματικών οδηγών του Έθνους εκπαιδεύοντας ιεράρχες, κληρικούς, διδασκάλους και ανωτάτους υπαλλήλους σύμφωνα με την επιθυμία των αδελφών Ριζάρη. Τούτο θα συντελέσει στο να περισωθεί και μέρος από το ελάχιστο πράσινο της πόλης των Αθηνών που αποτελεί, μαζί με το γειτονικό αλσύλλιο του Ευαγγελισμού, ανάπαυση του ματιού και ευπρόσδεκτο πνεύμονα ανάμεσα στους όγκους των Μουσείων, ξενοδοχείων και λοιπών πολυώροφων κτιρίων που τα περιβάλλουν. Ο χώρος το νεοκλασικό κτίσμα και ο κήπος της Ριζαρείου δεν επιτρέπεται να θυσιαστούν στην ικανοποίηση μιας οσοδήποτε ευγενούς προσωπικής φιλοδοξίας. Το απαγορεύει η προστασία του πρασίνου, η αισθητική της πόλεως, ο σεβασμός στην παράδοση και το κοινό αίσθημα. Ας κηρυχθεί ο χώρος στο σύνολό του διατηρητέο μνημείο της ιστορίας μας και ας ευρεθεί μέρος για την ανέγερση του εν λόγω Μουσείου κάπου όπου δεν θα θιγούν ούτε αρχαιότητες, ούτε το πράσινο ούτε και τα σεβάσμια Ιδρύματα του σχετικού προσφάτου αλλά καθοριστικής σημασίας παρελθόντος μας.

abolished the continuity of the European cultural heritage. The phenomenon of deracination does not derive from any revolution but from a specific long term social development that only showed the full strength of its influence in the second half of the 20th century. It is appropriately an American thinker, Walter Bruegemann, who has best described the root of our present-day problem of deracination with his inspired phrase: "The consumer society is organized against history." Is it the function of our present-day European leadership simply to accept the consequences? [12]

If the answer to this rhetorical question is not to be merely a verbal negative, it must entail a very different approach to education, to the media and to the process of accepting migrants. It is not external marks but internal understanding that will give new life to the European cultural heritage. This process however cannot succeed unless there is real support for it in broad stretches of European society. Fortunately the grass roots growth of the European conservation and environmental movements suggest that, in most countries at least, there is. All the greater a pity therefore, that so many of the EU's current leaders share an inexplicable allergy to the need for inspiration in connecting political action with cultural ideals. In this respect many ancient generals and medieval rulers alike asserted a stronger title to statesmanship!

Despite the impressive growth of conservation movements over much of Europe, the ultimate outcome remains an all too open issue. Many European countries suffer from an information deficit, because newspapers and other media outlets are concentrated in too few hands; or an European deficit, because newspapers and other media outlets are concentrated in the hands of the enemies of any form of European collaboration, let alone cultural identity; or an ethical deficit, because in one way or another they themselves subscribe to or even promote the idea of the human being as primarily a consumer, a consumer of the media outlet itself and of the goods advertised in it to make it viable.

Ε! Όχι ...και εισιτήριο στου Φιλοπάππου!

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΣ
των κατοίκων της Αθήνας

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΜΑΪΟΥ '04 5 μ.μ.

στη διασταύρωση των ΠΕΖΟΔΡΌΜΩΝ Διον. Αρεοπαγίτου, Απ. Παύλου & λιθόστρωτου προς Λουμπαρδιάρη

ΟΙ ΛΟΦΟΙ ΦΙΛΟΠΑΠΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑ!
Τα 700 στρέμματα του μεγαλύτερου πράσινου πνεύμονα της Αθήνας ήταν και πρέπει να παραμείνουν ελεύθερα για τους κατοίκους.

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ

- Ελεύθερη πρόσβαση όλες τις μέρες και ώρες!
- ΟΧΙ στη περίφραξη που σημαίνει εισιτήριο!
- ΟΧΙ οικοδομές και αναντίστρεπτα έργα στους λόφους!
- Την προστασία των λόφων και του σημαντικού βιότοπου!
- ΟΧΙ τροχοφόρα στο λόφο και τους πεζόδρομους. Μέτρα για το κυκλοφοριακό και τα πούλμαν γύρω από τους λόφους!
- ΟΧΙ στην εισαγωγή τμημάτων των λόφων στο χρηματιστήριο μέσω της ΕΤΑ Α.Ε. (Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα).
- Αποκατάσταση των μνημειακών έργων του Δημήτρη Πικιώνη και νομοθετική προστασία τους.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΛΑΪΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΙΛΟΠΑΠΠΟΥ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ & ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΑΘΗΝΑΣ
ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ & ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

Ζωχιού 8, Α. Αμπελόκηποι, τηλ.: 210.8814717

Σχέδιο

Ολυμπιακά 19/V/2004

- **ΟΧΙ ΓΗΠΕΔΟ ΤΟΥ ΠΑΟ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΓΟΥΔΗ**
- **ΣΤΙΣ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ ΘΑ ΠΑΡΟΥΝ ΤΗΝ ΑΠΑΝΤΗΣΗ**

Και φέτος ο γιορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Περιβάλλοντος στις 5 Ιουνίου θα πάρει τη μορφή διαμαρτυρίας για τις επιθέσεις που δέχεται το περιβάλλον και η υγεία του ανθρώπου, αλλά και αγωνιστικής εγρήγορσης για να αποκρουσθούν αυτές οι επιθέσεις.

✓

[• Τα μεταλλαγμένα τρόφιμα μπαίνουν και επίσημα στην Ευρώπη μετά την άρση του μορατόριουμ που είχε αποφασίσει η Ε.Ε.]

X

- Το φαινόμενο του θερμοκηπίου και η υπερθέρμανση του πλανήτη προκαλούν κλιματικές αλλαγές που δεν αντιμετωπίζονται με το ανεπαρκές πρωτόκολλο του Κιότο, που κι αυτό καταστρατηγείται.

✓ (3) Δεν έχει μπει σε εφαρμογή.

- Ο ατμοσφαιρικός αέρας των πόλεων ρυπαίνεται από τον αυξανόμενο αριθμό οχημάτων, ενώ η Ελλάδα δεν εφαρμόζει ούτε τις προδιαγραφές της Ε.Ε. για τα ανώτατα όρια εκπομπών ρύπων και συγκαλύπτει το πρόβλημα.

(2) Το πρόσφατο μπλακάουτ του ρεύματος.

- Οι ελεύθεροι χώροι της Αθήνας εξακολουθούν να δέχονται κατά μέτωπον επίθεση καθώς ολοκληρώνονται τα Ολυμπιακά έργα, αλλά και ανεξάρτητα από αυτά, όπως στην περίπτωση του Πάρκου Ελευθερίας, του ~~Μουσείου Ακρόπολης~~, του Φιλοπάππου, του γηπέδου του Παναθηναϊκού στο Γουδή.

(1)

Να μπει πρώτο.

✓✓✓

Ακριβώς για να τονίσουμε τη ζωτική σημασία που έχει το Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή για την Αθήνα και αποτρέψουμε την κατασκευή γηπέδου εκεί ~~που υποσχέθηκε ο κ. Σουφλιάς στον ΠΑΟ~~, οι συνεργαζόμενες περιβαλλοντικές οργανώσεις και κινήσεις πολιτών αποφάσισαν να τιμήσουν την 5η Ιουνίου οργανώνοντας συγκέντρωση διαμαρτυρίας στον επίμαχο χώρο, μπροστά από το στρατόπεδο Φακίνου, στην οδό Κατεχάκη, (200 μ. από το σταθμό του μετρό), το **Σάββατο 5 Ιουνίου, ώρα 6:30 μ.μ.**

? X

Γερασιμος Σκλαβούνος έγραψε τα ανωτέρω.

Lydia Carra

Από: www.dasosygrou.gr [friends@dasosygrou.gr]
Αποστολή: Παρασκευή, 7 Μαΐου 2004 1:30 μμ
Προς: friends@dasosygrou.gr
Θέμα: Επτά κίνδυνοι για το Δάσος Συγγρού και μία ασπίδα: Ο νόμος!

- Σε επτά άξονες εντοπίζονται οι κίνδυνοι που διατρέχει το Δάσος Συγγρού – κίνδυνοι συνηθισμένοι σε δάση ευρισκόμενα κοντά σε περιοχές μεγάλου επενδυτικού ενδιαφέροντος.

- Πρώτος και μεγαλύτερος κίνδυνος είναι η **«αξιοποίηση»**, υπό οιονδήποτε προκάλυμμα και αν αυτή προβάλλεται. Ειδικώς για το Δάσος Συγγρού, κίνδυνος είναι και η «αξιοποίηση» του γειτονικού **Κτήματος Καρέλλα**, το οποίον βεβαίως απαλλοτρίωσε ο Δήμος Αμαρουσίου για εκπαίδευση, αθλητισμό και πολιτισμό, όχι business.

- Επειδή η «αξιοποίηση» προσκρούει στον δασικό χαρακτήρα, συνήθως αυτής προηγείται η νομική και ουσιαστική **συρρίκνωση του δάσους**. Στο Δάσος Συγγρού έχουν αποχαρακτηρισθεί 271 στρέμματα, έχει ζητηθεί αποχαρακτηρισμός και άλλων 20, ενώ συστηματικώς αποφεύγεται η αναδάσωση των κρισίμων αποψιλωμένων περιοχών.

- Οι **καταπατήσεις** και οι **αυθαίρετες** κατασκευές (συνήθως υπό... «φιλολαϊκά» προσχήματα), η **πλημμελής φύλαξη και προστασία** (πρόσχημα για την ανάθεση της διαχειρίσεως σε τρίτους, υποτίθεται προθυμότερους να επενδύσουν και να εργασθούν... ανιδιοτελώς), και τέλος, οι **αδόκιμες χρήσεις** είναι οι υπόλοιποι κίνδυνοι που διατρέχει ένας πολύτιμος δασικός χώρος.

- Έναντι των ως άνω κινδύνων μόνη ασπίδα είναι **η πιστή εφαρμογή του νόμου**, δηλαδή, της δασικής νομοθεσίας και των όρων του Κληροδοτήματος, χωρίς υποχωρήσεις σε λαϊκισμούς και πολιτικά κόστη.

  Δείτε ποια συγκεκριμένη μορφή λαμβάνουν οι ως άνω κίνδυνοι στο Δάσος Συγγρού και ποια μέτρα έχουν μέχρι στιγμής ληφθεί πατώντας εδώ.

*Sygrou Forest is threatened by a number of risks, typically appearing in most high investment value areas. First in the list stands the so-called **"development"**, which in our case also includes Karella Estate (acquired by the Municipality of Amaroussion for education, sports and culture, but destined for a... theme park!). Development needs non-forested, i.e., "agricultural", areas, therefore, the second risk lies in the progressive **decrease of forested land**. Almost one third of Sygrou Forest was recently defined as " agricultural", while the forestation of arid critical parts was systematically avoided. **Illegal construction**, **insufficient protection and maintenance** and **inappropriate uses** are the remaining risks. They can only be avoided by the **faithful application of the law** without consideration for political costs and populist demands.*

If you can read Greek, please, press here for details on the above.

Σημείωση: Εάν τα μηνύματά μας δεν σάς ενδιαφέρουν, παρακαλούμε ζητήστε μας να σάς διαγράψομε από την λίστα μας. Ευχαριστούμε.

global

From: global
Sent: Πέμπτη, 29 Απριλίου 2004 3:19 μμ
To: 'theodore.oben@unep.org'
Subject: Athens Resolution - Corrected message from Mr. Costa Carras

Dear Mr. Oben,

I would like to apologise for the previous message which was sent to you on the 23rd of April, because it had a few mistakes. It had not been corrected by Mr. Costas Carras. Following you would find the corrected version of the letter.

Thank you for your understanding.

Sincerely yours,

Dimitra Mavrikou
Secretary of Elliniki Etairia

Dear Mr. Oben,

From Nikos Charalambides I received a copy of the draft "Athens Resolution", which we did not receive direct. Since then we have also received the response to you from Demetres Karavellas, with whose comments Elliniki Etairia is in full agreement.

Perhaps we should add, since we have had a recent conference on the subject, that it appears there has been a reduction of air pollution in Athens only with respect to certain pollutants, but in fact an increase in respect of others. Secondly that at least one "quarry regeneration" project, which has taken place in an already existing park, has been an environmental disaster. Third, it is an understatement to say that ngos and other key civil society partners were "not taken more into account" in the siting of venues, more particularly the outrageous choice (from an athletic, financial, planning, historical and ecological point of view) of Marathon / Schinias for the rowing centre. The truth is that our advice was first ignored and then publicly piloried in a most misleading manner with all the communications methods at any government's disposal.

Given these points and those made by Demetres Karavellas it would seem that it might be possible to make some progress with respect to the draft on one basic presupposition, namely that the balance of the draft Resolution be substantively altered. It was admittedly not our impression this was in the mind of the Athens 2004 representatives at our meeting, but we should be very pleased to hear that their view had changed. As things stand we clearly have a very different view on fundamental issues.

With good wishes,

Costa Carras
President, Elliniki Etairia

ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ
ΒΙΟΤΟΠΟΙ
Υγρότοποι
Δάση
Θάλασσες
Προστατευόμενες Περιοχές
ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΑ ΕΙΔΗ
ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ
ΒΟΗΘΗΣΕ ΤΗ ΦΥΣΗ
ΤΑ ΠΑΝΤΑ ΓΙΑ ΤΟ WWF

Θάλασσες

Γενικά
Κίνδυνοι - Απειλές
Η δράση του WWF Ελλάς

Γενικά

Γεωγραφικά τοποθετημένη στο ανατολικό τμήμα της Μεσογείου, η Ελλάδα είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη θάλασσα. Σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας της, η κοινωνική, η οικονομική και η πολιτιστική ζωή της διαμορφώνονταν σε μεγάλο βαθμό μέσα από αυτή τη στενή σχέση.
Το θαλάσσιο περιβάλλον της Ελλάδας χαρακτηρίζεται από πλούσια βιοποικιλότητα. Σε ολόκληρη τη Μεσόγειο υπάρχουν 579 είδη ψαριών και από αυτά τα 447 έχουν παρουσία και στις ελληνικές θάλασσες.

Ξεχωριστό είναι το ενδιαφέρον που παρουσιάζει η παράκτια ζώνη, αφού στις βραχώδεις ακτές και στο θαλάσσιο τμήμα της συγκεντρώνονται τα περισσότερα είδη (ενδημικά και μη), που βρίσκουν εδώ τις κατάλληλες συνθήκες (εξαιρετική η σημασία των λιβαδιών της Ποσειδωνίας Posidonia oceanica), και κυρίως περιοχές για την αναπαραγωγή και τη διατροφή τους. Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα της μεσογειακής φώκιας *(Monachus monachus)* και της χελώνας καρέτα-καρέτα *(Caretta caretta)* που έχουν στην Ελλάδα σημαντικές περιοχές για την αναπαραγωγή τους, όπως είναι η θαλάσσια περιοχή της Αλοννήσου και ο κόλπος του Λαγανά στη Ζάκυνθο αντίστοιχα.

Αρχή της σελίδας

Κίνδυνοι - Απειλές

Ρύπανση

Μια από τις σοβαρότερες απειλές για τις ελληνικές θάλασσες και ακτές είναι η ρύπανση από βιομηχανικά απόβλητα και διαρροές πετρελαίου. Η Μεσόγειος είναι μια κλειστή θάλασσα με στενούς διαύλους επικοινωνίας με τον Ατλαντικό ωκεανό, τη Μαύρη θάλασσα και την Ερυθρά θάλασσα. Αυτό καθιστά τη μεσογειακή λεκάνη και τις ελληνικές θάλασσες που βρίσκονται στο ανατολικότερο άκρο, ιδιαίτερα ευάλωτες στη μόλυνση.

Στη Μεσόγειο έχουν επισημανθεί 115 περιοχές όπου παρατηρούνται υψηλά επίπεδα ρύπανσης και στην Ελλάδα τέτοιες περιοχές βρίσκονται στους κόλπους Θερμαϊκό, Πατραϊκό και Σαρωνικό - και ιδιαίτερα στην Ελευσίνα.
Η ανεξέλεγκτη οικιστική και βιομηχανική ανάπτυξη κατά

- Υποστήριξε το WWF Ε
  Γίνε μέλος
  Έλα στο Panda Club
  Γίνε Εθελοντής
- Περιβαλλοντικός Δείκ
  Νερού και Υγροτόπων
  WWF
- Πράσινος έπαινος για
  περιβάλλον
- Δάσος Δαδιάς
- Κάθε σταγόνα νερού με
  Μαζί μπορούμε να κάν
  διαφορά! (.pdf)

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

της **ανοιχτής συζήτησης** με θέμα

Ενοποίηση αρχαιολογικών χώρων:
Αναζήτηση του καταλληλότερου τρόπου πρόσβασης
για τους επισκέπτες της Ακρόπολης και οι επιπτώσεις
στους περιβάλλοντες οικιστικούς χώρους
και τον λόφο του Φιλοπάππου

Οργανώθηκε από την Συντονιστική Επιτροπή της Λαϊκής Συνέλευσης για το Λόφο του Φιλοπάππου

με την υποστήριξη της

Ελληνικής Εταιρείας για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τετάρτη 25 Ιουνίου 2003
Ελληνική Εταιρεία
Τριπόδων 28
Πλάκα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1 Το κείμενο της Πρόσκλησης 3
2 Οι Ομιλητές 4
3 Ομιλία Νίκου Βόσκογλου 5
3.1. Το κυκλοφοριακό θέμα στις περιοχές που περιβάλλουν τον Λόφο του Φιλοπάππου 5
3.2. Τα τουριστικά λεωφορεία 6
3.3. Από την διαδικασία των ερωτήσεων και απαντήσεων 6
4 Ομιλία Γαβριήλ Παπασαράντη 8
4.1 Από την διαδικασία των ερωτήσεων και απαντήσεων 10
5 Ομιλία Θάνου Βλαστού 11
6 Ομιλία Γεράσιμου Σκλαβούνου 12
7 Ομιλία Γιώργου Βαρελίδη 14
8 Παρέμβαση Αριστείδη Ρωμανού 16
9 Παρέμβαση Νίκου Γιαννάκη 18
10 Παρέμβαση Ιωάννη Παλαιοκρασσά 19

1 Το κειμενο της Προσκλησης

Οι λόφοι του κέντρου της Αθήνας, πολύτιμες νησίδες Αττικής φύσης, και οι αρχαιολογικοί του χώροι, μοναδικής ιστορικής και καλλιτεχνικής αξίας, με τα εξαιρετικά έργα διαμόρφωσης τοπίου του Δημήτρη Πικιώνη (που πρόσφατα βραβεύτηκαν) και σε ζωντανή σχέση με τα περιβάλλοντα οικιστικά σύνολα (Πλάκα, Θησείο, Άνω Πετράλωνα, Κουκάκι, Μακρυγιάννη) αποτελούν την πολύσημη καρδιά της Αθήνας, ένα σφύζον οικιστικό, ιστορικό και πολιτισμικό σύνολο μοναδικό στον κόσμο. Στους χώρους αυτούς σήμερα, εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, εκτελούνται ταχύρυθμα έργα ενοποίησης. Η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, είναι συνολικά έργο μεγαλόπνοο για την Αθήνα αλλά οι λεπτομέρειες της υλοποίησής του έχουν σε αρκετές περιπτώσεις αμφισβητήσιμες συνέπειες στο περιβάλλον, στις χρήσεις γης, στο κυκλοφοριακό και τη στάθμευση και, τελικά, στην αισθητική του χώρου όπως έχει διαμορφωθεί από τον Δ. Πικιώνη.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα, ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων στον «Διόνυσο», απέναντι ακριβώς από την Ακρόπολη, έργο των Βασιλειάδη-Κονταράτου, άψογα δεμένος με το περιβάλλον του και τα έργα του Δ. Πικιώνη. Ο χώρος μετατράπηκε πρόσφατα σε αντιαισθητικό, τσιμεντοστρωμένο χώρο αποβίβασης-επιβίβασης των τουριστών για την Ακρόπολη. Η αλλαγή του τρόπου λειτουργίας του χώρου αυτού, δηλαδή, η χρήση του από τουριστικά λεωφορεία επιβαρύνει το κυκλοφοριακό πρόβλημα των περιοχών Μακρυγιάννη, Κουκάκι, Πετράλωνα και αποκλείει τα ΙΧ των επισκεπτών, τα οποία πλέον σταθμεύουν ανεξέλεγκτα πάνω στους πεζόδρομους του Δ. Πικιώνη. Το κακό διογκώνεται ιδιαίτερα κατά την τουριστική περίοδο και τον, παράλληλο με αυτήν, χρόνο λειτουργίας του Ηρωδείου, το οποίο από μόνο του αποτελεί κυκλοφοριακή πληγή. Δεν φαίνεται να έχει ληφθεί υπόψιν κάποια έγκυρη μελέτη του κυκλοφοριακού προβλήματος, η οποία να έχει τύχει της ευρύτερης αποδοχής των σχετιζομένων φορέων και των κατοίκων των γύρω περιοχών. Τα αποτελέσματα, τα οποία συνοψίζονται σε ηχορύπανση, χημική ρύπανση, αδιαχώρητο στην στάθμευση, αλλαγές στις χρήσεις γης και κακοποίηση του έργου του Δ. Πικιώνη, προσβάλλουν το ίδιο το όραμα της ενοποίησης.

Σας καλούμε για να συζητήσουμε τι μπορεί να γίνει ώστε να αποκατασταθεί το έργο των Βασιλειάδη-Κονταράτου, να προστατευθεί η αισθητική και η λειτουργία των έργων του Δ. Πικιώνη και να λυθεί το κυκλοφοριακό πρόβλημα με τρόπο λειτουργικό τόσο για τους επισκέπτες του Βράχου όσο και για τους κατοίκους των επηρεαζομένων περιοχών. Τί είναι εφικτό να γίνει μέχρι τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 και τι μετά; Ποιες είναι οι οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές πτυχές της προσπάθειας αυτής; Στόχος μας είναι να διατυπώσουμε τις βασικές αρχές οι οποίες πρέπει να διέπουν κάθε προσπάθεια επίλυσης του προβλήματος καθώς και να σκιαγραφήσουμε την πιθανή βέλτιστη λύση.

2 Οι Ομιλητες

Παρατίθενται τα ονόματα των ομιλητών με την σειρά που έλαβαν τον λόγο. Στο υλικό αυτό, συμπεριλαμβάνονται και τρεις παρεμβάσεις, οι οποίες θεωρήθηκαν ότι συνέβαλαν ιδιαίτερα στην συζήτηση.

ΟΜΙΛΙΕΣ

Νίκος Βόσκογλου
Συγκοινωνιολόγος, Σύμβουλος ΕΑΧΑ

Γαβριήλ Παπασαράντης
Εκπρόσωπος της Συντονιστικής Επιτροπής της Λαϊκής Συνέλευσης για το Λόφο του Φιλοπάππου

Θάνος Βλαστός
Συγκοινωνιολόγος, Επίκουρος Καθηγητής ΕΜΠ

Γεράσιμος Σκλαβούνος
Πολεοδόμος

Γιώργος Βαρελίδης
Πολεοδόμος

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ

Αριστείδης Ρωμανός
Πολεοδόμος

Νίκος Γιαννάκης
Βιολόγος-Περιβαλλοντολόγος

Ιωάννης Παλαιοκρασσάς
Οικονομολόγος

Τα κείμενα, τα οποία ακολουθούν, παρουσιάζουν συνοπτικά τις ομιλίες καθώς και τις απαντήσεις των ομιλητών σε καίρια ερωτήματα του κοινού. Η επιμέλεια των κειμένων έχει γίνει από τους ίδιους τους ομιλητές (εξαιρέσει των κειμένων των κ. Βλαστού και Παλαιοκρασσά.

3 ΟΜΙΛΙΑ ΝΙΚΟΥ ΒΟΣΚΟΓΛΟΥ

Η ομιλία του κ. Ν. Βόσκογλου οργανώθηκε γύρω από δύο κύρια σημεία:

1. *το κυκλοφοριακό στην ευρύτερη περιοχή Θησείου-Πετραλώνων-Κουκάκι-Μακρυγιάννη (Ενότητα 1.1) με έμφαση την κατάσταση στον Περιφερειακό του Φιλοπάππου*
2. *ειδικότερα το θέμα των τουριστικών λεωφορείων για την Ακρόπολη (Ενότητα 1.2)*

Στον χρόνο των απαντήσεων, ο ομιλητής αναφέρθηκε και σε άλλα σημαντικά θέματα, τα οποία έθεσαν οι ακροατές με τις ερωτήσεις τους. Δίνεται σχετική περίληψη στην Ενότητα 1.3.

3.1. Το κυκλοφοριακό θέμα στις περιοχές που περιβάλλουν τον Λόφο του Φιλοπάππου

Οι περιοχές που περιβάλλουν τον Λόφο του Φιλοπάππου έχουν γνωρίσει σημαντικές αλλαγές στο κυκλοφοριακό καθεστώς λόγω των πεζοδρομήσεων των οδών Διονυσίου Αεροπαγίτου και Αποστόλου Παύλου. Οι πεζοδρομήσεις ήταν, μεταξύ άλλων, αναγκαίες για να προστατευτεί η Ακρόπολη από την μόλυνση . Στο πνεύμα αυτής της ανάγκης απομακρύνθηκε από το Θησείο και ο σταθμός των λεωφορείων που υπήρχε εκεί.

Οι πεζοδρομήσεις οδήγησαν στην αύξηση του κυκλοφοριακού φόρτου στα Άνω Πετράλωνα και τον Περιφερειακό του Φιλοπάππου (εις το εξής «Περιφερειακός»). Έχουν προηγηθεί δύο σχετικές μελέτες για την κυκλοφορία στην περιοχή:

1. Α΄μελέτη. «Κυκλοφοριακή Μελέτη των Παρεμβάσεων στις Οδούς Απ.Παύλου, Δ.Αρεοπαγίτου καί Βας.Όλγας» Εκπόνηση: Αττικό Μετρό ΑΕ. Ανάθεση: ΕΑΧΑ. Έτος: 1998. Προβλέπει ότι η κίνηση στον Περιφερειακό από 200 αυτοκίνητα την ημέρα θα φτάσει στα 1300 ύστερα από τις πεζοδρομήσεις. Δεν υπάρχει λύση, βασικό εμπόδιο η κίνηση στον κόμβο Κοίλης και Χαμοστέρνας.
2. Β΄μελέτη. «Μελέτη Εφαρμογής καί Σηματοδότησης στην Περιοχή Επιρροής του Άξονα Βας.Όλγας – Διον.Αρεοπαγίτου – Απ.Παύλου» Εκπόνηση:Δρόμος. Σύμβουλοι Μελετητές ΕΠΕ Ανάθεση: ΕΑΧΑ ΑΕ Έτος:1969. Μελετά την σηματοδότηση στους δρόμους που περιβάλλουν την περιοχή (Συγγρού, Καλλιρρόης, Πειραιώς, Χαμοστέρνας) αλλά αναγνωρίζει ως δυσεπίλυτο πρόβλημα την κίνηση στον κόμβο Κοίλης και Χαμοστέρνας. Συμπεραίνει ότι η αύξηση του φόρτου στα Πετράλωνα και Περιφερειακό είναι αναγκαία/αναπόφευκτη.

Στις προσπάθειες για τον έλεγχο του κυκλοφοριακού φόρτου στην περιοχή και, κυρίως, στον αποκλεισμό των οχημάτων από την περιοχή του Θησείου, εντάσσεται και η διαμόρφωση του Περιφερειακού σε δρόμο ήπιας κυκλοφορίας στο ύψος της πολυκατοικίας Κωνσταντινίδη. Σχετικά με αυτό το θέμα, το ιστορικό έχει ως εξής: Η ΕΑΧΑ, το έτος 1999, προτείνει την διακοπή της κυκλοφορίας σε αυτό το σημείο και απευθύνεται στους αρμοδίους (η ΕΑΧΑ, δια νόμου, δεν έχει την δυνατότητα να πάρει σχετικές αποφάσεις). Η πρόταση εγκρίνεται, αλλά κατόπιν εντόνων αντιδράσεων ακυρώνεται εντός 24ωρου. Προκρίνεται η λύση του δρόμου ηπίας κυκλοφορίας. Σχετικά με αυτό το θέμα, δηλ. την διακοπή της κυκλοφορίας σε αυτό το σημείο, υπάρχουν δύο αντιμαχόμενες ομάδες κατοίκων: (ι) οι κάτοικοι του Θησείου συμφωνούν με το κλείσιμο γιατί δεν θέλουν κίνηση στον περιφερειακό (ιι) οι κάτοικοι των περιοχών περί την πλατεία Βουτιέ θέλουν κίνηση στον περιφερειακό διότι αλλοιώς θα επιβαρυνθούν οι περιοχές τους. Σίγουρα, κάποια επικοινωνία θα πρέπει να υπάρχει με το Θησείο. Το θέμα δεν έχει κλείσει, ο δρόμος ήπιας κυκλοφορίας είναι προσωρινή λύση, πρέπει να γίνουν μετρήσεις σχετικά με τον κυκλοφοριακό φόρτο για να ληφθούν τελικές αποφάσεις.

Ισχύει, πάντως, ότι η κυκλοφορία στον Περιφερειακό δεν έχει φθάσει στον προβλεφθέντα από την Α΄μελέτη φόρτο των 1100 αυτοκινήτων την ημέρα.

3.2. Τα τουριστικά λεωφορεία

Το πρόβλημα αυτό συναρτάται τόσο με τον κυκλοφοριακό φόρτο στον Περιφερειακό του Φιλοπάππου όσο και με την σημερινή διαμόρφωση του χώρου στάθμευσης του αναψυκτηρίου «Διόνυσος» (εις το εξής απλά «Διόνυσος»), έργου των αρχιτεκτόνων Βασιλειάδη και Κονταράτου.

Η περιοχή καλείται να «φιλοξενήσει» μεγάλο αριθμό τουριστικών λεωφορείων, τα οποία μεταφέρουν τουρίστες για την Ακρόπολη. Τα λεωφορεία αυτά προέρχονται από κρουαζιερόπλοια και κατά συνέπειαν, ο διαθέσιμος χρόνος τους είναι περιορισμένος. Σε περίπτωση που έχουμε ταυτόχρονη άφιξη μεγάλου αριθμού τέτοιων λεωφορείων (ένα κρουαζιερόπλοιο μπορεί να μεταφέρει τουρίστες οι οποίοι αντιστοιχούν σε 200 τέτοια λεωφορεία) το πρόβλημα οξύνεται. Το πρόβλημα συνίσταται στην εξεύρεση χώρου για την στάθμευση αυτών των οχημάτων καθώς και στην μόλυνση, ηχητική και χημική, την οποία προκαλούν. Με τις ισχύουσες συνθήκες, ο Διόνυσος χρησιμοποιείται ως σταθμός αποβίβασης-επιβίβασης, ενώ στον ενδιάμεσο χρόνο, περίπου μία ώρα και μισή, τα λεωφορεία αναζητούν χώρο στάθμευσης. Ο χώρος του Θεάτρου Δώρα Στράτου μπορεί να φιλοξενήσει 17 οχήματα, αμελητέα ποσότητα.

Γίνονται προσπάθειες εκ μέρους της ΕΑΧΑ, και σε συνεννόηση με τους άμεσα εμπλεκόμενους, να χρησιμοποιηθεί ως χώρος στάθμευσης το ΤΡΟΚΑΝΤΕΡΟ στο Φαληρικό Δέλτα. Σε αυτήν την περίπτωση, τα λεωφορεία θα ακολουθούν την εξής διαδρομή: Λεωφόρος Συγγρού, Ροβέρτου Γκάλι, Διόνυσος, Πετμεζά, Συγγρού, Τροκαντερό, Καλλιρόης, Βούρβαχη, Χατζηχρήστου, Ροβέρτου Γκάλι, Διόνυσος, Πετμεζά, Συγγρού, Πειραιάς. Οι μέσοι χρόνοι αποβίβασης και επιβίβασης έχουν μετρηθεί σε 7 λεπτά και 14-15 λεπτά αντίστοιχα.

Σχετικά με το χώρο στάθμευσης του Διονύσου, αυτός είναι ιδιωτικός μέχρι το 2007 (εκχωρήθηκε στο αναψυκτήριο Διόνυσος από τον ΕΟΤ) και ανήκει στον εκάστοτε ιδιοκτήτη του αναψυκτηρίου.

3.3. Από την διαδικασία των ερωτήσεων και απαντήσεων

❖ *Αρμοδιότητες Δήμων, ΥΠΕΧΩΔΕ σχετικά με τους δρόμους*

Δεν υπάρχει απόφαση που να αναθέτει τις ευθύνες για το βασικό οδικό δίκτυο. Οι εθνικές οδοί εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του ΥΠΕΧΩΔΕ ενώ τα υπόλοιπα φαίνεται να εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων.

❖ *Η πρόσβαση στα Πετράλωνα από την οδό Πειραιώς*

Εξόχως προβληματική, ανοιχτό θέμα.

❖ *Κόμβος Κοίλης και Χαμοστέρνας.*

Δεν υιοθετήθηκε η λύση να κατασκευαστεί ανισόπεδος κόμβος στο σημείο αυτό. Το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει καλλίτερη γνώση του θέματος.

❖ *Θα μπορούσε, βάσει του ΚΟΚ, να σταματήσει η διέλευση βαρέων οχημάτων και λεωφορείων απόν τον Περιφερειακό?*

Όχι, ο ΚΟΚ δεν αποκλείει τίποτε, ούτε την κυκλοφορία διπλής κατεύθυνσης.

❖ *Γιατί δεν μονοδρομήθηκαν οι λεωφόροι Συγγρού και Καλλιρρόης (συναρτάται με το θέμα των τουριστικών λεωφορείων)?*

Δύο λόγοι: (ι) η μονοδρόμηση απαιτούσε ανισόπεδο κόμβο στην συμβολή Καλλιρόης, Βουλιαγμένης και Αρδηττού (ιι) οι Ολυμπιακοί Αγώνες απαιτούν, για λόγους ασφαλείας, την ύπαρξη των δύο διόδων διπλής κατεύθυνσης

❖ *Στάθμευση στην ευρύτερη περιοχή / στου Μακρυγιάννη*

Ο ΔΑ έχει αναθέσει μελέτη στην εταιρεία Ερατοσθένης, όμως αυτή αργεί. Η διαχείριση της στάθμευσης στου Μακρυγιάννη είναι θέμα που πρέπει να επιλύσει ο ΔΑ αφιερώνοντας ανθρωποδύναμη, το γραφείο στην οδό Κυρήστου δεν επαρκεί.

❖ *Χώρος στάθμευσης Διονύσου: Θα αποκατασταθεί στην αρχική του μορφή? Θα χρησιμοποιηθεί ένα ελαφρό τραμ για την μεταφορά των τουριστών? Γιατί το αναψυκτήριο «Διόνυσος» έφυγε από την κεντρική μελέτη για την Ενοποίηση (?) και μεταφέρθηκε στην μελέτη για τους Λόφους?*

Όσο μπορεί να γνωρίζει ο ομιλητής, δεν τίθεται θέμα αποκατάστασης του χώρου. Το τραμ όνειρο πολλών αλλά η Πολιτεία διατίθεται αρνητικά, ίσως λόγω κόστους. Ο ομιλητής δηλώνει πρόθυμος να υπερασπιστεί την λύση τραμ. Δεν εδόθη απάντηση στο τελευταίο σκέλος του ερωτήματος.

❖ *Ο ορισμός του πεζοδρόμου*

Για να ορισθεί ένας δρόμος ως πεζόδρομος χρειάζεται αλλαγή του διατάγματος περί χρήσεων γής. Τα πλακόστρωτα του Πικιώνη δεν είναι πεζόδρομοι με αυτήν την έννοια ενώ οι πεζοδρομήσεις της ΕΑΧΑ είναι.

❖ *Υπάρχουν περιβαλλοντικές μελέτες για όλη την περιοχή σχετικές με το νέο κυκλοφοριακό καθεστώς (μετά τις πεζοδρομήσεις)?*

Υπάρχουν μία ή δύο, αλλά δεν διατίθενται εύκολα.

4 Ομιλια Γαβριηλ Παπασαραντη

Ο ομιλητής απαρίθμησε τα προβλήματα που έχει προκαλέσει η Ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων στην περιοχή των λόφων Φιλοπάππου (Μουσείου, Πνύκας, Νυμφών) και εστάθηκε ιδιαίτερα στις συνέπειες της μετατροπής του χώρου στάθμευσης στον «Διόνυσο» σε σταθμό αποβίβασης-επιβίβασης τουριστών. Οι απαντήσεις στα ερωτήματα που έθεσαν οι ακροατές δίνονται στην Ενότητα 4.1.

Στο λόφο του Φιλοπάππου και στο πλαίσιο της Ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων, εκτελείται αυτή την στιγμή ένας αριθμός έργων, τα οποία είναι αλληλένδετα και που, σχεδόν στο σύνολό τους, έχουν προκαλέσει την αντίδρασή μας. Το ότι κάνουμε αυτήν την συζήτηση ειδικά για τον χώρο στάθμευσης στον «Διόνυσο» οφείλεται περισσότερο στην συγκυρία, καθώς τα προβλήματα που δημιουργεί αυτός ο χώρος είναι σε έξαρση αυτή τη στιγμή που η προσέλευση των τουριστών είναι αυξημένη. Γι΄αύτό θα κάνω μια σύντομη αναφορά στα άλλα θέματα και κατόπιν θα έρθω στο προκείμενο:

1. Η περίφραξη του λόφου του Φιλοπάππου (μήκος 3.5 χιλιόμετρα) θα αλλάξει δραστικά την χρήση του λόφου αλλοιώνοντας τον χαρακτήρα του σαν ελεύθερου χώρου, ασχέτως αν τελικά θα επιβληθεί εισιτήριο ή όχι, πράγμα που, έτσι και αλλοιώς, είναι αδιευκρίνιστο αυτήν τη στιγμή. Πάντως, η διαπίστωση ότι η περίφραξη αλλάζει την χρήση του χώρου γίνεται και στην ΜΠΕ που εκπονήθηκε για λογαριασμό της ΕΑΧΑ Α.Ε. και προτείνει να μην γίνει η περίφραξη.
2. Η έκθεση γλυπτικής, η οποία κατασκευάζεται, και το θέατρο χιλίων θέσεων, το οποίο έχει εγκριθεί αλλά προς το παρόν δεν εκτελείται, τοποθετούνται στην νότια πλευρά του λόφου. Είναι βαριές, μη αναστρέψιμες επεμβάσεις μέσα στο τοπίο και τον βιότοπο του λόφου. Σαν πρόφαση χρησιμοποιείται το νόθο επιχείρημα ότι είναι έργα κοινωφελή, τα οποία θα ανεβάσουν το πολιτιστικό επίπεδο. Όμως, αυτό το επιχείρημα δεν νομιμοποιεί κανέναν να εισβάλει στους τελευταίους ελεύθερους χώρους, να χτίζει μη αναστρέψιμες κατασκευές, να αλλάζει το τοπίο και να κερδοσκοπεί μέσα σε κοινόχρηστους χώρους. Έχει γίνει γνωστό ότι η εκμετάλλευση αυτών των δύο έργων, τα οποία συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση κατά 75%, θα αναληφθεί από ιδιώτες επιχειρηματίες. Επιπλέον, η λειτουργία τους θα επιβαρύνει το κυκλοφοριακό και την στάθμευση στη γειτνιάζουσα περιοχή αμιγούς κατοικίας.
3. Η διάνοιξη δρόμων στο Λόφο Νυμφών, οι οποίοι αυτήν την στιγμή επιτρέπουν την διαμπερή κίνηση από τον Μακρυγιάννη στα Πετράλωνα μέσα από το δάσος. Επιπλέον, η κατασκευή τσιμεντόστρωτου δρόμου σε συνέχεια των λιθόστρωτων του Πικιώνη από τον Λόφο Νυμφών έως την Πνύκα.
4. Η καταπάτηση που γίνεται δίπλα στο Αναπαυτήριο του Πικιώνη στον Λουμπαρδιάρη από την επιχείρηση η οποία το εκμεταλλεύεται μετά το πέρασμα της περιουσίας του ΕΟΤ στην ΕΤΑ ΑΕ. **Αντίθετα, το έργο το οποίο προβλεπόταν στην ΜΠΕ για επαναφορά του Αναπαυτηρίου στην αρχική του μορφή και λειτουργία, όπως την είχε καθορίσει ο Δημήτρης Πικιώνης, δεν εκτελείται**. Αυτή η καταπάτηση αγνοείται προκλητικά από τους αρχαιολόγους, οι οποίοι, μάλιστα, υποστηρίζουν την ιδέα της περίφραξης, ανάμεσα στα άλλα, με το επιχείρημα της προστασίας από καταπατήσεις.
5. Οι αυθαίρετες επεκτάσεις του εστιατορίου «Διόνυσος», το οποίο σταδιακά κατασκευάζει αποθηκευτικούς χώρους επάνω στο παλαιό λιθόστρωτο των Βασιλειάδη-Κονταράτου.

Ας έρθουμε τώρα στο προκείμενο. Ο χώρος στάθμευσης στον Διόνυσο είναι ένα θέμα κλειδί διότι έχει άμεσες επιπτώσεις

1. στα λιθόστρωτα του Πικιώνη
2. στην στάθμευση και την κυκλοφορία σε όλη την περιοχή από του Μακρυγιάννη έως τα Άνω Πετράλωνα
3. κατ᾽ επέκτασιν, έχει αρνητικές επιπτώσεις μακροχρόνια στην ποιότητα ζωής, τις χρήσεις γης και ίσως και τις αντικειμενικές αξίες

Οι διαπιστώσεις που γίνονται στην συνολική μελέτη που εκπονήθηκε από την Ερατοσθένης ΕΠΕ για λογαριασμό του Δήμου Αθηναίων (πρόκειται για μελέτη αναβάθμισης των περιοχών Μακρυγιάννη, Κουκακίου, Φιλοπάππου, Άνω Πετραλώνων, σε συνάρτηση με την Ενοποιηση των Αρχαιολογικών χώρων) είναι οι εξής:

1. Καταστράφηκε ο λιθόστρωτος χώρος στάθμευσης του Διονύσου, έργο των Βασιλειάδη-Κονταράτου, και μετατράπηκε σε ένα τσιμεντοστρωμένο σταθμό αποβίβασης-επιβίβασης τουριστών χωρητικότητας 16 λεωφορείων. Με αυτόν τον τρόπο στερήθηκε η περιοχή 150 θέσεις στάθμευσης ΙΧ, τα οποία πλέον σταθμεύουν πάνω στα λιθόστρωτα του Πικιώνη.
2. Η λειτουργία του ως σταθμού αποβίβασης-επιβίβασης έχει αρνητικές επιπτώσεις σε όλη την περιοχή διότι τα λεωφορεία εισέρχονται και ελίσσονται στους στενούς δρόμους των κατοικημένων περιοχών γύρω από τον Περιφερειακό του Φιλοπάππου. Τελικά, σταθμεύουν στα Άνω Πετράλωνα, πάνω στον Περιφερειακό, έχοντας αναμμένες τις μηχανές επί δίωρο για τα κλιματιστικά, και προκαλούν τεράστια επιβάρυνση με τους ρύπους και τον θόρυβο που εκπέμπουν.

Η ταμπέλα που αναρτήθηκε για ανάπλαση του χώρου στάθμευσης στον «Διόνυσο» έδωσε το έναυσμα για αυτήν την συζήτηση, διότι δείχνει ότι αυτή η κακή και πρόχειρη λύση της χρήσης του χώρου στάθμευσης στον «Διόνυσο», δεν θα διορθωθεί στο μέλλον, αλλά θα παγιωθεί, μονιμοποιώντας όλες τις προαναφερθείσες αρνητικές επιπτώσεις. Δυστυχώς, η Ενοποίηση των Αρχαιολογικών χώρων έγινε με τρόπο μειωτικό, αποσπασματικό, με έργα ασύνδετα μεταξύ τους αισθητικά και χρηστικά και, κυρίως, δεν εφαρμόστηκε στα πλαίσιά της καμία συνολική μελέτη αντιμετώπισης των κυκλοφοριακών επιπτώσεων.

Επιδίωξή μας μέσα απ΄αυτήν την συζήτηση είναι να μορφοποιήσουμε την διάχυτη δυσαρέσκεια του κόσμου γύρω από τα προανεφερθέντα προβλήματα. Η συμβολή των ειδικών επιστημόνων που αποτελούν το πάνελ σήμερα, αλλά και αυτών που βρίσκονται ανάμεσα στους ακροατές, έγκειται ακριβώς στο να αποκτήσουμε καλλίτερη εικόνα των τεχνικών προβλημάτων, να αντλήσουμε πληροφορίες έγκυρες και να διερευνήσουμε τις δυνατότητες που υπάρχουν για λύσεις μερικές ή συνολικές. Ελπίζουμε, λοιπόν, ότι η διαδικασία της σημερινής συζήτησης θα συμβάλει στην καλλίτερη πληροφόρηση των πολιτών-περιοίκων. Έχοντας αυτό ως δεδομένο, ελπίζουμε ότι οι ενέργειές μας θα μπορούν να είναι πιο ρεαλιστικές και αποτελεσματικές.

Από την ίδρυση της ΕΑΧΑ, η Ενοποίηση είχε χαρακτηρισθεί ως η μεγαλύτερη πολεοδομική παρέμβαση στην ιστορία της Αθήνας και ήταν συναρτημένη με το Ρυθμιστικό Σχέδιο. Περιλάμβανε, δηλαδή, ένα πλήρες πακέτο λύσεων για τις παράπλευρες επιπτώσεις αλλά και για την εν γένει αναβάθμιση των περιοχών που περιβάλλουν την Ενοποίηση. Κι όλα αυτά, σε συνεργασία κράτους και Δήμου Αθηναίων. Αντίθετα, η υλοποίηση της Ενοποίησης, που πραγματοποιούν τα ΥΠΠΟ/ΥΠΕΧΩΔΕ μέσω της ΕΑΧΑ ΑΕ σήμερα, είναι κατά πολύ υποδεέστερη των αρχικών σχεδίων, τελείως αποσπασματική και με κακές έως ακατανόητες προτεραιότητες στα υλοποιούμενα έργα.

4.1 Από την διαδικασία των ερωτήσεων και απαντήσεων

❖ *Γιατί δεν αναφερόσαστε στις επιπτώσεις της Ενοποίησης σε άλλες περιοχές*

Ασφαλώς η Ενοποίηση επηρρεάζει όλες τις γύρω περιοχές μέχρι να κλείσει ο κύκλος γύρω από τους λόφους Φιλοπάππου. Όμως, εμείς, με τις συνθήκες κάτω από τις οποίες δημιουργηθήκαμε, εκπροσωπούμε τις περιοχές από Μακρυγιάννη ως Άνω Πετράλωνα και λίγο το Θησείο. Στις άλλες περιοχές υπάρχουν σύλλογοι που ασχολούνται με αυτά τα θέματα, έχουμε επαφές, αλλά δεν μπορούμε να μιλήσουμε εξ ονόματός τους.

❖ *Γιατί δεν αναφερόσαστε στις καταπατήσεις δίπλα στην Αγ. Σωτήρα*

Ό,τι συμβαίνει είναι κατάσταση πολλών ετών, δεν είναι σε εξέλιξη και δεν γνωρίζουμε τι θα αποφασιστεί από τα δικαστήρια. Εν πάσει περιπτώσει, δεν μας πέφτει λόγος -- αντίθετα η κατάσταση στον Λουμπαρδιάρη αφορά ιδιαίτερα και εμάς και όλους τους Αθηναίους.

❖ *Σε ποιόν ανήκουν αυτοί οι χώροι*

Όλοι αυτοί οι χώροι είναι δημόσιοι. Τρεις από αυτούς διαχειριζόταν ο ΕΟΤ (και τώρα η ΕΤΑ ΑΕ) ενώ τους υπόλοιπους διαχειρίζεται το ΥΠΠΟ.

❖ *Γιατί δεν μεταφέρθηκε το Θέατρο της Λώρας Στράτου στον χώρο του θεάτρου Μπαστιά.*

Το θέατρο Μπαστιά ήταν υπό κατεδάφιση για να γίνει ανασκαφή του χώρου.

❖ *Τρόποι πρόσβασης στο σχεδιαζόμενο θέατρο*

Φυσικά, θα ανοιχθούν δρόμοι για αυτοκίνητα μέσα στο δάσος.

❖ *Πώς θα διέρχονται τα πούλμαν*

Αυτό είναι βασικό ερώτημα και περιμένουμε να απαντηθεί στην συζήτηση που ακολουθεί.

5 ΟΜΙΛΙΑ ΘΑΝΟΥ ΒΛΑΣΤΟΥ

Ο ομιλητής αναφέρθηκε στο κυκλοφοριακό και στον Λόφο του Φιλοπάππου.

Τα προβλήματα στην περιοχή περί τον Φιλοπάππου, κυκλοφοριακά και άλλα, αφ΄ενός αφορούν όλην την Αθήνα, αφ΄ετέρου συναντιούνται σε όλην την πόλη.

Βασικός αίτιος είναι το αυτοκίνητο. Το πρόβλημα έχει τόσο διογκωθεί που δεν φαίνεται λύση, είναι αδιέξοδο.

Ο Λόφος του Φιλοπάππου πρέπει να είναι ανοικτός στους επισκέπτες, χωρίς δρόμους και αυτοκίνητα, ενταγμένος σε μια Αθήνα όαση.

6 Ομιλια Γερασιμου Σκλαβουνου

Ο ομιλητής αναφέρθηκε στο Ρυθμιστικό Σχέδιο της Αθήνας και ειδικότερα στο Διάγραμμα 3 το οποίο αναφερόταν στα περί Ενοποίησης των Αρχαιολογικών Χώρων καθώς και το κυκλοφοριακό και οικιστικό θέμα στην ευρύτερη περιοχή. Επιπλέον, αναφέρθηκε σε σχετικές μελέτες που εκπονήθηκαν με εντολή του Δήμου Αθηναίων. Ο ομιλητής σχολίασε ορισμένα σημεία των μελετών που αφορούν στην στάθμευση και το κυκλοφοριακό και μετέφερε την διεθνή εμπειρία σε αντίστοιχα θέματα.

Η Ενοποίηση των Αρχαιολογικών Χώρων είναι σχέδιο που επεξεργάστηκε ο Α. Τρίτσης ως μέρος του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Αθήνας. Το τελευταίο έγινε νόμος το 1985. Το Διάγραμμα 3 του Ρυθμιστικού Σχεδίου αφορά στην Ενοποίηση των Αρχαιολογικών Χώρων. Ο ομιλητής, κατά την περίοδο 1983-1985, είχε εργαστεί ως πολεοδόμος με την ομάδα που εκπόνησε το Ρυθμιστικό Σχέδιο.

Η Ενοποίηση των Αρχαιολογικών Χώρων είχε αντιμετωπισθεί ως παρέμβαση σε οργανική σχέση με τις άλλες παρεμβάσεις στην πόλη, τις οποίες προέβλεπε το Ρυθμιστικό Σχέδιο, και όχι απομονωμένη. Όταν μία παρέμβαση απομονώνεται από το οργανικό σύνολο στο οποίο ανήκει, διαταράσσεται η ισορροπία του όλου συστήματος.

Το Ρυθμιστικό Σχέδιο προέβλεπε:

- Ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς
- Απομάκρυνση των οχληρών χρήσεων από τις περιοχές κατοικίας
- Ανασυγκρότηση των γειτονιών (πχ. η γειτονιά των Πετραλώνων)
- Αναβάθμιση των κέντρων γειτονιάς και δημιουργία δικτύου ροής πεζών
- Διαμόρφωση του οδικού δικτύου με τρόπο ώστε να αποφεύγεται η διαμπερής κυκλοφορία μέσα από τις οικιστικές ενότητες (αυτό το μέτρο εφαρμόστηκε σε δύο γειτονιές μόνον: Πλάκα και Νεάπολη-Λυκαβηττός)

Το Διάγραμμα 3 του Ρυθμιστικού Σχεδίου προέβλεπε τραμ για την Αθήνα και τον Πειραιά, το οποίο θα πέρναγε μέσα από τις πεζοδρομημένες Διονυσίου Αεροπαγίτου και Αποστόλου Παύλου.

Το ΥΠΕΧΩΔΕ και η ΕΑΧΑ εφάρμοσαν αποσπασματικά το Ρυθμιστικό Σχέδιο, δηλ. έγιναν μόνο οι πεζοδρομήσεις των Διονυσίου Αεροπαγίτου και Αποστόλου Παύλου και η Ενοποίηση των Αρχαιολογικών Χώρων, και τώρα δρέπουμε τους καρπούς:

1. Δεν έγινε το τραμ, η ύπαρξη του οποίου σημαίνει όχι λεωφορεία και λιγότερη ρύπανση.
2. Δεν εφαρμόστηκε κανένα πρόγραμμα προστασίας των γειτονιών γύρω από τους αρχαιολογικούς χώρους. Υπάρχει σχετική μελέτη, την οποία ανέθεσε ο Δήμος Αθηναίων στο γραφείο Ερατοσθένης (στην οποία επανέρχεται ο ομιλητής λεπτομερέστερα στην συνέχεια της ομιλίας του). Σαν συνέπεια, έχουμε βαριά διαμπερή κυκλοφορία στα Πετράλωνα και το Κουκάκι.
3. Στάθμευση τουριστικών λεωφορείων στον χώρο στάθμευσης της Δώρας Στράτου και διέλευσή τους από τον Περιφερειακό του Φιλοπάππου.

Ο ομιλητής διατύπωσε ορισμένες ενστάσεις για το περιεχόμενο της μελέτης Ερατοσθένη οι οποίες αφορούν τις λύσεις που προτείνονται για τις θέσεις στάθμευσης. Η πρόθεση της μελέτης είναι οι θέσεις στάθμευσης να καλύψουν τους κατοίκους της περιοχής, τους επισκέπτες των Αρχαιολογικών Χώρων και τους θεατές του Ηρωδείου. Προτείνει η μελέτη να υποσκαφθούν

πλατείες και δρόμοι καθώς και θέσεις στάθμευσης στον χώρο του Ζαππείου --- το τελευταίο, μάλιστα, το έχουν υιοθετήσει τόσο η Κυβέρνηση όσο και η κυρία Μπακογιάννη στο πρόγραμμά της.

Η Επιτροπή για τους Ελεύθερους Χώρους της Αθήνας (μέλος της οποίας είναι και ο ομιλητής) είναι κατηγορηματικά αντίθετη με αυτήν την λύση.

Σημαντικό για το θέμα αυτό είναι το γεγονός ότι, τυπικά τουλάχιστον, η Αθήνα είναι πόλη μέλος του Ευρωπαϊκού Δικτύου Πόλεων Ελευθέρων από τα Αυτοκίνητα. Μεταξύ των θέσεων του Δικτύου σύμφωνα με την Διακήρυξη του Αμστερντάμ, 1994 είναι τα εξής σημεία:

- Προώθηση και υιοθέτηση τρόπων μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον: ποδήλατο, περπάτημα, δημόσιες συγκοινωνίες
- Στάθμευση: ελάττωση θέσεων στάθμευσης ιδίως κοντά σε παλαιά/αναπαλαιωμένα κτίρια

Η Διακήρυξη κινείται αντίθετα από ότι η μελέτη του Ερατοσθένη και η Αθήνα γενικότερα καθώς είναι γνωστό ότι νέες θέσεις στάθμευσης προσελκύουν δεκαπλάσια αυτοκίνητα. Ακολουθώντας τις αρχές του Δικτύου, για παράδειγμα:

- στην Ζυρίχη, νέες θέσεις στάθμευσης δημιουργούνται μόνο άμα καταργηθούν παλαιότερες
- στην Ολλανδία, απαγορεύεται η δημιουργία θέσεων στάθμευσης κοντά σε μεγάλους σταθμούς του ΜΕΤΡΟ

Στα θετικά της μελέτης Ερατοσθένη, ο ομιλητής συμπεριλαμβάνει:

1. Ότι προτείνονται δύο σταθμοί μετεπιβίβασης για τα τουριστικά λεωφορεία, στις οδούς Συγγρού και Ερμού
2. Ότι προτείνεται να γίνεται η εξυπηρέτηση του Ηρωδείου με τραμ
3. Ότι προτείνεται η παράταση της λειτουργίας του ΜΕΤΡΟ μετά τις 12.00 το βράδυ όπως συμβαίνει σε άλλες Ευρωπαϊκές πόλεις

Ο ομιλητής υπενθύμισε ότι, το 1907, οπότε έγινε και η ηλεκτροδότηση των τραμ για να εξυπηρετούνται τα θέατρα Αθήνας και Πειραιά, εκατόν δεκαπέντε οικογένειες ορκίστηκαν ότι ποτέ δεν θα ανεβούν σε αυτό το μέσο συγκοινωνίας. Σχολίασε δε, ότι σήμερα πολύ περισσότεροι συμπολίτες τους Αθηναίοι φαίνεται να συμμερίζονται αυτήν την άποψη.

7 Ομιλια Γιωργου Βαρελιδη

Συνδέοντας την ομιλία του με τα προηθέντα, ο ομιλητής συνοψίζοντας υπογραμμίζει το γεγονός ότι η ΕΑΧΑ δεν έχει αποφασιστικές αρμοδιότητες και ότι το κυκλοφοριακό, οι πεζοδρομήσεις και η στάθμευση στην πόλη των Αθηνών είναι προβλήματα εξ ορισμού. Στην συνέχεια, επικεντρώθηκε στο θέμα της περίφραξης των Αρχαιολογικών χώρων γενικότερα και του Λόφου του Φιλοπάππου ειδικότερα.

Κανείς θα πρέπει να έχει κατά νουν το ερώτημα: όταν γίνεται μια πεζοδρόμηση, μια παρέμβαση, η οποία αλλάζει τις υπάρχουσες ισορροπίες, τί αντιστάθμισμα δίνεται στους κατοίκους για αυτήν την αλλαγή? Όταν διοχετεύεται η κίνηση σε σημεία άλλα από αυτά του παρελθόντος, τί αντιστάθμισμα δίνεται για αυτήν την επιβάρυνση? Πώς, τελικά, γίνεται καλλίτερη η ποιότητα ζωής? Ως απάντηση σε αυτά τα ερωτήματα, μπαίνουν πόρτες στους παραδοσιακά δημόσιους χώρους, πόρτες οι οποίες μάλλον μπαίνουν για να κλείνουν, ίσως για κάποιες ώρες, ίσως έναντι εισιτηρίου.

Πώς, λοιπόν, τονώνεται η κατοικία, πάντα σύμφωνα με το Ρυθμιστικό Σχέδιο, ενώ δεν αναβαθμίζονται οι δημόσιοι χώροι? Πώς επιτυγχάνεται η αναβάθμιση και αύξηση των δημοσίων χώρων, πάντα σύμφωνα με το Ρυθμιστικό Σχέδιο? Με το κλείσιμό τους? Πρέπει να τονιστεί εδώ ότι η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την Αναβάθμιση των Λόφων Φιλοπάππου προτείνει άνοιγμα του αρχαιολογικού χώρου των Λόφων. Και πρέπει να τονιστεί ότι η Περιβαλλοντική Μελέτη έχει δεσμευτικό και θεσμικό χαρακτήρα, δεν αποτελεί ευχολόγιο.

Ποιος ο λόγος της Ενοποίησης? Για ποια Ενοποίηση μιλάμε? Ενοποίηση απομονωμένων θυλάκων? Ενοποίηση διαδρομών ανάμεσα σε περιφραγμένα αρχαιολογικά τμήματα? Αυτό έρχεται σε αντίθεση με κάθε έννοια ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και ένταξής τους στο δημόσιο πεδίο της πόλης.

Ενώ προσπαθούμε να αυξήσουμε τους δημόσιους χώρους και να εντάξουμε σε αυτούς τους πολίτες της Αθήνας, έχουμε εδώ μια πρωτοφανή πρόταση συνολικής αναβάθμισης της πόλης όπου περιφράσσονται όλοι οι σημαντικοί δημόσιοι χώροι που βρίσκονται στο Κέντρο. Αυτή η τακτική έρχεται σε αντίθεση με την Διεθνή Χάρτα για την Προστασία των Ιστορικών Πόλεων, η οποία με τον όρο «προστασία των ιστορικών πόλεων» λέει ότι «εννοούνται τα αναγκαία μέτρα για την προστασία, διατήρηση και αποκατάστασή τους όπως επίσης για την ανάδειξη και προσαρμογή τους στη σύγχρονη ζωή».

Τί σημαίνει, τελικά, περίφραξη σε επίπεδο συμβολικό, σημειολογικό και αντιληπτικό? Σημαίνει απομόνωση. Τί σημαίνει απομόνωση? Τί σηματοδοτεί η απομόνωση? Σηματοδοτεί, σε κοινωνικό επίπεδο, μια εκστατική, δεισιδαιμονική αντιμετώπιση του πολιτιστικά υπέρτερου, εδώ της αρχαιότητας, από το πολιτιστικά κατώτερο, που εδώ είναι η σύγχρονη Ελλάδα. Εμποδίζει, δηλαδή, την βιωματική σχέση κοινωνίας-αρχαιοτήτων και την μετατρέπει σε δεισιδαιμονική έκσταση θεμελιωμένη σε μία άγνοια. Η απομόνωση είναι ουσιαστικά η αδυναμία συνδιαλλαγής με το παρελθόν – συνδιαλλαγής της σύγχρονης Ελληνικής κοινωνίας με το παρελθόν της -- και προδίδει την πολιτιστική στέρηση αυτής της κοινωνίας. Είναι αυτή η εικόνα που θέλουμε να έχουμε για τους εαυτούς μας? Η πόλη είναι ενιαία, πρέπει να είναι ενιαία. Πρέπει να συνδιαλέγεται με το πολιτιστικό της παρελθόν και να διεισδύει σε αυτό. Είναι αδιανόητο να μην γίνεται κάτι τέτοιο. Στην Αθήνα, όμως, δεν γίνεται.

Η Ενοποίηση των Αρχαιολογικών Χώρων υποτίθεται ότι θα πέρναγε μέσα στον σχεδιασμό, την δομή, την διάρθρωση της πόλης αυτήν την παράμετρο, υποτίθεται ότι θα την αναδείκνυε. Είναι

άλλωστε χαρακτηριστικό και του έργου του Δ. Πικιώνη, του πνεύματος του Δ. Πικιώνη. Ο Δ. Πικιώνης χρησιμοποιεί προγενέστερο δομικό υλικό, χρησιμοποιεί προγενέστερα πρότυπα που ξεκινάν από την αρχαιότητα, περνάν από το Βυζάντιο, φθάνουν στην παραδοσιακή αρχιτεκτονική, τα συνθέτει, γιατί είναι ένας μοναδικός συνθέτης, και τα εισάγει στον κηρηγμένο αρχαιολογικό χώρο. Συνδιαλέγεται με την αρχαιότητα παράγοντας μια σύγχρονη αρχιτεκτονική.

Σε τελική ανάλυση, αυτό το οποίο έχουμε είναι μια διάσπαση της ιστορικής συνέχειας της πόλης. Την ιστορική συνέχεια, που υποτίθεται ότι προσπαθούμε να την αναδείξουμε, τελικά την διασπάμε μέσα από την οργάνωση απομονωμένων θυλάκων που τους έχουμε για να πηγαίνουν οι πεζοί και να παρατηρούν εκστατικοί και να θαυμάζουν από μακρυά το πεδίο της αρχαιότητας. Ο αρχαιολογικός χώρος, δηλαδή, υποβαθμίζεται και απομακρύνεται από το πεδίο της σύγχρονης κοινωνικής ζωής στο πεδίο της επιστημονικής αναζήτησης κάποιων ειδικών (αρχιτεκτόνων, αρχαιολόγων κλπ). Δημιουργείται, τελικά, μια άλλη αρχαία πόλη έξω από την σύγχρονη πόλη και ξένη προς αυτήν.

Ποιός είναι ο στόχος --- και το θέμα έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον --- ενός έργου, ενός ΥΠ.ΠΟ., ενός ΥΠΕΧΩΔΕ? Η ευαισθητοποίηση του πολίτη. Η παιδεία μας είναι ο στόχος.

Να πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα: τα διατηρητέα κτίρια. Πόσες διαμαρτυρίες, πόσες ενστάσεις δεν έχουν γίνει για αυτά. Πόσοι φορείς, ιδιώτες, επιστήμονες, γενικά οι τοπικές κοινωνίες, διαμαρτύρονται για τα διατηρητέα κτίρια, τα οποία καταρρέουν, δεν προστατεύονται επαρκώς, δεν χρησιμοποιούνται καταλλήλως. Σκεφτείτε παράλληλα πόσες ελάχιστες διαμαρτυρίες υπάρχουν από την κοινωνία μας για κάστρα που πέφτουνε, για εκκλησάκια βυζαντινά που καταστρέφονται από τους παπάδες που τα λειτουργούνε ή πέφτουνε απλά, για αρχαιότητες που επίσης καταστρέφονται. Ο λόγος που η κοινωνία μας ασχολείται με το λιγότερο σημαντικό και όχι το ουσιώδες είναι ότι το κτίριο το βλέπουμε, το κτίριο βρίσκεται μέσα στην πόλη μας, στην διαδρομή μας. Τον αρχαιολογικό χώρο έχει καθιερωθεί, και από ό,τι βλέπω επιχειρείται αυτό να συνεχιστεί, να μην τον βλέπουμε, να βρίσκεται στο πεδίο των ειδικών, στο πεδίο του θαυμασμού του πολίτη για τον χώρο και για τους ειδικούς.Το αποτέλεσμα θα είναι να μην προχωρήσει ποτέ η ευαισθητοποίηση του πολίτη για το θέμα των αρχαιοτήτων. Αυτό, φυσικά, είναι οξύμωρο. Χάνουμε τον στόχο μας που είναι η ευαισθητοποίηση του πολίτη. Το ΥΠΠΟ αυτόν τον στόχο πρέπει να έχει. Μόνον άμα ευαισθητοποιηθεί ο πολίτης θα υπάρχουν οι πολιτικές σχέσεις για να δοθούν περισσότερα χρήματα, για να προωθηθεί και μια πολιτιστική πολιτική καλλίτερη. Πρόκειται για κοντόφθαλμη οπτική, είτε είναι του ΥΠΠΟ είτε είναι οποιουδήποτε άλλου.

Έχουμε να κάνουμε με μια πολιτική που έχει σχέση με το μνημείο. Το μνημείο είναι στοιχείο του παρελθόντος που έχει εγγραφεί στην εθνική συλλογική μας μνήμη. Πώς θα το περάσουμε στην συλλογική μας μνήμη αν δεν το δούμε, δεν το βιώσουμε, δεν γίνει μέρος της καθημερινότητάς μας, αν δεν περάσει μέσα στην αστική μας ζωή?

8 Παρεμβαση Αριστειδη Ρωμανου

Ο ομιλητής αναφέρθηκε στην ανάγκη ενός γενικότερου πλαισίου στο οποίο θα έπρεπε να εντάσσονται και τα έργα της Ενοποίησης των Αρχαιολογικών Χώρων και το οποίο θα προστατεύει τα δικαιώματα των κατοίκων των σχετιζομένων περιοχών. Τέλος, πρότεινε συγκεκριμένη λύση για το θέμα της πρόσβασης της Ακρόπολης από τους τουρίστες.

Σχετικά με την ένταξη των έργων της Ενοποίησης των Αρχαιολογικών Χώρων σε ένα ευρύτερο σχέδιο για την πόλη, υπάρχουν δύο επιχειρήματα.:

1. *Το επιχείρημα του προέδρου της ΕΑΧΑ*: Αν δεν προχωρήσουμε στην εφαρμογή του έργου και ασχοληθούμε με το γενικό πλαίσιο, τότε δεν θα κάνουμε τίποτε, γιατί τα ζητήματα έχουν τέτοιο βάθος και έκταση που επενεργούν σε όλο το ιστορικό κέντρο, δηλ. το κέντρο της Αθήνας
2. *Αντεπιχείρημα*: Αν δεν υπάρχει Επιτελικό Σχέδιο, στο οποίο να εντάσσεται η Ενοποίηση, αν δηλαδή η ΕΑΧΑ ασχολείται μόνο με τις εργολαβίες των πεζοδρομήσεων και τίποτε άλλο, τότε ποιος θα ασχοληθεί με τα παράπλευρα προβλήματα που επιδεινώνονται από την παρέμβαση της ίδιας της ΕΑΧΑ; Ένας τέτοιος φορέας πρέπει να είναι σε θέση να παίρνει πρωτοβουλίες για δράση και ρύθμιση γενικότερων πολεοδομικών ζητημάτων.

Δεν προϋπήρχε λοιπόν ευρύτερο σχέδιο για την αντιμετώπιση σε όλο το βάθος και την έκταση των κυκλοφοριακών, συγκοινωνιακών και οικονομικών προβλημάτων καθώς και των προβλημάτων που άπτονται των χρήσεων γης --παράδειγμα περιοχή Θησείου-- και των πεζοδρομήσεων στις εν λόγω περιοχές. Και ακριβώς γι' αυτό, είχαμε προτείνει τότε στον πρόεδρο της ΕΑΧΑ να εκπονηθεί μια μελέτη, την οποία ονομάσαμε «Μελέτη – Πλαίσιο». Η πρόταση είχε γίνει αποδεκτή και κάλυπτε τα ακόλουθα θέματα:

1. Πολεοδομικό ζήτημα / χρήσεις γης: Τι πρέπει να γίνει για να προστατευτεί τόσο το έργο της Ενοποίησης όσο και οι γειτνιάζουσες περιοχές κατοικίας; Επειδή στην Αθήνα οι αρχαίοι χώροι και οι περιοχές κατοικίας συνυπάρχουν, δεν είναι περιοχές οριοθετημένες η μία από την άλλη, πρέπει να ληφθούν υπόψη σοβαρά οι συνθήκες ζωής των κατοίκων των περιοχών που συνυπάρχουν με τους αρχαίους χώρους. Δεν είναι δυνατόν να λέγεται ότι τα έργα της Ενοποίησης ανήκουν στην πόλη ή στο έθνος και συνεπώς η λειτουργία των περιοχών κατοικίας να μπαίνει σε δεύτερη μοίρα. Για να επιζήσει η κατοικία στις κεντρικές περιοχές πρέπει να της παρασχεθούν οι καθημερινές υπηρεσίες που έχει ανάγκη και να προστατευθεί από τον κίνδυνο των πεζοδρομήσεων (να μη γίνει ένα απέραντο πάρκιγκ ή ένα απέραντο σουβλατζίδικο μετά μουσικής, βλέπε Θησείο).
2. Στόχος του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Αθήνας του 1985 ήταν να διατηρηθεί η κατοικία στο κέντρο της πόλης. Αυτό σημαίνει ότι αναγνωρίζονται στους κατοίκους των σχετικών περιοχών όλα τα δικαιώματα πρόσβασης σε υπηρεσίες και όλες οι ευκολίες της καθημερινής ζωής, που έχουν οι κάτοικοι των άλλων περιοχών. Επομένως, το πώς θα κρατηθεί η προσβασιμότητα στην κατοικία στο ίδιο επίπεδο ποιότητας (με τις άλλες περιοχές εκτός κέντρου) είναι ζητούμενο και θα πρέπει η Ενοποίηση να δίνει μια πολεοδομική απάντηση σ' αυτό το ζήτημα. Αν η σχετική κυκλοφοριακή μελέτη δεν ολοκληρώθηκε, θα πρέπει έστω και εκ των υστέρων να ολοκληρωθεί.
3. Η Μελέτη-Πλαίσιο περιείχε πρόταση για το πρόβλημα της μεταφοράς των τουριστών στην Ακρόπολη. Συνιστώσες του προβλήματος:
    - οι τουρίστες είναι άνθρωποι μεγάλης ηλικίας κατά μέσον όρον
    - έχουν λίγο χρόνο στην διάθεσή τους

- πρέπει να ξεκινούν από σημείο που απέχει κάποια λογική απόσταση από την Ακρόπολη
- υπάρχουν ανηφόρες στην περιοχή
- θερμοκρασιακές συνθήκες δύσκολες.

Άρα η προσέγγιση των τουριστών στους αρχαιολογικούς χώρους με όχημα (μέχρι κάποιου σημείου εγγύτητας), είναι πρακτική ανάγκη και όχι ιδεολογική θέση. Η προσέγγιση αυτή μπορεί να γίνει είτε με τα ίδια τα τουριστικά λεωφορεία (συνήθως των 50 θέσεων), τα οποία εκτελούν τις υπόλοιπες τουριστικές μετακινήσεις είτε με άλλα, κατάλληλα για τους αρχαιολογικούς χώρους, οχήματα. Η Μελέτη-Πλαίσιο ξεκίνησε εύλογα με τη δεύτερη εναλλακτική. Προτάθηκε να σταματούν τα πούλμαν σε επιλεγμένα οικόπεδα, σε μια ακτίνα μεγαλύτερη, και το τουριστικό πλήθος να μεταβιβάζεται σε ένα ενδιάμεσο δημόσιο μέσο μεταφοράς, το οποίο θα προσεγγίζει τα σημεία του αρχαιολογικού ενδιαφέροντος. Χαρακτηριστικά του μέσου αυτού είναι:

- μη ρυπογόνο
- μικρότερο από τα πούλμαν
- πιο ευέλικτο
- ευρισκόμενο σε συνεχή κυκλοφορία

Η συνεχής κυκλοφορία είναι ουσιώδης λεπτομέρεια.

Η υλοποίηση αυτής της ιδέας αποθαρρύνθηκε από τα τουριστικά γραφεία και τα γραφεία των ιδιοκτητών των τουριστικών λεωφορείων. Το επιχείρημά τους βασίστηκε στη δυσκολία διαχείρισης των επιβατών των τουριστικών λεωφορείων και στην καθυστέρηση της επί- και απο-βίβασης. Πόσο μάλλον όταν μεσολαβήσει ένα δεύτερο όχημα.

Ως παράδειγμα προς μίμηση, ο ομιλητής έφερε την πόλη της Ρώμης, όπου με την ευκαιρία των εορταστικών εκδηλώσεων για το έτος 2000, οργανώθηκε ένα σύστημα μεταφοράς του τουριστικού πλήθους που ονομάζεται «Γραμμή J», και έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

- Ορισμός δύο Ζωνών, της πρώτης με ακτίνα 22 km και της δεύτερης, η οποία εμπεριέχεται στην πρώτη, με ακτίνα 7,5 km.
- Τα τουριστικά πούλμαν σταματούν στην πρώτη ζώνη σε ευρύχωρους δημόσιους χώρους στάθμευσης που βρίσκονται πάνω σε βασικούς κυκλοφοριακούς άξονες.
- Στη δεύτερη ζώνη, συνδέοντας τους χώρους στάθμευσης των πούλμαν με τους αρχαιολογικούς χώρους, κυκλοφορούν μόνο τα λεωφορεία της Γραμμής J, κλιματιζόμενα και με ενδοσυνεννόηση, ώστε να μπορούν οι ξεναγοί/επικεφαλής των τουριστικών ομάδων να προγραμματίζουν την επίσκεψή τους.
- Το σύστημα λειτουργεί με αυστηρότατα πρόστιμα στα πούλμαν που παραβιάζουν την είσοδο στη ζώνη 2 και με ειδικές άδειες για τη διευκόλυνση της τουριστικής κίνησης (π.χ. τα πούλμαν παίρνουν ειδική άδεια για τη μεταφορά των τουριστών με τις αποσκευές τους προς και από τα ξενοδοχεία).
- Το σύστημα μπορούν να το χρησιμοποιήσουν και οι κάτοικοι, αλλά επειδή είναι ακριβό το εισιτήριο και δεν τους συμφέρει, χρησιμοποιείται κατά κανόνα από τους τουρίστες.
- Η εκμετάλλευση της Γραμμής J ανατέθηκε με διαγωνισμό σε Κοινοπραξία στην οποία συμμετείχαν οι ιδιοκτήτες των τουριστικών λεωφορείων της Ρώμης.

9 ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΝΙΚΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΗ

Ο ομιλητής έστρεψε την προσοχή του ακροατηρίου στο γεγονός της ύπαρξης αξιόλογης πανίδας στον Λόφο του Φιλοπάππου (αρκετά είδη προστατεύονται και περιλαμβάνονται στα παραρτήματα II & III της Διεθνούς Σύμβασης της Βέρνης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης, Νόμος 1335/1983, στα παραρτήματα II και IV της Οδηγίας 92/43 ΕΟΚ, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, ΚΥΑ 33318/3028/1998 και στο Παράρτημα I της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ για την προστασία των άγριων πουλιών). Αναφέρθηκε επίσης στις αρνητικές επιπτώσεις που πιθανόν να έχουν στην άγρια ζωή του λόφου τα έργα ανάπτυξης που εκτελούνται εκεί στο πλαίσιο της Ενοποίησης των Αρχαιολογικών Χώρων.

Ο λόφος του Φιλοπάππου λειτουργεί στις μέρες μας ως αστικό πάρκο και ως χώρος αρχαιολογικού ενδιαφέροντος και πολιτιστικών εκδηλώσεων για τους κατοίκους και επισκέπτες της Αθήνας και περιβάλλεται από δρόμους μέτριας ως μεγάλης κυκλοφορίας και από πυκνοδομημένες περιοχές. Παρόλα αυτά ο λόφος φιλοξενεί μια αξιόλογη πανίδα, και ιδιαίτερα ορνιθοπανίδα, τόσο σε ποικιλία όσο και σε μέγεθος των πληθυσμών.

Κατά την εργασία πεδίου, που έγινε στο πλαίσιο της εκπόνησης της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για τα έργο «Συνολική Ανάδειξη Αρχαιολογικού Χώρου Φιλοπάππου»[1], εντοπίστηκαν περιοχές που έχουν σημασία για τη διατήρηση της πανίδας του Λόφου καθώς και μια τάση προτίμησης των επί μέρους βιοτόπων από τα διάφορα είδη, πληροφορία που θα έπρεπε να ληφθεί σοβαρά υπόψη κατά την εκτέλεση των έργων ανάδειξης του αρχαιολογικού χώρου.

Σημειώνεται ιδιαίτερα η παρουσία στο λόφο δύο και ενός αυστηρά προστατευόμενων ειδών ερπετών και θηλαστικών αντίστοιχα (Παράρτημα II της Διεθνούς Σύμβασης της Βέρνης για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης, Νόμος 1335/1983) καθώς και τουλάχιστον τεσσάρων αυστηρά προστατευόμενων ειδών πουλιών (Παράρτημα I Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ για την προστασία των άγριων πουλιών).

Ως σημαντική περιοχή για τα πουλιά και άλλες ομάδες ζώων, χαρακτηρίστηκε μια ζώνη στο κέντρο περίπου του λόφου, που τουλάχιστον μέχρι την περίοδο των αυτοψιών, δεχόταν τις λιγότερες ανθρώπινες πιέσεις (πλαγιά πίσω από το θέατρο της Δώρας Στράτου και περιοχή Κοίλης). Στη ζώνη αυτή παρατηρήθηκαν οι μεγαλύτεροι πληθυσμοί ερπετών και λεπιδοπτέρων. Ειδικά πάντως σε ότι αφορά στα πουλιά, ακόμα και οι θαμνότοποι και τα δασάκια που βρίσκονται έξω από τα όρια της χαρακτηριζόμενης ως σημαντικής περιοχής είναι επίσης αξιόλογες ζώνες για την παραμονή, τη διατροφή και το φώλιασμα αρκετών από τα είδη που καταγράφηκαν.

Πίνακες που παρουσιάζουν με λεπτομέρεια τα είδη της πανίδας αλλά και της χλωρίδας του λόφου του Φιλοπάππου μπορεί να βρει κανείς στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της Συνολικής Ανάδειξης Αρχαιολογικού Χώρου Φιλοπάππου. Συνολικά καταγράφηκε η παρουσία 4 ειδών πεταλούδων, 6 ειδών ερπετών, 3 ειδών θηλαστικών και 94 είδη πουλιών.

---

[1] Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Αθήνας Α.Ε. , Συνολική Ανάδειξη Αρχαιολογικού Χώρου Φιλοπάππου. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Μελετητής: Νίκος Γιαννάκης. Επιβλέποντες ΕΑΧΑ ΑΕ: Μάρω Παπαδοπούλου, Γιώργος Μαϊστράλης, Νέστορας Μαυρόπουλος. Αθήνα, Οκτώβριος 2001

10 Παρεμβαση Ιωαννη Παλαιοκρασσα

Ο συντονιστής της συζήτησης, αφού επανέλαβε την διευκρίνιση του κ. Καρρά ότι Ελληνική Εταιρεία λειτουργεί ως φιλόξενος οικοδεσπότης αλλά δεν έχει θέσεις επί του θέματος, χωρίς αυτό να αποκλείει ότι πρόκειται να αποκτήσει στο άμεσο μέλλον, συνόψισε τα θέματα που αναφέρθηκαν στις εισηγήσεις ως εξής:

1. Ποια η επαφή του πολίτη και ποια η σχέση του με τον αρχαιολογικό χώρο?
2. Μπορούμε να ζήσουμε μαζί με το αυτοκίνητο? Ο σύγχρονος Έλληνας τρέφει ιδιαίτερη αγάπη για το αυτοκίνητο, το οποίο, όμως, έχει αποδειχθεί αδηφάγο όσον αφορά τους δημόσιους χώρους. Οι πόλεις δεν αντέχουν το αυτοκίνητο, δεν είναι φτιαγμένες για αυτό, κυρίως πόλεις σαν την Αθήνα.
3. Η Ενοποίηση των Αρχαιολογικών Χώρων εφάρμοσε ένα μέρος των προτάσεων. Τί πρέπει να γίνει βραχυπρόθεσμα και τί μακροπρόθεσμα ώστε να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα (κυκλοφοριακό, χρήσεις γης, σχέση κατοίκων με αρχαιολογικούς/δημόσιους χώρους)? Τα πράγματα δείχνουν προς το χειρότερο και το Μουσείο της Ακρόπολης θα επιβαρύνει περισσότερο την περιοχή.
4. Η περιοχή ανήκει στους κατοίκους ή είναι μια περιοχή για ευρύτερη χρήση?

Συντονιστική Επιτροπή της Λαϊκής Συνέλευσης για το Λόφο του Φιλοπάππου

http://filopappou.cc.ece.ntua.gr/

Subject: Κτήμα Συγγρού - 7 πληγές και μια λύση
Date: Wed, 24 Mar 2004 09:54:25 +0200
From: "Theodota Nantsou" <t.nantsou@wwf.gr>

Κτήμα Συγγρού: επτά πληγές και μια λύση

Ενημερωθείτε για τα προβλήματα του Κτήματος Συγγρού, ενός από τους τελευταίους πνεύμονες πρασίνου της Αθήνας, και για τη δουλειά του WWF Ελλάς για την προστασία της περιοχής.
http://www.wwf.gr/ktima_syggrou3.htm

****

Θεοδότα Νάντσου, Συντονίστρια των προγραμμάτων δράσης, WWF Ελλάς, Φιλελλήνων 26, 105 58 Αθήνα, τηλ: 010 3314893, fax: 010 3247578, http://www.wwf.gr

ΓΙΝΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΟΣ ΣΤΗ ΛΥΣΗ - ΓΙΝΕ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ WWF ΕΛΛΑΣ

****

Theodota Nantsou, Conservation Manager, WWF Greece, 26 Filellinon str., Athens 105 58, GREECE, tel: 0030 10 3314893, fax: 0030 10 3247578, email: t.nantsou@wwf.gr

www.passport.panda.org - take action on global conservation issues - have you got your Passport?

Sygrou-7Pliges1Lysi.pdf	**Name:** Sygrou-7Pliges1Lysi.pdf **Type:** Acrobat (application/pdf) **Encoding:** base64 **Description:** Sygrou-7Pliges1Lysi.pdf

Οι επτά πληγές του κτήματος Συγγρού και μια λύση

Κτήμα Συγγρού

Το κτήμα Συγγρού,
ένας από τους τελευταίους πνεύμονες πρασίνου της Αθήνας,
έχει ανάγκη από άμεση προστασία.

Οι επτά πληγές

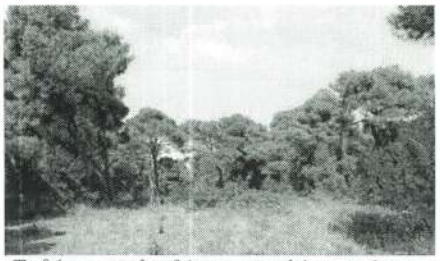
1. Εγκατάλειψη δάσους.
Το μεγάλης οικολογικής αξίας δάσος Συγγρού χρήζει διαχείρισης για τη βελτίωσή του και την προστασία από πυρκαγιά. Χρειάζεται κλαδέματα, καθαρισμούς, δεντροφυτεύσεις και ποτίσματα, με άλλα λόγια φροντίδα και συντήρηση

Γεωργικές καλλιέργειες

3. Εγκατάλειψη ιστορικών κτιρίων.
Τα εξαιρετικής αρχιτεκτονικής κτίρια (κυρίως η έπαυλη Συγγρού και ο νεογοτθικού ρυθμού ιερός ναός του Αγ. Ανδρέα) δυστυχώς ρημάζουν. Έτσι, εκτός από τις αισθητικές επιπτώσεις, υπάρχει κίνδυνος για τους επισκέπτες.

4. Ανεξέλεγκτες χρήσεις
Εκτός από τις επίσημες ανεπαρκώς ελεγχόμενες εισόδους, το κτήμα είναι διάτρητο από παράνομες ιδιωτικές πόρτες ανοιγμένες από τις αυλές πολυκατοικιών ή από άλλα σημεία των γύρω οδών. Έτσι, από πολλούς περιοίκους το κτήμα Συγγρού αντιμετωπίζεται σαν προσωπική ιδιοκτησία, οπότε ο έλεγχος των επισκεπτών και η χρήση του χώρου είναι ανεξέλεγκτη. Η ομάδα του WWF Ελλάς έχει καταγράψει περιπτώσεις συλλογής ξυλείας για τζάκια και καλλιέργεια ζαρζαβατικών από ιδιώτες. Ούτε για τις επισκέψεις διαφόρων ομάδων υπάρχει προγραμματισμός ώστε να αποφευχθούν οι αρνητικές συνέπειες, ενώ τα δρώμενα στο θέατρο Αναβρύτων συχνά υπερβαίνουν τη φέρουσα ικανότητά του. Τέλος, η χρήση ή επέκταση των κτιρίων δεν είναι πάντοτε σύμφωνη με τους όρους του κληροδοτήματος.

Το δάσος καταλαμβάνει το μεγαλύτερο τμήμα του κτήματος Συγγρού και χρήζει φροντίδας και προστασίας

2. Εγκατάλειψη γεωργικών εκτάσεων.
Οι καλλιεργούμενες εκτάσεις που άλλωστε αποτελούν το εργαλείο για την εφαρμογή του κληροδοτήματος, δηλαδή για την «μόρφωσιν καλών γεωργών και κηπουρών» είναι υποβαθμισμένες. Υπάρχει ανάγκη φροντίδας των καλλιεργειών και της υποδομής (θερμοκήπια) αλλά και προστασίας ενάντια σε προσπάθειες αλλαγής της χρήσης του.

Η έπαυλη Συγγρού και το εκκλησάκι του Αγ. Ανδρέα ρημάζουν

Παράνομη είσοδος από πολυκατοικία στην οδό Μυκάλης 2

Οι χώροι πρασίνου είναι ανεκτίμητος πλούτος για τα αστικά κέντρα της χώρας. Με δεδομένο ότι σε κάθε κάτοικο της Αθήνας αναλογούν μόνο 2-3 τετραγωνικά μέτρα πρασίνου , το χαμηλότερο ποσοστό στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η ανάγκη προστασίας των λίγων χώρων πρασίνου που έχουν απομείνει θα έπρεπε να αντιμετωπίζεται από την Πολιτεία ως επείγουσα προτεραιότητα.

Δυστυχώς όμως, αυτές οι πράσινες γωνιές όλων των μεγάλων πόλεων της Ελλάδας αντιμετωπίζονται μάλλον σαν υποψήφιοι χώροι φιλοξενίας μικρών και μεγάλων κατασκευών, εμπορικών δραστηριοτήτων και αθλητικών και κοινωνικών εγκαταστάσεων, ή σαν σκουπιδότοποι, παρά ως αναντικατάστατοι περιβαλλοντικοί πόροι και τόποι αναψυχής και ξεκούρασης των πολιτών.
[Αστικό πράσινο: η ανάσα της πόλης χάνεται. WWF Ελλάς, 2004.]

5. Έλλειψη φύλαξης.
Αυτή τη στιγμή υπάρχει φύλακας μόνο στη μια από τις επίσημες εισόδους του κτήματος. Επιπλέον, δεν γίνονται περιπολίες μέσα στο κτήμα, με στόχο τη μείωση του κινδύνου βανδαλισμών, παράνομης εισόδου αυτοκινήτων ή μηχανών και τον έγκαιρο εντοπισμό εστιών φωτιάς.

6. Σκουπίδια από επισκέπτες αλλά και από χρήστες του χώρου (σχολεία, αθλητές, κα). Στο κτήμα υπάρχουν ελάχιστοι κάδοι απορριμμάτων, ενώ δεν γίνεται τακτική αποκομιδή.

7. Κίνδυνος πυρκαγιάς.
Οργανωμένη πυροπροστασία δεν υπάρχει, αρκετοί πυροσβεστικοί κρουνοί δεν λειτουργούν και υπάρχουν διαλυμένες πυροσβεστικές φωλιές. Επιπλέον, υπάρχει έλλειψη μόνιμου προσωπικού στο πυροφυλάκιο.

Η λύση

Οι επτά πληγές του κτήματος Συγγρού πρέπει να αντιμετωπιστούν ολοκληρωμένα και με γνώμονα την προστασία της περιοχής και τον σεβασμό στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο προστασίας της. Υπάρχει δηλαδή επείγουσα ανάγκη σύνταξης ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης και υιοθέτησής του από το ΙΓΕ και ουσιαστικής στήριξής του από τους τρεις όμορους δήμους. Το σχέδιο διαχείρισης είναι το βασικό εργαλείο για τη συνεπή και μακροπρόθεσμη προστασία από την εγκατάλειψη, τις καταπατήσεις, τα διάφορα αναπτυξιακά σχέδια και την αλλαγή του χαρακτήρα του.

Το κλειδί όμως για την επιτυχία αυτού του εγχειρήματος είναι η σύμπνοια και η συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων και ομάδων. Σε πρώτη φάση και με τη βοήθεια τοπικών κινήσεων πολιτών αλλά και των πρώτων απαντήσεων στο ερωτηματολόγιο, το WWF Ελλάς κατέγραψε τις επτά πληγές του κτήματος Συγγρού. Καλούμε λοιπόν κάθε ενδιαφερόμενο σε συνεργασία, ώστε με την έγκριση του ΙΓΕ να προχωρήσουμε στην επεξεργασία των προτάσεων για ρεαλιστική αντιμετώπιση των προβλημάτων του κτήματος Συγγρού.

Τυπώθηκε σε 100% ανακυκλωμένο χαρτί

WWF

Μάρτιος 2004

WWF Ελλάς
Φιλελλήνων 26
105 58 Αθήνα
Τηλ.: 210 33 14 893
Fax: 210 32 47 578
http://www.wwf.gr

© 1986 WWF ® WWF Registered Trademark

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΑΧ ΑΘΗΝΑΣ 47 ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ
ΕΛΛΑΣ

Ελεύθεροι Χώροι

Περιοδικό της Συντονιστικής Επιτροπής Συλλόγων και Κινήσεων της Αθήνας
για την Προστασία των Ελευθέρων Χώρων και την Ποιότητα Ζωής

Τεύχος 11

Ιανουάριος-Φεβρουάριος-Μάρτιος 2004

Ως πότε τα παρκαρισμένα αυτοκίνητα σε χώρους περιπάτου θα καθιστούν την αναψυχή και την προσπέλαση των πεζών άγχος;

Περιεχόμενα

Της σύνταξης	3
Εισήγηση στην ημερίδα "Το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των Ελεύθερων Χώρων"	4
Ο κύριος Βενιζέλος και το Πάρκο Γουδή	5
Πολιτιστικός Σύλλογος Άνω Αμπελοκήπων	6
Επιτροπή Αγώνα για το Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή	7
Επιτάφιος Κώστα Σκουφή	8
Σύλλογος Περιβαλλοντικής Προστασίας Ψυχικού Ομιλία της προέδρου του συλλόγου στην ημερίδα 18-02-2004	9
Εξωραϊστικός Σύλλογος περιοχής Λυκαβηττού "Ο Λυκαβηττός"	10
Πάρκο Λαγουμιτζή: Πόσα χρόνια χρειάζονται ακόμα για να γίνει το όνειρο πραγματικότητα;	12
Δουργούτι: Ώρα μηδέν	12
10 Ερωτήσεις της κίνησης πολιτών "ΠΕΖΗ" στους εκπρόσωπους των κομμάτων	13
Παρέμβαση Πολιτών Αμαρουσίου. Οι κοινόχρηστοι χώροι στο Μαρούσι	14
Συντονιστική επιτροπή συλλόγων και κινήσεων για την προστασία των ελεύθερων χώρων της Αθήνας και της ποιότητας ζωής. Ψήφισμα ημερίδας 18-02-2004	15
Εκδηλώσεις για τους Ελεύθερους Χώρους	16

Ελεύθεροι Χώροι

Περιοδικό της Συντονιστικής Επιτροπής Συλλόγων και Κινήσεων της Αθήνας για την Προστασία των Ελεύθερων Χώρων και την Ποιότητα Ζωής. (**Γραμματεία:** τηλ. 9320665-9839524-3816077)

ΕΔΡΑ-ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Ζωχίου 8, Άνω Αμπελόκηποι, τηλέφωνο-τηλεομοιότυπο (φαξ): 6923591
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Θ. Κοκκινάκης, Ν.Κανάρης, Κ. Δενδρινός, Δ. Κλεφτοδήμος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ- ΜΟΝΤΑΖ: Παυλίνα Αλεξανδροπούλου, pavlinac@otenet.gr
ΕΚΤΥΠΩΣΗ-ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Σ. Γοργογιάννης- Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30 Αθήνα τηλ.: 3300646

(Το 11ο τεύχος σπάλθηκε στο τυπογραφείο στις 20-03-04)

Στη Συντονιστική Επιτροπή συμμετέχουν: Πολιτιστικός Σύλλογος Άνω Αμπελοκήπων (6923591), Σύνδεσμος για την ποιότητα ζωής στα Πατήσια (2232145), Εξωραϊστικός Σύλλογος "Λυκαβηττός" (7230343), Επιτροπή Αγώνα για τη Σωτηρία του Άλσους Ριζάρη (7273682), Συντονιστική Επιτροπή για τη Σωτηρία του Πάρκου Ελευθερίας3220616), Εξωραϊστικός Πολιτιστικός Σύλλογος Πλάκας "Ο Παρθενώνας" (3237745), Σύλλογος Περιβαλλοντικής Προστασίας Ψυχικού (6713935), Κίνηση Πολιτών Γαλατσίου (2921119), Φίλοι του Δάσους, του Πρασίνου και του Φυσικού Περιβάλλοντος Ν. Φιλαδελφείας-Ν. Ιωνίας-Ν. Χαλκηδόνας (2770306), Σύλλογος Προστασίας Περιβάλλοντος Φιλοθέης (6848702), Εξωραϊστικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Χαροκόπου Καλλιθέας (9511989), Επιτροπή Αγώνα Αλεπότρυπας (3203022), Επιτροπή Αγώνα Πεδίου Άρεως (8214596), Εξωραϊστικός Σύλλογος Βοτανικού-Ρουφ "Η Αθηνά" (3451553), Αθλητικός Πολιτιστικός Σύλλογος "Πήγασος" (9222863), Παρέμβαση στην Πόλη (Πεδίο Άρεως-Πολύγωνο) (6463523), Πολιτιστικός Σύλλογος Περιοχής Σεπολίων (5147403), Επιτροπή Αγώνα για το Πάρκο Γουδή (7776425), Εξωραϊστικός Συνοικιακός Σύλλογος Ακαδημίας Πλάτωνος (5155056), Εξωραϊστικός και Πολιτιστικός Σύλλογος "ο Λόφος του Παιδιού" (Γκράβα) 2235796), Συντονιστική Επιτροπή για τη Διάσωση των Προσφυγικών (8814717), Φίλοι της Κυψέλης , Παρέμβαση Πολιτών Αμαρουσίου (8063508),Σύλλογος Ιδιοκτητών Προσφυγικών Πολυκατοικιών Λ. Αλεξάνδρας "Η Ανάπλαση" (6427761), Πολιτιστικός-Περιβαλλοντικός Σύλλογος Κέντρου Αμπελοκήπων (6457730), Παρατηρητήριο Ελεύθερων Χώρων (www.asda.gr/ket/elxoroi.htm), Πρωτοβουλία Πολιτών για τα Δικαιώματα των Πεζών (8814717), Συντονιστική Επιτροπή της Λαϊκής Συνέλευσης Κατοίκων για το Φιλοπάππου, Παρέμβαση Κατοίκων Πετραλώνων - Θησείου - Φιλοπάππου - Κουκακίου (3460933). **Φορείς Γενικής Αναφοράς** (Παρατηρητές): Σύλλογος Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών (ΣΕΠΟΧ), Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών (ΣΑΔΑΣ).

Δραστηριοποιηθείτε στους Συλλόγους και στις Επιτροπές Αγώνα για την προστασία των Ελεύθερων Χώρων της περιοχής σας. Πάρτε τηλέφωνο τώρα!

Κάθε ενυπόγραφο κείμενο εκφράζει τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη και δεν δεσμεύει απαραίτητα το περιοδικό, που ενδέχεται να έχει αντίθετη άποψη. Αναδημοσίευση επιτρέπεται με υποχρεωτική βιβλιογραφική αναφορά στην πηγή.

Κανόνες για την αρθρογραφία στο Περιοδικό: Τα άρθρα για κάθε Σύλλογο ή Επιτροπή δεν πρέπει να υπερβαίνουν τη μια Σελίδα (360 λέξεις). Τα σχόλια είναι ευπρόσδεκτα και θα δημοσιεύονται με τα αρχικά του κάθε συντάκτη. Ορισμένα θέματα επικαιρότητας, γενικού ενδιαφέροντος ή συνεντεύξεις μπορεί να καταλαμβάνουν χώρο μεγαλύτερο της μιας σελίδας, μετά από έγκριση της συντακτικής επιτροπής. Οι φωτογραφίες είναι επίσης ευπρόσδεκτες. Κάθε άρθρο πρέπει να παραδίδεται σε ηλεκτρονική μορφή (δισκέτα Η/Υ ή ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο).

Της σύνταξης

Αγαπητοί αναγνώστες γεια σας.

Το τεύχος αυτό θα βρίσκεται στα χέρια σας λίγες μέρες μετά τις βουλευτικές εκλογές και με δεδομένη την αλλαγή της διακυβέρνησης της χώρας από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην Ν.Δ. Βέβαια οι πολιτικές εξαγγελίες και οι πρακτικές των δύο αυτών κομμάτων για το περιβάλλον και τους ελεύθερους χώρους δεν αφήνουν πολλές ελπίδες για αλλαγή της κυβερνητικής συμπεριφοράς πάνω σ' αυτά τα θέματα.

Η καινούργια τετραετία διακυβέρνησης ξεκινά με δεδομένα κάποια στοιχεία τα οποία δεν είναι καθόλου παρήγορα για την περαιτέρω τύχη των ελεύθερων χώρων και του πρασίνου της πρωτεύουσας και του λεκανοπεδίου ολόκληρου. Αυτό έγινε φανερό και από την προεκλογική καμπάνια και των δύο κομμάτων στην οποία η αναφορά σε θέματα περιβάλλοντος και οικολογικού ενδιαφέροντος ήταν μηδαμινή αν όχι ανύπαρκτη. Επίσης ο συχνοτισμός στελεχών τους με εκπροσώπους μεγάλων ιδιωτικών οικονομικών συμφερόντων τα οποία εποφθαλμιούν την εκμετάλλευσης και την ιδιωτικοποίηση πολλών ελεύθερων χώρων της Αθήνας, δεν αφήνει πολλά περιθώρια ελπίδας για τις αντιστάσεις που θα προβληθούν, στα αδηφάγα σχέδιά τους, από τους κυβερνώντες.

Με την ύπαρξη της «Εταιρείας Τουριστικών Ακινήτων» Α.Ε., η οποία ξεπουλά όσο – όσο δημόσια γη προς οικονομική εκμετάλλευση σε ιδιώτες έχουμε να αντιμετωπίσουμε την πλήρη αδιαφορία του κράτους προς τους πολίτες του και προς τα κοινωνικά οφέλη τους. Η κατάργηση ενός ελεύθερου χώρου ως προς την χρήση του από τους πολίτες είναι στέρηση ενός αγαθού ανυπολογίστου αξίας το οποίο δεν αναπληρούται με οποιαδήποτε οικονομική αντιπαροχή. Ιδιαιτέρως στην Αθήνα όπου το ποσοστό των ελεύθερων χώρων ανά κάτοικο είναι το μικρότερο απ' όλες τις Ευρωπαϊκές πρωτεύουσες.

Φτάνοντας στο τελείωμα των ολυμπιακών έργων βλέπουμε ότι η επιβάρυνση σε όγκους τσιμέντου, σίδερου και γυαλιού μέσα στην Αθήνα, ολοένα και αυξάνει αλλοιώνοντας το μικροκλίμα της περιοχής ολοένα προς το χειρότερο. Η επιβάρυνση το περιβάλλοντος είναι ακόμα μεγαλύτερη διότι διαπιστώνουμε ότι και σε όσα έργα έχουν αποπερατωθεί οι περιβάλλοντες χώροι δεν έχουν αποκατασταθεί ως προς την φύτεψη υψηλού και χαμηλού πρασίνου όπως τουλάχιστον προβλεπόταν στις μακέτες των μελετητών.

Οι τύχες των μεγάλων ελευθέρων χώρων, όπως του Ελληνικού και του πάρκου Γουδή, οι οποίοι προορίζονταν για μητροπολιτικά πάρκα, είναι αμφίβολες και με την καινούργια κυβέρνηση. Οι ορέξεις των κάθε λογής Π.Α.Ε., της εκκλησίας και των εργολαβικών συμφερόντων είναι πάντα ανοικτές για την εκμετάλλευση και την αλλαγή χρήσης όλων των δημοσίων χώρων. Οι πιέσεις οι οποίες εξασκούνται προς την κυβέρνηση είναι παρά πολλές και οι μέχρι τώρα αντιστάσεις, στις εξαγγελίες της τουλάχιστον, πολύ ισχνές. Επίσης η περίφραξη και η επιβολή εισιτηρίου σε μεγάλους κοινόχρηστους ελεύθερους χώρους, όπως ο Λόφος του Φιλοπάππου, με το πρόσχημα της φύλαξης των εντός αυτών αρχαιοτήτων θα έχει οδυνηρή επίπτωση στην αναψυχή και την διαβίωση των κατοίκων της πόλης μας.

Τελευταίο στη σειρά, καθόλου όμως και στην αξιολόγησή του, αφήνουμε το ζήτημα της πολιτικής που έχουν και τα δύο κόμματα για την διευκόλυνση της κυκλοφορίας του Ι.Χ. αυτοκινήτου μέσα στον αστικό ιστό. Η προώθηση των μέσων μαζικής μεταφοράς είναι πολύ μικρή και χωρίς κεντρικό σχεδιασμό, ούτως ώστε η αναγκαιότητα της μεταφοράς μεγάλου μέρους πολιτών με ιδιωτικά μέσα ή ταξί να είναι πολύ μεγάλη. Η χαλαρή φύλαξη της παράνομης στάθμευσης και η προσέλκυση όλο και μεγαλύτερου όγκου Ι.Χ. αυτοκινήτων στο κέντρο της πόλης με καινούργιος σταθμούς στάθμευσης καθιστούν την κυκλοφορία των πεζών και των ποδηλατών ολοένα και πιο προβληματική, επικίνδυνη και αφόρητη. Επίσης η πολιτική προώθησης των πωλήσεων των Ι.Χ. αυτοκινήτων είναι σκανδαλώδης (δόσεις, κατάργηση τελωνείων, κοινωνική προβολή κ.αλ.) και δημιουργεί έναν υπερπληθυσμό αυτοκινήτων μέσα σε μια πόλη χωρίς τις ανάλογες υποδομές κουράζοντας, εκνευρίζοντας και χειροτερεύοντας την ποιότητα ζωής των πολιτών της.

Για να αντιμετωπιστούν όλα τα παραπάνω προβλήματα είναι αναγκαίο όλοι μαζί μα και ο καθένας από το δικό του μετερίζι και όσο μπορεί να αγωνιστεί για το αυτονόητο «την ανάσα μας». Δεν πρέπει να υπάρξει κανένας εφησυχασμός και καμμία ολιγορία γιατί τα οικονομικά συμφέροντα είναι πολύ μεγάλα και για ορισμένους το χρηματικό κέρδος είναι υπεράνω από ανθρώπους και φύση. Ας αφήσουμε λοιπόν το σπίτι μας, τον καναπέ μας και την Τ.V. μας και ας αφιερώσουμε όσο το δυνατόν περισσότερο χρόνο στην προστασία του περιβάλλοντος το οποίο θα βελτιώσει και την ποιότητα της ζωής μας.

Με φιλικούς χαιρετισμούς
Καλωσορίζοντας την Άνοιξη που μας έρχεται να' μαστε όλοι καλά.

Εισήγηση στην ημερίδα
Το θεσμικό πλαίσιο προστασίας των Ελεύθερων Χώρων

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ
Βαλεστίνου 15, Τ.Κ. 115 23 – Τηλ. / Φαξ: 210-64.57.730

Φεβρουάριος 2004

Οι Αμπελόκηποι είναι μια περιοχή όπου παρατηρείται τα τελευταία χρόνια σημαντική και σταθερή υποβάθμιση της ποιότητας ζωής. Τα επί δεκαετίες συσσωρευμένα προβλήματα δεν αντιμετωπίζονταν από την συντεταγμένη πολιτεία παρά μόνο στα χαρτιά (Γενικό Πολεοδομική Σχέδιο κλπ). Η αδιαφορία, η αδυναμία, η έλλειψη ιεραρχημένου προγράμματος προτεραιοτήτων και οικονομικών πόρων αλλά και η έλλειψη πολιτικής βούλησης από τη μια αλλά και η έλλειψη πληροφόρησης και διεκδίκησης των πολιτών οδήγησαν στη συστηματική απώλεια πολλών ελεύθερων χώρων.

Τα ιδιωτικά συμφέροντα στη δόμηση είναι αυτά που απειλούν τους ελεύθερους χώρους με στόχο την αύξηση του πλούτου των ολίγων και με συνέπεια τον εγκλωβισμό των κατοίκων ανάμεσα στα τσιμεντένια μεγαθήρια και την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής.

Χαρακτηριστική είναι η υπόθεση ΘΩΝ. Μια συστηματική και μεθοδευμένη διαδικασία με βασικούς υπεύθυνους ΥΠΕΧΩΔΕ και Δήμο Αθηναίων οδήγησαν το 1998 στην ανοικοδόμηση από τις εταιρίες Βωμού του μισού των 8 στρεμμάτων που διεκδικούσαν οι κάτοικοι από δεκαετίες να γίνει χώρος πρασίνου. Παρά τις έντονες διαμαρτυρίες των κατοίκων και τις 10.000 υπογραφές, παρά την υπόσχεση του τότε Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ ο μεγαλοεργολάβος προχώρησε στο δεύτερο μέρος του σχεδίου του, την ανοικοδόμηση και των υπόλοιπων 4 στρεμμάτων, με ιδιόμορφες μεθόδους και υπόγειες διαδρομές εις βάρος των κατοίκων. Η απειλή τσιμεντοποίησης του ΘΩΝ, ήταν η αφορμή της σύστασης του Συλλόγου μας. Ξεκινήσαμε έναν άνισο αγώνα ενάντια στα κερδοσκοπικά συμφέροντα του Βωβού συχνά κατά παράβαση της νομοθεσίας και στη σύμπλευση του Κράτους και του Δήμου με αυτά.

Παράλληλα με τις κινητοποιήσεις των κατοίκων και των φορέων ώστε να ασκηθεί πίεση στον Δήμο και στα Υπουργεία, επιδιώκαμε να εμποδίσουμε τα επεκτατικά σχέδια μέσα από προσφυγές στην δικαιοσύνη. Η ακύρωση κατά της οικοδομικής άδεις δυστυχώς δεν έγινε δεκτή από το Διοικητικό Εφετείο. Παρά τις παρανομίες και αυθαιρεσίες και καταγγελίες στον Συνήγορο του Πολίτη τελικά σαν Πόντιο Πιλάτος απεσύρθη από την υπόθεση χωρίς να μας πείσει ότι εξεπλήρωσε τον ρόλο του.

Προσφύγαμε στο ΣτΕ κατ' έφεση κατά της άδειας και κατά της τροποποίησης του Σχεδίου Πόλεως στο Ο.Τ. ΘΩΝ. Μετά από τη θετική εισήγηση πιστεύουμε θα ακυρωθεί η παράνομη οικοδομική άδεια και θα αλλάξουμε προς το καλύτερο την τροποποίηση σχεδίου πόλεως που τόσο «άδικα» εξαφάνισε από τον χάρτη την πολυκατοικία της Λ. Κηφισίας 5.

Στόχος μας είναι να διεκδικήσουμε στη συνέχεια τόσο τη βελτίωση των κοινόχρηστων χώρων στο ΘΩΝ όσο και αποζημιώσεις για την υποβάθμιση του περιβάλλοντος που έχει προκληθεί.

Παράλληλα εκκρεμεί από διετίας στον εισαγγελέα μηνυτήρια αναφορά του Συλλόγου για σειρά παρανομιών στο ΘΩΝ.

Άλλο μεγάλο έγκλημα είναι η ανέγερση του Πολυδιασκεδαστηρίου στην Β. Σοφίας δίπλα στο Ιπποκράτειο. Παρά τη φόρτιση της περιοχής σε τσιμέντο, τη μηδενική ύπαρξη πρασίνου, η πολεοδομία εξέδωσε οικοδομική άδεια με σωρεία υπερβάσεων και χρήσεις μη επιτρεπόμενες από το ειδικό καθεστώς χρήσεων της Β. Σοφίας και το ΓΠΣ. Το μεγαθήριο ανεγέρθηκε προκαλώντας ακόμη και ζημίες στις γύρω πολυκατοικίες και στο Ιπποκράτειο (στατικές).

Το σενάριο ΘΩΝ επαναλήφθηκε και σ' αυτή την περίπτωση. Το Εφετείο δεν ακύρωση την οικοδομική άδεια γνωστό ΣτΕ, όπου προσφύγαμε κατ' έφεση, ο εισηγητής έχει ζητήσει την ακύρωσή της.

Η παράνομη είσπραξη επιδοτήσεων από τους κατασκευαστές για το υπόγειο σταθμό αυτοκινήτων, που καταγγέλθηκε από το Σύλλογο, οδήγησε την υπόθεση στα δικαστήρια για απάτη. Η πολεοδομία παρά τις συνεχείς καταγγελίες μας για αυθαίρετα αδρανεί και ούτε στέλνει τον φάκελο στους αρμόδιους φορείς παρά τις πιέσεις που δέχεται από παντού.

Το νεραντζάκι στην τούρτα είναι και η δίωξη από τους εργολάβους του Συλλόγου και κατοίκων για καθυστέρηση οικοδομικών εργασιών λόγω των προσφυγών μας. Ζητούν αποζημίωση 2 εκ. ευρώ. Η ασυδοσία σε όλο της το μεγαλείο. Έχουμε αθωωθεί πρωτόδικα αλλά οι εργολάβοι άσκησαν έφεση. Ουσιαστικά διεκδικούν το δικαίωμά μας να προσφεύγουμε στα δικαστήρια.

Ελπίζουμε στην δικαίωση με γενναία απόφαση του ΣτΕ, ακύρωση της άδειας, την αλλαγή χρήσης του κτιρίου και προσαρμογή του στη νομιμότητα. Και σε αυτήν την περίπτωση να ζητήσουμε αποζημιώσεις για την υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Σημειώνουμε ότι με αγωγές τους κάτοικοι γειτονικών πολυκατοικιών διεκδικούν αποζημιώσεις εκατομμυρίων για τις βλάβες και την υποβάθμιση που έχουν υποστεί οι ιδιοκτησίες τους.

Μεγάλη ανακούφιση θα είναι να σωθούν τα προσφυγικά και να φύγει το γήπεδο από την Λ. Αλεξάνδρας. Διαφορετικά η καταστροφή στην περιοχή θα είναι τελειωτική και ο εκφυλισμός σε όλο του το μεγαλείο. Πλήρης ισοπέδωση κάθε πολιτιστικού και κοινωνικού στοιχείου. Επ' ουδενί όμως να κατασκευαστεί γήπεδο και αθλητικό σούπερ μάρκετ στο Γουδί διότι αφανίζεται ο μεγάλος πνεύμονας που θα κρίνει το μέλλον της ζωής αυτής της πόλης.

Μεγάλα κερδοσκοπικά συμφέροντα θέλουν να αφανίσουν χώρους όπου πρέπει να ανεγερθούν σχολεία για να σταματήσει επιτέλους η διπλοβάρδια που τόσο προπαγανδίζει η Πολιτεία και ο Δήμος αθηναίων. Ο αγώνας μας γι' αυτά τα θέματα μόλις αρχίζει.

Σημαντικό παράδειγμα το Οικοδομικό Τετράγωνο 51 στο Πολύγωνο όπου χρόνια οι κάτοικοι προσπαθούν να αποκτήσουν το σχολείο τους. Υπάρχουν όμως συμφέροντα εργολάβων. Μεγάλη η ευθύνη του Δήμου και της Πολιτείας αν χαθεί ο χώρος.

Όταν το ΥΠΕΧΩΔΕ εγκαινίασε το πάρκο Παστέρ όλα ήσαν μια μικροπολιτική σκοπιμότητα Το πάρκο μετά από δικές μας πιέσεις ανοίγει μόνον κάποιες εργάσιμες μέρες και ώρες. Διεκδικούμε να αποδοθεί άμεσα στους πολίτες καθ' όλη την διάρκεια της μέρας και όλες τις μέρες του χρόνου με ευθύνη του Δήμου Αθηναίων.

Τα όπλα μας στον αγώνα για τη διάσωση των τελευταίων ελευθέρων χώρων είναι ανεπαρκή. Η χρήση ένδικων μέσων είναι ένα από αυτά. Η εμπειρία μας από τους δικαστικούς αγώνες πολυτιμότατη για την μελλοντική πορεία. Η συμβολή του Επιμελητηρίου Περιβάλλοντος σ' αυτή την προσπάθεια είναι αναντικατάστατη.

Το Δ.Σ.

Ο κύριος Βενιζέλος και το Πάρκο Γουδή

Ο Συνταγματολόγος, Καθηγητής και Υπουργός Πολιτισμού πολεμάει το πράσινο και ξιφουλκεί εναντίον των ελευθέρων χώρων πρασίνου της Αθήνας.

Τελευταίο του κατόρθωμα είναι η επίθεσή του εναντίον του Πάρκου ΓΟΥΔΗ.

Περιφρονεί το νόμο 732/77 και το Νόμο 1515/85 του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Αθήνας για τη δημιουργία του Πάρκου ΓΟΥΔΗ, ανάσα ζωής για το νεφόπλητκο λεκανοπέδιο της Αθήνας.

Παραβιάζει την προστασία του Υμηττού.

Παραχωρεί απλόχερα πολλές δεκάδες στρέμματα ακριβής Δημόσιας γης σε μια ανώνυμη εταιρεία για επαγγελματικές – εμπορικές εγκαταστάσεις τσιμέντου στο όνομα του αθλητισμού.

Αδιαφορεί για όλες τις ομόφωνες αποφάσεις επιστημονικών ιδρυμάτων, δημοτικών αρχών κ.λπ. επιτροπών για τη δημιουργία του Μητροπολιτικού Πάρκου ΓΟΥΔΗ υψηλής οικολογικής ποιότητας.

Ο φιλόδοξος Καθηγητής άλλαξε το πατρικό του επώνυμο, εξήλωσε τη δόξα του Ελευθερίου Βενιζέλου και έτσι πήρε το ιστορικό επώνυμο.

Ο Υπουργός Πολιτισμού Κύριος Βενιζέλος δεν σεβάστηκε την κινητοποίηση των Διεθνών Αρχαιολογιών Οργανισμών για την σωτηρία του Μαραθώνα.

Ο ολετήρας της Ιστορίας και του πρασίνου θα σεβαστεί το Πάρκο ΓΟΥΔΗ;

Βασιλική Καραγιάννη 19/2/2004
Επιτροπή Αγώνα για το Μητροπολιτικό Πάρκο ΓΟΥΔΗ.

Πολιτιστικός Σύλλογος Άνω Αμπελοκήπων

Θέμα: Προστασία ελεύθερων χώρων.
Εισηγητής: Δημήτρης Κλεφτοδήμος
Αρχιτέκτονας – αντιπρόεδρος Π.Σ.Α.Α.
στην ημερίδα 18-02-2004

Σε μια περίοδο όπου κυριαρχεί η προεκλογία και προωθείται από τα κυρίαρχα ΜΜΕ η πλασματική πραγματικότητα, σε αυτή (και όχι μόνο) τη περίοδο εμείς τολμάμε να αγωνιζόμαστε, να ευαισθητοποιούμε τον γείτονά μας, να χτίζουμε σχέσεις αλληλεγγύης ενάντια στον ατομικισμό και την ξενοφοβία.

Τολμάμε απέναντι στην κοινωνική μοντελλοποίηση που προωθείται (καταστρέφοντας ανθρώπους – εργασία – περιβάλλον, για να μεγαλώνουν τα κέρδη διαφόρων συμφερόντων), να αγωνιζόμαστε καθημερινά σε επίπεδο γειτονίας, συνοικίας, πόλης.

Συχνά ζούμε ενέργειες τόσο δημόσιων φορέων όσο και ιδιωτικών που δρομολογούν (στο όνομα συνήθως της «ανάπτυξης» και των Ολυμπιακών έργων) την καταστροφή του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος και του πολιτισμού. Η διαπλοκή των ενεργειών αυτών δείχνει και την έλλειψη πολιτικής βούλησης για τη διάσωση των ελεύθερων χώρων (και όχι μόνο).

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Άνω Αμπελοκήπων από την ίδρυσή του, το 1959, με συνεχείς αγώνες έχει συμβάλλει καθοριστικά στη διάσωση ελευθέρων χώρων της περιοχής μας (πλατεία Χαιροπούλου, πλατεία Βέμπο, αποτμήσεις – νησίδες με πράσινο) αλλά και σε άλλα έργα που έχουν σχέση με τις ανάγκες των κατοίκων της και την ποιότητα ζωής τους: αποχέτευση, οδοποιία, συγκοινωνιακό, σχολεία, πολιτιστικά δρώμενα κ.ά.

Η περιοχή μας είναι πουκνοδομημένη – πυκνοκατοικημένη. Λόγω της θέσης της στον ευρύτερο χώρο της πόλης (κοντά στο κέντρο, σε επαφή με τον μικρό δακτύλιο και με μεγάλους κυκλοφοριακούς άξονες, με σταθμό ΜΕΤΡΟ – Πανόρμου έχει προσελκύσει δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς (Υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ, της Νομαρχίας Αθηνών, ΚΑ΄ Δ.Ο.Υ., ΙΚΑ, ΤΕΒΕ, Διοικητ. Δικαστήρια, Νοσοκομεία) καθώς και επαγγελματικές δραστηριότητες, με αποτέλεσμα την de facto αλλαγή χρήσεων γης, την μείωση των ελάχιστων ελεύθερων χώρων κ.ά.

΄Εχουν απομείνει δυο μεγάλοι ελεύθεροι χώροι: της ΔΕΗ και του ΚΑΠΑΨ.

1. Ο χώρος του ΚΑΠΑΨ επί των οδών Λάκωνος, Τριφυλλίας, Λάμψα, έκτασης 10 στρεμμάτων με υψηλό πράσινο.
   Χρειάστηκαν 40 χρόνια αγώνων μας α) για να παραχωρηθεί ο δημόσιος αυτός χώρος από το Υπ Οικονομικών (μέσω της ΚΕΔ) στον Δήμο Αθηναίων τον Ιούνιο του 1999 και β) για να χαρακτηρισθεί ο χώρος αυτός από το ΥΠΕΧΩΔΕ ως κοινόχρηστος χώρος πρασίνου τον Γενάρη του 2002.
   Παρόλα αυτά ο Δήμος Αθηναίων από το 1999 (επί δημαρχίας κ. Δ. Αβραμόπουλου) μέχρι σήμερα (με δήμαρχο την κα. Ντ. Μπακογιάννη) δεν έχει προχωρήσει σε ουσιαστικά βήματα και ο χώρος ρημάζει αφού έχει μετατραπεί σε αυθαίρετο πάρκινγκ αυτοκίνητων, ενώ τα παιδιά δεν έχουν που να παίξουν. Η πριν από 20 μέρες δήλωση του προέδρου του Δ.Σ. Δήμου Αθηναίων κ. Μπεχράκη, ότι εντός 15 ημερών θα απομακρύνει τα Ι.Χ. έχει μείνει ανεφάρμοστη.
2. Το οικόπεδο ΔΕΗ επί των οδών Λάμψα, Φλώρου, Γεωργούλα (πίσω από το Γηροκομείο) συνολικής έκταση 21 στρεμμάτων, εξ ων 4 στρεμ. ΄Εχουν διατεθεί στο παρελθόν για παιδικούς σταθμούς, μετά από αγώνες του συλλόγου μας και των κατοίκων. Από τα υπόλοιπα στρέμματα χρειάστηκαν μακροχρόνιοι αγώνες για να ανατραπεί το Π.Δ. που χαρακτήριζε τον χώρο ως χώρο για την ανέγερση των κτιρίων των κεντρικών υπηρεσιών της ΔΕΗ και να χαρακτηρισθούν τον Γενάρη του 2002 4 στρ. ως κοινόχρηστος χώρος πρασίνου και 6 στρεμ. Για σχολείο.
   Ο Σύλλογός μας απαιτεί να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες υλοποίησης του σχεδιασμού αυτού, από τον Δ. Αθηναίων, τον ΟΣΚ και το Υπ. Ανάπτυξης (που εποπτεύει την ΔΕΗ).

Άλλα θέματα:

1. Τα προσφυγικά του Γηροκομείου στην οδό Πανόρμου, όπου η ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. είχε στο παρελθόν προωθήσει μέσω του ΥΠΕΧΩΔΕ σχέδιο τροποποίησης των εγκ/ων Ρυμοτομ. Σχεδίου με σκοπό την κατεδάφισή τους και την ανέγερση στη θέση τους 5 ορόφους υπέργειου Σταθμού Μετεπιβίβασης Αυτοκινήτων. Με την 225 / 00 απόφαση του Ε΄ τμήματος του ΣτΕ κρίθηκε ότι η τροποποίηση αυτή δεν είναι σύνομη «... γιατί οι χρήσεις του αποβλέπουν σε εξυπηρέτηση υπερτοπικών και όχι τοπικών αναγκών» σε μια «περιοχή που ευρίσκεται σε επιβαρημένο πολεοδομικά τμήματα της πόλης».

Ο Σύλλογος μας παλεύει για την ανάκληση της απόφασης απαλλοτρίωσης, του ΥΠΕΧΩΔΕ, των κτιρίων αυτών, όπως είχε και εγγράφως δεσμευθεί ο πρώην υφ/ργος ΠΕΧΩΔΕ κ. Ν. Αλευράς.

2. Το Αττικός Άλσος έκτασης 350 στρ. κοινόχρηστου χώρου στα διοικητικά όρια των Δήμων Αθηνών, Γαλατσίου και Ψυχικού. Με το 29/01/96 Π.Δ. (ΦΕΚ 143Α/96) καθορίστηκαν με τα συνταγματικά κριτήρια η θέση και η διάταξη κτιρίων – εγκαταστάσεων από το ΣτΕ (642/94 και 636/95 πράξεις του). Όμως στην πράξη ο χώρος, με ευθύνη αχικά του ΥΠΕΧΩΔΕ και κατόπιν της Υπερνομαρχίας Αθηνών, εμπορευματοποιήθηκε αφού οι κοινοχρ. Εγκαταστάσεις όχι μόνο επεκτάθηκαν αυθαίρετα, αλλά και άλλαξαν χρήση («αναψυκτήρια» ΖΕΠΠΕΛΙΝ και ΥΑΔΕΣ, θερινός ανοικτός «κοινόχρηστος» κινηματογράφος, κτίριο πρώτων βοηθειών – W.C.). Επίσης, παρανόμησε και η Δ/νση Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων η οποία εξέδωση την 444/97 οικοδομ. Άδεια και στο τμήμα που ανήκει στα διοικητικά όρια του Δήμου Γαλατσίου. Στο τέλος η Υπερνομαρχία Αθηνών, παρ' όλες τις αντιρρήσεις μας, προχώρησε στη δημιουργία Αναπτυξιακής εταιρίας για τη διαχείρηση των Αλσών (Αττικόν Άλσος, Πεδίον Άρεως, Άλσος Βυζαντινού Μουσείου) με σκοπό την αύξηση των εσόδων.
3. Τοποθέτηση φωτεινού σηματοδότη στην διασταύρωση των οδών Τριφυλλίας και Λ. Μπέλλου, όπου έχουν συμβεί πολλά ατυχήματα (κυρίως πεζών). Το αίτημά μας απορρίφθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ (Δ/νση ΜΕΟ) το οποίο καλεί τον Δήμο Αθηναίων να επαναχαράξει (επαναδιαγραμμίσει) την υφιστάμενη διάβαση πεζών!!! Με απόφαση του Συλλόγου μας και σε συνεργασία με τα σχολεία της περιοχής μας θα προβούμε στις 12-03-04 στις 13:00 μ.μ. στην κατάληψη του δρόμου.
4. Καθαριότητα χώρων, αναβάθμιση της περιοχής, κυκλοφοριακό, συγκοινωνιακό, αλλά και θέματα πολιτισμού μέσω των τμημάτων παραδοσιακών και μοντέρνων χορών, θεατρικής ομάδας, ζωγραφικής κ.ά. μας απασχολούν καθημερινά.

Τέλος, επισημαίνουμε ότι κόντρα στο κλίμα της εποχής (εφησυχασμός, ατομικισμός, κατακερματισμός, εμπορευματοποίηση διασκέδασης και ΄χι μό) έχει ενεργοποιηθεί στο σύλλογό μας ομάδα νεολαίων, οι οποίοι ζουν στο πετσί τους την αδιαφορία της πολιτείας και θέλουν συλλογικά να δράσουν στα πολιτιστικά και όχι μόνο πράγματα.

Η νεολαία μας είχε κινητοποιηθεί και πριν ένα χρόνο με τις αντιπολεμικές διαδηλώσεις μας.

Το Δ.Σ. μας στηρίζει την νεολαία μας στην προσπάθειεά της και δηλώνει ότι δεν εφησυχαζόμαστε, αλλά επαγρυπνούμε και καλούμε κάθε ευαίσθητο πολίτη σε έναν κοινό αγώνα για να υλοποιήσουμε αυτά που οι ιθήνοντες πιπιλίζουν σαν καραμέλα αλλά δεν πραγματοποιούν: την διάσωση των ελευθέρων χώρων, τον πολιτισμό στη γειτονία, την ποιότητα ζωής.

Επιτροπή Αγώνα για το Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή

Εισηγητής: Θεανώ Αγαθάκη
Δημοτική Σύμβουλος Δήμου Παπάγου, Πρόεδρος οικολογικού συλλόγου στο Δήμο Παπάγου
Μέλος της Επιτροπής Αγώνα για το Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή.
Αθήνα 18-2-2004

Όταν μιλάμε για Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή, εννοούμε μια μεγάλη έκταση, μεταξύ των Δήμων Αθηναίων, Ζωγράφου, Παπάγου, Νέου Ψυχικού και Χολαργού, που μπορεί και πρέπει να γίνει Πάρκο.

Από το 1977, ύστερα από αγώνες των κατοίκων της περιοχής παραχωρήθηκε με το νόμο 732, ο χώρος των πρώην και νυν στρατοπέδων, εκτάσεως 965 στρεμμάτων, στους πέριξ Δήμους με σκοπό να γίνουν Πάρκο.

Το 1985 ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου της Αθήνας (ΟΡΣΑ), με το νόμο 1515, χαρακτήριζε τον παραπάνω χώρο ως υπερτοπικό πόλο πρασίνου και αναψυχής.

Σήμερα, δεκαετίες μετά, ο στόχος της δημιουργία πάρκου παραμένει απραγματοποίητος, καθώς οι νομοθετημένες ρυθμίσεις και υποσχέσεις δεν τηρήθηκαν.

Το 1997 ο ΟΡΣΑ (ΥΠΕΧΩΔΕ) ανέθεσε στο Ε. Μ. Πολυτεχνείο ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο «Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή». Η μελέτη ολοκληρώθηκε το 1999. Στα 965 στρέμματα ελεύθερης γης, εντάσσονται λειτουργικοί χώροι όπως: η Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου, η Σχολή και το Άλσος Χωροφυλακής, το Άλος και το Νοσοκομείο Σωτηρία, το Άλσος Παπάγου, οι υφιστάμενες αθλητικές εγκαταστάσεις, και άλλες λειτουργίες και χώροι της περιοχής, με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα μεγάλο Πάρκο, 4.500 στρεμμάτων το «Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδή».

Δυστυχώς, όμως, το ΥΠΕΧΩΔΕ, παρ' ότι παρήγγειλε και πλήρωσε τη παραπάνω μελέτη, ουδέποτε νομοθέτησε σχετικά και ουδέποτε θεσμοθέτησε τις χρήσεις γης που προβλέπει.

Αποτέλεσμα; Διάφορα συμφέροντα, Δημόσια κι ιδιωτικά, σπεύδουν να επωφεληθούν και να αρπάξουν κομμάτια γης για τη δημιουργία των εγκαταστάσεών τους.

- Η ΑΕ Αθήνα 2004 εδώ κατασκευάζει το Ολυμπιακό Χωριό Τύπου γήπεδα αντιπτέρησης και πεντάθλου πολλών χιλιάδων θέσεων.
- Εκχερσώθηκαν 10 στρέμματα, με κοπή δέντρων, για την κατασκευή Νοσοκομείου, σε μια περιοχή όπου υπάρχουν οκτώ από τα μεγαλύτερα Νοσοκομεία της Χώρας.
- Εδώ σχεδιάζεται η δημιουργία δυο Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων, του νεκροτομείου της Αθήνας, νέων κτιρίων Υπουργείων κ.α.

Τη χαριστική βολή, όμως, στη καταστροφή του χώρου δίνει η πρόταση του κ. Βενιζέλου με την ανοχή της Δημάρχου Αθηναίων, για τη δημιουργία στο χώρο του Έμπορο - αθλητικού Κέντρου του Παναθηναϊκού.

Η πρόταση αυτή παραβιάζει βάναυσα τους νόμους που αναφέραμε τις χρήσεις γης που προβλέπει η μελέτη του Ε.Μ. Πολυτεχνείου, την προστασία που παρέχει η Β΄ Ζώνη Υμηττού και ακυρώνει οριστικά το όνειρο της δημιουργίας του Μητροπολιτικού Πάρκου, ανάσα Ζωής για τη νεφόπληκτη Αθήνα και ολόκληρο το Λεκανοπέδιο.

Η Επιτροπή μας και οι πολίτες της περιοχής, οι οποίοι δύο φορές στο παρελθόν ανέτρεψαν παρόμοια σχέδια, αντιτίθεται κάθετα στη δημιουργία γηπέδου στο χώρο του Γουδή. Υπάρχουν άλλωστε εναλλακτικές προτάσεις για την εγκατάσταση του γηπέδου του Παναθηναϊκού.

Μαζί μας ενώνουν τη φωνή τους, με ομόφωνες αποφάσεις, τα Δημοτικά Συμβούλια και οι Δήμαρχοι Ζωγράφου, Παπάγου, Χολαργού και Ν. Ψυχικού, η Σύγκλητος του ΕΜΠ, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, η ΤΕΔΚΝΑ, η Μελετητική Ομάδα του τμήματος Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ και πολλοί φορείς της περιοχής.

Η Αθήνα και το Λεκανοπέδιο χρειάζονται το Πάρκο Γουδή.

Η αθλητικο – εμπορική εγκατάσταση δεν μπορεί και δεν πρέπει να γίνει στο χώρο του Γουδή.

Η Κυβέρνηση οφείλει να σεβαστεί τους νόμους που η ίδια θέσπισε, τις κατά καιρούς δεσμεύσεις της, τη δέσμευση του ίδιου του Πρωθυπουργού και να προχωρήσει, άμεσα, στη θεσμοθέτηση του χώρου ως χώρου υψηλού πρασίνου, με τις χρήσεις γης που προβλέπει η μελέτη του ΕΜΠ. Στη θεσμοθέτηση, επί τέλους, του Μητροπολιτικού Πάρκου Γουδή.

Το Μητροπολιτικό Πάρκο μας αφορά όλους.
Περισσότερο αφορά τη ζωή των παιδιών μας.

Επιτάφιος Κώστα Σκουφή

Ο Κώστας Σκούφης έφυγε από κοντά μας σε ηλικία 78 ετών. Πεζός διέσχιζε τον δρόμο και τον κτύπησε μηχανάκι. Ο πολλοστός πεζός θύμα τροχαίου, ο πρώτος ανάμεσα στις γραμμές μας. Για να επιβεβαιώνει η Ελλάδα την θλιβερή πρωτιά της στα θανατηφόρα τροχαία ατυχήματα.

Ο Κώστας Σκούφης, με μακροχρόνια αγωνιστική πορεία στο λαϊκό κίνημα, ήταν αντιπρόεδρος του Εξωραϊστικού Συλλόγου Πλάκας «Ο Παρθενώνας» και ιδρυτικό μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής Συλλόγων και κινήσεων για την προστασία των Ελεύθερων χώρων. Πόσες φορές οι συνεδριάσεις της Συντονιστικής Επιτροπής φιλοξενήθηκαν στα γραφεία του «Παρθενώνα», πόσες φορές τις διεύθυνε ο ίδιος ο μπάρμπα – Κώστας, μειλίχιος, δίκαιος, καλοσυνάτος, ένας πραγματικός πατέρας για όλους μας. Τον τελευταίο χρόνο βοήθησε αποφασιστικά και την Πρωτοβουλία για τα δικαιώματα των πεζών «ΠΕΖΗ», στα πρώτα της βήματα, βλέποντας την σοβαρότητα του προβλήματος, αυτού του προβλήματος που έμελλε να του στοιχίσει και την δική του ζωή.

Αν και αφήνει άξιους και αγαπητούς συνεργάτες στον «Παρθενώνα», το κενό που αφήνει είναι πράγματι δυσαναπλήρωτο. Όλοι εμείς που τον ζήσαμε, θα λέμε ότι η ζωή μας άξιζε μόνο και μόνο γιατί γνωρίσαμε ανθρώπους σαν τον Κώστα Σκούφη. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει μπάρμπα-Κώστα.

Σύλλογος Περιβαλλοντικής Προστασίας Ψυχικού
Ομιλία της προέδρου του συλλόγου στην ημερίδα 18-02-2004

Αξιότιμοι Κυρίες και Κύριοι,

Ο Σύλλογός μας θεσμοθετημένο Σωματείο από το 1989 και μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής για τη Σωτηρίαν των Ελεύθερων ΧΩΡΩΝ της Αθήνας και των ομόρων Δήμων, συμμετέχουμε στη σημερινή ημερίδα, με σκοπό να συνεχίσουμε τον αγώνα και να αναδείξουμε, ο καθένας απ' το δικό του μετερίζι, τα προβλήματα, που έχουν σχέση, με το διαρκώς υποβαθμιζόμενο περιβάλλον στην Αττική.

Έτσι λοιπόν φθάσαμε στο σωτήριο έτος 2004 και τα προβλήματα αυξάνονται αντί να μειώνονται τη δικά μας περιοχή στο ΨΥΧΙΚΟ στο «προνομιούχο» όπως το αποκαλούν πολλοί προάστιο των Αθηνών (πάλαι ποτέ) δεν είναι όλα «αγγελικά πλασμένα». Εξ άλλου αν συνέβαινε αυτό δεν θα' χαμε λόγω υπάρξεως εμείς οι Σύλλογοι. Αυτοί τουλάχιστον που αγωνίζονται από το 1989... γιατί; Μα για τα αυτονόητα.

Αξίζει λοιπόν να αναφέρουμε με τη σειρά τους τα γεγονότα από της ιδρύσεως του Οικισμού «Ψυχικό» αποκλειστικής κατοικίας το έτος 1923. Στο Ψυχικό, πριν γίνει Κοινότης με το νόμο 4124/29 συστάθηκε Ταμείο Κοινωνικών Έργων και υπηρεσιών με υποχρέωση την επέκταση δενδροφυτιών και αναδασώσεων.

Επί πλέον το 1938 κατεγράφησαν οι εντός και εκτός Σχεδίου Χώροι Πρασίνου και αθλητικών εγκαταστάσεων.

Από τους εντός Σχεδίου θεσμοθετημένους Χώρους Πρασίνου, 137 στρέμματα κατέχονται από τρίτους μέχρι σήμερα. Η εκτός σχεδίου περιοχή ήταν τα Τουρκοβούνια.

Ο Σύλλογος αποκτώντας μια συνολική εικόνα του Πολεοδομικού εγκλήματος που επετελέσθη εναντίον της Κοινόχρηστης Περιουσίας, η οποία ανήκει και στους κατοίκους, απεδύθη από της ιδρύσεώς του σε έναν αγώνα, με δικαστικές παρεμβάσεις υπέρ του Δήμου και του Δημοσίου, οι οποίες είναι:

1. Παλιά Αγορά: Διατηρητέο κτίριο. Προσπάθεια να γίνει εμπορικό κέντρο 2.000 τ.μ., ενώ από τα υπάρχοντα σχέδια του 1924 είναι 630 τ.μ. Προσφυγή κατοίκων στο ΣτΕ, το οποίο ακύρωσε τις άδειες. Η Πολεοδομία εξέδωσε καινούργια άδεια. Η υπόθεση βρίσκεται και στο Αστικό Δικαστήριο. Σύνολο δικαστικών αγώνων έτη 14.

2. Παρέμβαση του Συλλόγου υπέρ του δημοσίου συμφέροντος για τη διάσωση από την ανοικοδόμηση και για την αναδάσωση 300 και 206 στρεμμάτων στα Τουρκοβούνια κατά της ΑΕ ΚΕΚΡΟΨ (Αγωγή Δημοσίου από 1-12-1988)

3. Κ.Ε.Δ. Τεχνική Ολυμπιακή. Η Σύμπραξη 4 Συλλόγων Φιλοθέης – Ψυχικού – Γαλατσίου – Ν. Ιωνίας κατάφεραν να ανατρέψουν και να ματαιώσουν (Μάρτιος 2000) την ανέγερση ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ στην κορυφή των Τουρκοβουνίων. Η συμφωνία της Κ.Ε.Δ. με την «Ολυμπιακή Τεχνική» πιάστηκε κυριολεκτικά στο ΑΜΗΝ. Κατόπιν προσφυγής των 4 Συλλόγων στο εισαγγελέα κ. Κολιούση η κατακύρωση της δημοπρασία ακυρώθηκε.

Κυρίες και Κύριοι,

Είναι αλήθεια ότι η κοινή προσπάθεια δεν μπορεί, κάποτε θα αποδώσει καρπούς, φτάνει να μην γίνουμε θύματα της νοοτροπίας «Ε! τώρα θα τα βάλεις με τον τάδε και με τον Δείνα!!». Εμείς δεν έχουμε να κάνουμε με πρόσωπα και το δηλώνουμε ευθαρσώς.

Όσοι δε, εν όψει εκλογών, ευαγγελίζονται να θέσουν εαυτούς στην υπηρεσία των πολιτών, για ένα πράγμα τους παρακαλούμε, να παλέψουν για ένα αξιοπρεπή Δημόσιο βίο. Να παλέψουν μαζί με μας για τη σωτηρία του περιβάλλοντος, την ΠΗΓΗ αυτή της Ζωής και της Ανθρώπινης Αξιοπρέπειας.

Ευχαριστούμε

Εξωραϊστικός Σύλλογος περιοχής Λυκαβηττού "Ο Λυκαβηττός"

Αγαπητές-οι φίλες-οι,

Ο σύλλογός μας, που περικλείει γεωγραφικά όλη την ευρύτερη περιοχή γύρω απ' τον λόφο του Λυκαβηττού, μετά την επαναλειτουργία του πριν από τρία περίπου χρόνια δραστηριοποιήθηκε σε διάφορα μέτωπα, προκειμένου να προασπίσει την κατοχύρωση των ελεύθερων χώρων της περιοχής, την διατήρηση των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιοχή μας και την προάσπιση γενικότερα της ποιότητας ζωής των κατοίκων της.

Εκείνο που αποτελεί γενική διαπίστωση είναι ότι πέρα από την άθλια κατάσταση των δρόμων και των πεζοδρομίων και τον ελλιπή φωτισμό έχουμε μια συνεχή αύξηση της οικοδομικής δραστηριότητας στην ήδη επιβαρημένη από πολλαπλές χρήσεις περιοχή μας με την κατεδάφιση επιβλητικών αρχιτεκτονικά και ιστορικά οικοδομημάτων της εποχής του μεσοπολέμου ή και αμέσως μετά το πόλεμο, χάριν μια πολυκατοικοποίησης της περιοχής με κύριο στόχο την επαγγελματική στέγη. Χαρακτηριστικά παραδείγματα: Η αύξηση των οικοδομημάτων των νοσοκομείων «Ευαγγελισμός», «Ναυτικό» και «Ελένας», η εγκατάσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι πάσης φύσεως επεκτάσεις της Αμερικανικής Πρεσβείας, η οικοδόμηση πολυορόφου κτίσματος με κοπή δένδρων στην «Γεννάδειο» και η συνεχής υποβάθμιση των Κουντουργιώτικων σε συνδυασμό με την λειτουργία του γηπέδου του Παναθηναϊκού στην ίδια βεβαρημένη περιοχής.

Πέρα όμως από την γενικότερη άθλια αυτή κατάσταση υπήρξαν ορισμένα θέματα στα οποία επικεντρώθηκε η δραστηριότητά μας.

Κατ' αρχή είναι σε όλους γνωστή η προσπάθεια μας για την διατήρηση των μοναδικών αρχιτεκτονικά και ιστορικά οικοδομημάτων στον χώρο του πρώην 401 Στρατ. Νοσοκομείου που σήμερα ανήκει στην Εκκλησία της Ελλάδας. Ήδη, παρά τις τεράστιες δυνατότητες επιρροής της Εκκλησίας, μέχρι σήμερα έχουμε καταφέρει να ευαισθητοποιήσουμε την κοινή γνώμη, να πετύχουμε να μην εκδοθεί αρνητική για την αίτησή μας απόφαση σχετικά με την διατήρηση τους από το Κεντρικό Συμβούλιο Νεωτέρων Μνημείων και ήδη στις 21 Απριλίου 2004 εκδικάζεται μετά από αναβολές σχετική αίτησή μας για ακύρωση της απόφασης σκοπιμότητες που εξέδωσε ο ΕΟΤ για την ανέγερση πολυτελούς και πολύκλινου ξενοδοχείου σε αντικατάσταση των υφισταμένων εξαιρετικών αυτών οικοδομημάτων.

Στην πλατεία Δεξαμενής με το ιστορικό καφενείο της, που ένδικες διαφορές του μισθωτή ιδιώτη με τον Δήμο της Αθήνας μπλόκαραν την λειτουργία του, με σύνεση χειριζόμενοι το θέμα πετύχαμε να παραμείνει ο χώρος ως έχει, να κατασκευασθεί ένα νέο οικοδόμημα (μικρότερο του προηγουμένου), συμβατό με τον περιβάλλοντα χώρο και να προκύψει επαναλειτουργία του από την Άνοιξη του 2004, χωρίς κατάληψη χώρων, πέραν τω ήδη χρησιμοποιούμενων και παλαιότερα και με χαμηλή διατίμηση σε καφέδες και αναψυκτικά, ώστε να είναι ευχερής η χρήση του από τους γονείς των παιδιών που παίζουν στην εκεί παιδική χαρά.

Όμως το μεγάλο μας πλέον πρόβλημα είναι ο ίδιος ο λόφος του Λυκαβηττού. Ο λόφος αυτός είναι ο μοναδικός βιότοπος που βρίσκεται μέσα στα όρια του Δήμου Αθηναίων, με σπάνια χλωρίδα και πανίδα. Ενδεικτικά επισημαίνουμε σπάνιο είδος νυχτερίδας αλλά και στην γνωστή κουκουβάγια της Αθηνάς, που σε μικρούς αριθμούς διαβιούν ακόμα στον Λόφο και αποδεδειγμένα ενοχλούνται με τον υφιστάμενο το βράδυ φωτισμό. Ο λόφος αποτελεί στολίδι της πόλης μας (όσο έχει απομείνει) και πηγή ανάσας για μας. Μετά τη ιδιωτικοποίηση το «φιλέτου» του σε γνωστή αλυσίδα εστιατορίων (μαζί μάλιστα με το τελεφερίκ), έχει εγκαταλειφθεί στην μοίρα του και βορά διαφόρων οικονομικών συμφερόντων και ανεξέλεγκτων δραστηριοτήτων. Είναι άλλωστε γνωστό ότι ο δήμος στον οποίο τα ΕΤΑ «πετάξανε» ένα οικονομικό «κόκκαλο» για την συντήρησή του δεν έχει τις δυνατότητες και κυρίως οικονομικές για ουσιαστική διαχείριση του Λόφου.

Να σημειώσουμε ότι ο ιδιώτης ενήργησε εγκληματικές για το περιβάλλον και την ιστορική φυσιογνωμία του Λόφου παρεμβάσεις, χωρίς μάλιστα ΜΠΕ. Με τις παρεμβάσεις του, όπως το

κλείσιμο σχεδόν το συνόλου του επιπέδου του Αη Γιώργη, την μοναδική σε ακρίβεια ακόμα και για τα ευρωπαϊκά δεδομένα τιμολόγηση των παρεχομένων υπηρεσιών του και την με πανάκριβο εισιτήριο (διπλάσιο από πριν) χρήση του τελεφερίκ, ουσιαστικά μόνο προς εξυπηρέτηση των πελατών του, υποχρέωσε σε περιορισμό της ελεύθερης χρήσης του δημόσιου χώρου του Λυκαβηττού μέχρι την πλατεία του θεάτρου. Απαιτούμε την παρέμβαση των Αθηναίων και των τοπικών αυτοδιοικητικών φορέων για να τεθεί τέρμα στην απαράδεκτη αυτή ιδιωτικοποίηση του δημόσιου αυτού χώρου.

Παράλληλα όλοι μας έχουμε γίνει μάρτυρες της απαράδεκτης κατάσταση με την βαρεά για το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής της περιοχής λειτουργία του Θεάτρου. Περιορίζομαι να αναφέρω την αδυναμία των συγκατοίκων μας να γυρίσουμε στα σπίτια μας το απόγευμα και 9 το βράδυ από το κυκλοφοριακό έμφραγμα στον περιφερειακό όταν λειτουργεί το Θέατρο. Οι πληροφορίες μας μάλιστα λένε ότι σε συμφωνία δήμου και ΕΤΑ προβλέπεται κινούμενη τέντα στο Θέατρο αυτό για την λειτουργία του και τον χειμώνα ώστε να μονιμοποιηθεί η απαράδεκτη αυτή κατάσταση.

Το Δ.Σ. θα προσπαθήσει με κάθε τρόπο να εκφράσει την διαμαρτυρία του για το θέμα αυτό, ξεκαθαρίζοντας ότι θεωρεί βέβαια πρώτιστο καθήκον μας την υπεράσπιση της πολιτιστικής δραστηριότητας, αλλά στα πλαίσια του εφικτού και του αναγκαίου που ο ίδιος ο πολιτισμός στην ευρεία του έννοια επιτάσσει.

Παράλληλα γίνονται μεθοδεύσεις για την μονοδρόμηση της οδού Αριστίππου με την κατάργηση του πεζοδρόμου μετά την μικρή πλατεία του τελεφερίκ, δημιουργώντας δεύτερο, μίνι, περιφερειακό, ώστε να εξυπηρετούνται τα πούλμαν των τουριστών που θα έρχονται στο τουριστικό συγκρότημα των εστιατορίων – καφετεριών μέσω τελεφερίκ. Αυτό δεν σημαίνει μόνο υποβάθμιση και κυκλοφοριακή φόρτιση και του δρόμου αυτού (συνδυάστε το και με τις σταθμεύσεις των μονίμων κατοίκων στο δρόμο) αλλά και εκβράχυνση προς το μέρος του πεζοδρόμου με κοπή δέντρων. Έτσι θα «τελειώσει», χάριν της αδυφάγας «κονόμας» και της εξυπηρέτησης του τροχοφόρου σε βάρος των πεζών και ο τελευταίος εναπομείνας περίπατος στους πρόποδες του Λόφου.

Ο Σύλλογός μας επεξεργάσθηκε τις θέσεις του για τον Λόφο. Διαφωνούμε με τον όρο «ανάπλαση» του Λόφου. Ζητάμε την συντήρησή του ως έχει. Όχι μόνο αρνούμαστε την παραπέρα φωταγώγησή του σε στυλ πύργου Άιφελ που εξυφαίνεται από τον γνωστό και σεβαστό κατά τα άλλα σκηνοθέτη Μ. Κοκογιάννη, χάριν της προβλεπόμενης τουριστικοποίησής του, με ευκαιρία τους Ο.Α. του 2004 αλλά απαιτούμε και τον περιορισμό του σε ανεκτά για όλα τα έμβια όντα επίπεδα.

Θέλουμε την ανάληψη της διαχείρισής του από τον Δήμο αλλά στο σύνόλό του με κάλυψη των εξόδων της από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ο Λυκαβηττός είναι για την Αθήνα σύμβολο όπως και η Ακρόπολη. Απαιτούμε τον αντίστοιχο σεβασμό. Ο σύλλογός μας σε επίπεδο δραστηριοποίησης για το θέμα αποφάσισε να ενημερώσει όλα τα πνευματικά Ιδρύματα της χώρας και να ζητήσει την τοποθέτησή τους. Ακόμα μελετά και μεθοδεύει την προσφυγή μας στην ΟΥΝΕΣΟ και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Να σημειώσω ότι προγραμματίζουμε την σύγκλιση ανοικτής συνέλευσης των Αθηναίων στην πλατεία μπροστά στο θέατρο για ενημέρωση και αποφάσεις δράσης. Παράλληλα προγραμματίζουμε μια ημερίδα μετά τις εθνικές εκλογές στην οποία με την παρουσία αρμοδίων κοινωνικών φορέων και πνευματικών ανθρώπων θα προσδιορισθεί η μεγάλη σημασία του ιστορικού και φυσικού αυτού μνημείου της πόλης μας. Ήδη μάλιστα βρισκόμαστε σε επικοινωνία με γνωστό σκηνοθέτη για το γύρισμα ενός ντοκυμανταίρ για το Λόφο.

Απαιτούμε την άμεση δράση όλων μας γιατί ο Λυκαβηττός ανήκει σε όλους μας.
Ζητάμε προεκλογικά τοποθέτηση όλων των κομμάτων στο θέμα.

Για το Δ.Σ. του Συλλόγου
Κώστας Γ. Διάκος

Πάρκο Λαγουμιτζή:
Πόσα χρόνια χρειάζονται ακόμα για να γίνει το όνειρο πραγματικότητα;

Αγαπητοί φίλοι και φίλες, στην περιοχή του Ν. Κόσμου και συγκεκριμένα μεταξύ των οδών Λαγουμιτζή – Ευρυδάμαντος – Χελντράιχ – Ντελακρουά, υπάρχει ένας χώρος έκτασης 22 στρεμμάτων. Μετά από πολύχρονο αγώνα κατοίκων και φορέων, η έκταση αυτή έχει κηρυχθεί ως «χώρος πρασίνου και αθλοπαιδιών» με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου του Δήμου Αθηναίων από το 1986.

Σήμερα η κατάσταση έχει ως εξής : Ένα μεγάλο μέρος έχει παραχωρηθεί στο Δήμο Αθηναίων, μια έκταση 5,2 στρεμ. κατέχεται από τη ΔΕΗ, έκταση 1,2 στρεμ. κατέχεται από την Εκκλησία της Ελλάδας και ένας ιδιώτης κατέχει 0,3 στρεμ.

Η έκταση των 22 στρεμμάτων βρίσκεται σε μια από τις περιοχές της Αθήνας που έχει κύρια χαρακτηριστικά, την έλλειψη ελεύθερων χώρων, την ανέγερση τσιμεντένιων μεγαθηρίων, των υπερβολικό αριθμό συνεργείων και ανταλλακτικών αυτοκινήτων, την ύπαρξη κεντρικών αρτηριών και τη λειτουργία τριών σταθμών του ΜΕΤΡΟ που δημιουργεί επιπλέον προβλήματα κυκλοφορίας και στάθμευσης.

Ο Αθλητικός – Πολιτιστικός Σύλλογος 'ΠΗΓΑΣΟΣ' και η Επιτροπή Κατοίκων του Ν. Κόσμου θεωρούν ότι οι αγώνες 28 ετών πρέπει επιτέλους να δικαιωθούν και γι αυτό ζητάνε :

1. Από την Εκκλησία της Ελλάδας :
να παραχωρήσει το χώρο που νοικιάζει σε ρυπογόνο επιχείρηση, στο Δήμο Αθηναίων. (Έχει άλλωστε καταπατήσει, στα χρόνια της χούντας, έκταση 4 στρεμ. όπου έχει κτίσει την εκκλησία της Ανάληψης.

2. Από το Δήμο Αθηναίων:
α) Να προχωρήσει, έγκαιρα, στην παρακατάθεση του ποσού για την απαλλοτρίωση του χώρου που κατέχει η ΔΕΗ. (Σχετική απόφαση ελήφθη ομόφωνα, στη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου στις 9/2/04).
β) να εκπονήσει ΑΜΕΣΑ, σχέδιο για την υπόλοιπη έκταση των 5,2 στρεμ. που απαλλοτριώνεται, ώστε να γίνει φύτευση δέντρων την άνοιξη.
γ) να υπερασπίσει με σθένος – στη δίκη με την Εκκλησία της Ελλάδας (25/2/04) – το δικαίωμα των κατοίκων για πράσινο και αθλοπαιδιές.
δ) να προχωρήσει στη διαδικασία απαλλοτρίωσης και προς τον ιδιώτη.

Αγαπητοί φίλοι και φίλες, κλείνοντας τη σύντομη παρέμβασή μας θέλουμε να τονίσουμε ότι ο Νέος Κόσμος, όπως και όλη η Αθήνα, δεν αντέχει άλλη κακοποίηση, δεν αντέχει άλλο τσιμέντο, δεν αντέχει δηλαδή, άλλη υποβάθμιση της ζωής των κατοίκων του.

Στην επίθεση των μεγάλων συμφερόντων πρέπει να αντιτάξουμε την άμυνα αλλά και την αντεπίθεση όλων των ευαίσθητων πολιτών που αντιλαμβάνονται ότι η ποιότητα της ζωής τους και το δικαίωμα να ζουν μέσα σε ένα – όσο είναι δυνατό – φυσικό περιβάλλον, είναι πάνω από τα κέρδη των αδίστακτων μεγαλοεργολάβων.

Μόνο η ενεργή και δυναμική παρέμβασή μας μπορεί να σταματήσει τους κερδοσκόπους και τους υποστηρικτές τους.

Από την παρέμβαση του Α.Π.Σ. «ΠΗΓΑΣΟΣ» στην ημερίδα για τους ελεύθερους χώρους, στις 18/2/04

Α. Φωτόπουλος

Δουργούτι: Ώρα μηδέν

Η τεταρτοκοσμική εικόνα παραμένει....Η αθλιότητα συνεχίζεται...

Ερώτημα : πότε θα αρχίσουν οι εργασίες εξωραϊσμού των προσφυγικών πολυκατοικιών και η ανάπλαση του περιβάλλοντος χώρου;

Α. Φωτόπουλος

10 Ερωτήσεις της κίνησης πολιτών "ΠΕΖΗ" στους εκπρόσωπους των κομμάτων

1. Ποια είναι η θέση του κόμματός σας απέναντι στην πραγματικότητα ότι τα κέντρα των πόλεων είναι αδιάβατα για τους πεζούς και τα άτομα με κινητικές δυσκολίες. Ποιες λύσεις προτείνετε;
2. Είναι κοινός τόπος μεταξύ των συγκοινωνιολόγων ότι οι χώροι στάθμευσης προσελκύουν κίνηση αυτοκινήτων, με αποτέλεσμα να επιδεινώνονται τα κυκλοφοριακά και περιβαλλοντικά προβλήματα. Ακόμη χειρότερη είναι η ακολουθούμενη σήμερα πολιτική κατασκευής τεράστιων γκαράζ σε κεντρικά σημεία της πόλης (Φιξ, Πλατεία Αιγύπτου, Πλατεία Κάνιγγος, Μέγαρο Μουσικής). Ποια είναι η θέση σας;
3. Ποια είναι κατά την άποψή σας τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να φτάσουμε να έχουμε φθηνή, αξιόπιστη και ποιοτική δημόσια συγκοινωνία, ώστε να δημιουργηθεί έτσι αντικίνητρο για τη χρήση Ι.Χ. αυτοκινήτων και μοτοσικλετών;
4. Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο ότι κάθε καινούργιο φορολογικό νομοσχέδιο που έρχεται στη βουλή για ψήφιση περιλαμβάνει και διάταξη για φθηνότερα Ι.Χ. και μοτοσικλέτες. Πιστεύετε ότι πρέπει να σταματήσει η συνεχής πριμοδότηση του αυτοκινήτου; Κι αν ναι, μέσα από ποιο πλέγμα μέτρων, ώστε να οδηγηθούμε σε έναν πολιτισμό κινητικότητας σύμφωνα με τη διακήρυξη της Κοπεγχάγης;
5. Επί πλέον ποια οικονομικά και θεσμικά αντικίνητρα προτείνετε για τον περιορισμό της χρήσης Ι.Χ. και πού;
6. Δημοσιεύτηκαν πρόσφατα στον τύπο πληροφορίες, σύμφωνα με τις οποίες θα απαγορεύονται οι διαδηλώσεις στο οδόστρωμα όταν ο όγκος τους επιτρέπει τη διεξαγωγής τους στο πεζοδρόμιο, πέρα από το αν πιστεύετε ή όχι ότι το μέτρο αυτό προσβάλλει καίρια το δικαίωμα του συνέρχεσθαι, θεωρείτε ότι συνιστά επί πλέον υποβάθμιση του χώρου κίνησης των πεζών;
7. Πώς βλέπετε την επίπτωση των ολυμπιακών έργων στην κίνηση των πεζών;
8. Συμφωνείτε με την κατάργηση άρθρων του Κ.Ο,Κ. όπως το 50, που εισάγει τεκμήριο υπαιτιότητας του πεζού, και του άρθρου 3β για την επιβολή προστίμων στους πεζούς; Πώς τοποθετείστε απέναντι στο γεγονός της μη εφαρμογής άλλων όπως π.χ. του άρθρου 48 παρ. 3 για τη υποχρέωση κατασκευής πρόσθετου πεζοδρομίου από εκείνους που ανεγείρουν οικοδομές λόγω μη έκδοσης της απαιτούμενης υπουργικής απόφασης του ΥΠΕΧΩΔΕ πέντε χρόνια μετά την τελευταία τροποποίηση του Κ.Ο.Κ. με το Νόμο 2696/99;
9. Ποιες είναι οι θέσεις του κόμματός σας για την ανάδειξη των χώρων των προορισμένων για πεζούς σε πόλους πολιτισμού και ψυχαγωγίας;
10. Ποιες είναι οι θέσεις του κόμματός σας για την ανάδειξη της ιστορικής φυσιογνωμίας της πόλης μέσω της ανάπτυξης των διαδρόμων για πεζούς;

Πιστεύετε ότι αυτό το άθλιο πεζοδρόμιο είναι σύμφωνο με τις προδιαγραφές και μπορεί να εξυπηρετήσει και τους ευάλωτους πολίτες; ...και όμως το υπουργείο περιβάλλοντος το λεωρεί σύμφωνο με τις προδιαγραφές και "βελτιωμένο" !

Παρέμβαση Πολιτών Αμαρουσίου
Οι κοινόχρηστοι χώροι στο Μαρούσι

18 - Φεβρουαρίου - 2004

Α. ΜΕΘΟΔΕΥΣΕΙΣ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το Μαρούσι την τελευταία 10ετία του 20ου αιώνα επιβαρύνθηκε υπέρμετρα με κυκλοφοριακό φόρτο και ρύπανση, από την εγκατάσταση εμπορικών – γραφειακών χρήσεων στην περιοχή της Λ. Κηφισίας, με μεταφορά συντελεστού δομήσεως και μεμονωμένες πράξεις εφαρμογής, οι οποίες έχουν καταστρατηγήσει τον θεσμοθετημένο πολεοδομικό σχεδιασμό της περιοχής.

Στη συνέχεια, την τελευταία 4ετία το Μαρούσι βρίσκεται στο κέντρο της χιονοστιβάδας των αντισυνταγματικών «ολυμπιακών» νομοθετήσεων. Βάσει αυτών οικοδομούνται επαγγελματικά κτίρια κατά παράβαση του Γενικό Πολεοδομικού Σχεδίου και του Σχεδίου Πόλης και που, σύμφωνα με τις κατά καιρούς ανακοινώσεις αρμοδίων, η επιφάνειά τους κυμαίνεται από 250-280.000 τ.μ.

Επιπλέον το Μαρούσι έχει την ατυχία να διαθέτει δήμαρχο που θεωρεί κάθε ελεύθερο χώρο, κοινόχρηστο ή όχι, ως οικόπεδο προς ανοικοδόμηση. Με πρωτοβουλία του δημιουργήθηκε το τεράστιο σκάνδαλο του «χωριού τύπου» που στην ουσία είναι ένα γιγάντιο εμπορικό κέντρο. Κοινόχρηστοι χώροι, δρόμοι, ρέμα και έκταση του Ο.Ε.Κ. μεταβιβάστηκαν στην εταιρεία LAMDA DEVELOPMENT συμφερόντων Λάτση.

Παρά την ομόφωνη απόφαση της ολομέλειας του Στ.Ε. που το έκρινε αντισυνταγματικό, η ανοικοδόμησή του ουδέποτε σταμάτησε. Στις 24-12-2003 εκδόθηκε νέος νόμος για τη νομιμοποίησή του, που επεκτείνει τις επιβαρυντικές εμπορικές χρήσεις και ο οποίος είναι και οικοδομική άδεια!

Με τα χρήματα που θα έπαιρνε ο δήμος, το υπόλοιπο Μαρούσι θα αποκτούσε δήθεν κοινόχρηστους χώρους. Αντ' αυτού ο δήμος προχώρησε μόνος ή σε συνεργασία με το ΥΠΕΧΩΔΕ, στις ακόλουθες ενέργειες ή παραλήψεις:

1. Υπέγραψε προγραμματική σύμβαση με την οποία ο δήμος Αμαρουσίου αναλαμβάνει στην ουσία την διαχείριση του Δάσους Συγγρού αντί του ΙΓΕ που είναι ο νόμος διαχειριστής του. Το Δάσος, έκτασης 1000 στρ. είναι το τελευταίο φυσικό οικοσύστημα στο λεκανοπέδιο και η οικολογική του αξία είναι τεράστια. Η προγραμματική σύμβαση προβλέπει διάφορα έργα «αξιοποίησης» όπως άνοιγμα δρόμων (650 εκατομμύρια δρχ.) κέντρο επισκεπτών (140 εκατ. δρχ.) κλπ. Από το ποσόν των δύο δισ. Δραχμών – έξι εκατ. Ευρώ – μόνο 100 εκατ. δρχ. δηλ. το 5% διατίθεται για το δάνειο ενώ τα υπόλοιπα για μπετόν.
2. Προκήρυξε διαγωνισμό για να γίνει το Κτήμα Καρέλα «θεματικό» πάρκο. Οι ιδιώτες καλούνται να επενδύσουν 90 εκατ. ευρώ και να προσελκύσουν 1.000.000 επισκέπτες το χρόνο! Δηλαδή ο κοινόχρηστος χώρος ιδιωτικοποιείται. Το Κτήμα Καρέλα, έκτασης 128 στρεμμάτων εκ των οποίων 27,5 στρ. είναι δασικά, απαλλοτριώθηκε με δάνειο από το δήμο Αμαρουσίου με σκοπό τη δημιουργία κοινόχρηστων χώρων.
3. Χτίζει αυθαίρετα τρεις διαμορφωμένες πλατείες.
4. Αποχαρακτηρίστηκαν και χτίστηκαν από τον Μπ. Βωβό 2,5 στρ. κοινόχρηστου πρασίνου στο Αμαλίειο επί της Κηφισίας.
5. Παρά την ομόφωνή απόφαση του Δημοτ. Συμβουλίου για απαλλοτρίωση του Αγ. Γεωργίου των Χωματιανών στον Παράδεισο Αμαρουσίου, σκόπιμα δεν προχώρησε η διαδικασία απαλλοτρίωσης και εκδόθηκε υπουργική απόφαση οικοδόμησής του.
6. Με προκηρυχθέντα διεθνή διαγωνισμό για την κατασκευή χώρων σταθμούς καταργείτο γυμναστήριο «Σπύρος Λούης» – που δημιουργήθηκε το 1897 – και κοινόχρηστο χώρο 10 στρ. Οι χώροι αυτοί παραδίδονται σε ιδιώτες για 49 χρόνια!
7. Καλύπτεται αυθαίρετα από την «Αττική οδό», σε μεγάλο μήκος το ρέμα Σαπφούς, το οποίο είναι χαρακτηρισμένο ως ιδιαίτερου περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, ενώ παράλληλα ο δήμος ανακοινώνει την κάλυψη και άλλου τμήματός του!

Β. ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΟ ΜΑΡΟΥΣΙ

Απέναντι σ' αυτό τον βομβαρδισμό ολοκληρωτικής καταστροφής εναντίον των ελεύθερων χώρων, ελάχιστοι (από τους πολυάριθμους υπάρχοντες) τοπική σύλλογοι και κάποιοι πολίτες προσπαθούν να αμυνθούν.

Με ενέργειες προς τις διοικητικές υπηρεσίες, τον Συνήγορο του πολίτη, την εισαγγελία, τα τακτικά και διοικητικά δικαστήρια αλλά και με προσπάθειες ενημέρωσης των κατοίκων, οι περισσότερες από αυτές τις ενέργειες του δήμου αλλά και της κυβέρνησης έχουν ανασταλεί προσωρινά.

Γ. ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

α. Το νομικό πλαίσιο του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα που επιτρέπει την δημιουργία δημοτικών επιχειρήσεων υπό μορφήν Α.Ε. που υπάγονται στο ιδιωτικό δίκαιο, η Ε.Τ.Α., η Ολ. Ακίνητα – για να μείνουμε μόνο στο αυθαίρετο νομικό καθεστώς που δημιουργήθηκε για το αστικό περιβάλλον – και οι καινοφανείς μεθοδεύσεις με τις οποίες κάθε παράνομη ενέργεια της διοίκησης ψηφίζεται από την κυβερνητική πλειοψηφία της βουλής και γίνεται νόμος του κράτους, ήρθαν για να μείνουν.

β. Πέραν αυτών, νέοι τρόποι επίθεσης εφευρίσκονται για να εμποδίσουν τους πολίτες να υπερασπιστούν τα νόμιμα και συνταγματικά δικαιώματά τους.

Δείτε την περίπτωση: από όλους τους συλλόγους των γύρω δήμων και τους 150 πολίτες που παρενέβησαν υπέρ του αιτούντος για την προσωρινή αναστολή των διαδικασιών δημιουργίας του χωριού τύπου του Λάτση, ο δήμος Αμαρουσίου απομόνωσε την Παρέμβαση Πολιτών και δέκα κατοίκους και άσκησε αγωγή εναντίον τους ζητώντας να αναγνωριστεί δικαστικά ότι ενήργησε νόμιμα πουλώντας δημοτική γη υπό μορφήν μετοχών στον Λάτση. Υπέρ του δήμου παρενέβη η εταιρεία Αθήνα 2004.

Σε περίπτωση που ο δήμος δικαιωθεί, θα προκύψουν δυο τινά: ο δήμος ή ο Λάτσης θα μπορούν να ζητήσουν χρηματική αποζημίωση επικαλούμενοι ζημία, και το σοβαρότερο, θα δημιουργηθεί δεδικασμένο προηγούμενο για ανάλογες μεθοδεύσεις ξεπουλήματος δημοτικής περιουσίας ανά την Ελλάδα.

Δ. ΠΡΟΤΑΣΗ

Για την αντιμετώπιση τα συντονισμένης γενικής επίδοσης κατά του αστικούς και φυσικού περιβάλλοντος, πρέπει να προχωρήσουμε, από τις αποσπασματικές και ανεπαρκείς τοπικές δράσεις, σε συντονισμένη και οργανωμένη στρατηγική δράσεως σε πανελλήνιο επίπεδο. Πρόδρομοι αυτών των αναγκαίων δράσεων ήσαν οι περιστασιακές κινητοποιήσεις για το άρθρο 24 του Συντάγματος και για το δασοκτόνο νομοσχέδιο.

Προτείνουμε την άμεση ανάληψη πρωτοβουλίας από επιτροπή, παραμερίζοντας τα γνωστά ποικίλα εμπόδια που υπάρχουν, για την δημιουργία πανελλήνιας οργανωτικής δομής των συλλόγων και ομάδων που μάχονται για την ποιότητα ζωής και τα συνταγματικά δικαιώματα. Για να είμαστε αποτελεσματικοί θα πρέπει να ενημερώνουμε τους πολίτες, τα κόμματα, φορείς και διεθνείς οργανισμούς με συνεχή ροή πληροφοριών, ενώ παράλληλα θα πρέπει να αποκτήσουμε οικονομικές δυνατότητες για όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες απευθυνόμενοι στους πολίτες.

Μαρία Παπασυμεών

Συντονιστική επιτροπή συλλόγων και κινήσεων για την προστασία των ελεύθερων χώρων της Αθήνας και της ποιότητας ζωής. Ψήφισμα ημερίδας 18-02-2004

Οι διοργανωτές, εισηγητές και συμμετέχοντες στην σημερινή ημερίδα «Για την νομική προστασία των ελεύθερων χώρων και συνόλου και της ποιότητας ζωής στην πόλη» εκφράζουμε την θέλησή μας:

- Να συμβάλλουμε στην ενημέρωση και κινητοποίηση των πολιτών και των κοινωνικών δυνάμεων της πόλης μας.
- Να αξιοποιήσουμε κάθε νομικό έρεισμα (νομοθεσία, νομολογία, δικαστήρια, Σ.τ.Ε., επιμελητήρια κλπ) για την προστασία τους.
- Να εμποδίσουμε την με οποιαδήποτε πρόφαση συρρίκνωσης των χώρων που προορίζονται για Μητροπολιτικά Πάρκα στο Γουδί και το Ελληνικό.
- Να αποτρέψουμε την ανάπτυξη κερδοσκοπικών δραστηριοτήτων μέσα στους ελεύθερους χώρους, η οποία οδηγεί, συν τοις άλλοις σε τσιμεντοποίηση, καταστροφή των μικρών βιοτόπων του άστεως, περιορισμό της ελεύθερης πρόσβασης των πολιτών και τέλος στην υποβάθμιση της ποιότητας της ζωής μας.

Απαιτούμε από την Κυβέρνηση και τους φορείς του ευρύτερου δημοσίου τομέα πλήρη συμμόρφωση προς το Σύνταγμα και τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικράτειας (ιδιαίτερα του Ε΄ τμήματος), καθώς επίσης τήρηση των δεσμεύσεών τους για τα Μητροπολιτικά Πάρκα στο Γουδί και το Ελληνικό.

Δηλώνουμε ότι θα αγωνιστούμε για την αναχαίτιση των συμφερόντων που επιβουλεύονται τους ελεύθερους χώρους και την ανατροπή της συγκαλυμμένης ή απροκάλυπτης εκποίησης της δημόσιας περιουσίας.

Το ανωτέρω ψήφισμα εγκρίθηκε ομόφωνα
Για το Προεδρείο της Ημερίδας
Α. Παπασαράντης, Γ. Σκλαβούνος, Θ. Φράγκου

Εκδηλώσεις για τους Ελεύθερους Χώρους

Ημερίδα

"Διερευνούμε τις δυνατότητες συσπείρωσης και κινητοποίησης των κοινωνικών δυνάμεων και αξιοποίησης των νομικών ερεισμάτων για την προστασία των ελεύθερων χώρων"

Τετάρτη 18 Φεβρουαρίου και ώρα 18.00 έως 21.00, Πολυδύναμο Κέντρο 7ου Διαμερίσματος, Πανόρμου 59

Πρόγραμμα

Εισηγήσεις

1. Μιχ. Δεκλερής: Το βιώσιμο Αστικό περιβάλλον
2. Άννη Βρυχέα: Οι ιδιωτικοποιήσεις των δημόσιων αγαθών και η επικαιροποίηση του αιτήματος για το δικαίωμα στην πόλη και την κατοικία.
3. Μαριλένα Ιατρίδου Μέλος της Σ.Ε. για τη διάσωση της παραλίας στο Σαρωνικό.
4. Γιώργος Βαρελίδης: Το διαθέσιμο εδαφικό απόθεμα της πρωτεύουσας ως κοινωνικό αγαθό και ως οικονομικό μέγεθος.

Παρεμβάσεις

1. Επιτροπή για το Μητροπολιτικό Πάρκο στο Γουδί.
2. Σ.Ε. της Λαϊκής Συνέλευσης για το λόφο του Φιλοπάππου.
3. Πολιτιστικός και περιβαλλοντικός Σύλλογος Κέντρου Αμπελοκήπων.
4. Πολιτιστικός Σύλλογος Άνω Αμπελοκήπων.
5. Εξωραϊστικός Σύλλογος "Λυκαβηττός".
6. Σύλλογος Περιβαλλοντικής Προστασίας Ψυχικού.
7. Παριλήσιος Σύλλογος.
8. Αθλητικός Πολιτιστικός Σύλλογος "Πήγασος".
9. Κίνηση Πολιτών "Πεζή"1.
10. Επιτροπή Σωτηρίας Λόφου Ελικώνος (η Αλεπότρυπα) Κυψέλης Γαλατσίου.
11. Επιτροπή Αγώνα Πεδίου Άρεως.

Παρεμβάσεις εκπροσώπων Διοικήσεως
Τοπικής και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, κομμάτων, πολιτών

Συζήτηση-Ψήφισμα

Συντονιστικό Ελεύθερων Χώρων

Επόμενη συνάντηση του Συντονιστικού θα γίνει την Τετάρτη 31-03-2004, στις 7.30 μ.μ. στα γραφεία της Παρέμβασης Κατοίκων Πετραλώνων-Θησείου-Φιλοπάππου-Κουκακίου Θερικλειδών 20, Άνω Πετράλωνα

Συγκέντρωση - Διαμαρτυρία

Συγκέντρωση όλων των φορέων του Συντονιστικού θα γίνει την Κυριακή 04-04-2004, στις 11.30 π.μ. στον πεζόδρομο Διονυσίου Αεροπαγίτου (είσοδος προς Λουμπαρδιάρι) ενάντια στην περίφραξη και την επιβολή εισητηρίου για την πρόσβαση στο λόφο Φιλοπάππου και υπέρ της απελευθέρωσης των πεζοδρόμων από τα παρκαρισμένα αυτοκίνητα και τις εμπορικές χρήσεις.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΤΑΧ ΑΘΗΝΑΣ 47 ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ
ΕΛΛΑΣ

Ελεύθεροι Χώροι

Περιοδικό της Συντονιστικής Επιτροπής Συλλόγων και Κινήσεων της Αθήνας
για την Προστασία των Ελευθέρων Χώρων και την Ποιότητα Ζωής

Τεύχος 10

Οκτώβριος - Νοέμβριος 2003

Η ζωή και οι κοινωνικές σχέσεις των ανθρώπων μπορούν να ανθίσουν και πάλι στα Προσφυγικά της Λ. Αλεξάνδρας όπως τα περασμένα χρόνια. Οι πολυκατοικίες μπορούν και πρέπει να ανακαινισθούν διατηρώντας την αρχιτεκτονική τους και τις ιστορικές μνήμες που κουβαλούν. Η προσθήκη πρασίνου στους ακάλυπτους χώρους θα δώσει ανάσα στην ευρύτερη περιοχή των Αμπελοκήπων - Γκύζη.

Περιεχόμενα

Της σύνταξης	3
Να αποτραπεί η λεηλασία της δασικής γης και των δημοσίων κτημάτων!	4
Το "χωριό των δημοσιογράφων" του Λάτση στο Μαρούσι. Παρά την ομόφωνη ακυρωτική απόφαση της ολομέλειας του ΣΤΕ, χτίζεται απρόσκοπτα! *της Μαρίας Παπασυμεών*	6
Οι κάτοικοι έριξαν για 4η φορά τη περίφραξη στο λόφο του Φιλοπάππου	7
Τριήμερο εκδηλώσεων ενάντια στη πόλη "Φυλακή" Εκδήλωση στου Φιλοπάππου και σπάσιμο της αστυνομικής αγόρευσης	7
Πεδίο του Άρεως: Ένα πάρκο ερημωμένο και οι αγώνες για την προστασίας του και την φροντίδα του	8
Προσφυγικά Λεωφόρου Αλεξάνδρας *του Δημήτρη Ευταξιόπουλου*	10
Συγκέντρωση και πορεία από τα προσφυγικά στο Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.	11
Νέα από την περιοχή του Νέου Κόσμου *του Ανδρέα Φωτόπουλου*	11
Πλατεία Εξαρχείων: Το χρονικό μιας μη προαναγγελθείσας ανάπλασης ή πως οι κάτοικοι παρεμβαίνουν και σώζουν έναν ελεύθερο χώρο από μια καταστροφή *του Θοδωρή Κοκκινάκη*	12
Τα δένδρα πεθαίνουν όρθια	13
Δελτίο Τύπου της κίνησης ΠΕΖΗ	13
Η επόμενη μέρα των Ολυμπιακών Αγώνων και οι προτεραιότητες στην "ανάπτυξη" της Ελλάδας	14
Ανακοινώσεις της Συντονιστικής Επιτροπής	15
Ημερολόγιο Δράσεων	16

Ελεύθεροι Χώροι

Περιοδικό της Συντονιστικής Επιτροπής Συλλόγων και Κινήσεων της Αθήνας για την Προστασία των Ελεύθερων Χώρων και την Ποιότητα Ζωής. (**Γραμματεία:** τηλ. 9320665-9839524-3816077)

ΕΔΡΑ-ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Ζωχίου 8, Άνω Αμπελόκηποι, τηλέφωνο-τηλεομοιότυπο (φαξ): 6923591
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ: Θ. Κοκκινάκης, Ν.Κανάρης, Κ. Δενδρινός, Δ. Κλεφτοδήμος
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ- ΜΟΝΤΑΖ: Παυλίνα Αλεξανδροπούλου, pavlinac@otenet.gr
ΕΚΤΥΠΩΣΗ-ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Σ. Γοργογιάννης- Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30 Αθήνα τηλ.: 3300646

(Το 10ο τεύχος σπάλθηκε στο τυπογραφείο στις 20-11-03)

Στη Συντονιστική Επιτροπή συμμετέχουν: Πολιτιστικός Σύλλογος Άνω Αμπελοκήπων (6923591), Σύνδεσμος για την ποιότητα ζωής στα Πατήσια (2232145), Εξωραϊστικός Σύλλογος "Λυκαβηττός" (7230343), Επιτροπή Αγώνα για τη Σωτηρία του Άλσους Ριζάρη (7273682), Συντονιστική Επιτροπή για τη Σωτηρία του Πάρκου Ελευθερίας3220616), Εξωραϊστικός Πολιτιστικός Σύλλογος Πλάκας "Ο Παρθενώνας" (3237745), Σύλλογος Περιβαλλοντικής Προστασίας Ψυχικού (6713935), Κίνηση Πολιτών Γαλατσίου (2921119), Φίλοι του Δάσους, του Πρασίνου και του Φυσικού Περιβάλλοντος Ν. Φιλαδελφείας-Ν. Ιωνίας-Ν. Χαλκηδόνας (2770306), Σύλλογος Προστασίας Περιβάλλοντος Φιλοθέης (6848702), Εξωραϊστικός και Εκπολιτιστικός Σύλλογος Χαροκόπου Καλλιθέας (9511989), Επιτροπή Αγώνα Αλεπότρυπας (3203022), Επιτροπή Αγώνα Πεδίου Άρεως (8214596), Εξωραϊστικός Σύλλογος Βοτανικού-Ρουφ "Η Αθηνά" (3451553), Αθλητικός Πολιτιστικός Σύλλογος "Πήγασος" (9222863), Παρέμβαση στην Πόλη (Πεδίο Άρεως-Πολύγωνο) (6463523), Πολιτιστικός Σύλλογος Περιοχής Σεπολίων (5147403), Επιτροπή Αγώνα για το Πάρκο Γουδή (7776425), Εξωραϊστικός Συνοικιακός Σύλλογος Ακαδημίας Πλάτωνος (5155056), Εξωραϊστικός και Πολιτιστικός Σύλλογος "ο Λόφος του Παιδιού" (Γκράβα) 2235796), Συντονιστική Επιτροπή για τη Διάσωση των Προσφυγικών (8814717), Φίλοι της Κυψέλης , Παρέμβαση Πολιτών Αμαρουσίου (8063508),Σύλλογος Ιδιοκτητών Προσφυγικών Πολυκατοικιών Λ. Αλεξάνδρας "Η Ανάπλαση" (6427761), Πολιτιστικός-Περιβαλλοντικός Σύλλογος Κέντρου Αμπελοκήπων (6457730), Παρατηρητήριο Ελεύθερων Χώρων (www.asda.gr/ket/elxoroi.htm), Πρωτοβουλία Πολιτών για τα Δικαιώματα των Πεζών (8814717), Συντονιστική Επιτροπή της Λαϊκής Συνέλευσης Κατοίκων για το Φιλοπάππου, Παρέμβαση Κατοίκων Πετραλώνων - Θησείου - Φιλοπάππου - Κουκακίου (3460933). **Φορείς Γενικής Αναφοράς** (Παρατηρητές): Σύλλογος Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών (ΣΕΠΟΧ), Σύλλογος Αρχιτεκτόνων Διπλωματούχων Ανωτάτων Σχολών (ΣΑΔΑΣ).

Δραστηριοποιηθείτε στους Συλλόγους και στις Επιτροπές Αγώνα για την προστασία των Ελεύθερων Χώρων της περιοχής σας. Πάρτε τηλέφωνο τώρα!

Κάθε ενυπόγραφο κείμενο εκφράζει τις προσωπικές απόψεις του συντάκτη και δεν δεσμεύει απαραίτητα το περιοδικό, που ενδέχεται να έχει αντίθετη άποψη. Αναδημοσίευση επιτρέπεται με υποχρεωτική βιβλιογραφική αναφορά στην πηγή.

Κανόνες για την αρθρογραφία στο Περιοδικό: Τα άρθρα για κάθε Σύλλογο ή Επιτροπή δεν πρέπει να υπερβαίνουν τη μια Σελίδα (360 λέξεις). Τα σχόλια είναι ευπρόσδεκτα και θα δημοσιεύονται με τα αρχικά του κάθε συντάκτη. Ορισμένα θέματα επικαιρότητας, γενικού ενδιαφέροντος ή συνεντεύξεις μπορεί να καταλαμβάνουν χώρο μεγαλύτερο της μιας σελίδας, μετά από έγκριση της συντακτικής επιτροπής. Οι φωτογραφίες είναι επίσης ευπρόσδεκτες. Κάθε άρθρο πρέπει να παραδίδεται σε ηλεκτρονική μορφή (δισκέτα Η/Υ ή ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο).

Της σύνταξης

Αγαπητοί αναγνώστες γεια σας.

Το καλοκαίρι με την ξεγνοιασιά του και την ραστώνη του έφυγε χωρίς επιστροφή. Η ξεκούραση και η αναψυχή που μας προσέφεραν οι διακοπές γέμισαν τις μπαταρίες του οργανισμού μας με ενέργεια που χρειαζόμαστε για τον υπόλοιπο χρόνο.

Επιστρέφοντας από τις καλοκαιρινές διακοπές το φθινόπωρο στην Αθήνα, μας υποδέχεται γεμάτο από την σκόνη των Ολυμπιακών έργων και το νέφος των υπεράριθμων για τους δρόμους μας αυτοκινήτων. Ζαλισμένοι λοιπόν από την καθημερινή τρεχάλα μέσα σ' αυτή την κατάσταση για τον επιούσιο έχουμε να αντιμετωπίσουμε και τις περιβαλλοκτόνες προεκλογικές παροχές της κυβέρνησης.

Τα νομοσχέδια, τα προεδρικά διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις πέφτουν σαν το χαλάζι πάνω στις δασικές εκτάσεις τους αιγιαλούς και στους εναπομείναντες ελεύθερους χώρους και τείνουν να τα εξαφανίσουν όλα. Τα δάση αποχαρακτηρίζονται, οι γιαλοί ιδιωτικοποιούνται και οι ελεύθεροι χώροι «αναπλάθονται» και εμπορευματοποιούνται.

Οι αυθεραιτούντες καταπατητές με την πάροδο του χρόνο δικαιώνονται για ψηφοθηρικούς λόγους και οικονομικά οφέλη. Η νομιμοποίηση των κάθε λογής αυθαιρέτων κτισμάτων ανοίγει την όρεξη και Στους επίδοξους οικοπεδοφάγους να ξεκινήσουν διαδικασίες καινούργιων τετελεσμένων γεγονότων τα οποία θα τους εξασφαλίσουν την απαραίτητη γη για τη δημιουργία νέων οικισμών με μη νόμιμα και αδιαφανή μέσα. Αυτό βέβαια συνεπάγεται την καταστροφή πολλών χιλιάδων στρεμμάτων δασικών εκτάσεων με όλες τις επιπτώσεις που επιφέρει κάτι τέτοιο. Η συνεχώς αυξανόμενη καταστροφή των δασών και η αστικοποίηση αυτών των εκτάσεων δημιουργεί συνθήκες οι οποίες ευνοούν τις καταστροφές από τα καιρικά φαινόμενα, την αλλαγή του κλίματος προς το χειρότερο, ευνοϊκές συνθήκες για την εξάπλωση του φαινόμενου του θερμοκηπίου, την μεγαλύτερη μόλυνση του αέρα που αναπνέουμε και σαφώς την υποβάθμιση τω όρων διαβίωσης όλων των κατοίκων της χώρας μας. Δυστυχώς οι κυβερνώντες υποκύπτοντας στα μεγάλα και μικρά οικονομικά συμφέροντα, διαπλεκόμενοι με μεγαλοεργολάβους και κατασκευαστές και θέλοντας να αλιεύσουν τις ψήφους του σκόπιμα απαίδευτου και απληροφόρητου λαού δεν διστάζουν να εξαφανίσουν μεγάλες εκτάσεις δασών και να τις οικοπεδοποιήσουν.

Πέρα από το πρόβλημα με την εξαφάνιση των δασών έχουμε και την βαθμιαία καταπάτηση και ιδιωτικοποίηση των αιγιαλών. Άλλοτε με την επί σειρά ετών μη εκτέλεση τελεσίδικων αποφάσεων κατεδάφισης αυθαιρέτων κατασκευών, άλλοτε με την νομιμοφανή πώληση σε ιδιώτες προς εκμετάλλευση παραλιών ή και με την ενοικίαση αυτών για την δημιουργία ιδιωτικών πλαζ βιώνουμε τον συνεχώς αυξανόμενο αποκλεισμό των πολιτών από την ελεύθερη πρόσβασή τους στη θάλασσα. Δυστυχώς το φαινόμενο της περίφραξης του αιγιαλού και της απαγόρευσης προσέλευσης στην θάλασσα είναι καθημερινό και αυξανόμενο ενώ κράτος και αυτοδιοίκηση κάνουν τα στραβά μάτια ή ρίχνουν τις ευθύνες ο ένας στον άλλο.

Τελευταίο θα αναφέρω το φαινόμενο της καταστροφής των ελευθέρων χώρων είτε καταργώντας τους είτε αλλάζοντας την χρήση τους. Έχουμε την λαίλαπα των «αναπλάσεων», τον σκόπιμα έως τώρα εγκαταλελειμμένων ελεύθερων χώρων εν όψει της τέλεσης των Ολυμπιακών αγώνων. Δυστυχώς αυτές οι «αναπλάσεις» γίνονται ερήμην των κατοίκων καταστρέφοντας την ιστορική μνήμη των χώρων αυτών και αλλάζοντας σαφώς την χρήση τους με εμπορικές χρήσεις, κτίσματα και αποκλεισμούς της ελεύθερης πρόσβασης σ' αυτούς.

Τα περισσότερα από αυτά τα έργα γίνονται για να ευνοηθούν ορισμένα στενά οικονομικά συμφέροντα και εντάσσονται σε μια πολιτική εγκαινίων έργων βιτρίνας τα οποία δεν εξυπηρετούν τις ανάγκες των πολιτών σε βάθος χρόνου.

Ελπίζουμε ότι με την καινούργια χρονιά το κίνημα για τους ελεύθερους χώρους θα είναι πιο δυναμωμένο, εν όψει και της καταστροφής από τους ολυμπιακούς αγώνες. Μόνο με την μεγαλύτερη συσπείρωση των συνειδητοποιημένων πολιτών και την αγωνιστική τους διάθεση υπάρχει η πιθανότητα να σωθούν το δυνατόν περισσότεροι χώροι πρασίνου, αναψυχής περιπάτου, παιγνιδιού και γενικότερα βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης σ' αυτή την πόλη. Ας ξεφύγουμε από το κυνήγι του στενού ατομικού οικονομικού συμφέροντός μας και ας αφιερώσουμε όσο το δυνατό περισσότερο χρόνο και δυνάμεις στον αγώνα για μια πραγματικά καλλίτερη ζωή με ανθρώπινους όρους τόσο στις κοινωνικές μας σχέσεις όσο και στην σχέση μας με το περιβάλλον.

Με χαιρετισμούς

Να αποτραπεί η λεηλασία της δασικής γης και των δημοσίων κτημάτων!

Με την πρόσφατη παρουσίαση από το Υπουργείο Γεωργίας της τέταρτης εκδοχής (από το 1997) του βρυκολακιασμένου πλέον νομοσχεδίου για την τροποποίηση του δασονόμου, κορυφώθηκαν και πάλι οι αντιδράσεις δασολόγων, νομικών, δικαστικών, περιβαλλοντικών και άλλων κοινωνικών οργανώσεων και κινήσεων πολιτών, κυρίως αυτών που είχαν αντισταθεί στην εγκληματική για το περιβάλλον τροποποίηση του άρθρου 24 του Συντάγματος.

Όμως παρά την αποτυχημένη, σε γενικές γραμμές, απόπειρα να τροποποιήσει το άρθρο 24 του Συντάγματος, η κυβέρνηση επανέρχεται.

Ο Υπουργός Γεωργίας υποστηρίζει , με το νέο νομοσχέδιο (με το οποίο τροποποιεί τον υφιστάμενο δασονόμο) αφενός λύνονται ζητήματα ιδιοκτησιακά ,σχετικά με το καθεστώς της (δημόσιας και ιδιωτικής) γης και τις χρήσεις της, αφετέρου λύνονται ζητήματα σχετικά με την προστασία(!!!) του φυσικού περιβάλλοντος, δάση, δασικές εκτάσεις, ορεινούς όγκους (περιαστικούς και μη), παραλίες και βουνά, τη δόμηση και άλλες επεμβάσεις.

Όμως από τον Φεβρουάριο του 2003 κυβέρνηση νομοθέτησε, χαρίζοντας δημόσιες καταπατημένες εκτάσεις σε ιδιώτες.

Με τον **Ν. 3127/2003** καταργήθηκε το «τεκμήριο κυριότητας του δημοσίου» για τις εντός σχεδίου περιοχές, με αποτέλεσμα κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, κάποιοι καταπατητές να μπορούν να εκποιούνται δημόσια κτήματα.

Με τον **Ν.3147/2003** καταργήθηκε το «τεκμήριο κυριότητας του δημοσίου» επί χορτολιβαδικών εκτάσεων και δύνεται η δυνατότητα σε αυθαίρετους κατόχους δημόσιας εποικιστικής έκτασης (κοινόχρηστης ή διαθέσιμης, η οποία δεν έχει κηρυχθεί αναδασωτέα, να την εξαγοράσουν με ελάχιστο τίμημα.

Με τον ίδιο νόμο παραχωρούνται κατά κυριότητα στην εταιρεία «ΑΓΡΟΓΗ ΑΕ» (οποία είναι ΝΠΙΔ), δημόσια κτήματα, δημόσιες γεωργικές εκτάσεις, κοινόχρηστες εκτάσεις χορτολιβαδικού χαρακτήρα κ.λ.π., τα οποία μπορεί να τα εκποιεί, να τα μισθώνει και να μεταβιβάζει σε τρίτους.!!

Ακόμη, με αλλεπάλληλες νομοθετικές ρυθμίσεις της τελευταίας διετίας, δίνεται το δικαίωμα στην Α.Ε. «Τουριστικά Ακίνητα» (Ε.Τ.Α.) να πουλά και να εκμισθώνει άνευ όρων εγκαταστάσεις και ακίνητα που ανήκουν στον «Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού» (ΕΟΤ) στα οποία συμπεριλαμβάνονται ζωτικά τμήματα της δημόσιας κτήσης, όπως , ακτές, ιαματικές πηγές, σπήλαια δάση, ορειβατικά καταφύγια, χώροι που προστατεύονται από διεθνείς συμβάσεις κ.λ.π.

Τέλος το δεύτερο νομοσχέδιο που προωθεί αυτή την εποχή το ΥΠΕΧΩΔΕ αφορά ανάλογες ρυθμίσεις για τις εκτός σχεδίου , ενώ αναμένεται και τρίτο, που θα επιτρέπει την τουριστική εκμετάλλευση της εκκλησιαστικής περιουσίας.

Έτσι με διαδικασίες- εξπρές προβλέπεται η σύνδεση των αυθαιρέτων κτισμάτων (σε εκτός σχεδίου καταπατημένες εκτάσεις ή μη) με τα δίκτυα της ΔΕΗ και της Ύδρευσης. Το «εκσυγχρονιστικό» αυτό μέτρο, αφορά περιοχές, που δεν προβλέπεται να ενταχθούν στο σχέδιο, αρκεί να υπάρχει βεβαίωση από το Δήμο ότι το αυθαίρετο αποτελεί «κύρια κατοικία».!. Προβλέπεται οι αυθαιρετούντες, στο εξής , να δηλώνουν τα αυθαίρετα τους ως πρώτη κατοικία κάποιου άλλου μέλους της οικογενείας τους, κι όλα θα πάνε καλά..... Ιδού λοιπόν «πεδίον δόξης λαμπρόν» για Δημάρχους και κόμματα συμπολιτευόμενους και αντιπολιτευόμενους.

«Χωρίς επιστημονική επεξεργασία, χωρίς ολοκληρωμένο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, χωρίς συγκεκριμένες προϋποθέσεις για αποτελεσματική και συστηματική προστασία του ελληνικού χώρου, χωρίς δασολόγιο και δασικό κτηματολόγιο εκτοξεύονται ετερόκλητα νομοσχέδια για να καλυφθεί η χρόνια έλλειψη μιας ενιαίας πολιτικής για το περιβάλλον και τον ελληνικό χώρο». (Γιάννης Μιχαήλ, στέλεχος του Συνηγόρου του Πολίτη, Καθημερινή 18/10/2003)

Στο παραπάνω δημοσίευμα του κ. Γ. Μιχαήλ αναφέρεται ότι: *« στις ετήσιες εκθέσεις του Συνηγόρου του Πολίτη τονίζεται ότι οι συνθήκες δημιουργίας κανόνων δικαίου στους τομείς της χωρικής οργάνωσης και περιβαλλοντικής προστασίας απορρέουν από την κεντρική εξουσία, χωρίς να στηρίζονται σε ευρείες συμμετοχικές διαδικασίες και κατά συνέπεια δεν εκφράζουν συλλογικές απόψεις. Επιπροσθέτως ο τρόπος παραγωγής του οικείου νομοθετικού έργου συχνά δεν λαμβάνει υπόψιν ούτε τους κανόνες της επιστήμης, ούτε τις διεθνείς επιταγές διαχείρισης των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων».*

Χωρίς διάλογο με τους αρμόδιους επιστημονικούς φορείς (Δασολόγους, Τεχνικό Επιμελητήριο, Δικηγορικό Σύλλογο, Γεωτεχνικούς), περιβαλλοντικές, μη κυβερνητικές οργανώσεις, κινήσεις,

πρωτοβουλίες πολιτών και άλλους κοινωνικούς φορείς, η κυβέρνηση με την ψευτοαντιπολίτευση της ΝΔ, υποθηκεύει το μέλλον της δημόσιας γης και του δασικού πλούτου

Οι παραπάνω νόμοι και νομοσχέδια προωθούνται για «ξεμπλοκαριστεί» (λέει) και να «ολοκληρωθεί» το αμαρτωλό «Εθνικό Κτηματολόγιο»!!

Κατά τα άλλα η κα Βάσω Παπανδρέου δήλωσε ότι: «Η αυθαιρεσία δεν είναι μαγκιά, αλλά παράβαση νόμου»... Αιδώς οι Αργείοι!!

Το δασοκτόνο νομοσχέδιο ξεσηκώνει τις κοινωνικές οργανώσεις

Με το πρόσφατο Δασικό νομοσχέδιο η κυβέρνηση αποφάσισε να μειώσει και την προστασία, που παρέχει ακόμα και το αναθεωρηθέν Σύνταγμα, η δασική νομοθεσία και η νομολογία του ΣτΕ στα δάση και τις δασικές εκτάσεις, οι οποίες αποτελούν τον κορμό του φυσικού περιβάλλοντος και της οικολογικής ισορροπίας της χώρας.

Σε πρόσφατη συνέντευξη τύπου στο Δικηγορικό Σύλλογο, (Βλέπε σε διπλανή στήλη αποσπάσματα από τις εισηγήσεις) η «Πρωτοβουλία» κατάγγειλε ότι *«με το νομοσχέδιο αυτό το Υπουργείο Γεωργίας εισάγει, εκ του πονηρού, νέους ορισμούς των εννοιών του δάσους και της δασικής έκτασης, ενώ υπάρχουν, με ερμηνευτική δήλωση στο άρθρο 24 του αναθεωρηθέντος Συντάγματος το 2001 και στο ισχύοντα δασονόμο, , ο οποίος έχει κριθεί συνταγματικός όσον αφορά τις έννοιες αυτές»*

Η κυβέρνηση με τους νέους ορισμούς θέλει να περιορίσει από τη συνταγματική προστασία για 40 εκατομμύρια στρέμματα δασών και δασικών εκτάσεων, να τις αποχαρακτηρίσει και να δοθούν για οικιστική ή άλλη χρήση στους αυθαιρετούχους, τους καταπατητές και τις εταιρίες real estate, ώστε να εκμεταλλευθούν και το δασικό πλούτο της χώρας (βλέπε περιαστικά δάση της Αττικής και ορεινά χωριά). *«Έτσι ανοίγει ο δρόμος για νέους εμπρησμούς δασών, νέες καταπατήσεις δημοσίων εκτάσεων και νέες γενιές αυθαιρέτων».*

Στο προτεινόμενο Νομοσχέδιο προβλέπεται ότι για να είναι μια έκταση δάσος ή δασική, θα πρέπει να έχει έκταση τουλάχιστον τρία στρέμματα και ηδασοκάλυψη να είναι τουλάχιστον 25%.

Ο κ. Κων. Μενουδάκος (Πρόεδρος του Ε΄ τμήματος και αντιπρόεδρος του Σ.τΕ.) όμως σε δηλώσεις του στα Νέα (25/9/2003) επεσήμανε ότι *«σε καμιά περίπτωση το νομοσχέδιο δεν μπορεί να οδηγεί σε αποχαρακτηρισμό δασών και δασικών εκτάσεων, είτε πρόκειται για δημόσιες είτε για ιδιωτικές εκτάσεις».*

Συμπλήρωσε δε ότι *«Έχει κριθεί από τα δικαστήρια ότι η οικιστική ανάπτυξη δεν αποτελεί λόγο δημοσίου συμφέροντος που να δικαιολογεί τη μεταβολή του δασικού χαρακτήρα...»*

Είναι λοιπόν περισσότερο από βέβαιο ότι ακόμα και να ψηφιστεί το Ν/Σ αυτό , τότε το ανώτατο δικαστήριο θα το κρίνει ως αντισυνταγματικό και θα ακυρωθεί.

Εξάλλου το ΣτΕ με πρόσφατη απόφαση του (718/2003) καταλήγει ρητά ότι *« όπως έχει κριθεί, οι ως άνω διατάξεις (σ.σ. των ορισμών του δάσους και της δασικής έκτασης του ισχύοντος δασονόμου) είναι σύμφωνες με την επιστημονική έννοια του δάσους και της δασικής έκτασης στη οποία παραπέμπει το Σύνταγμα».* Η «Πρωτοβουλία για την Προστασία των Δημοσίων εκτάσεων και της Δασικής γης» που συγκροτήθηκε τον Φεβρουάριο του 2003 (όταν η κυβέρνηση νομοθετούσε και νομιμοποιούσε τις καταπατήσεις και τα αυθαίρετα στις εντός σχεδίου εκτάσεις) μετά τις δηλώσεις Δρύ 30/9/2003, εξέδωσε ανακοίνωση την οποία έχουν υπογράψει (μέχρι 9/10/2003) πάνω από 100 κοινωνικές οργανώσεις από όλη την Ελλάδα αιτήματα της οποίας είναι:

- **Να αποτραπεί η παραπέρα υποβάθμιση των δασικών οικοσυστημάτων**
- **Να αποσυρθεί τώρα το δασοκτόνο νομοσχέδιο**
- **Να ανοιχθεί δημόσιος διάλογος με όλους τους κοινωνικούς και επιστημονικούς φορείς**

Στήριξη της συσπείρωσης αυτής για την αποτροπή της δασοκτόνου πολιτικής της κυβέρνησης εξέφρασαν ,από το ΚΚΕ ο Σ.Χαλβατζής, ο Π. Λαφαζάνης από τον ΣΥΝ, ο Χ. Χίτζογλου από το ΔΙΚΚΗ, και η Λ. Τσακαλία από την ΑΕΚΑ. Την εκδήλωση επίσης χαιρέτισε και ο Δ. Παξινός πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Στη συνέντευξη παραβρέθηκαν δεκάδες εκπρόσωποι και μέλη κοινωνικών, οικολογικών και μη κυβερνητικών οργανώσεων, δημοτικών κινήσεων, ορειβατικών συλλόγων, κινήσεων πολιτών κ.λ.π., οι οποίοι συντονίζουν τον αγώνα τους κατά του δασοκτόνου νομοσχεδίου.

Για το Γραφείο Τύπου της Πρωτοτοβουλίας
Βασίλης Ζαφειράκης

Το "χωριό των δημοσιογράφων" του Λάτση στο Μαρούσι. Παρά την ομόφωνη ακυρωτική απόφαση της ολομέλειας του ΣΤΕ, χτίζεται απρόσκοπτα!

*Της Μαρίας Παπασυμεών **

Η ΥΠ' ΑΡΙΘΜΟΝ 1528/20 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ακύρωσε την 16043/02 (ΦΕΚ 705/14.08.02) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης, ΠΕΧΩΔΕ και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η οποία καθόρισε τους όρους, τον συντελεστή δόμησης και τις χρήσεις γης σε περιοχές ιδιοκτησίας του δήμου Αμαρουσίου και του Ο.Ε.Κ. με σκοπό την εγκατάσταση εκεί εμπορικού κέντρου και κατοικιών για την φιλοξενία δημοσιογράφων κατά την περίοδο των Αγώνων του 2004.

Η απόφαση αυτή έκρινε ότι -σύμφωνα με το άρθρο 24 του Συντάγματος- οι μεταβολές που επέφεραν η αύξηση του συντελεστού δόμησης και η αλλαγή της χρήσης γης από «αμιγής κατοικία» σε «πολεοδομικό κέντρο» που καθορίζονται από την κ.υ.α.16043/02, είναι ανεπίτρεπτα δυσμενείς για το περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής του δήμου Αμαρουσίου. Σύμφωνα με την απόφαση του Σ.τ.Ε. και το Σύνταγμα «απαγορεύεται η λήψη μέτρων που επιφέρουν την επιδείνωση των όρων διαβιώσεως και την υποβάθμιση του υπάρχοντος ή του προβλεπομένου από την ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία οικιστικού περιβάλλοντος».

Βάσει της ακυρωθείσης κ.υ.α.16043/02 εκδόθηκε από την υπουργό ΠΕΧΩΔΕ η οικοδομική άδεια –απόφαση 61312 / 25.10.2002, η οποία αυτομάτως έπαυσε να ισχύει, εφ' όσον οι όροι δόμησης στους οποίους στηρίχθηκε είναι αντισυνταγματικοί και ακυρώθηκαν από την απόφαση του Σ.τ.Ε. Σημειωτέον ότι για την φιλοξενία 1500 δημοσιογράφων κατασκευάζεται εμπορικό κέντρο 75.000 τετρ.μ., οπότε ο «ολυμπιακός» χαρακτηρισμός του έργου εύλογα μπορεί να θεωρηθεί έως προσχηματικός.

Η ακυρωτική απόφαση, έπρεπε να εκτελεστεί και υλοποιηθεί από τους Εισαγγελείς, τους Αστυνομικούς Διοικητές και τα άλλα όργανα της Δημόσιας Διοίκησης δια της παύσεως των εργασιών και εν ανάγκη δια της συλλήψεως και παραπομπής των υπευθύνων από τις 9 Ιουνίου 2003.

Οι αιτήσεις πολιτών για την ανάκληση- και τυπικά- της οικοδομικής αδείας, που κατατέθηκαν στις αρμόδιες υπηρεσίες δεν απαντήθηκαν.

Μέχρι σήμερα, η ανοικοδόμηση των κτιρίων στο λεγόμενο «χωριό δημοσιογράφων» συνεχίζεται απρόσκοπτα.

Οι κάτοικοι του Αμαρουσίου αισθάνονται αγανάκτηση για την πρωτοφανή στάση της Δημόσιας Διοίκησης που αρνείται να συμμορφωθεί στην απόφαση του Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου της χώρας.

Η στάση αυτή καταρρακώνει το κύρος του Συντάγματος, της Δικαιοσύνης και του Κράτους, καταστρατηγεί κάθε έννοια δικαίου, επιβραβεύει την αυθαιρεσία της Εκτελεστικής εξουσίας ενώ παράλληλα πλήττει τα συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα των πολιτών για ανεκτούς όρους διαβίωσης. Στη συνείδηση κάθε απλού πολίτη, το εξωφρενικό γεγονός της μη συμμόρφωσης καθώς και οι κάθε είδους παρελκυστικές έως γελοίες δικαιολογίες της διοίκησης, εκθέτουν τη διοίκηση και την καθιστούν αναξιόπιστη.

Κατά δημοσιογραφικές πληροφορίες (ΤΑ ΝΕΑ 29/10), σε νέο νόμο που ετοιμάζεται, περιλαμβάνονται διατάξεις που διατηρούν τις επιβαρυντικές εμπορικές χρήσεις που παρανόμως επέβαλλαν οι ακυρωθείσες διατάξεις και επομένως και οι νέες ρυθμίσεις που προωθούνται θα είναι παράνομες και αντισυνταγματικές.

** Η Μαρία Παπασυμεών είναι ΠΡόεδρος του Συλλόγου "Παρέμβαση Πολιτών Αμαρουσίου"*

Οι κάτοικοι έριξαν για 4η φορά τη περίφραξη στο λόφο του Φιλοπάππου

Στην καλοκαιρινή επίθεση των συμφερόντων που θέλουν να εμπορευματοποιήσουν το Φιλοπάππου, που έβαλαν 17 φωτιές στο λόφο και συνέχισαν το καταστροφικό έργο τους με νέες τσιμεντένιες οικοδομές, το κίνημα κατοίκων έδωσε την δικιά του απάντηση. Στα τέλη του Σεπτέμβρη, μια ομάδα κατοίκων, γκρέμισε όλα τα κάγκελα της δυτικής πλευράς στα Άνω Πετράλωνα.

Στον ένα χρόνο αγώνα των κατοίκων για το λόφο, έχουν πραγματοποιηθεί 7 λαϊκές συνελεύσεις με συμμετοχή 200-500 κατοίκων κάθε φορά, σχεδόν ομόφωνα έχουν αποφασίσει παρόμοιες δυναμικές ενέργειες, αλλά και πορείες, δημόσιες συζητήσεις, ημερίδες, δικαστικές ενέργειες και έκδοση πλήθους ενημερωτικών εντύπων. Ο αγώνας των κατοίκων είναι πολύμορφος και μαζικός.

Συντονιστική Επιτροπή της Λαϊκής Συνέλευσης κατοίκων για το λόφο του Φιλοπάππου.

Τριήμερο εκδηλώσεων ενάντια στη πόλη "Φυλακή"
Εκδήλωση στου Φιλοπάππου και σπάσιμο της αστυνομικής αγόρευσης

Με το σύνθημα «...οφείλουμε να μη παραδώσουμε μια πόλη φυλακή στις επόμενες γενιές!» πραγματοποιήθηκε με επιτυχία, στις 7-8-9 του Νοέμβρη 2003, τριήμερο εκδηλώσεων από την «Παρέμβαση Κατοίκων Πετραλώνων – Θησείου – Φιλοπάππου – Κουκακίου».

Την Παρασκευή 7/11 στη λέσχη της Παρέμβασης πραγματοποιήθηκε πλούσια συζήτηση με θέμα: Η «Φυλακή» της πολεοδομίας, συνοδευόμενη από προβολή σλάιτς.

Το Σάββατο 8/11 στον ίδιο χώρο, έγινε προβολή ταινίας με τον ένα χρόνο δράσης των κατοίκων για την υπεράσπιση του Φιλοπάππου, τις λαϊκές συνελεύσεις, τις πορείες και το ρίξιμο των καγκέλων. Μετά συνεχίστηκε η συζήτηση και αναπτύχθηκε το θέμα: Οι επιδράσεις της πόλης «φυλακής» στη ψυχολογία και την υγεία μας. Στη λέσχη όπου λειτούργησε έκθεση φωτογραφίας και άλλων ντοκουμέντων από την σύγχρονη πόλη και τις δύο μέρες επικράτησε αδιαχώρητο από την μεγάλη προσέλευση κατοίκων.

Την τρίτη μέρα η εκδήλωση είχε προγραμματιστεί στο χώρο του Β΄ λατομείου της Νότιας πλευράς του λόφου Φιλοπάππου. Η εκδήλωση περιελάμβανε ανοιχτή συζήτηση από επιτροπές και κινήσεις για τους ελεύθερους χώρους της Αττικής, χορευτικά γκρουπ συλλόγου των Άνω Πετραλώνων, μουσική πάντα με κρουστά και γλέντι με ποτά και φαγητά που οι ίδιοι οι κάτοικοι μαγείρεψαν και προσέφεραν.

Από ώρες πριν την εκδήλωση ο χώρος είχε αποκλειστεί από διμοιρίες των ΥΜΕΤ και των ΜΑΤ με πλήρη εξάρτηση και φυσούνες δακρυγόνων. Δήλωσαν στα μέλη της «Παρέμβασης» ότι η εκδήλωση απαγορεύεται και επιδείκνυαν σχετικό έγγραφο της Α΄ Εφορίας Αρχαιοτήτων με υπογραφή της αρχαιολόγου Ο. Βογιατζόγλου και σχετικό φύλλο νόμου της εφημερίδας της Κυβερνήσεως ότι απαιτείται άδεια για εκδηλώσεις και μουσική στους αρχαιολογικούς χώρους.

Αξιοσημείωτο να αναφέρουμε ότι η εκδήλωση των κατοίκων στο λατομείο, έγινε σαν διαμαρτυρία για να μην κατασκευαστεί σε αυτό θέατρο «τύπου Λυκαβηττού» όπου ακριβώς μουσικές συναυλίες θα πραγματοποιούνται. Κατά τα άλλα, οι αρχαιολόγοι υπερασπίζουν τον αρχαιολογικό χώρο την στιγμή που στο διπλανό Α΄ λατομείο οικοδομείται μη αναστρέψιμη κατασκευή με τόνους τσιμέντο και σίδερο η λεγόμενη «ΒΙΕΝΑΛΕ γλυπτικής».

Οι αστυνομικές δυνάμεις με απειλές συλλήψεων, παραπομπή των οργανωτών στο αυτόφωρο και κατάσχεση της μικροφωνικής εγκατάστασης και των μουσικών οργάνων (κρουστά) αλλά και απειλή κατασταλτικής επέμβασης προσπάθησαν να ματαιώσουν την εκδήλωση.

Τα μέλη της «Παρέμβασης» και πολλοί κάτοικοι της περιοχής αντέδρασαν με αποφασιστικότητα, επέβαλαν το δικαίωμά τους να μπουν στον ελεύθερο χώρο μαζί με τα παιδιά τους, πέρασαν τα σκαμνάκια τους, τα τραπεζάκια τους και τα φαγητά τους. Ταυτόχρονα πέρασαν τα πανώ, μια ντουντούκα και ένα κασετόφωνο. Από διάφορες διόδους του δάσους και του γκρεμού του λατομείου πέρασαν γεννήτρια, μικροφωνικές εγκαταστάσεις και τα κρουστά του συγκροτήματος.

Απειλήθηκε πολλές φορές επέμβαση των δυνάμεων καταστολής. Τελικά η εκδήλωση που κράτησε πάνω από 3 ώρες πραγματοποιήθηκε κανονικά με μεγάλη συμμετοχή και ήταν μια μεγάλη νίκη του κινήματος κατοίκων για τους ελεύθερους χώρους.

Παρέμβαση κατοίκων Πετραλώνων – Θησείου – Φιλοπάππου – Κουκακίου.

ΠΕΔΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΩΣ:
Ένα πάρκο ερημωμένο και οι αγώνες για την προστασίας του και την φροντίδα του

Η επιτροπή αγώνα για την προστασία του Πεδίου του Άρεως κάνοντας ένα απολογισμό μετά από 6 χρόνια αγώνων θέλει να ενημερώσει τα μέλη της και τους φίλους της, για την τωρινή κατάσταση του Πάρκου, για το τι έχει καταφέρει ως τώρα και για τις συνεχιζόμενες προσπάθειές της. Μέσα στην γενικότερη πολιτική εξαφάνισης κάθε ελεύθερου χώρου, χάριν της εμπορευματοποίησής του και της εξασφάλισης εσόδων από την ιδιωτικοποίηση του, έχουμε να αντιμετωπίσουμε και τις κάθε είδους «αναπλάσεις». Από αυτή την πολιτική η οποία εντείνεται εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων, κινδυνεύει και το Πεδίο του Άρεως.

Α) Η κατάσταση του Πάρκου τα τελευταία χρόνια δεν παρουσιάζει καμία αλματώδη βελτίωση.

Β) Οι όποιες μικρές προσπάθειες ενασχόλησης της Υπερνομαρχίας τα τελευταία 2 χρόνια είναι χρονοβόρες, δραχμοβόρες και όχι πάντα προς την κατεύθυνση της διατήρησης του πάρκου σαν ελεύθερου χώρου πρασίνου προς χρήση όλων των πολιτών.

Γ) Χωρίς την παρέμβαση της επιτροπής των κατοίκων η κατάσταση θα ήταν πολύ χειρότερη και ως προς την πλευρά της εμπορευματοποίησης του χώρου όσο και προς την εκτέλεση μη αναστρέψιμων έργων που θα αλλοίωναν την μορφή, την ιστορικότητα και την χρήση του Πάρκου.

Θα σταθούμε σ' αυτό το τελευταίο για να συνοψίσουμε τι έχουμε πετύχει όλα αυτά τα χρόνια προσπαθειών και γιατί θα συνεχίσουμε να αγωνιζόμαστε για την πλήρη αποκατάσταση του πάρκου μας στην πριν από την εγκατάλειψη των αρμοδίων (κράτους και αυτοδιοίκησης) κατάστασής του.

1) Με συνεχείς καταγγελίες σε Πολεοδομία Κ.Ε.Δ., Δήμο Αθηναίων, Υπερνομαρχία και Δικαιοσύνη αποτρέψαμε την μεγαλύτερη εξάπλωση των εγκαταστάσεων του Π.Γ.Σ. με πρόεδρο τον κ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ εις βάρος του πρασίνου και του ελεύθερου χώρου του Πεδίου του Άρεως. Ξεσκεπάζοντας τις παράνομες οικοδομικές εργασίες στον τύπο και κάνοντάς τες γνώστες στους κατοίκους των γύρω περιοχών καταφέραμε η καταπάτηση του πάρκου να μην επεκταθεί πιο πολύ. Βεβαίως πάντοτε επιμένουμε στην κατεδάφιση των παρανόμων κτισμάτων και στην πλήρη αποκατάσταση του πρασίνου στον καταπατηθέντα χώρο.

2) Με την δυναμική μας παρέμβαση, μπορεί να μην γλιτώσαμε την ακαλαίσθητη και χρηματοβόρα περίφραξη, αλλά πετύχαμε την διάνοιξη περισσοτέρων εισόδων για την διέλευση και την πρόσβαση των πολιτών μέσα στο πάρκο. Υπάρχει πάντοτε η μόνιμη απαίτηση των κατοίκων για το άνοιγμα όλων των εισόδων που προϋπήρχαν.

3) Ματαιώσαμε την καταστροφική για το πράσινο και για την χρήση του πάρκου διάνοιξη των δύο καθέτων οδικών αξόνων και έτσι η εργολαβία του ΥΠΕΧΩΔΕ τείνει να αποπερατωθεί με τον φωτισμό των κεντρικών αξόνων του πάρκου και την επισκευή και επαναλειτουργία των τριών παιδικών χαρών μέσα σ' αυτό.

4) Με συνεχή πίεση προς την Υπερνομαρχία φέτος για πρώτη χρονιά είδαμε την απομάκρυνση των εκθέσεων και των παζαριών από τον χώρο του Πεδίου του Άρεως. Καταφέραμε έτσι να αποτρέψουμε την καταστροφή του χώρου από την αλόγιστη χρήση του για εμπορευματικούς σκοπούς (Parking, σκουπίδια, καταστροφή πρασίνου, αλλοίωση χρήσης του ελεύθερου χώρου). Με την τοποθέτηση των οποιονδήποτε εκθέσεων και παζαριών στο χώρο της Πλατείας πρωτομαγιάς το Πεδίο του Άρεως παραμένει για όλο το χρόνο ελεύθερο στους χρήστες του.

5) Με την πολυπρόσωπη και δυναμική παρουσία που είχαμε στο Νομαρχιακό συμβούλιο ανακλήθηκε το σχέδιο ανάπλασης που είχε εκπονήσει μελετητικό γραφείο για λογαριασμό της

Υπερνομαρχίας. Λάβαμε δε την ρητή δέσμευση της Προέδρου του διευρυμένου Νομαρχιακού συμβουλίου κ^ας Γεννηματά ότι σε τυχούσα επόμενη απόπειρα ανάπλασης οι απόψεις των κατοίκων θα ληφθούν υπόψην στον σχεδιασμό της.

6) Η Υπερνομαρχία δεσμεύτηκε για την με νομοθετική ρύθμιση πρόσληψη επαρκούς και ικανού μόνιμου προσωπικού για τον καθαρισμό και την φύλαξη του χώρου. Μέχρι την επίτευξη του επιθυμητού αυτού στόχου (μέσα στον υποσχεθέντα ένα χρόνο) έγινε σύμβαση με ιδιωτικές εταιρείες τόσο για την καθαριότητα όσο και για την φύλαξη. Στον μεν τομέα της καθαριότητας υπάρχει μια μικρή βελτίωση κυρίως το δίκτυο των πεζοδρόμων του πάρκου χωρίς βέβαια να φτάνουμε το επιθυμητό επίπεδο.

Η φύλαξη δυστυχώς γίνεται από τελείως αναρμόδια άτομα τα οποία μη γνωρίζοντας τους κινδύνους αλλαγής χρήσης των χώρων του Πεδίου του Άρεως δεν επεμβαίνουν αποτελεσματικά σε παράνομες κινήσεις πολιτών που αποσκοπούν στην μετατροπή του πάρκου σε εμπορευματικό χώρο η χώρο στάθμευσης και διέλευσης μηχανοκινήτων οχημάτων

7) Χάρις στην έγκαιρη και συνεχή επαγρύπνηση των μελών της επιτροπής και κατόπιν παρέμβασής μας απετράπη το φετινό καλοκαίρι προσπάθεια επέκτασης των εγκαταστάσεων του GREEN PARK με ξύλινα κτίσματα μέσα στον χώρο πρασίνου του πάρκου. Εκλήθη η αστυνομία και η πολεοδομία η οποία εξέδωσε απόφαση για την παράνομη οικοδομική εργασία και με τις ενέργειες του δικηγόρου μας εξεδόθη προσωρινή απόφαση διακοπής εργασιών και αναμένεται να εκδικασθούν εντός του Δεκεμβρίου ασφαλιστικά μέτρα κατά του ιδιοκτήτου του Green Park. Σ' όλες αυτές τις ενέργειες η ιδιωτική φύλαξη ήταν απούσα και η Υπερνομαρχία ειδοποιήθη από εμάς και ενεφανίσθη κατόπιν εορτής.

8) Κατά τους καλοκαιρινούς μήνες έγινε και μια σοβαρή προσπάθεια εξυγίανσης του πρασίνου του πάρκου κόβοντας αρκετά δένδρα άρρωστα και ξερά τα οποία ήταν επικίνδυνα για τα υπόλοιπα δένδρα και για τους διερχομένους. Χωρίς να ξεχνάμε ότι τα περισσότερα από αυτά τα δένδρα ξεράθηκαν ή αρρώστησαν από την έλλειψη φροντίδας τόσων ετών. Αναμένουμε την υλοποίηση της υπόσχεσης του ΥΠΕΧΩΔΕ και της Υπερνομαρχίας για το φύτεμα μεγαλύτερου αριθμού από τα κοπέντα δένδρα και ισαξίων σε μέγεθος και ποιότητα με αυτά.

9) Όλα τα μέλη της επιτροπής θα βρίσκονται σε συνεχή επαγρύπνηση για να πληροφορηθούν και να παρέμβουν αγωνιστικά σε οποιοδήποτε καινούργιο σχέδιο ανάπλασης του Πεδίου του Άρεως παρουσιαστεί από την Υπερνομαρχία. Θα είμαστε έτοιμοι, με την παρουσία μας και τις κινητοποιήσεις όλων των μελών και φίλων της επιτροπής καθώς και των υπόλοιπων ενεργών πολιτών της περιοχής μας και όλης της Αθήνας να αποτρέψουμε την οποιανδήποτε προσπάθεια αλλαγής του χαρακτήρα του Πεδίου του Άρεως από ελεύθερο κοινόχρηστο χώρο πρασίνου.

10) Ελπίζουμε ο τωρινές μικροβελτιώσεις του χώρου οι οποίες πρέπει να αποπερατωθούν το συντομότερο δυνατόν να έχουν συνέχεια και στον τομέα της συντήρηση και της φροντίδας όλου του πάρκου μας και να μην είναι απλώς προολυμπιακού χαρακτήρα. Πρέπει να διατεθούν επαρκή οικονομικά κονδύλια ώστε το Πάρκο να αποκατασταθεί στην προ εικοσαετίας καλή κατάστασή του χωρίς να αλλάζει στο παραμικρό η ιστορικότητα της αρχιτεκτονικής του και η χρηστική του αξία που τόσα χρόνια εξυπηρέτησε τους πολίτες αυτής της πόλης και όχι σε έργα βιτρίνας στο βωμό μιας πολιτικής εγκαινίων και πρόσκαιρων αποτελεσμάτων. Οι αγώνες μας που συνεχίζονται θα κινηθούν πάνω σ' αυτούς τους άξονες μέχρι να επιτύχουμε την σωτηρία του πάρκου μας και την αποδέσμευσή του από κάθε είδους καταπατήσεις.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΡΕΩΣ
ΤΗΛ. 210-8217996, 210-3816077, 210-3248395, FAX: 210-3234066

Προσφυγικά Λεωφόρου Αλεξάνδρας

*Του Δημήτρη Ευταξιόπουλου**

· Στις αρχές Νοεμβρίου είχε οριστεί στο ΣΤΕ η εκδίκαση της προσφυγής των κατοίκων των Προσφυγικών της Λεωφ. Αλεξάνδρας κατά της κωλυσιεργίας (επί 3ετίας) του ΥΠΠΟ να χαρακτηρίσει τις 8 πολυκατοικίες ως Διατηρητέα Μνημεία της Νεώτερης Αρχιτεκτονικής.

· Κι ενώ η ίδια η Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων του ΥΠΠΟ είχε εισηγηθεί την διατήρηση του συγκροτήματος ως εξαιρετικό δείγμα Αρχιτεκτονικής του '30 (Bauhaus) και ως τόπο Κοινωνικής και Ιστορικής Μνήμης και ταυτόχρονα ίδια ψηφίσματα είχαν εκδώσει η Αρχιτεκτονική Σχολή του ΕΜΠ, ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχιτεκτόνων, το Ελληνικό Ινστιτούτο Αρχιτεκτονικής, το ICOMOS και η Παγκόσμια Ένωση Αρχιτεκτόνων (!!!), ξαφνικά ορίζεται την Πέμπτη 23/10ου η αναβληθείσα γνωμοδότηση!, καλούνται οι σχετικοί Φορείς να περιμένουνε επί 4 ωρο έξω από την αίθουσα συνεδριάσεων και μετά από απαίτησή τους εισέρχονται, νύχτα πλέον, ώστε να αρχίσει η... παράσταση.

· Γνωρίζαμε ότι το ΥΠΕΧΩΔΕ πίεζε την Υπηρεσία Νεωτέρων Μνημείων να γνωμοδοτήσει αρνητικά ώστε να μπορέσει να κατεδαφίσει τα Προσφυγικά (χωρίς καν άδεια από την Πολεοδομία!) αλλά δεν περιμέναμε ότι η επιτροπή ανερυθρίαστα θα «αιτιολογούσε» την απορριπτική γνωμοδότησή της λέγοντας ότι τα κτίρια είναι στατικώς ανεπαρκή και ότι το κόστος ανακαίνισης τους είναι τεράστιος!!!

· Έχουμε καταθέσει μελέτες που αποδεικνύουν ότι το κόστος αποξημίωσης – κατεδάφισης και δημιουργίας προσωρινού ψευδοπράσινου 10 στρεμμάτων είναι 5 φορές περισσότερο από το κόστος ανακαίνισης εξωτερικά των 8 κτιρίων και φύτευσης των ενδιάμεσων χώρων έκτασης 10 στρεμμάτων με πυκνό αληθινό πράσινο! Ο δε σεισμός του 1999 που τραυμάτισε χιλιάδες κτίρια στην Αθήνα δεν άφησε ούτε ρωγμή στα προσφυγικά!!!...

· Επειδή παντού πλέον στη Αθήνα οι ελάχιστοι ελεύθεροι χώροι χτίζονται ασύστολα και η ιστορική μνήμη βεβηλώνεται.

· Επειδή η «διαφορετικότητα» ορισμένων κτιρίων αποτελεί «πρόβλημα» και «λύσεις» επιβάλλουν πλέον τα μεγάλα οικονομικά – οικοδομικά συμφέροντα.

· Επειδή ιστορικές γειτονιές αφήνονται επίτηδες να ρημάξουν ώστε μετά να «αξιοποιηθούν» κατάλληλα.

· Επειδή τα δικαιώματα των κατοίκων για ελεύθερη διακίνηση – πρόσβαση σε πράσινο συνεχώς καταπατούνται.

· Και επειδή η γνωμοδότηση αυτή του ΥΠΠΟ ήταν προκλητική και προαποφασισμένη.

Γι' αυτό δηλώνουμε ότι θα αντισταθούμε με κάθε τρόπο στην παράλογη, αντικοινωνική και αντιοικονομική αυτή μεθόδευση του ΥΠΕΧΩΔΕ και θα υπερασπιστούμε ως πολίτες με κάθε μέσο το Συνταγματικό μας δικαιώματα στην κατοικία, την Ιστορική Μνήμη και την Πολιτιστική μας Κληρονομιά.

** Ο Δ. Ευταξιόπουλος είναι αρχιτέκτων μηχανικός.*

Συγκέντρωση και πορεία από τα προσφυγικά στο Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

Την Τετάρτη 12 Νοεμβρίου 2003 η Συντονιστική Επιτροπή συλλόγων και κινήσεων της Αθήνας για την προστασία των ελευθέρων χώρων και της ποιότητας ζωής και οι σύλλογοι και επιτροπές των ομόρων περιοχών στα προσφυγικά διοργάνωσαν συγκέντρωση διαμαρτυρίας στο χώρο εμπρός από τις προσφυγικές πολυκατοικίες της Λ. Αλεξάνδρας. Ακολούθησε πορεία στο Υ.ΠΕ.Χ.Ω.Δ.Ε (ΑΜΑΛΙΑΔΟΣ) η οποία παρά τον κακόν καιρό είχε σημαντική συμμετοχή πολιτών.

Το ψήφισμα της συγκέντρωσης θέτει τους εξής άμεσους στόχους:

1) την αποτροπή της ανακατασκευής, υπερύψωσης και επέκτασης του Γηπέδου του παναθηναϊκού.
2) Την αποτροπή κατεδάφισης των προσφυγικών πολυκατοικιών της Λ. Αλεξάνδρας.
3) Την αποτροπή του κατακερματισμού και της τσιμεντοποίησης του πάρκου γουδί.
4) Την μη ιδιωτικοποίηση και την μη εμπορευματοποίηση του Λυκαβηττού.
5) Την αποτροπή κατεδάφισης της Πολυκατοικίας Κηφισιάς 5 για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων Βωβού.

Νέα από την περιοχή του Νέου Κόσμου

*Του Ανδρέα Φωτόπουλου**

Η Επιτροπή κατοίκων του Ν. Κόσμου επικοινώνησε με τον υπεύθυνο Αντιδήμαρχο κ. Χρόνη Ακριτίδη και με τις υπεύθυνες υπηρεσίες του Δήμου Αθηναίων και έλαβε τις εξής διαβεβαιώσεις:

ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΚΟ ΛΑΓΟΥΜΙΤΖΗ

· Προχωράει η διαδικασία της απαλλοτρίωσης από τη ΔΕΗ, των 5,2 στρεμμάτων.
· Θα ρυθμιστεί άμεσα, το θέμα της καταπάτησης του υπάρχοντος πάρκου από τους πωλητές της Λαϊκής αγοράς.
· Μέχρι τέλος Οκτωβρίου θα γίνουν οι απαιτούμενες εργασίες, για την κατασκευή καφενείου στο πάρκο και θα επακολουθήσει η δημοπράτησή του.

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΕΣ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΔΟΥΡΓΟΥΤΙΟΥ

· Η ανάπλαση θα πραγματοποιηθεί σύντομα, σε συνεργασία με τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας ή αυτόνομα από το Δήμο Αθηναίων.

Οι κάτοικοι του Νέου Κόσμου που χρόνια αγωνίζονται εναντίον της υποβάθμισης της περιοχής, περιμένουν οι δεσμεύσεις αυτές να υλοποιηθούν οπωσδήποτε.

Προσφυγικές πολυκατοικίες Δουργουτίου: "Συνοικία το όνειρο".

** Ο Α. Φωτόπουλος είναι Γ.Γραμματέας του Α.Π.Σ. «ΠΗΓΑΣΟΣ»*

Πλατεία Εξαρχείων: Το χρονικό μιας μη προαναγγελθείσας ανάπλασης ή πως οι κάτοικοι παρεμβαίνουν και σώζουν έναν ελεύθερο χώρο από μια καταστροφή

*Του Θοδωρή Κοκκινάκη**

Μια ωραία πρωία και χωρίς να γνωρίζει κανείς τίποτα, είδαμε την πλατεία της γειτονίας μας να περιφράζεται με λαμαρίνες γιατί κάποιοι αποφάσισαν ότι πρέπει να αναπλασθεί. Αυτή η ανάπλαση που με τόση βιάση ξεκίνησε δεν είχε προαναγγελθεί από κανένα φορέα και γι' αυτό άφησε όλους τους κατοίκους της γειτονιάς άφωνους και αμήχανους. Την πρόσκαιρη αμηχανία των κατοίκων διαδέχθηκε γρήγορα ο θυμός και η αγανάκτηση όταν μαθεύτηκε περίπου το είδος και το μέγεθος της επαπειλούμενης «ανάπλασης».

Όπως ήταν αναμενόμενο, οι πρώτες αντιδράσεις ήρθαν από την νεολαία η οποία είναι και σε καθημερινή βάση χρήστης της πλατείας. Με δυναμικές ενέργειες έδειξαν στον εργολήπτη να καταλάβει ότι δεν μπορεί να περάσει ένα σχέδιο ανάπλασης ξαφνικά και κρυφά. Συγχρόνως ενημέρωσαν και τους υπόλοιπους κατοίκους για τα τεκταινόμενα στην πλατεία. Αποτέλεσμα αυτής την ενημέρωση ήταν και η αφύπνιση ενός σημαντικού αριθμού ενεργών πολιτών οι οποίοι βασικά είναι αντίθετοι σε μεθοδεύσεις τύπου «αποφασίζουμε πριν από σας για σας».

Μετά λοιπόν από κάποιες συναντήσεις και ανταλλαγή απόψεων δημιουργήθηκε μια επιτροπή πολιτών έτοιμη να αγωνιστεί για να μην περάσει το έργο της ανάπλασης όπως είχε τουλάχιστον προαποφασισθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ και τον ανάδοχο μελετητή – εργολήπτη.

Τα τελευταία χρόνια βέβαια η πλατεία βρισκόταν σε μια μόνιμη και ηθελημένη εγκατάλειψη. Ήταν αρκετά βρώμικη και το πράσινό της σε κακή κατάσταση. Αυτά διορθώνονταν πολύ γρήγορα, εύκολα και οικονομικά με μια μέριμνα για συντήρηση και φροντίδα του χώρου από ένα μόνιμο και ικανό συνεργείο του Δήμου Αθηναίων στον οποίο ανήκει διοικητικά ο χώρος. Δεν υπήρχε καμιά ανάγκη ανάπλασης αλλά απλώς μιας αποκατάστασης του χώρου στην προ ετών υπάρχουσα καλή κατάσταση η οποία επί σειρά ετών εξυπηρετούσε τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής μας. Η μόνη σημαντική κακοποίηση και αλλαγή χρήσης που είχε πάθει η πλατεία ήταν από την τεράστια και αλόγιστη εξάπλωση των τραπεζοκαθισμάτων των παρακείμενων καταστημάτων. Αλλά και αυτό μπορούσε να διορθωθεί με μια απόφαση του Δήμου για περιορισμό στο ήμισυ τουλάχιστον στα υπάρχοντα τραπεζοκαθίσματα έτσι ώστε οι πεζόδρομοι και τα πεζοδρόμια γύρω από την πλατεία να είναι εύκολα προσπελάσιμα και προς ελεύθερη χρήση των πολιτών και όχι προς οικονομική χρήση του δήμου και των καταστηματαρχών. Αυτά σαν μια μικρή παρένθεση για την κατάσταση της πλατείας και της ανάγκης επέμβασης πάνω σ' αυτήν.

Ας επιστρέψουμε λοιπόν ξανά στην ιστορία μας. Μαθαίνοντας το πλήρες σχέδιο της ανάπλασης οι κάτοικοι της γειτονιάς διαπίστωσαν ότι ήταν αποτρεπτικό για την συγκέντρωση ατόμων στην πλατεία, καταργώντας αρκετό μέρος του πρασίνου, δημιουργώντας διάφορα υψομετρικά επίπεδα συνδεόμενα με σκαλοπάτια, παρουσιάζοντας τοιχία σε σημεία που δεν χρειάζονταν, στερώντας αρκετά καθίσματα από τους θέλοντες να έχουν ελεύθερη παραμονή στον χώρο και δημιουργώντας εν δυνάμει χώρο για μελλοντική περαιτέρω εξάπλωση των τραπεζοκαθισμάτων των μαγαζιών.

Με συντονισμένες και σε πολλά μέτωπα κινήσεις όπως ενημέρωση του διαμερισματικού Συμβουλίου, με συναντήσεις με το ΥΠΕΧΩΔΕ, ανοικτές συγκεντρώσεις και συναυλίες στην πλατεία, συνέντευξη τύπου και δυναμικές κινήσεις κατά τις συνέχισης των έργων η επιτροπή των κατοίκων κατάφερε να σταματήσει τα έργα κατά τους επίφοβους μήνες του καλοκαιριού και να αποχωρήσει ο εργολάβος.

Με ευθύνη του ΥΠΕΧΩΔΕ απεκατεστάθησαν ορισμένα επικίνδυνα σημεία των έργων και οι κάτοικοι με δική τους πρωτοβουλία φυτεύοντας μερικά δενδρύλλια έδωσαν μια πράσινη νότα στην σκαμμένη πλατεία. Κατά τους τελευταίους μήνες με συναντήσεις που έγιναν στο ΥΠΕΧΩΔΕ η μελέτη τροποποιήθηκε και οι τεχνικές υπηρεσίες του υπουργείου δέχθηκαν πολλές αλλαγές στα σχέδιά τους οι οποίες ήταν σύμφωνες με προτάσεις των κατοίκων.

Έτσι λοιπόν χωρίς να έχουμε μια πλήρη αποκατάσταση της πλατείας στην πρότερη της κατάσταση, πράγμα που επιθυμούσαν πολλοί κάτοικοι, βρέθηκε μια μέση λύση αρκετά κοντά στα αιτήματα της πλειοψηφίας των κατοίκων. Οι χώροι πρασίνου αυξάνονται και θα ποτίζονται αυτόνομα από γεώτρηση. Τα τραπεζοκαθίσματα περιορίζονται λίγο και ο πεζόδρομος της Θεμιστοκλέους αποκτά οντότητα μένοντας ελεύθερος σε ένα πλάτος 3,5 μ. – 4 μ. Τα παγκάκια της πλατείας θα είναι αρκετά και εύκολα προσβάσιμα σε όλους τους κατοίκους (ηλικιωμένους, μητέρες με καροτσάκια, άτομα με ειδικές ανάγκες). Δεν θα κοπούν άλλα δένδρα και θα υπάρξει μελέτη φυτοτεχνικών για την φύτευση και άλλων. Δεν θα υπάρχουν τραπεζοκαθίσματα στο πεζοδρόμιο της Σπ. Τρικούπη και στη Στουρνάρη θα είναι ελάχιστα στο επάνω μέρος της πλατείας.

Οι κάτοικοι των Εξαρχείων λοιπόν με μπροστάρηδες τους νεολαίους της περιοχής έδειξαν το παράδειγμα για την σωτηρία των επαπειλούμενων ελεύθερων χώρων. Δεν άφησαν την τύχη ενός ελεύθερου χώρου στα χέρια των κάθε λογής «ειδικών» και «υπευθύνων» αλλά παίρνοντας ενεργή συμμετοχή σ' όλες τις διαδικασίας παρέμβασης και σχεδιασμού έδωσαν μια πιο λειτουργική λύση για την διαμόρφωση ενός χώρου που αφορά την ποιότητα της ζωής όλων των πολιτών.

Ελπίζουμε ότι η περίπτωση της Πλατείας Εξαρχείων θα αποτελέσει μια καλή αρχή συνεννόησης των κάθε λογής υπευθύνων με τους ενδιαφερόμενους πολίτες. Έτσι ώστε έργα που αφορούν του κατοίκους μιας περιοχής πριν αρχίσουν να υλοποιούνται να συζητιούνται τουλάχιστον μ' αυτούς και να λαμβάνεται υπ' όψην η γνώμη τους.

** Ο Θ. Κοκκινάκης είναι μέλος της Επιτροπής Κατοίκων*

Τα δένδρα πεθαίνουν όρθια

Η αφροντισιά και η πλήρης εγκατάλειψη των δένδρων στον Λόφο του Στρέφη έχουν οδηγήσει στην αρρώστια και στο ξερίζωμα πάνω από εξήντα δένδρα (πεύκα και κυπαρίσσια). Καλό θα ήταν η δήμαρχός μας κα Μπακογιάννη αντί να υπόσχεται το φύτεμα χιλιάδων νέων δένδρων να φροντίζει τα υπάρχοντα στους χώρους που διοικητικά ανήκουν στον Δ. Αθηναίων. Ίσως να είμαστε αθεράπευτα ρομαντικοί ελπίζοντας πως στις προτεραιότητες της δημάρχου θα είναι και το ξαναφύτεμα των κατεστραμμένων (από ευθύνη τους) δένδρων πάνω στον Λόφο του Στρέφη.

Θ.Κ

Δελτίο Τύπου της κίνησης ΠΕΖΗ

Αθήνα 17-9-2003

Η κίνηση ΠΕΖΗ θεωρεί το πρόγραμμα για τον γιορτασμό της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Κινητικότητας και της Ημέρας Χωρίς Αυτοκίνητα, που ανακοινώθηκε από την Κυβέρνηση, εντελώς ανεπαρκές, πολύ κατώτερο των αναγκών, αλλά και των διοργανώσεων των προηγουμένων ετών. Χρόνο με το χρόνο υποβαθμίζεται μέχρις ολοσχερούς εξαφανίσεως.

Το Πρόγραμμα περιλαμβάνει μια ημερίδα και μια παιδαγωγική εκδήλωση, ενώ η 22α Σεπτεμβρίου, η οποία έχει καθιερωθεί παγκοσμίως ως Ημέρα Χωρίς Αυτοκίνητο, θα γιορτασθεί με μιαν εκδήλωση στον πεζόδρομο της Διονυσίου Αρεοπαγίτου. Όλοι οι άλλοι δρόμοι της Αθήνα θα είναι γεμάτοι από αυτοκίνητα.

Κατά την ανακοίνωση του ΥΠΕΧΩΔΕ, στην προετοιμασία αυτών των καχεκτικών εκδηλώσεων συμμετείχαν εκπρόσωποι της Συνομοσπονδίας ΑΜΕΑ και της Ομοσπονδίας Ποδηλασίας, κανείς όμως εκπρόσωπος των πεζών, των χρηστών Μέσων Μαζικής Μεταφοράς και των μη κυβερνητικών περιβαλλοντικών οργανώσεων. Καμία εκδήλωση επίσης δεν προβλέπεται εκτός Αθηνών.

Σοβαρότατες ευθύνες έχει επίσης η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και οι Δήμοι του Λεκανοπεδίου που έλαμψαν με την απουσία τους. Τη στιγμή μάλιστα που ο Δήμος Αθηναίων και ορισμένοι άλλοι Δήμοι (Αμαρουσίου, Αγ. Αναργύρων, Βόλου κ.ά.) υποτίθεται ότι μετέχουν στο Πανευρωπαϊκό Δίκτυο Πόλεων Χωρίς Αυτοκίνητα, το οποίο είχε και την αρχική ιδέα καθιέρωσης της ημέρας χωρίς αυτοκίνητο.

Η κίνηση ΠΕΖΗ αποφάσισε να τιμήσει την 22α Σεπτεμβρίου με μια συμβολική παρέμβαση στο κέντρο της Αθήνας το οποίο έχει φτάσει σε κατάσταση ασφυξίας από τα σταθμευμένα και κινούμενα (ακόμα και σε πεζοδρόμια οι μοτοσυκλέτες) οχήματα. Θα μοιράσει εικονικές κλήσεις σε αυτοκίνητα και μοτοσυκλέτες που είναι σταθμευμένα παράνομα (πεζοδρόμια, πεζόδρομοι, πλατείες, διαβάσεις) και εμποδίζουν την κίνηση των πεζών. Γιατί αν δεν γίνει κι αυτό θα έχουμε καταντήσει μια δημοκρατία των άνωθεν εντολών και αποφάσεων και των χειραγωγούμενων πολιτών.

ΠΕΖΗ - Πρωτοβουλία Πολιτών για τα Δικαιώματα των Πεζών
E-mail:pezh@pezh.gr http://www.pezh.gr

Η επόμενη μέρα των Ολυμπιακών Αγώνων και οι προτεραιότητες στην "ανάπτυξη" της Ελλάδας

Το κείμενο κατατίθεται με αφορμή τις συζητήσεις που έχουν ανοίξει από την πλευρά των κυβερνώντων και εκπροσώπων κατασκευαστικών, εμπορικών και τραπεζικών συμφερόντων για τις μεταολυμπιακές χρήσεις των ολυμπιακών υποδομών και για τα επόμενα «μεγάλα έργα».

Α. ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ- αντιμετώπιση

Αυτό που χαρακτηρίζει την επιλογή των χώρων ανάπτυξης των ολυμπιακών υποδομών στο Αθηναϊκό «συγκρότημα» είναι η παγκόσμια πρωτοτυπία του να μην επιδιωχθεί μέσω αυτών η βελτίωση υποβαθμισμένων περιοχών αλλά αντίθετα, η υποβάθμιση σχετικά βιώσιμων περιοχών της βόρειας και της νότιας Αθήνας. (συγκρίνετε τα παραδείγματα χωροθέτησης των έργων για τους Ο.Α. της Βαρκελώνης και του Σίδνεϋ).

- **Επομένως χρειάζονται ανταποδοτικά έργα βελτίωσης** στις πληγείσες περιοχές και όχι να επιδιώκεται, μέσω νέων «αναπτύξεων» και ιδιωτικοποιήσεων των έργων, η υπερκερδοφορία των συνχρηματοδοτουσών ιδιωτικών εταιρειών.

Ήδη όμως ο Χριστοδουλάκης έκανε σαφή την πρόθεση της κυβέρνησης για περαιτέρω προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων στην αξιοποίηση των υποδομών του 2004, που προφανώς θα οδηγήσει αφ' ενός σε νέες «αντιπαροχές» προς τους επενδυτές εις βάρος του αστικού περιβάλλοντος και αφ' ετέρου σε μείωση της δημόσιας περιουσίας.

- **Οι αθλητικές υποδομές** θα πρέπει να προσαρμοστούν στην ήπια λειτουργία άθλησης όλων των πολιτών και όχι να προορίζονται μόνο για «μεγάλες» αθλητικές διοργανώσεις, τη «βιομηχανία» του πρωταθλητισμού και της show business.

- **Οι φορείς** που συστάθηκαν ή θα συσταθούν για τη διαχείριση των χώρων «ολυμπιακής υποδομής» (Ε.Τ.Α. Α.Ε. κλπ) πρέπει να λειτουργήσουν με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον, όχι το ιδιωτικό. Τα έργα πρέπει να παραμείνουν στο δημόσιο και να βρουν χρήσεις συμβατές με την καθημερινή ζωή των κατοίκων.

Β. ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ

1. περιεχόμενο-προτεραιότητες

Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι η χώρα μας χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερου κάλλους φυσικό περιβάλλον και ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά που πρέπει να διαφυλαχθούν - ακόμα και άν θεωρηθούν ως παράγοντες βιώσιμης (εναλλακτικής) ανάπτυξης - τα μεγάλα έργα οφείλουν να κινηθούν στους παρακάτω άξονες:

1 α . ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη

1 β. βιώσιμες πόλεις και ύπαιθρος, μέσα από την επιδίωξη αναβίωσης του κοινωνικού ιστού, μέσα από ανάπτυξη κοινωνικών συμμετοχικών λειτουργιών, επαρκών κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, περιορισμό του εμπορευματικού-καταναλωτικού χαρακτήρα των δημόσιων χώρων.

1γ. αγροτοτουρισμός και όχι γιγάντιες εγκαταστάσεις που δεν εντάσσονται αρμονικά στο ελληνικό τοπίο.

1δ. ανάπτυξη μέσων μαζικής μεταφοράς και δικτύου ποδηλατοδρόμων (π.χ. η λεωφ. Μαραθώνος που διαπλατύνεται έπρεπε να περιλαμβάνει και ποδηλατόδρομο, ενώ αντίθετα έγινε με υποτυπώδη πεζοδρόμια και αποκλειστικά για αυτοκίνητα, υπολογίζοντας μόνο την χρήση της στη διάρκεια των αγώνων. Ομοίως αντιμετωπίστηκαν τα οδικά έργα που γίνονται στην περιοχή του ΟΑΚΑ.)

επομένως:

1 ε. ουσιώδης για τα οιαδήποτε έργα η περιβαλλοντική παράμετρος, όχι εκ των υστέρων μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων που τα «νομιμοποιούν».

Προϋποθέσεις για όλα αυτά είναι να υπάρξει πολιτική βούληση για:

-Αξιόπιστη και έντιμη δημόσια διοίκηση που σέβεται το Σύνταγμα, τους νόμους και επομένως τα δικαιώματα των πολιτών, ενώ παράλληλα προωθεί ουσιαστικά την γενική παιδεία και τον πολιτισμό.

- περιορισμό της πολυνομίας που καταντά ανομία και της πολυδιάσπασης των αρμοδιοτήτων, γιατί έτσι εξαφανίζεται η ευθύνη.

Οι προϋποθέσεις αυτές θα επιτρέψουν την εφαρμογή **χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού** που μέχρι σήμερα είναι κενό γράμμα με το γνωστό αλαλούμ της γενικευμένης αυθαιρεσίας των ιδιωτών και του δημοσίου.

2.τρόπος αντιμετώπισης των έργων

2 α. ανθρώπινη κλίμακα των έργων, που σημαίνει αλλαγή της πολιτικής που οδηγεί σε γιγαντιαία έργα.

2 β. έργα μελετημένα, όχι όπως τώρα όπου δήθεν λόγω έλλειψης χρόνου ανατίθενται από τη φάση της προμελέτης(βλ. π.χ. Αττική οδός) με ότι συνεπάγεται αυτό ως προς την **ποιότητα κατασκευής και το υπέρογκο κόστος!**

2 γ. Έργα ασφαλή

2 δ. έργα με αποδοτικότητα σε βάθος χρόνου υπολογίζοντας όλους τους προβλέψιμους παράγοντες

2 ε. έργα με οικονομικό κόστος που σέβεται το δημόσιο χρήμα

2 στ. έργα λειτουργικά όχι εντυπωσιασμού, (βλέπε Καλατράβα)

2 ζ. τα κυκλοφοριακά έργα να εντάσσονται στο αστικό ή υπαίθριο περιβάλλον και όχι να το αλλάζουν ανεπανόρθωτα ή να χρειάζεται τεράστιο κόστος για την μελλοντική τους πιθανή απομάκρυνση (π.χ. Αττική οδός).

Ανακοινώσεις της Συντονιστικής Επιτροπής
Συλλόγων και Κινήσεων για την Προστασία των Ελεύθερων Χώρων της Αθήνας και την Ποιότητα Ζωής

1. ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

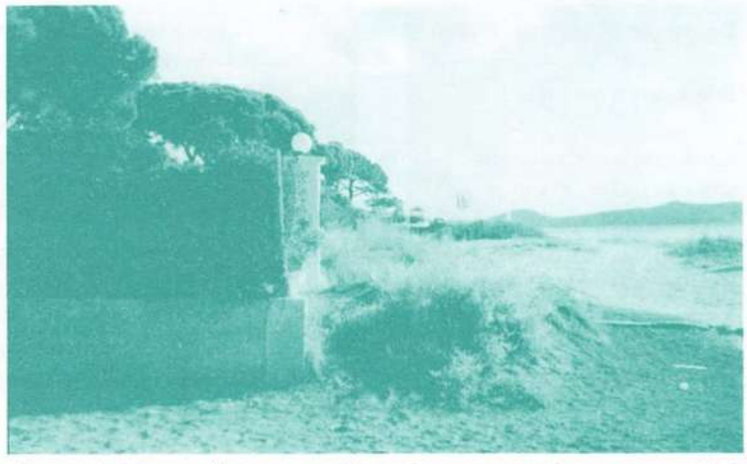
Στη συνεδρίαση της Σ.Ε. την 30/9/2003 συζητήθηκαν οι πληροφορίες και τα δημοσιεύματα γύρω από τις ρυθμίσεις που προβλέπει το υπό κατάθεση νομοσχέδιο το οποίο αφορά τον αποχαρακτηρισμό των δασικών εκτάσεων.

Η Συνέλευση της Σ.Ε. αποφάσισε να εκφράσει την αγανάκτησή της για τη νέα επίθεση κατά των δασών και των δασικών εκτάσεων και την έντονη αντίθεσή της στην αυθαίρετη και παράνομη μεταβίβαση του φυσικού πλούτου και της δημόσιας περιουσίας σε ιδιώτες.

Η αποψίλωση των προστατευτικών διατάξεων, που επιχειρείται για να ωφεληθούν οι καταπατητές, οι οικοπεδοφάγοι, οι έμποροι γης, οι εργολάβοι και κάθε λογής κερδοσκόποι, πρέπει να αποκρουστεί με κάθε τρόπο.

Για τους λόγους αυτούς καλούμε όλες τις περιβαλλοντικές οργανώσεις, όλο τον ελληνικό λαό να αντισταθούν και να αποτρέψουν τα εγκληματικά σχέδια που απεργάζονται οι κυβερνητικοί εγκέφαλοι σε βάρος του φυσικού περιβάλλοντος της χώρας.

Η Γραμματεία της Σ.Ε.

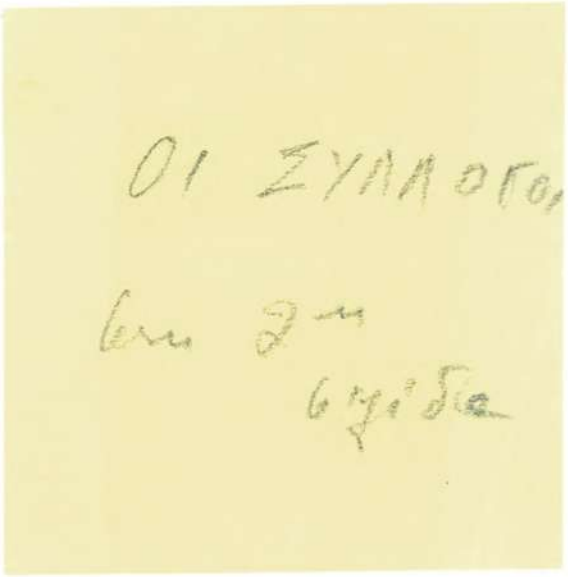
Πέρα από τα δασοκτόνα νομοσχέδια και η αυθαιρεσία στην καταπάτηση του αιγιαλού καλά κρατεί.
Η Περιφέρεια μας κοροϊδεύει γρατζουνώντας λίγα τετραγωνικά μπετόν για καθαρά προεκλογικές εντυπώσεις.

Ημερολόγιο Δραστηριοτήτων-Εκδηλώσεων για τους Ελεύθερους Χώρους

Από το Παρατηρητηριο Ελεύθερων Χώρων www.asda.gr/elxoroi/calendar

Ημ. Δρασης	Τίτλος Δράσης	Φορέας - Συμπληρωματικά Στοιχεία
9-12-03, 7:00μμ Σύλλογος ΠΗΓΑΣΟΣ, Ν. Κόσμος	Συνάντηση εργασίας	Συντονιστική Επιτροπή Συλλόγων και κινήσεων για τους Ελ. Χώρους της Αθήνας
13-16/11/03	Έκθεση Βιοκαλλιεργητών ECOFESTIVA.	ΔΗΩ
13-11-03, 7:00μμ Ζωχίου 8, Αμπελόκηποι	Συνάντηση εργασίας	Συντονιστική Επιτροπή Συλλόγων και κινήσεων για τους Ελ. Χώρους της Αθήνας
11-11-03	Η κυβέρνηση κατέθεσε στην Βουλή το ίδιο νομοσχέδιο για τα δάση που παρουσίασε πριν 1 μήνα σαν σχέδιο.	
8-11-2003 στον Δικηγορικό Σύλλογο Αθήνας	σύσκεψη με στόχο την δημιουργία ενός ειρέος μετώπου κοινωνικών δυνάμεων για την προστασία των δασών και της δημόσιας γης, σε επίπεδο Αττικής. Στη συνέχεια την δημιουργία μας Πανελλαδικής Συντονιστικής Επιτροπής Αγώνα, για να μην περάσουν τα νέα σχέδια της Κυβέρνησης.	Πρωτοβουλία για την προστασία των Δασών και της κοινόχρηστης γης
5-11-2003 7 μ.μ. αίθουσα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Καρ. Σερβίας 4-5ης όρ)	νέα σύσκεψη των κοινωνικών φορέων, που εναντιώνονται στα σχέδια της κυβέρνησης για τη συρρίκνωση των δασών και την παραχώρηση δημόσιας γης σε ιδιώτες καταπατητές.	Πρωτοβουλία για την προστασία των Δασών και της κοινόχρηστης γης. Καλούνται όλοι όσοι εναντιώθηκαν και αντισπάθηκαν πριν δυόμισυ χρόνια στην τροποποίηση του άρθρου 24 του Συντάγματος, (και όχι μόνο) να συμμετάσχουν ενεργά και στην νέα αυτή προσπάθεια.
4-11-03	Παγκόσμια Ημέρα των Ζώων	Εκδηλώσεις από ζωοφιλικά σωματεία
30-10-03 11 μ.μ. ΣΑΔΑΣ, Κλάδου και Βρυσακίου, Πλάκα	Τακτική Γενική Συνέλευση (1)Σχέδιο Νόμου για Πολεοδομικά Γραφεία – Ασφάλιση Μελετών – Αυθαίρετα. (2)Σχέδιο Διατάγματος για Μητρώο Κατασκευαστών Ιδιωτικών Έργων	ΣΑΔΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ Σε περίπτωση έλλειψης απαρτίας η επαναληπτική και οριστική Γενική Συνέλευση θα γίνει την Πέμπτη 6 Νοεμβρίου και ώρα 7.30 μ.μ. στην Αίθουσα Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ (Καρ.Σερβίας 4, 5ης όρ.)
29-10-03, 5.00μμ	Διαμαρτυρία μπροστά στο ΚΥΤ, συμβολικό γκρέμισμα του τείχους και δενδροφύτευση του χώρου	ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΓΩΝΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΚΥΤ ΤΗΣ ΔΕΗ
29. 10. 2003	Πρόταση για ΜΕΤΩΠΟ ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΓΗ	Πρωτοβουλία για την προστασία των Δασών και της κοινόχρηστης γης
21-10-03, 7:00 μμ, Θερρικλειδών 20, Πετράλωνα	Συνάντηση εργασίας	Συντονιστική Επιτροπή Συλλόγων και κινήσεων για τους Ελ. Χώρους της Αθήνας
19-10-03	Συνέλευση κατοίκων Φιλοπάππου	Συντονιστική Επιτροπή Κατοίκων
11 και 12/10/03	Εκδηλώσεις κατά της ανάπλασης της Πλατείας Εξαρχείων	"Πρωτοβουλία Εξαρχειωτών"
10-12/10/03 Πάτμου και Καραβία	Τριήμερο εκδηλώσεων για την κατάληψη (15 χρόνια)	Σύλλογος για την ποιότητα ζωής στα Πατήσια
1-10-03, 18:30μμ Κολοκοτρώνη 31, 1ος όροφος	ΔΑΣΙΚΟ: συνάντηση εργασίας για συντονισμό και συνεργασία της δράσης των ΜΚΟ οικολογικών και κοινωνικών οργανώσεων και των εντύπων του χώρου	συντακτική επιτροπή της Οικοτοπίας τηλ./fax 210 3224344
1-10-03, 12:00 μμ Δικηγορικός Σύλλογος	Συνέντευξη τύπου για το δασικό	Πρωτοβουλία για την προστασία των Δασών και της κοινόχρηστης γης
30-9-03	Συνάντηση εργασίας	Συντονιστική Επιτροπή Συλλόγων και κινήσεων για τους Ελ. Χώρους της Αθήνας
27-9-03	Συνέλευση κατοίκων Φιλοπάππου όπου οι κάτοικοι έριξαν 200μ κάγκελα	Συνέλευση κατοίκων Φιλοπάππου
22-9-03	Ευρωπαϊκή Ημέρα χωρίς Αυτοκίνητο	
18.9.2003 λόφος «Αλεπότρυπα» Κυψέλης	εγκαίνια του γηπέδου ποδοσφαίρου Ά. Κυψέλης του ΟΝΑ του Δ. Αθηναίων	Διαμαρτυρία κατοίκων της περιοχής του Λόφου της οδού Ελικώνος ή Λόφου «Αλεπότρυπα» Κυψέλης
4-9-03	Συνάντηση εργασίας	Συντ. Επ. Σύλλόγων και κινήσεων για τους Ελ. Χώρους Αθ.
18-7-03 Ένσταση προς Δημοτικό Συμβούλιο του Δ. Αθηναίων	για την απόφαση για δέσμευση "οικοπέδου" επί των οδών Αρμονίας & Κοκκορελ για την κατασκευή σχολείων σε ένα από τους ελάχιστους ακόμη ελεύθερους χώρους της Αθήνας	κάτοικοι και μη της περιοχής του Λόφου της οδού Ελικώνος ή Λόφου «Αλεπότρυπα» Κυψέλης

Το Παρατηρητήριο δημοσιεύει ευχαρίστως όλες τις εκδηλώσεις που του αποστέλλονται από τους ίδιους τους Φορείς ή Επιτροπές Αγώνα. Ενημερώνετε το ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ για τις δράσεις σας (210-8665168, igiann@tee.gr).

Οι ΣΥΛΛΟΓΟ
δεν 2ω
θγιδα

Subject: Astiko prasino 2!!
Date: Wed, 25 Feb 2004 11:49:14 +0200
From: "Theodota Nantsou" <t.nantsou@wwf.gr>

Εκ παραδρομής από το κείμενο για το αστικό πράσινο που σας έστειλα έλειπαν τμήματα. Η βιασύνη της τελευταίας στιγμής βλέπετε...
Ζητώ συγνώμη και σας στέλνω το πλήρες κείμενο.
Θεοδότα Νάντσου

Spaces_ConclusionFinal.pdf	**Name:** Spaces_ConclusionFinal.pdf **Type:** Acrobat (application/pdf) **Encoding:** base64 **Description:** Spaces_ConclusionFinal.pdf

WWF

Αστικό πράσινο: η ανάσα της πόλης χάνεται

Κείμενο παρέμβασης του WWF Ελλάς για τους κοινόχρηστους χώρους πρασίνου

ΝΟΜΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Φεβρουάριος 2004

Περιεχόμενα

Εισαγωγή 2

Ελεύθεροι χώροι: η ανάσα της μεγαλούπολης 2

Θεσμικό πλαίσιο 3

Αθήνα: οι ελεύθεροι χώροι υπό διωγμό 4

Η έρευνα του WWF Ελλάς 4

Περίπτωση 1η : Πεδίο Άρεως 5

Περίπτωση 2η : Πάρκο Ριζάρη 7

Περίπτωση 3η : Άλσος Νέας Φιλαδέλφειας 9

Περίπτωση 4η: Κτήμα Συγγρού 10

Προτάσεις 12

Εισαγωγή

Όπως δηλώνει και ο τίτλος αυτού του κειμένου παρέμβασης, οι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου είναι ανεκτίμητος πλούτος για τα αστικά κέντρα της χώρας. Με δεδομένο ότι σε κάθε κάτοικο της Αθήνας αναλογούν μόνο 2-3 τετραγωνικά μέτρα πρασίνου[1], το χαμηλότερο ποσοστό στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η ανάγκη προστασίας των λίγων κοινόχρηστων χώρων πρασίνου που έχουν απομείνει θα έπρεπε να αντιμετωπίζεται από την Πολιτεία ως επείγουσα προτεραιότητα. Δυστυχώς όμως, αυτές οι πράσινες γωνιές όλων των μεγάλων πόλεων της Ελλάδας αντιμετωπίζονται μάλλον σαν υποψήφιοι χώροι φιλοξενίας μικρών και μεγάλων κατασκευών, εμπορικών δραστηριοτήτων και αθλητικών και κοινωνικών εγκαταστάσεων, ή σαν σκουπιδότοποι, παρά ως αναντικατάστατοι περιβαλλοντικοί πόροι και τόποι αναψυχής και ξεκούρασης των πολιτών.

Το παρόν κείμενο είναι αποτέλεσμα της δουλειάς της εθελοντικής Νομικής Ομάδας Υποστήριξης Πολιτών του WWF Ελλάς (εφ' εξής Νομική Ομάδα), η οποία κατά το 2003 ανέλαβε να επεξεργαστεί, μεταξύ άλλων, 23 καταγγελίες που αφορούσαν σε υποβάθμιση αστικού και περιαστικού περιβάλλοντος, από διάφορες περιοχές της Ελλάδας. Συγκεκριμένα, η Νομική Ομάδα συγκέντρωσε στοιχεία από τις καταγγελίες, ενώ παράλληλα διερεύνησε σε βάθος κάποιες περιπτώσεις σοβαρής υποβάθμισης πάρκων, αλσών και χώρων πρασίνου της Αθήνας. Στο παρόν κείμενο παρέμβασης περιγράφονται οι διαπιστώσεις της ομάδας και διατυπώνονται προτάσεις για την προστασία και περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση αυτών.
Για τη συγγραφή του κειμένου παρέμβασης συνεργάστηκαν οι:

- Θεοδότα Νάντσου, Συντονίστρια προγραμμάτων δράσης του WWF Ελλάς
- Ηλίας Κυριακόπουλος, Δικηγόρος, Συντονιστής της Νομικής Ομάδας
- Νίκος Τσιμπουκάκης, Δικηγόρος, μέλος της Νομικής Ομάδας
- Βάλια Κουφοπούλου, Αρχιτέκτων, μέλος της Νομικής Ομάδας
- Ιωάννα Τόπακα, Δικηγόρος, μέλος της Νομικής Ομάδας

Ιδιαίτερες ευχαριστίες για τα εποικοδομητικά σχόλιά τους, χωρίς τα οποία δεν θα ήταν δυνατή η σύνταξη των προτάσεων για την προστασία και ορθή διαχείριση των ελεύθερων χώρων, οφείλουμε στον κ. Γιάννη Πολύζο, Καθηγητή Αρχιτεκτονικής στο ΕΜΠ, τον αρχιτέκτονα κ. Γιώργο Πατρίκιο, Λέκτορα στο Πανεπιστήμιο Ξάνθης, τον δασολόγο κ. Γιώργο Ντούρο, τον κ. Θύμιο Παπαγιάννη, Αρχιτέκτονα-Πολεοδόμο και Πρόεδρο του ΔΣ του WWF Ελλάς, τον κ. Ηλία Γιαννίρη, Αρχιτέκτονα-Πολεοδόμο, Υπεύθυνο του Παρατηρητηρίου Ελεύθερων Χώρων και τις Ελένη Σβορώνου και Μαρίνα Συμβουλίδου από το WWF Ελλάς.

Ελεύθεροι χώροι: η ανάσα της μεγαλούπολης

Οι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου είναι η ανάσα της μεγαλούπολης. Είναι μια σιωπηλή πηγή ζωής περιτριγυρισμένη από έναν συνήθως πυκνοδομημένο πολεοδομικό ιστό. Κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου είναι τα αστικά πάρκα, τα άλση, καθώς και τα περιαστικά βουνά, δάση, παραλίες. Η παρούσα έκθεση, θα εστιάσει στα αστικά πάρκα, τα άλση και τους χώρους πρασίνου των οποίων η ακεραιότητα και ο προορισμός υφίστανται καθημερινά πλήγματα.

Αυτές οι σπάνιες πλέον πράσινες γωνιές της πόλης προσφέρουν ανεκτίμητες υπηρεσίες στην ποιότητα ζωής του κατοίκου της πόλης, καθώς:

- Βελτιώνουν την ποιότητα του αέρα, καθώς τα δένδρα παράγουν οξυγόνο και φιλτράρουν τους αέριους ρυπαντές

[1] Σύμφωνα με τα δεδομένα που δημοσίευσε το ΥΠΕΧΩΔΕ στις 18 Φεβρουαρίου 2004, τα τετραγωνικά που αναλογούν σε κάθε κάτοικο ανέρχονται σε 3,55, συνυπολογίζοντας όμως και το πράσινο των οδικών νησίδων, το γρασίδι της Αττικής Οδού και της Περιφερειακής Υμηττού και αγνοώντας τη μείωση πρασίνου από την κατασκευή τους (όπως στην περίπτωση του Υμττού).

- Συμβάλλουν στη μείωση της θερμοκρασίας, γεγονός σημαντικό για τις μεσογειακές πόλεις ιδιαίτερα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες
- Είναι τα τελευταία καταφύγια βιοποικιλότητας στα αστικά κέντρα
- Μειώνουν τον κίνδυνο πλημμυρών, καθώς απορροφούν σα σφουγγάρια το νερό της βροχής εμπλουτίζοντας ταυτόχρονα τον υδροφόρο ορίζοντα.
- Είναι καταφύγια αναψυχής, χαλάρωσης ή γυμναστικής και κοινωνικής συναναστροφής για τον κάτοικο της μεγαλούπολης.

Δυστυχώς όμως οι ελεύθεροι χώροι, ειδικά στα μεγάλα αστικά κέντρα, βρίσκονται στο στόχαστρο της κακώς εννοούμενης «αξιοποίησης» και του εκσυγχρονισμού. Οι περιπτώσεις υποβάθμισής τους είναι πλέον τόσες, ώστε τείνουν να γίνουν κανόνας, εθίζοντας παράλληλα τους κατοίκους της πόλης στην ιδέα πως τίποτα δεν μπορεί να ανακόψει την πορεία εξαθλίωσης της ποιότητας ζωής στις ελληνικές μεγαλουπόλεις.

Θεσμικό πλαίσιο

Η ελληνική νομοθεσία προστατεύει τους ελεύθερους αστικούς χώρους πρασίνου ως είδος εν ανεπαρκεία, ως πολύτιμο κοινό αγαθό που χρήζει απόλυτης προστασίας από κάθε αλλαγή χρήσης και από κάθε εκμετάλλευση που αντίκειται στον κοινωφελή τους χαρακτήρα. Κυριότερα θεσμικά εργαλεία προστασίας των ελεύθερων χώρων πρασίνου είναι η δασική και η πολεοδομική νομοθεσία.

Α) Συγκεκριμένα, ο Νόμος 998/1979 «Προστασία δασών και δασικών εκτάσεων» κατατάσσει τους ελεύθερους αστικούς χώρους στα πάρκα (εκτάσεις εντός πόλεων ή οικιστικών περιοχών που καλύπτονται από βλάστηση που έχει δημιουργηθεί τεχνητά) και στα άλση (εκτάσεις εντός πόλεων ή οικιστικών περιοχών που καλύπτονται από φυσική δασική βλάστηση) και απαγορεύει οποιαδήποτε αλλαγή προορισμού ή χρήσης αυτών.

Β) Σύμφωνα με την πολεοδομική νομοθεσία, ο ν. 1515/1982 (Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας), όπως συμπληρώθηκε με τον ν. 2052/1992, αποτελεί νόμο - πλαίσιο για τον πολεοδομικό και αστικό σχεδιασμό. Θέτει γενικούς κανόνες και κατευθύνσεις για τα ζητήματα που άπτονται του πολεοδομικού σχεδιασμού της Αθήνας. Ειδικότερα, το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο της Αθήνας, που καθορίζει την πολεοδομική οργάνωση του Δήμου Αθηνών, κατοχυρώνει τους υφιστάμενους χώρους πρασίνου και προτείνει τη δημιουργία νέων. Τέλος, ο όρος «μητροπολιτικά πάρκα» αναφέρεται σε διαδημοτικούς κοινόχρηστους χώρους πρασίνου ή σε μεγάλες διαδημοτικές εκτάσεις που αποδίδονται σε κοινή χρήση συνήθως κατόπιν της κατάργησης άλλων χρήσεων (π.χ. στρατόπεδα). Ο όρος δεν έχει ακόμα νομικό περιεχόμενο.

Εδώ πρέπει επίσης να τονιστεί πως οι ελεύθεροι κοινόχρηστοι χώροι προστατεύονται και από την συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή του ισοζυγίου των κοινοχρήστων χώρων που έχουν ενταχθεί σε σχέδιο πόλης[2], γεγονός που σημαίνει ότι επιτρέπεται η αναδιάρθρωσή τους μόνον όταν η συνολική επιφάνειά παραμένει η ίδια ή αυξάνεται. Συνταγματικά κατοχυρωμένη είναι και η αρχή του πολεοδομικού κεκτημένου, δηλαδή της μη χειροτέρευσης του οικιστικού περιβάλλοντος, όπως οι αρχές αυτές έχουν διαπλασθεί και ερμηνευθεί από το ΣτΕ.

---

[2] Ενδεικτικά αναφέρουμε τις αποφάσεις ΣτΕ 866/2001, 2242/1994, 1976/1991, 10/1988 Ολομέλειας, 1159/1988 και 2587/1992. Η τελευταία, αναφέρει ότι "Επειδή, ούτως έχουσα η ως άνω πολεοδομική ρύθμισις, ήτοι μετατρέπουσα χώρον χαρακτηριζόμενον δια του αναθεωρημένου σχεδίου, ως κοινόχρηστον εις εν μέρει οικοδομήσιμον, αντίκειται εις τον εκ του άρθρου 24 παρ. 2 του Συντάγματος και των αρχών προστασίας του οικιστικού περιβάλλοντος και βελτιώσεως των όρων διαβιώσεως συναγομένον θεμελιώδη κανόνα, ότι κατά την τροποποίησιν εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων δεν επιτρέπεται κατ' αρχήν η μείωσις κοινοχρήστων χώρων (βλ. ΠΕ 442/91). Και ναι μεν είναι δυνατή η αναδιάταξις των χώρων αυτών δια πολεοδομικούς λόγους, πλην όμως το καθαρόν ποσοστόν των κοινοχρήστων χώρων δέον, αν δεν αυξάνεται, να παραμένει τουλάχιστον εις το αυτό ποσοστόν, γεγονός το οποίον δεν προκύπτει εκ του φακέλου ότι συμβαίνει εις την προκειμένην περίπτωσιν."

Αθήνα: οι ελεύθεροι χώροι υπό διωγμό

Στην Αθήνα, πόλη που δικαίως συχνά χαρακτηρίζεται από τους ίδιους τους κατοίκους της ως αφιλόξενη, οι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου είναι ελάχιστοι και επομένως εξαιρετικά πολύτιμοι. Εκτός από τους περιαστικούς ορεινούς όγκους, τα δάση και το παράκτιο μέτωπο που έχουν ήδη υποστεί μη αντιστρεπτή υποβάθμιση, η μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας φιλοξενεί λίγους αλλά σημαντικούς χώρους πρασίνου. Το Πεδίο του Άρεως, το πάρκο Ριζάρη, το πάρκο Ελευθερίας, το άλσος Φιλοπάππου, το άλσος Νέας Φιλαδέλφειας, το κτήμα Συγγρού, το άλσος Γουδί, ο Αρδηττός και βέβαια το Ζάππειο και ο Εθνικός Κήπος είναι ίσως οι πιο γνωστοί χώροι ανάσας για την πόλη. Το ίδιο πρόβλημα αντιμετωπίζουν βέβαια οι περισσότερες μεγάλες πόλεις, όπως η Θεσσαλονίκη τόσο με την υποβάθμιση των ελεύθερων χώρων της πόλης όσο και με τα προβλήματα που πλήττουν το περιαστικό δάσος Σέϊχ Σου.

Δυστυχώς όμως, οι περισσότεροι χώροι πρασίνου της Αθήνας υφίστανται συνεχείς και σημαντικές πιέσεις υποβάθμισης, όπως, παραχωρήσεις σε ιδιώτες, αλλαγή χρήσης, ανεξέλεγκτη εμπορευματοποίηση από τους ΟΤΑ που τους διαχειρίζονται προς κάλυψη ταμειακών τους αναγκών και με τρόπο μη συμβατό προς τον χαρακτήρα τους κ.ά. Το κοινό στοιχείο στις παραπάνω περιπτώσεις είναι πως το δημόσιο συμφέρον προβάλλεται ως βασικός λόγος για τις οποιεσδήποτε επεμβάσεις που όμως, εν τοις πράγμασι, υποβαθμίζουν αυτούς τους πνεύμονες ζωής της Αθήνας. Κραυγαλέο παράδειγμα η χωροθέτηση ολυμπιακών εγκαταστάσεων σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα σε ελεύθερους χώρους. Προβάλλοντας ως πρόσχημα το δημόσιο συμφέρον που απορρέει από τη φιλοξενία της Ολυμπιάδας του 2004, χώροι αστικού και περιαστικού πρασίνου, όπως το Άλσος Βεΐκου και ο Σχοινιάς καλύφθηκαν με το τσιμέντο αθλητικών εγκαταστάσεων. Δυστυχώς, ακόμα και η μέχρι πρότινος ιδιαίτερα αυστηρή νομολογία του ΣτΕ "υποχώρησε" σε αρκετές περιπτώσεις έργων σχετικών με τους Ολυμπιακούς αγώνες, καθώς το ανώτατο ακυρωτικό δέχτηκε ότι η απρόσκοπτη διεξαγωγή των αγώνων συνιστά περίπτωση «υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος»[3]. Εκτός όμως από τους Ολυμπιακούς Αγώνες, ως δημόσιο συμφέρον που επιτάσσει την οικοδόμηση ελεύθερων χώρων πρασίνου προβάλλονται και άλλοι λόγοι, όπως η χωροθέτηση γηπέδων αθλητικών ομάδων. Τέτοια κραυγαλέα περίπτωση είναι αυτή του Παναθηναϊκού που επιβουλεύεται το άλσος Γουδί και μειώνει τις ελπίδες για δημιουργία μητροπολιτικού πάρκου.

Σημαντικές ελπίδες γεννούν οι ολοένα και αυξανόμενες αντιδράσεις πολιτών που εκφράζονται είτε μεμονωμένα είτε συλλογικά. Σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις οι παρεμβάσεις πολιτών έχουν θεαματικό αποτέλεσμα καθώς καταφέρνουν να αναχαιτίσουν σοβαρές απειλές, να περιφρουρήσουν το δικαίωμα πρόσβασης του πολίτη σε χώρους πρασίνου και τελικά να προστατεύσουν τα τελευταία δείγματα φυσικού περιβάλλοντος στην πόλη.

Η Νομική Ομάδα επεξεργάστηκε συγκεκριμένες περιπτώσεις υποβάθμισης χώρων αστικού πρασίνου μετά από καταγγελίες ευαισθητοποιημένων πολιτών που αγωνίζονται για την προστασία των χώρων αυτών.

Η έρευνα του WWF Ελλάς

Η Νομική Ομάδα Υποστήριξης Πολιτών του WWF Ελλάς[4] έχει λάβει αρκετές καταγγελίες για υποβάθμιση ελεύθερων χώρων και ανέλαβε ενδεικτικά να διερευνήσει την κατάσταση κάποιων σημαντικών χώρων. Οι χώροι αυτοί είναι:

---

[3] βλ. το σχετικό αφιέρωμα του περιοδικού "Περιβάλλον και Δίκαιο", τεύχος 2/2003

[4] Η Νομική Ομάδα Υποστήριξης Πολιτών για το περιβάλλον είναι εθελοντική ομάδα της περιβαλλοντικής οργάνωσης WWF Ελλάς. Αποτελείται κυρίως από δικηγόρους αλλά και από μέλη άλλων σχετικών

- Πεδίο Άρεως
- Πάρκο Ριζάρη
- Άλσος Νέας Φιλαδέλφειας
- Κτήμα Συγγρού

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της Νομικής Ομάδας οι ελεύθεροι χώροι που εξετάστηκαν υφίστανται σημαντικές απειλές (καταπατήσεις, περιορισμός στην πρόσβαση των πολιτών, χωροθετήσεις εγκαταστάσεων και κτιρίων, τσιμεντόστρωση, κ.α.). Το κοινό στοιχείο στις παραπάνω περιπτώσεις είναι πως **το δημόσιο συμφέρον προβάλλεται ως βασικός λόγος για όλες τις ενέργειες που υποβαθμίζουν αυτούς τους πνεύμονες ζωής της Αθήνας**. Έτσι, για παράδειγμα, η αμφίβολης νομιμότητας παραχώρηση 5 στρεμμάτων του Πεδίου Άρεως στον Πανελλήνιο ΓΣ και η κατασκευή αυθαίρετων εγκαταστάσεων σε συνδυασμό με τα σχέδια κοπής δένδρων της περιοχής, όπως επίσης η χωροθέτηση Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης στο πάρκο Ριζάρη, η παραχώρηση έκτασης του άλσους Ν. Φιλαδέλφειας στην ΑΕΚ και η επέκταση του Μεγάρου Μουσικής εις βάρος του Πάρκου Ελευθερίας διαφημίζονται ως έργα που αποσκοπούν στο κοινό καλό. Στην ουσία όμως περιορίζουν τον λιγοστό και ζωτικό χώρο που προσφέρουν στην πόλη αυτοί οι πνεύμονες πρασίνου και υποβαθμίζουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων της.

Ο περιορισμός της έρευνας του WWF Ελλάς σε αυτές τις περιπτώσεις υποβάθμισης ελεύθερων χώρων πρασίνου οφείλεται αποκλειστικά στην ιδιαίτερη ενασχόληση της Νομικής Ομάδας με τις συγκεκριμένες περιπτώσεις και όχι στην αγνόηση άλλων εξωφρενικών περιπτώσεων.

Περίπτωση 1η : Πεδίο Άρεως

Ι. ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ

Από τις αρχές του 20ου αιώνα το πεδίο του Άρεως διαμορφώθηκε ως κοινόχρηστο άλσος των Αθηνών, και ως τέτοιο εμφαίνεται στο ρυμοτομικό σχέδιο της Αθήνας, έχει δε τεθεί στην άμεση και κοινή χρήση των πολιτών της. Ο χαρακτήρας του Πεδίου του Άρεως ως κοινόχρηστου Άλσους έχει αναγνωρισθεί επίσης από την νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Το Πάρκο απειλήθηκε καίρια με την έναρξη ανέγερσης του Μουσείου Πασσά μεταξύ του Πάρκου και της Σχολής Ευελπίδων. Σήμερα το σημείο αυτό του πάρκου ονομάζεται Πλατεία Πρωτομαγιάς και έχει τσιμεντοποιηθεί, καθώς δημιουργήθηκε γκαράζ από ιδιώτη. και με την μεταγενέστερη πρόταση μετεγκατάστασης στο ίδιο σημείο του Συμβουλίου Επικρατείας. Και οι δύο απειλές αποφεύχθηκαν, ενώ ο σκελετός του Μουσείου κατεδαφίστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1980.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του π.δ 98/2000 περί κατάργησης του Ειδικού Ταμείου Μονίμων Οδοστρωμάτων Αθηνών (Ε.Τ.Μ.Ο.Α.), οι δραστηριότητες που σχετίζονται με τη διεύθυνση, συντήρηση, και εκμετάλλευση του Πεδίου του Άρεως έχουν ανατεθεί στην Διευρυμένη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών – Πειραιώς.

Σύμφωνα με την παραγρ. 4 του άρθρο 3 του νόμου 998/1979 περί προστασίας των δασών και των δασικών εκτάσεων «εις τας διατάξεις του παρόντος Νόμου υπάγονται και οι εντός των πόλεων και των οικιστικών περιοχών ευρισκόμεναι εκτάσεις, οι οποίαι καλύπτονται από δασική βλάστηση φυσικώς ή τεχνικώς δημιουργουμένης (πάρκα και άλση), ως και αι οπουδήποτε δημιουργούμεναι δενδροστοιχίαι ή δασικαί φυτείαι».

ειδικοτήτων. Η Ομάδα χειρίζεται όλες τις τεκμηριωμένες καταγγελίες που υποβάλλονται από πολίτες ή ομάδες πολιτών στο WWF Ελλάς, παρέχοντας συμβουλές και υποστηρίζοντας τη δράση τους.

Στις 7-11-1994 εκδόθηκε σύμφωνα με τα άρθρα 66 και 177 του ν.δ. 86/69 «Περί Δασικού Κώδικα», μετά εγκρίσεως του Νομάρχη Αθηνών, η υπ' αριθμ. 1/1994 δασική απαγορευτική διάταξη του Διευθυντή Δασών Αθηνών, η οποία απαγορεύει «για δέκα χρόνια .....την υλοτομία, κλάδευση, εκρίζωση και φθορά γενικά παντός δασικού δένδρου – θάμνου και φρυγάνων που φύονται ..... σε πάρκα – άλση και γύρω από αρχαιολογικούς, ιστορικούς χώρους σε ολόκληρη την περιφέρεια της Δ/νσης Δασών Αθηνών ....., άνευ άδειας την αρμόδιας Δασικής Αρχής». Όπως μνημονεύεται στην ως άνω διάταξη, η έκδοση αυτής βασίστηκε «στην ανάγκη να απαγορευθεί η υλοτομία, κλάδευση, εκρίζωση και ζημία γενικά παντός δασικού δένδρου και φρυγάνων σε όλη της περιοχή της Νομαρχίας Αθηνών». Επομένως, για την εκτέλεση οποιωνδήποτε πράξεων που θίγουν το πράσινο εντός του χώρου του Άλσους, πρέπει να εκδοθεί άδεια από τη Διεύθυνση Δασών Αθηνών.

ΙΙ. ΑΠΕΙΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΩΣ

1. Στις 15-3-1988 παραχωρήθηκε στον Πανελλήνιο Γυμναστικό Σύλλογο από την Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Ε.Τ.Μ.Ο.Α., η χρήση τμήματος λωρίδας, εντός του χώρου του Άλσους, εκτάσεως 5.661 τ.μ. για την επέκταση των αθλητικών του εγκαταστάσεων.

Πέραν, όμως, της αμφιβόλου νομιμότητας παραχώρησης αυτής, ο εν λόγω Σύλλογος προέβη στην κατασκευή αυθαίρετων εγκαταστάσεων μέσα στην παραχωρούμενη έκταση, κατά σαφή παράβαση των όρων της παραχώρησης και της σχετικής πολεοδομικής νομοθεσίας. Συγκεκριμένα, κατά το χρονικό διάστημα από τον Οκτώβριο του 1998 έως αρχές του 2001, ο παραπάνω Σύλλογος εκτελούσε αυθαίρετες εργασίες στην εν λόγω έκταση αγνοώντας προκλητικά τις σχετικές συστάσεις της Αστυνομικής Αρχής. Όλες οι πολεοδομικές παραβάσεις έχουν πιστοποιηθεί από την αρμόδια Διεύθυνση Πολεοδομίας Αθηνών και έχουν βεβαιωθεί τα σχετικά πρόστιμα στις υπηρεσίες του Δήμου Αθηνών, ενώ έχουν εκδοθεί και πρωτόκολλα κατεδάφισης. Ο Σύλλογος ουδεμία δραχμή κατέβαλε έως σήμερα, ενώ οι αυθαίρετες κατασκευές εξακολουθούν να υφίστανται. Η Νομαρχία που έχει την ευθύνη των κατεδαφίσεων παράνομων κτισμάτων δεν έχει δραστηριοποιηθεί στην κατεύθυνση της κατεδάφισης των αυθαιρέτων αυτών.

Μετά τα παραπάνω ασκήθηκε ποινική δίωξη κατά των υπευθύνων του Π.Γ.Σ. που εκκρεμεί για εκδίκαση στο Πλημμελειοδικείο Αθηνών.

2. Ελλιπής συντήρηση – παρκάρισμα αυτοκινήτων
3. Εγκληματικότητα
4. Ανεξέλεγκτη εμπορευματοποίηση

Στον χώρο του άλσους φιλοξενούνται κατά καιρούς διάφορες εκθέσεις με συνέπεια να δυσχεραίνεται σοβαρά η απρόσκοπτη μετακίνηση των πεζών μέσα σε αυτό και να αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του ως χώρου περιπάτου, ανάπαυσης και περισυλλογής των κατοίκων της πρωτεύουσας. Δεν υπάρχει, δε, καμία μέριμνα για τα σκουπίδια, με αποτέλεσμα, μετά το πέρας αυτών των εκθέσεων, ο χώρος να θυμίζει βομβαρδισμένο τοπίο.

Αυτόν τον καιρό εκπονείται μελέτη για την ανάπλαση του Πεδίου του Άρεως από την Διευρυμένη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αθηνών, στην οποία, μετά από διαβεβαιώσεις της Νομάρχου, δεν προβλέπεται πλέον η διάνοιξη δύο βασικών οδικών αξόνων, όπως προέβλεπε η παλαιότερη. Η διάνοιξη των αξόνων αυτών είχε προκαλέσει τις αντιδράσεις των κατοίκων της περιοχής, διότι μετέβαλλε άρδην το ρυμοτομικό σχέδιο του πάρκου και δημιουργούσε τις προϋποθέσεις για την εμπορευματοποίηση του. Δεν είναι τυχαίο ότι το άρθρο 23 & 8 του ν. 2300/1995 προβλέπει τη δυνατότητα λειτουργίας θερινών κινηματογράφων και θεάτρων στον χώρο του πάρκου.

Εδώ πρέπει να αναφερθεί ότι η υπ' αριθμ. 2189/1982 απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας έκρινε ότι οι εγκαταστάσεις του κέντρου διασκέδασης Green Park προκάλεσαν ουσιώδη μεταβολή του προορισμού του χώρου και αναίρεσαν την κοινή του χρήση λόγω της κλειστής και μόνιμης περίφραξης.

III. ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Λόγω αφενός της προκλητικής αδιαφορίας και αδράνειας των αρμόδιων αρχών και αφετέρου λόγω της προσπάθειας ιδιωτικών παραγόντων για εμπορική εκμετάλλευση του Άλσους του Πεδίου του Άρεως, δημιουργήθηκε από περίοικους η «Επιτροπή για τη Διάσωση του Πεδίου του Άρεως», που σκοπό έχει να αναδείξει τα προβλήματα που αυτό αντιμετωπίζει, να αντισταθεί στις όποιες ενέργειες παραχώρησής του σε ιδιώτες και να ευαισθητοποιήσει τους κατοίκους για την προστασία του ως πνεύμονα πρασίνου στο κέντρο της Αθήνας.

Σημαντικές πληροφορίες για τις κινητοποιήσεις πολιτών για την προστασία του Πεδίου Άρεως υπάρχουν στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις:
http://www.pedioareos.gr/
http://www.asda.gr/elxoroi/alepArews.
http://www.asda.gr/elxoroi/alsosyp.htm

Διερεύνηση περίπτωσης: Ηλίας Κυριακόπουλος, Δικηγόρος

Περίπτωση 2η : Πάρκο Ριζάρη

I. ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ

Το πάρκο αποτελεί κληροδότημα του Γεωργίου Ριζάρη, ο οποίος στη διαθήκη του σημείωνε: «Τερπνότατον προς διασκέδασιν των μαθητών περιβόλιον, προς διατήρησιν του οποίου διατάττω να ληφθώσιν όλα τα αναγκαία μέτρα». Από τα αρχικά 115 στρέμματα του κληροδοτήματος, σήμερα έχουν απομείνει 50 στρέμματα που καλύπτονται από δενδρώδη βλάστηση. Από το 1979 ο χώρος ανήκει στην κυριότητα του ελληνικού δημοσίου.

II. ΑΠΕΙΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΡΚΟ ΡΙΖΑΡΗ

Με βάση το άρθρο 5 α.ν. 1331/49, όπως τροποποιήθηκε με το άρ.1 παρ.5 Ν. 2412/96, προβλέπεται η παραχώρηση ακινήτων του Δημοσίου με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, "σε Ιδρύματα και Οργανισμούς ή Σωματεία κοινής ωφελείας για την εκπλήρωση των ειδικών σκοπών τους Σημειώνεται πάντως ότι όταν θεσπίστηκε η διάταξη αυτή το 1949, η παραχώρηση χάριν της οποίας "επεκτάθηκε" η εν λόγω πρόβλεψη γινόταν προς το ΙΚΑ για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του Ιδρύματος

Στηριζόμενοι στις διατάξεις αυτές, οι Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εξέδωσαν την κοινή Υ.Α. 1110245/11.400/Α0010/3 Δεκ 1999, με την οποία παραχωρούνται οι επίμαχες εκτάσεις στο Ίδρυμα Γουλανδρή.

Από τον Σύλλογο Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών (ΣΕΠΟΧ) αιτήσεις ακύρωσης στο ΣτΕ, το οποίο εξέδωσε σε Ολομέλεια την υπ' αριθ. 604/2002 απόφασή του, με την οποία δέχτηκε τα εξής: ότι το Ρυθμιστικό Σχέδιο Αθήνας (ΡΣΑ) (Ν. 1515/85) και το ειδικότερο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) της πόλης των Αθηνών (Υ.Α. ΠΕΧΩΔΕ 255/45/4-1-1988) ορίζουν το επίμαχο ακίνητο ως μέρος του Πολιτιστικού άλσους και δίνουν τις εξής κατευθύνσεις για τον χειρισμό του χώρου: "Δημιουργία ελεύθερων χώρων πρασίνου, χώρων *ανθρώπινης επικοινωνίας, ψυχαγωγίας, πολιτιστικών και πνευματικών δραστηριοτήτων, χώροι εκδηλώσεων*

επιμόρφωσης καθώς και υπόγειο γκαράζ". Στον χάρτη Π1 "περί χρήσεων γης", που συνοδεύει το ΓΠΣ, το εν λόγω οικοδομικό τετράγωνο χαρακτηρίζεται ως *"αστικό πράσινο - ελεύθεροι χώροι (πλατείες, πάρκα, παιδικές χαρές)"*. Τέλος, το άρθ. 9 του από 23.2/6.3.1987 π.δ. με τίτλο "κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης", για περιοχές της κατηγορίας "αστικό πράσινο - ελεύθεροι χώροι" εντεταγμένες σε ΓΠΣ επιτρέπει μόνο χρήσεις αναψυκτηρίου, αθλητικών εγκαταστάσεων, πολιτιστικών κτιρίων και χώρων συναθροίσεως κοινού. Με βάση όλα τα παραπάνω, έκρινε η Ολομέλεια του ΣτΕ ότι η ανέγερση του Μουσείου **δεν** προβλέπεται, και έτσι ακύρωσε την ανωτέρω Κ.Υ.Α. με την οποία παραχωρήθηκε ο χώρος, αν και με μειοψηφία.

Ενδιαμέσως, όμως, είχαν ψηφιστεί οι νόμοι 2819/2000 και 2947/2001. Το άρ.16 του Ν. 2819/2000, με ρύθμιση φωτογραφικού χαρακτήρα, όρισε ότι το τμήμα του συγκεκριμένου ακινήτου του Δημοσίου, που είχε παραχωρηθεί με την πιο πάνω Κ.Υ.Α. (που δεν είχε ακόμη ακυρωθεί) στο Ίδρυμα Γουλανδρή, χαρακτηρίζεται ως χώρος ανέγερσης κτιρίου για τη λειτουργία Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης. Επίσης, έθεσε πολεοδομικούς περιορισμούς (εμβαδόν κτιρίου, συντελεστές δόμησης-κάλυψης κλπ). Τέλος, όρισε ότι "κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, αντικείμενη στα παραπάνω, δεν εφαρμόζεται για το συγκεκριμένο ακίνητο". Τη ρύθμιση αυτή επικύρωσε ουσιαστικά και το άρ.14 Ν. 2947/01, την οποία μάλιστα επέκτεινε και σε γειτονικό ακίνητο. Τις διατάξεις αυτές επικαλέστηκαν και οι δικηγόροι του Δημοσίου ενώπιον του ΣτΕ κατά τη συζήτηση των πιο πάνω αιτήσεων ακυρώσεως, το τελευταίο όμως αρνήθηκε να τις εφαρμόσει, διότι η υπουργική απόφαση που παραχωρούσε το επίμαχο ακίνητο είχε εκδοθεί πριν από την ψήφιση των νόμων αυτών.

Τελευταία εξέλιξη: Με το νόμο 3057/2002, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ στις 10.10.2002, και συγκεκριμένα με το άρθρο 80, παραχωρείται το επίμαχο ακίνητο στο Ίδρυμα Γουλανδρή. Έτσι, ξεπεράστηκε ο σκόπελος του ενδεχόμενου ακυρωτικού ελέγχου από το ΣτΕ σε περίπτωση που εκδιδόταν νέα υπουργική απόφαση.

Με τον τρόπο αυτόν καταργήθηκε κάθε έννοια νομιμότητας, αφού χρησιμοποιείται η νομοθετική εξουσία της Βουλής κατά τρόπο που αντιβαίνει στο Σύνταγμα, προκειμένου να αποφευχθεί ο έλεγχος από τα αρμόδια Δικαστήρια, στον οποίο υπόκεινται οι εκτελεστές διοικητικές πράξεις, όπως είναι οι υπουργικές αποφάσεις. Μόνη περίπτωση να ελεγχθεί πλέον ο νόμος αυτός (και οι προηγούμενοι) ως αντισυνταγματικός είναι να προσβληθεί με ένδικο βοήθημα στα διοικητικά δικαστήρια ή στο ΣτΕ η πράξη έκδοσης της οικοδομικής αδείας που θα πάρει το Μουσείο, οπότε το Δικαστήριο θα υποχρεωθεί να ασκήσει παρεμπίπτοντα έλεγχο συνταγματικότητας ή μη του νόμου.

III. ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Με αφορμή την επαπειλούμενη κατασκευή του ιδιωτικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης στο Πάρκο Ριζάρη, σημειώθηκε ευρεία κινητοποίηση πολιτών και φορέων. Παράλληλα, αναπτύχθηκε ένας σημαντικός διάλογος μέσα από τα ΜΜΕ σχετικά με την αξία της προαγωγής του πολιτισμού όταν έρχεται σε σύγκρουση με την προστασία του περιβάλλοντος. Σημαντικές παρεμβάσεις για την προστασία του χώρου και την αλλαγή της χωροθέτησης του μουσείου προήλθαν, μεταξύ άλλων, από την Πανελλήνια Ένωση Αρχιτεκτόνων, το Τμήμα Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ, τον Σύλλογο Ελλήνων Πολεοδόμων – Χωροτακτών και το ελληνικό τμήμα του ICOMOS.

Σημαντικές πληροφορίες για το Πάρκο Ριζάρη υπάρχουν στην ιστοσελίδα www.asda.gr/elxoroi\rizari.htm

Διερεύνηση περίπτωσης: Νικόλαος Τσιμπουκάκης, Δικηγόρος

Περίπτωση 3η : Άλσος Νέας Φιλαδέλφειας

I. ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ - ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ

Το άλσος της Νέας Φιλαδέλφειας είναι μια από τις τελευταίες δασικές εκτάσεις της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας. Αποτελείται από 470 στρέμματα των οποίων η διαχείριση έχει παραχωρηθεί από το Υπουργείο Γεωργίας στον Δήμο Ν. Φιλαδέλφειας.

II. ΑΠΕΙΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΛΣΟΣ ΝΕΑΣ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΙΑΣ

Παρά το γεγονός πως απαγορεύονται άλλες χρήσεις του χώρου πλην εκείνων που αποσκοπούν στη διατήρηση της δασικής βλάστησης, σήμερα το άλσος «φιλοξενεί», μεταξύ άλλων, δύο κέντρα διασκεδάσεως, κινηματογράφο, παιδικό σταθμό, περίπτερα διαφόρων χρήσεων, γκαράζ απορριμματοφόρων οχημάτων, παιδούπολη, εκκλησία, κ.α

Η τροπολογία που ψηφίστηκε στη Βουλή για παραχώρηση έκτασης του άλσους με σκοπό την ανακατασκευή του σταδίου «Νίκος Γκούμας» της Αθλητικής Ένωσης Κωνσταντινουπόλεως (ΑΕΚ) και ένταξη του έργου στον γενικότερο σχεδιασμό των Ολυμπιακών Αγώνων έχει δικαίως προκαλέσει έντονες αντιδράσεις από κατοίκους της περιοχής.

Η περίπτωση της παραχώρησης έκτασης του άλσους της Ν. Φιλαδέλφειας στην ΑΕΚ μπορεί να χαρακτηρισθεί σκανδαλώδης, διότι τόσο α) η τροποποίηση του Ρυμοτομικού Σχεδίου Ν. Φιλαδέλφειας, όσο και β) η παραχώρηση όχι του Σταδίου της ΑΕΚ, αλλά δημόσιας έκτασης η οποία παραχωρείται κατά χρήση στην ΑΕΚ για να επεκταθεί το υπάρχον στάδιο, έγιναν με διάταξη φωτογραφικού χαρακτήρα που πέρασε τον Αύγουστο σε τμήμα διακοπών της Βουλής, στο άρ.19 του Ν.3044/02 Μάλιστα σε αυτήν τη διάταξη, αντί να περιληφθεί πλήρης περιγραφή της παραχωρούμενης έκτασης, προσαρτάται απλώς το τοπογραφικό διάγραμμα σε σμίκρυνση. Στις παραγράφους 2-3 του άρθρου καθορίζονται και όροι δόμησης, καθώς και επιτρεπόμενες χρήσεις (ανώτατο ύψος κτιρίου 27μ., συντελεστής δόμησης 2, ποσοστό κάλυψης 60% κλπ).

Το σκεπτικό της παραχώρησης αποκαλύπτεται στην παρ.5 του άρθρου: "Οι εγκαταστάσεις του σταδίου της ΑΕΚ θα παραχωρηθούν άνευ ανταλλάγματος στην Αθήνα 2004 για τις ανάγκες διεξαγωγής των αγώνων". Είναι ενδιαφέρον ότι επί του άρθρου αυτού δεν κάνει καθόλου λόγο η εισηγητική έκθεση (πιθανώς διότι προστέθηκε εκ των υστέρων). Πλην όμως, λόγω των γνωστών οικονομικών προβλημάτων της ΑΕΚ, η άδεια κατεδάφισης του παλιού σταδίου υπογράφηκε μόλις την άνοιξη του 2003, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει χρόνος να κατασκευαστεί το καινούριο γήπεδο μέχρι την Ολυμπιάδα, δεδομένου ότι τα έργα ανακατασκευής δεν έχουν ξεκινήσει ακόμη.

Με δύο λόγια, το Δημόσιο παραχωρεί στην ΑΕΚ δωρεάν κάποια έκταση από το Άλσος της Ν. Φιλαδέλφειας, στην οποία θα κατασκευαστεί το καινούριο γήπεδο της ΑΕΚ, καθώς και διάφοροι εμπορικοί χώροι (καταστήματα, εστιατόρια κλπ), οι οποίοι βέβαια θα χτιστούν εκεί όπου σήμερα υπάρχει πράσινο. Σε αντάλλαγμα, υποτίθεται ότι η Πολιτεία θα έπαιρνε τη χρήση του γηπέδου κατά τους Ολυμπιακούς του 2004 χωρίς να καταβάλλει κάποιο άλλο αντάλλαγμα, μόνο που το στάδιο δεν πρόκειται να είναι τότε έτοιμο

III. ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Το ζήτημα της παραχώρησης έκτασης του άλσους Ν. Φιλαδέλφειας σκαλώνει σε δύο σημεία: στα οικονομικά προβλήματα της ΑΕΚ, η οποία υποτίθεται ότι πρέπει να χτίσει νέο γήπεδο με ίδιους πόρους, και στις δικαιολογημένες αντιδράσεις της τοπικής κοινωνίας, όπως εκφράζονται από τον τοπικό σύλλογο «Φίλοι του δάσους,

του πράσινου και του φυσικού περιβάλλοντος», καθώς και από τον Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο της Ν. Φιλαδέλφειας που συμφωνούν μεν επί της αρχής, διαφωνούν όμως με κάποιες λεπτομέρειες όπως οι περαιτέρω χρήσεις και η κυκλοφοριακή συμφόρηση που θα προκληθεί. Ο Δήμος Ν. Φιλαδέλφειας προσέφυγε στο ΣτΕ και η υπόθεση εκκρεμεί, με αποτέλεσμα να παγώσουν οι εργασίες ανακατασκευής του γηπέδου. Το γεγονός έχει προκαλέσει βέβαια αντιδράσεις εκ μέρους των οργανωμένων συνδέσμων των οπαδών του συλλόγου, οι οποίοι μπροστά στον κίνδυνο να μείνει η αγαπημένη τους ομάδα χωρίς τη φυσική της έδρα, ουδόλως ασχολούνται με την περιβαλλοντική υποβάθμιση του Άλσους. Πάντως, η εισήγηση του Συμβούλου Επικρατείας Π. Πικραμένου για την υπόθεση δέχεται ότι παραβιάζονται οι συνταγματικές διατάξεις που προστατεύουν το φυσικό και οικιστικό περιβάλλον και προτείνει να γίνει δεκτή η αίτηση του Δήμου Ν. Φιλαδελφείας.

Διερεύνηση περίπτωσης: Νικόλαος Τσιμπουκάκης, Δικηγόρος

Περίπτωση 4η: Κτήμα Συγγρού

Ι.ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ- ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ

Το κτήμα Συγγρού κληροδοτήθηκε με την από 1921 διαθήκη της Ιφιγένειας Συγγρού, συζύγου του Ανδρέα Συγγρού, στη «Βασιλική και Γεωργική Εταιρία», η οποία μετονομάστηκε με το ν.δ. 572/1970 σε «Ινστιτούτο Γεωπονικών Επιστημών», με τη ρητή επιθυμία της «να χρησιμεύει διαρκώς εις την μόρφωσιν καλών γεωργών και κηπουρών». Με την με αριθ. 103571/7467 Υ.Α. (ΠΕΧΩΔΕ) της 17/31.12.1991(ΦΕΚ Δ 968), με την οποία εγκρίθηκε το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Αμαρουσίου, ολόκληρο το κτήμα Συγγρού, τα 970 στρέμματα που έχουν εναπομείνει σήμερα από την αρχική έκταση του κληροδοτήματος, κηρύσσονται σαν τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και ορίζεται η ανάδειξη των αρχαιολογικών ευρημάτων του.

ΙΙ. ΑΠΕΙΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ

Το 1949, κατά παρέκκλιση των όρων της διαθέτιδος, η τότε διοίκηση του κτήματος Συγγρού εκμίσθωσε τμήμα του, με τα περιεχόμενα σε αυτό κτίρια, στο ίδρυμα «Βασιλεύς Παύλος» προκειμένου να λειτουργήσει εκεί η πρότυπη Σχολή Αναβρύτων. Τη δεκαετία του ΄60 η έκταση του κτήματος Συγγρού περιορίστηκε στα σημερινά του όρια, λόγω απαλλοτρίωσης τμήματός του δυτικά και νότια αυτού με σκοπό τη διάνοιξη της λεωφόρου Κηφισίας.

Το 1981 υπέστη το σοβαρότερο μέχρι τότε πλήγμα, όταν ξέσπασε πυρκαγιά, η οποία αποτέφρωσε 407 στρέμματα δάσους.

Στα τέλη του 2002, αυθαίρετα και χωρίς την άδεια της Πολεοδομίας, έγινε επέκταση και ανακατασκευή σε ένα από τα υπάρχοντα παλιά κτίρια στην καρδιά του κτήματος Συγγρού, για να στεγαστεί το Σώμα των Ελλήνων Προσκόπων. Αν και η Διεύθυνση Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών ζήτησε από το Ινστιτούτο Γεωπονικών Ερευνών να λάβει κάθε νόμιμο και ενδεδειγμένο μέτρο για την προστασία της περιουσίας του Κληροδοτήματος, κι ενώ το Δασαρχείο Πεντέλης χαρακτήρισε το συγκεκριμένο σημείο δασικό και η Πολεοδομία Αμαρουσίου έκρινε το κτίσμα αυθαίρετο και κατεδαφιστέο (!), το κτίσμα εξακολουθεί παρόλα αυτά να βρίσκεται στη θέση του.

Πρόπερσι, χωρίς λόγο, κατεδαφίστηκε ένα από τα 3 θερμοκήπια που υπήρχαν στο κτήμα Συγγρού και ο χώρος περιφράχτηκε και μπαζώθηκε. Ο χώρος αυτός σύμφωνα με σχέδια του Δήμου Αμαρουσίου, προοριζόταν να γίνει υπόγειος χώρος στάθμευσης.

Τον Ιούλιο του 2003 το κτήμα Συγγρού κινδύνευσε όταν εκδηλώθηκε πυρκαγιά στο κτήμα Καρέλλα, το οποίο βρίσκεται ανατολικά και ακριβώς δίπλα του και η οποία εξαπλώθηκε επειδή δεν είχε ληφθεί καμιά μέριμνα από τον Δήμο για να καθαριστεί ο χώρος. Λίγες μέρες αργότερα το κτήμα Συγγρού κινδύνευσε πάλι από φωτιά στο νότιο τμήμα του.

Κατά τη διάρκεια των ετών που πέρασαν από τη σύνταξη της διαθήκης της Ιφιγένειας Συγγρού, οι συνθήκες στο κτήμα Συγγρού όσο και στη γύρω από αυτό περιοχή έχουν αλλάξει άρδην. Η έντονη αστικοποίηση, οι άστοχες επεμβάσεις, η φθορά του χρόνου, η εγκατάλειψη και η έλλειψη διαχείρισης αποτελούν καθημερινές απειλές για το κτήμα, για τις κτιριακές εγκαταστάσεις -μερικές από τις οποίες χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας λόγω της πολιτιστικής τους σπουδαιότητας- και για τη φυσική βλάστηση, η οποία, παρά τις αντιξοότητες και τις πλήγματα που δέχεται καθημερινά, αναπτύχθηκε σε ένα ενιαίο δασικό οικοσύστημα ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους.

Σοβαρές απειλές όμως υφίσταται και το γειτονικό κτήμα Καρέλλα (ιδιοκτησίας Δήμου Αμαρουσίου). Συγκεκριμένα, σύμφωνα με σειρά από καταγγελίες ευαισθητοποιημένων και ενεργών κατοίκων της περιοχής Αμαρουσίου, στις αρχές του 2004 εγκαταστάθηκε στην περιοχή εργοτάξιο με άγνωστο αντικείμενο εργασιών. Στο παρελθόν, το κτήμα έχει κατ' επανάληψη μπει στο στόχαστρο «αναπτυξιακών» σχεδίων, κυρίως από τον Δήμο Αμαρουσίου, αλλά και για την κατασκευή ολυμπιακών έργων. Τμήμα του κτήματος είναι εδώ και καιρό καλυμμένο με μπάζα και σκουπίδια.

Ιδιαίτερα τα τελευταία δύο χρόνια και ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων το κτήμα Συγγρού, αλλά και το κτήμα Καρέλλα, αποτελούν αντικείμενο συζητήσεων, μελετών και προτάσεων για διάφορα έργα. Σκοπός των περισσότερων από αυτά τα σχέδια και τις μελέτες είναι κυρίως η εμπορική εκμετάλλευση της περιοχής, σε αντίθεση με τους όρους του κληροδοτήματος Συγγρού, την ισχύουσα νομοθεσία και την επιθυμία των πολιτών για προστασία αυτών των σημαντικών πνευμόνων αστικού πρασίνου.

III. ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

Τα σχέδια εμπορικής εκμετάλλευσης του κτήματος Συγγρού έχουν προκαλέσει τις αντιδράσεις των κατοίκων και των τοπικών φορέων, οι οποίοι ζήτησαν (επιτυχώς) τη συνδρομή του Συμβουλίου της Επικρατείας για να αποτρέψουν τις επεμβάσεις, που θα έθιγαν τον όρο της διαθήκης και αυτό το ίδιο το κτήμα. Η κινητοποίηση των κατοίκων έχει ως στόχο την προστασία και του κτήματος Καρέλλα.

Συγκεκριμένα, τον Αύγουστο του 2003 κατατέθηκε από τα σωματεία « Οι Φίλοι του Δάσους Συγγρού», «Σύλλογος Προστασίας Κηφισιάς», «Παρέμβαση Πολιτών Αμαρουσίου» και από πολίτες της περιοχής στο ΣτΕ αίτηση ακυρώσεως κατά των σχετικών με την προγραμματική σύμβαση μεταξύ Ι.Γ.Ε και των Δήμων Αμαρουσίου, Κηφισιάς και Μελισσίων πράξεων των τριών Δημοτικών Συμβουλίων και του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Γεωπονικών Ερευνών και παράλληλα αίτηση αναστολής εκτελέσεως κάθε σχετικής εργασίας, την οποία έκανε δεκτή με απόφασή του ο Πρόεδρος του Β' Τμήματος Διακοπών του ΣτΕ, αναστέλλοντας προσωρινώς τα σχέδια του Ι.Γ.Ε. και των Δήμων της περιοχής.

Ως αποτέλεσμα των αντιδράσεων, το καλοκαίρι του 2003, ο Δήμος Αμαρουσίου με τη σύμφωνη του ΙΓΕ κάλεσε το WWF Ελλάς να καταθέσει προτάσεις για την προστασία και ορθή διαχείριση του δάσους. Το WWF Ελλάς ανακοίνωσε την πρόθεσή του να προχωρήσει εθελοντικά στη σύνταξη προτάσεων, με τη συμμετοχή όλων των φορέων και κοινωνικών ομάδων που δραστηριοποιούνται για την προστασία του δάσους. Η διαδικασία σύνταξης της σχετικής μελέτης και των προτάσεων ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2004.

Αντιδράσεις όμως έχουν υπάρξει και για την προστασία του κτήματος Καρέλλα. Βασικό αίτημα είναι ο καθαρισμός του κτήματος, η δενδροφύτευση και ο χαρακτηρισμός του ως χώρος πρασίνου.

Σημαντικές πληροφορίες για το Κτήμα Συγγρού και για το Κτήμα Καρέλλα αλλά και για τις κινητοποιήσεις πολιτών για την προστασία αυτών των σημαντικών χώρων υπάρχουν στις σελίδες: http://www.asda.gr/elxoroi/marousi.htm#Συγγρού και www.dasosygrou.gr

Διερεύνηση περίπτωσης: Βάλια Κουφοπούλου, Αρχιτέκτων και Ιωάννα Τόπακα, Δικηγόρος

Προτάσεις

Η θεσμική και ουσιαστική θωράκιση των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου, είναι κρίσιμο θέμα για την ποιότητα ζωής. Επειδή η απώλεια αυτών των «πνευμόνων» πρασίνου της πόλης είναι παντοτινή και δεν αναπληρώνεται, στη συνέχεια παρατίθεται σειρά προτάσεων για την προστασία και σωστή διαχείριση των πράσινων και ελεύθερων χώρων της Αθήνας:

1. Καταγραφή όλων των ελεύθερων χώρων πρασίνου ανά Δήμο

Η καταγραφή όλων των ελεύθερων χώρων πρασίνου εντός οικισμών είναι το πρώτο βήμα για την κατοχύρωση του κοινωφελούς χαρακτήρα τους και για την προστασία τους. Κατά το παρελθόν έχουν γίνει διάφορες προσπάθειες καταγραφής τους, αλλά καμία δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως ολοκληρωμένη. Προτείνεται λοιπόν η συγκέντρωση της διαθέσιμης πληροφορίας και η άμεση απογραφή όλων των ελεύθερων χώρων σε γεωγραφικό σύστημα πληροφοριών. Η διαχείριση αυτού του συστήματος για τις ευρύτερες περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης, μπορεί να ανατεθεί στους Οργανισμούς Ρυθμιστικού Σχεδίου Αθήνας και Θεσσαλονίκης αντίστοιχα.

Παράλληλα, προτείνεται λοιπόν η έκδοση πράξεων χαρακτηρισμού για κάθε κοινόχρηστο χώρο πρασίνου που δεν έχει ενταχθεί σε εγκεκριμένο σχέδιο πόλης.

2. Σύνταξη διαχειριστικού σχεδίου για κάθε πάρκο, άλσος και προστατευόμενο χώρο πρασίνου

Τα διαχειριστικά σχέδια θα πρέπει να περιλαμβάνουν σαφή οριοθέτηση του προστατευόμενου χώρου (με παραπομπή σε τοπογραφικό διάγραμμα), περιγραφή της τοπογραφίας και των περιβαλλοντικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν την περιοχή (βιοτικά και αβιοτικά χαρακτηριστικά) με ιδιαίτερη έμφαση στην υπάρχουσα βλάστηση και στα είδη πανίδας. Επιπλέον, θα αποτυπώνουν τις υπάρχουσες υποδομές (περίφραξη, κτίρια, δρόμους, πλατείες, μονοπάτια, αρδευτικό δίκτυο, σύστημα πυρόσβεσης, φωτισμό, κ.α.). Τα διαχειριστικά σχέδια θα καταλήγουν σε διατύπωση προτάσεων για την προστασία και διαχείριση των χώρων αυτών (φύλαξη, διοίκηση, έργα διαμόρφωσης, απαραίτητες κτιριακές εγκαταστάσεις, κ.α). Κάθε διαχειριστικό σχέδιο θα εγκρίνεται από τη Δασική Υπηρεσία. Οι προδιαγραφές για τα διαχειριστικά σχέδια αστικών πάρκων και αλσών χρήζουν έγκρισης με Κοινή Υπουργική Απόφαση των υπουργών Γεωργίας και ΠΕΧΩΔΕ.

3. Δημιουργία διαχειριστικών φορέων ανά πάρκο και προστατευόμενο χώρο πρασίνου (εφόσον δεν υπάρχει).

Η διαχείριση των ελεύθερων χώρων κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται η κοινωνική συμμετοχή είναι το κλειδί για την προστασία τους και την παρακολούθηση της νομοθεσίας προστασίας τους. Καθώς όμως κάθε παρέμβαση που υποβαθμίζει έναν ελεύθερο χώρο κατά κανόνα προβάλλεται ως απαραίτητη για τη διαχείρισή του, προτείνεται η θεσμοθέτηση διαχειριστικού φορέα ανά πάρκο και προστατευόμενο χώρο πρασίνου. Καθώς βέβαια τούτο δεν είναι εφικτό για τους κοινόχρηστους

χώρους μικρής έκτασης, προτείνεται κατ' αρχήν η θεσμοθέτηση τέτοιων φορέων για τα διαδημοτικά πάρκα και χώρους πρασίνου και στη συνέχεια η δια νόμου θεσμοθέτηση ελάχιστης έκτασης. Σε κάθε διαχειριστική αρχή θα πρέπει να διασφαλίζεται η συμμετοχή των κατοίκων της περιοχής, ενώ επιθυμητή είναι και η συμμετοχή κάποιας περιβαλλοντικής μη-κυβερνητικής οργάνωσης.

4. Δημιουργία νέων χώρων πρασίνου

Οι υφιστάμενοι ελεύθεροι χώροι πρασίνου της Αθήνας, εκτός από τις συνεχείς πιέσεις και την υποβάθμιση που υφίστανται, είναι πολύ λίγοι. Προτείνεται η απαλλοτρίωση ιδιωτικών αδόμητων εκτάσεων, και η φύτευσή τους με στόχο τη δημιουργία νέων πνευμόνων αστικού πρασίνου. Ως τέτοιοι χώροι προσφέρονται, μεταξύ άλλων, τα στρατόπεδα που απομακρύνθηκαν ή πρόκειται να απομακρυνθούν από Αθήνα και Θεσσαλονίκη, όπως άλλωστε έχει ήδη ανακοινώσει το ΥΠΕΧΩΔΕ. Όσον αφορά στην απαλλοτρίωση ιδιωτικών εκτάσεων, υπενθυμίζεται πως για τον σκοπό αυτόν υπάρχει πρόβλεψη στο Ειδικό Ταμείο Εφαρμογής Ρυθμιστικών και Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΤΕΡΠΣ), το οποίο διαχειρίζεται ποσοστό από τον φόρο κατανάλωσης της βενζίνης, καθώς και άλλες εισφορές για το περιβάλλον.

5. Συντονισμός των ενεργειών των ΟΤΑ των μεγάλων αστικών κέντρων

Τα μεγάλα πολεοδομικά συγκροτήματα της χώρας, δηλαδή η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη, έχουν εδώ και καιρό αποκτήσει τη μορφή μητροπολιτικών δήμων, χωρίς όμως αυτή η μορφή να έχει αναγνωριστεί νομοθετικά και χωρίς να τους έχουν εκχωρηθεί ανάλογες αρμοδιότητες. Έχοντας υπ' όψιν ότι το ζήτημα των κοινοχρήστων χώρων πρασίνου είναι υπερτοπικής σημασίας, υπό την έννοια ότι αφορά και ενδιαφέρει τους κατοίκους των ευρύτερων αυτών πολεοδομικών συγκροτημάτων, και όχι μόνο των κατά τόπον αρμοδίων Δήμων, προτείνουμε την ανάληψη πρωτοβουλίας από τους Δήμους Αθήνας και Θεσσαλονίκης για τον καλύτερο συντονισμό των ενεργειών των όμορων ΟΤΑ επάνω στο θέμα. Συγκεκριμένα, στα πλαίσια της πρωτοβουλίας αυτής θα πρέπει: α) Να αναγνωριστεί το δεδομένο της υπερτοπικής σημασίας των κοινοχρήστων χώρων πρασίνου που ευρίσκονται εντός των ορίων αρμοδιότητας των Δήμων που θα συμμετέχουν, β) να αναληφθούν δεσμεύσεις για την διατήρηση του κοινόχρηστου χαρακτήρα των χώρων αυτών, καθώς και για τη συνέχιση του καθεστώτος δωρεάν πρόσβασης του κοινού σε αυτούς, γ) να γίνουν ρεαλιστικές εκτιμήσεις σχετικά με το κόστος συντήρησης των χώρων αυτών, και να διατυπωθούν προτάσεις για την εξεύρεση πόρων για το σκοπό αυτό, δ) να ληφθεί μέριμνα για την υπερτοπική διασύνδεση των χώρων αυτών με τα δίκτυα μέσων μαζικής μεταφοράς, υπάρχοντα και υπό δημιουργίαν, καθώς και για την ευχερή πρόσβαση του κοινού, ε) να προταθούν πιθανοί τρόποι αξιοποίησης των χώρων που θα ελευθερωθούν μετά την απομάκρυνση στρατοπέδων, του αεροδρομίου του Ελληνικού κλπ, στην κατεύθυνση βέβαια της δημιουργίας νέων χώρων πρασίνου και όχι της οικοδομικής εκμετάλλευσης, και στ) να εξεταστούν διεξοδικά οι δυνατότητες δημιουργίας και άλλων νέων χώρων πρασίνου, εκτός των παραπάνω, και εξεύρεσης πόρων για τον σκοπό αυτόν.

Σε συνεργασία με τους αρμόδιους Οργανισμούς Ρυθμιστικού Αθήνας και Θεσσαλονίκης, αλλά και με τις τοπικές ενώσεις ΟΤΑ (ΚΕΔΚΕ, ΤΕΔΚΝΑ κλπ), οι θέσεις και οι δεσμεύσεις που θα προκύψουν από την πρωτοβουλία αυτή θα μπορούσαν να πάρουν τη μορφή μιας προγραμματικής σύμβασης, ή ενός στρατηγικού σχεδίου, δημιουργώντας, αν όχι νομική, τουλάχιστον πολιτική δέσμευση των αιρετών διοικήσεων των ΟΤΑ απέναντι στους δημότες τους. Η πρόταση αυτή στηρίζεται στην ήδη υπάρχουσα διοικητική δομή και το ανθρώπινο δυναμικό των Δήμων, χωρίς να απαιτεί τη δημιουργία κάποιου νέου φορέα, ο οποίος θα κινδύνευε να παραμείνει κενό γράμμα αν δεν εξασφαλίζονταν οι ανάλογοι πόροι για την επαρκή στελέχωση και την απρόσκοπτη και ουσιαστική λειτουργία του.

WWF Ελλάς
Φιλελλήνων 26
Αθήνα 105 58
τηλ: 210 3314893
fax: 210 3247578
email: support@wwf.gr

Φίλοι Δάσους Συγγρού, Μυκάλης 2, Μαρούσι 15124,
φαξ 210-6149 349, e-mail:friends@daSOSygrou.gr, www.dasosygrou.gr

Προς την Ελληνικήν Εταιρεία για την προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Τριπόδων 28,
Αθήνα 10558,
Τηλ. 210 - 3225245
Φαξ: 210 – 3225240
E-mail: elet@ellinikietairia.gr

Υπ' όψιν κ. Κ. Καρρά, Προέδρου

Θέμα: Η προστασία του Δασοκτήματος Συγγρού

Αμαρούσιον, 3 Μαρτίου 2004

Αγαπητέ κύριε Καρρά,

Το Δασόκτημα Συγγρού είναι ένα Κληροδότημα 950 στρεμμάτων, γεωγραφικώς κείμενο μεταξύ Αμαρουσίου και Κηφισιάς, κληροδοτηθέν το 1921 υπό της Ιφιγενείας Συγγρού στην τότε Γεωργική Εταιρεία Αθηνών αποκλειστικώς προς εκπαίδευσιν καλών γεωργών και κηπουρών. Σήμερα τελεί υπό την διαχείρισιν του Ινστιτούτου Γεωπονικών Επιστημών, φορέως υπαγομένου εις την δικαιοδοσίαν του Υπουργείου Γεωργίας, και χρησιμοποιείται υπ' αυτού διά την διενέργειαν σεμιναρίων επί διαφόρων θεμάτων γεωργίας, κηπουρικής, ανθοκομίας, μελισσοκομίας, κλπ., συμφώνως προς την θέληση της διαθέτιδος, ενώ ταυτοχρόνως στεγάζει και τα σχολεία των Αναβρύτων. Έχει χαρακτηρισθεί τόπος ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους (ΦΕΚ 968/1991) και ανευρέσεως αρχαιολογικών ευρημάτων, ενώ ο εντός του κείμενος ναΐσκος του Αγ. Ανδρέα έχει κηρυχθεί μνημείο υπό κρατικήν προστασίαν (ΦΕΚ 299/τΒ/7-5-90). Το Κληροδότημα Συγγρού είναι επισκέψιμο από το κοινό καθημερινώς από την ανατολή έως την δύση του ηλίου και αποτελεί όασιν ησυχίας και φυσικής ομορφιάς στο διαρκώς επιβαρυνόμενο περιβάλλον του Αμαρουσίου, της Κηφισιάς και της ευρύτερης περιοχής.

Σε χάρτη του 1883 το σημερινό Δασόκτημα Συγγρού εμφανίζεται ως πλήρως δασοσκεπές – το τότε Δάσος των Αναβρύτων. Παρά το ότι και σήμερα το μεγαλύτερο τμήμα του αποτελείται από φυσικό Αττικό δάσος χαλεπίου πεύκης (γι' αυτό και επιμένομε να το αποκαλούμε «δάσος» ή έστω «δασόκτημα», και όχι «κτήμα»), εν τούτοις, περίπου το 25% της εκτάσεώς του καλύπτεται από δενδροπερίβολα ή έχει πλήρως αποψιλωθεί. Ταυτοχρόνως εις οικτράν κατάστασιν ευρίσκονται τα δύο σημαντικότερα ιστορικά του κτίρια, ο Αγ. Ανδρέας και η Βίλλα Συγγρού (γνωστή ως «Πύργος»). Ορμώμενος εκ των ανωτέρω εμφανών προβλημάτων του Κτήματος, ο Δήμος Αμαρουσίου εδώ και χρόνια αμφισβητεί την τρέχουσα λειτουργία του Κληροδοτήματος και προωθεί με κάθε τρόπο την μετατροπή του σε Πάρκο μαζικής αναψυχής για όλο το λεκανοπέδιο, εν ανάγκη και με αλλαγή του σκοπού, προκειμένου να επιτραπούν εγκαταστάσεις μαζικής αναψυχής, όπως εστιατόρια, καφέ, τραινάκια, λέϊζερ, και λοιπά κατά καιρούς προταθέντα παρόμοια, τα οποία υποτίθεται ότι θα προσελκύσουν πολύ μεγαλύτερες των σημερινών επισκεπτών μάζες ανθρώπων. Πρόσφατες αποτυχούσες χάρις στις αντιδράσεις των Φίλων του Δάσους Συγγρού προσπάθειες δίδουν το στίγμα των προθέσεων αυτών: Πολυήμερη κατασκήνωση 1.250 Οδηγών απ' όλην την Ελλάδα, για να γνωρίσουν τα παιδιά την ομορφιά της φύσης στο... Μαρούσι(!), θεματικό πάρκο (τύπου Allou Fun Park) 1.000.000 επισκεπτών ετησίως

ακριβώς δίπλα από το Δάσος σε άλλη, απαλλοτριωμένη από τον Δήμο έκταση (Κτήμα Καρέλλα), συναυλίες rock/ethic στο γήπεδο του ποδοσφαίρου, διανοίξεις προσθέτων πυλών σε σημεία διευκολυντικά διαμπερούς κυκλοφορίας αυτοκινήτων, κλπ.

Οι Φίλοι του Δάσους Συγγρού και οι συνεργαζόμενοι μαζί μας φορείς και πολίτες προσπαθούμε να διασώσομε το φυσικό περιβάλλον και τα μνημεία του Δασοκτήματος Συγγρού (α) διατηρώντας αναλλοίωτο το ισχύον νομικό καθεστώς του Κληροδοτήματος, (β) επιβάλλοντας διά της νομικής οδού στην Διοίκηση του Ινστιτούτου Γεωπονικών Επιστημών του να το προστατεύει και να το φυλάσσει αποτελεσματικά με σεβασμό πάντοτε στην θέληση της διαθέτιδος, και (γ) προτείνοντας, επιλύοντας προβλήματα, και βοηθώντας το Ι.Γ.Ε. με κάθε δυνατό τρόπο. Ενδεικτικώς αναφέρομε ότι έχομε μέχρι τώρα κερδίσει δύο ασφαλιστικά μέτρα εναντίον δημοτικών αποφάσεων απειλουσών ευθέως το Δάσος Συγγρού και το Κτήμα Καρέλλα, ενώ εν εξελίξει ευρίσκονται δύο ακόμη μηνύσεις μας και μία αίτηση ακυρώσεως στο Σ.τ.Ε. Επί πλέον, έχομε συλλέξει πάνω από 8.000 υπογραφές υπέρ της πλήρους δασώσεως του Κληροδοτήματος, ως του μοναδικού τρόπου τελειωτικής προστασίας του από τις πάσης φύσεως επιβουλές, έχομε συστήσει ενημερωτικό δίκτυο μέσω του Διαδικτύου για να αντιμετωπίσομε την δημοτική υπέρ του Πάρκου Αναψυχής προπαγάνδα, και συμμετέχομε ενεργώς στους καθαρισμούς και τις δενδροφυτεύσεις που διενεργούν εθελοντές και το ίδιο το Ι.Γ.Ε. Έχομε επίσης ασχοληθεί με τον Αγ. Ανδρέα και την Βίλλα, για την οποίαν μάλιστα μόλις υπεβάλαμε αίτηση χαρακτηρισμού της ως διατηρητέου μνημείου στο Υπ. Πο.

Στις προσπάθειές μας αυτές κάθε συμπαράσταση είναι ευπρόσδεκτη και εξόχως χρήσιμη. Σάς προσκαλούμε να επισκεφθείτε τον δικτυακό μας τόπο www.daSOSygrou.gr για μία πλήρη ξενάγηση στο δάσος, τους κινδύνους που το απειλούν και τις δικές μας δραστηριότητες. Και παραμένομε στην διάθεσή σας για κάθε ενημέρωση και συνεργασία.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση,

Αμαρυλλίς Δεληγιάννη

Εκ μέρους των Φίλων του Δάσους Συγγρού (Πρόεδρος)

Τηλ. Επικοινωνίας: 210-8020307 ή 6932 193325.

Συνημμένως: Κείμενο εκκλήσεώς μας για συλλογή υπογραφών υπέρ δασώσεως.

Φίλοι Δάσους Συγγρού, Μυκάλης 2, Μαρούσι 15124,
φαξ 210-6149 349, e-mail:friends@daSOSygrou.gr, www.dasosygrou.gr

Υπογράψτε για πλήρη δάσωση!

- Επειδή **το Δάσος Συγγρού είναι το τελευταίο δάσος** των βορείων προαστίων,
- Επειδή **η Αθήνα είναι η μοναδική πρωτεύουσα της Ευρώπης χωρίς μεγάλα δάση**,
- Επειδή **το Δάσος Συγγρού είναι Κληροδότημα** και όχι έκταση προς "αξιοποίηση" και "ανάπλαση",
- Επειδή **τα δενδροπερίβολα του Κληροδοτήματος ρημάζουν**,
- Επειδή **τα θερμοκήπια ερειπώνονται και κατεδαφίζονται**,
- Επειδή **η δασοκάλυψη είναι πολύ φθηνότερη** από καλλιέργειες, και "διαμορφώσεις",
- Επειδή **ο σκοπός του Κληροδοτήματος εξυπηρετείται *και*** από την περαιτέρω δάσωση,
- Επειδή **η δασοκάλυψη προστατεύει το Κληροδότημα *και*** από αλλαγές χρήσεως,
- Επειδή **δεν χρειαζόμαστε άλλο πράσινο βιτρίνας** που καταλήγει σκουπιδότοπος,
- Επειδή **δεν χρειαζόμαστε άλλες τσιμεντοποιήσεις** υπό οικολογικό ή εκπαιδευτικό προσωπείο,

Ζητούμε την πλήρη δάσωση του Κτήματος Συγγρού και την διά του τρόπου αυτού τελειωτική του άμυνα έναντι των πάσης φύσεως επιβουλών.

ονοματεπώνυμο	επάγγελμα	πλήρης διεύθυνση (οδός/αρ, πόλη)	υπογραφή

Παρακαλούμε αποστείλατε στα φαξ 210-6149349 ή 210-8014831 ή στους Φίλους του ΔΣ, Μυκάλης 2, Μαρούσι 1512

panellinio003s024 18-11-03 09:46 Page 24

Κύπρο σε αυτόν τον τομέα, (β) επειδή μπόρεσε να ενεργήσει ως πηγή έμπνευσης για τη δημιουργία νέων προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και καινούριου παιδαγωγικού υλικού, ενώ (γ) μεταφέρει ένα πνεύμα της υποχρέωσης, της προσοχής και της αγάπης για τους άλλους και το περιβάλλον, ιδιαίτερα για τους μαθητές όλων των ηλικιών, και παράλληλα αναδεικνύει μια αίσθηση ευθύνης και αισιοδοξίας για το αύριο.

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2003
Βασίλης Κ. Ψαλλιδάς

Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του Συμποσίου
Πρόεδρος του Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης (ΣΠΕ)
της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς